

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πρώτη γεύση μου από το Ισλάμ ήταν μέσα από τη γνωριμία μου με δύο Μουσουλμάνες γυναίκες. Αδιαφόρησαν εντελώς για τις στερεότυπες ιδέες μου για τις Μουσουλμάνες γυναίκες. Δεν ήταν ούτε καταπιεσμένες, ούτε στενόμυαλες. Και ο τρόπος με τον οποίο μιλούσαν για το Ισλάμ και τον Προφήτη με συγκίνησε.

Πεπεισμένη ότι το Ισλάμ ήταν το σωστό μονοπάτι, άρχισα να εξερευνώ περισσότερο, αλλά απογοητεύτηκα. Πολλά από τα βιβλία που διάβασα δεν είχαν σχέση με την προσωπική μου εσωτερική εμπειρία του Ισλάμ, ούτε και με τις δύο Μουσουλμάνες φίλες μου, ζωντανό παράδειγμα του Ισλάμ. Τα περισσότερα βιβλία ήταν πολύ ακαδημαϊκά, προκατειλημμένα, κακογραμμένα ή προσηλυτιστικά με ένα τρόπο που δεν ταίριαζε στον Δυτικό τρόπο σκέψης μου, ή με έπεισαν ότι η Ισλαμική διδασκαλία ήταν παγκόσμια και εμπνευσμένη. Για την ακρίβεια, ήταν ένα πέπλο για το Ισλάμ και επαναβεβαίωσαν μερικές από τις προηγούμενες προκαταλήψεις μου για τους Μουσουλμάνους.

Ωστόσο, αυτή την περίοδο, μια από τις δύο Μουσουλμάνες γυναίκες φίλες μου, η Nabila Kawaf, μου έδωσε το βιβλίο του Σεΐχη Ali Al-Tantawi. Παρά την πεζή, σε κάποιες περιπτώσεις, μετάφραση από τα Αραβικά στα Αγγλικά, το χιούμορ και η προσωπικότητα του Σεΐχη Tantawi ήταν εμφανή. Το βιβλίο είχε μια ποιότητα στη μετάδοση που έλειπε από τα περισσότερα από τα άλλα βιβλία. Το βρήκα εμπνευσμένο. Τα ανέκδοτα παραδείγματα που ο Σεΐχης Tantawi έδινε αποσαφήνιζαν πολύπλοκες έννοιες για το Ισλάμ, ειδικά για την ψυχολογία των ανθρώπων, τις αδυναμίες μας, τη σχέση μας με τον κόσμο και την ανάγκη να ακολουθήσουμε τη Sharia προκειμένου να αναπτύξουμε την εσωτερική μας πίστη και την εξάρτηση από το Θεό και επομένως να εξελιχθούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο κατά τη διάρκεια της σύντομης ζωής μας πάνω στη γη.

Διάβασα το βιβλίο ξανά και ξανά. Μπορούσα να δω ότι είχε μεταφραστεί με τις καλύτερες προθέσεις – αλλά ότι στην παρούσα του κατάσταση, το

βιβλίο μπορεί να μην είχε την ευρεία έλξη που του άξιζε. Μετά η Nabila μου πρότεινε να διασκευάσω το κείμενο και να το προετοιμάσω για έκδοση, με τη βοήθεια και την υποστήριξη, αν χρειαζόταν, του εξαδέλφου της, Bassam Saab. Και με την ευγενική άδεια του συγγραφέα, πιάσαμε δουλειά.

Αλλά όπως με την πρώτη έκδοση του βιβλίου του Σείχη Tantawi, όταν χάθηκε το αρχικό πρωτότυπο και έπρεπε να αρχίσει από την αρχή τη συγγραφή του βιβλίου, έτσι και το δικό μου αρχικό επεξεργασμένο κείμενο καταβροχθίστηκε από τον υπολογιστή και έπρεπε να ξεκινήσω τη δουλειά πάλι. Τα δεύτερο χειρόγραφο χάθηκε και αυτό, και έτσι έπρεπε να ξεκινήσω από την αρχή για τρίτη φορά! Αυτές οι δύο άκυρες εκκινήσεις και μια απαιτητική εργασία σήμαιναν ότι το βιβλίο θα έπαιρνε πολύ χρόνο να διασκευαστεί. Αλλά παρά τις διάφορες καθυστερήσεις, ο Bassam και η Nabila ήταν εξαιρετικά υπομονετικοί. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω για την υπομονή και την υποστήριξή τους και για την γνωριμία μου με το έργο του Σείχη Tantawi.

Ήταν πρόκληση να δουλέψω πάνω σ' ένα βιβλίο που είχε ήδη μεταφραστεί από τα Αραβικά στα Αγγλικά και να παραμείνω πιστή σε αυτό που ο συγγραφέας έγραψε αρχικά. Έχω προσπαθήσει να κάνω το βιβλίο ευκολοδιάβαστο για τον ομιλητή της Αγγλικής γλώσσας, με ένα τρόπο που να γοητεύει το ίδιο και τους Μουσουλμάνους και τους μη-Μουσουλμάνους, χωρίς να χαθεί το διαυγές και ανέκδοτο στυλ του Σείχη Tantawi.

Όταν δουλεύεις κοντά σε ένα βιβλίο, αρχίζεις να 'ζεις' αυτό που το βιβλίο μεταδίδει. Ευχαριστώ τον Σείχη Tantawi που υπήρξε ένα από τα πρώτα στάδια του δικού μου ταξιδιού. Το βιβλίο του ήταν μια από τις εμπνεύσεις που τελικά με έκανε να δεχθώ την οδό του Ισλάμ. Πιστεύω ότι, με τη θέληση του Θεού, θα χρησιμεύσει και σε άλλους κατά τον ίδιο τρόπο και θα τους βοηθήσει να συνειδητοποιήσουν το αληθινό παγκόσμιο μήνυμα του Ισλάμ, που έχει εφαρμογή σε κάθε κουλτούρα και κάθε εποχή.

SUE LAKE

ΕΚΔΟΤΡΙΑ

Ευχαριστίες

Οι Εκδόσεις Dar Al-Manara θα ήθελαν να ευχαριστήσουν όλους όσους βοήθησαν στην μετάφραση, την επεξεργασία, τη διόρθωση και την έκδοση του βιβλίου αυτού.

Ιδιαίτερη ευγνωμοσύνη αρμόζει στην Προεδρία των Δικαστηρίων Sharia και Ισλαμικών Ζητημάτων του Κράτους του Κατάρ, εκδοτών μιας προηγούμενης μετάφρασης του βιβλίου (με το τίτλο: Γενική Εισαγωγή στο Ισλάμ: Η Πίστη) και στον μεταφραστή Δρ. S.M.M. Nainar. Λυπούμαστε που (από λάθος) δεν αναφέραμε την πιο πάνω μετάφραση στην πρώτη έκδοση της μετάφρασής μας. Ωστόσο, τονίζουμε τώρα ότι η αναγνώριση για την πρωτοπόρα μετάφραση ανήκει στους παραπάνω και προσευχόμαστε στο Θεό να τους ανταμείψει πλουσιοπάροχα. Δεν ξεχνά ποτέ να ανταμείψει τις καλές πράξεις.

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε τον Δρ. Abdul-Latif Al-Khaiat για τις επίπονες προσπάθειές του στην διασκευή της δεύτερης αυτής έκδοσης της μετάφρασης, τις διορθώσεις των πολλών λαθών της πρώτης έκδοσης και την προσεκτική του διόρθωση. Ας ανταμειφθεί στην Μετά Θάνατον Ζωή.

Η μεγαλύτερη υποχρέωσή μας είναι προς τον συγγραφέα, την εξοχότητά του τον Σεΐχη Ali Al-Tantawi. Το βιβλίο αυτό ας προστεθεί στο αρχείο των καλών του πράξεων, που θα χαρεί να βρει στη μετά θάνατον ζωή.

Υμνούμε το Θεό, Κύριο των κόσμων.

Dar Al-Manara, Εκδότες

ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το βιβλίο αυτό εκδόθηκε αρχικά στη δεκαετία του εξήντα και έκτοτε έχει ανατυπωθεί πολλές φορές. Σε κάθε έκδοση, υπήρχε ένα πρώτο κεφάλαιο που παρουσίαζε περιληπτικά το υπόβαθρο του βιβλίου, στο οποίο ο Σειΐχης Tantawi έχει εξηγήσει του λόγους για τη συγγραφή του βιβλίου και τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες εκδόθηκε αρχικά. Σε αυτή, τη δέκατη έκδοση, δίνουμε μια πιο λεπτομερή σύνοψη σε σχέση με τις προηγούμενες εκδόσεις.

Ο Σειΐχης Tantawi μεγάλωσε στη Συρία στις αρχές του αιώνα. Πάντοτε εξέφραζε την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη του στον πατέρα του, Σειΐχη Mustafa Tantawi, που ήταν προεξέχων Faqih (νομικός) στη χώρα του. Σύμφωνα με τον Σειΐχη Tantawi, οι άνθρωποι τις ημέρες εκείνες ήταν είτε Shaikhs (μελετητές του Ισλάμ) ή Effendis (Άραβες που είχαν λάβει λαϊκή εκπαίδευση). Οι Shaikhs ήταν ανενημέρωτοι για τις σύγχρονες επιστήμες των Effendis, ενώ οι Effendis αγνοούσαν τη θρησκεία. Ευτυχώς για το Σειΐχη Tantawi, ήταν ανάμεσα στους λίγους που έλαβαν και τους δύο τύπους εκπαίδευσης.

Μερικά χρόνια πριν ο Σειΐχης Tantawi έγραψε ένα βιβλίο με τίτλο «Θρησκευτική Μεταρρύθμιση» στο οποίο πραγματευόταν την ανάγκη για θρησκεία και αναφερόταν στο αμφιλεγόμενο θέμα του αν ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει χωρίς θρησκεία. Σύμφωνα με τον Σειΐχη Tantawi, τέτοιες ερωτήσεις μπορούν να απαντηθούν μόνο με αντερωτήσεις, όπως αν είναι δυνατόν για τον άνθρωπο να ζήσει μια υλική ζωή, απορρίπτοντας όλα τα εσωτερικά του συναισθήματα της αγάπης, του θαυμασμού της φύσης και της ομορφιάς της.

Μέσα σε αυτό το γενικό πλαίσιο ο συγγραφέας επίσης πραγματεύθηκε τις αξίες των δυτικών φιλοσόφων και στοχαστών όπως ο Καντ, ο Νεύτωνας, ο Πασκάλ και ο Γκαίτε. Για να διαψεύσει τον ισχυρισμό μερικών από αυτούς, ότι

η δημιουργία του σύμπαντος ήταν τυχαίο γεγονός, ο συγγραφέας έδωσε το ακόλουθο παράδειγμα. Αν βάζαμε πέντε μπίλιες, τέσσερις λευκές και μια κόκκινη, μέσα σε μια σακούλα, η πιθανότητα να τραβήξουμε την κόκκινη μπίλια, την πρώτη φορά, θα ήταν μια στις πέντε. Παρομοίως, αν οι λευκές μπίλιες ήταν εννιά η πιθανότητα θα ήταν μια στις δέκα. Αλλά αν μπορούσαμε να βάλουμε έναν άπειρο αριθμό από μπίλιες στη σακούλα, η πιθανότητα να τραβήξουμε την κόκκινη μπίλια θα ήταν ένα προς άπειρο. Επομένως δεν μπορούμε να πούμε ότι η κόκκινη μπίλια θα μπορούσε να τραβηχτεί με την πρώτη ή ακόμα και την εκατοστή προσπάθεια. Επομένως πως θα μπορούσαν οι πλανήτες που περιφέρονται σε μια συγκεκριμένη τροχιά χωρίς να συγκρούονται να δημιουργήθηκαν από τύχη; Άρα, θα πρέπει να υπάρχει μια Θεία Δύναμη πίσω από αυτούς.

Το 1936 ο Σείχης Tantawi πήγε να δουλέψει σαν καθηγητής λυκείου στο Ιράκ. Και του ανατέθηκε η διδασκαλία του μαθήματος της Αραβικής λογοτεχνίας και των θρησκευτικών. Τότε ήταν που αισθάνθηκε την ανάγκη για ένα απλό και κατανοητό βιβλίο για το Ισλάμ. Αποφάσισε να αγωνιστεί για την ιδέα αυτή και έγραψε αρκετά άρθρα παροτρύνοντας τους Ulema να συντάξουν ένα τέτοιο βιβλίο. Αλλά κανείς τους δεν ανταποκρίθηκε.

Πολλά χρόνια πέρασαν. Εν τω μεταξύ, άλλοι μελετητές που ήταν επίσης πολύ γνωστοί στις θρησκευτικές και τις λαϊκές σπουδές είχαν αποφασίσει να γράψουν βιβλία για το Ισλάμ. Ενώ αρκετά από αυτά ήταν εξαιρετικά, δεν είχε ακόμα εκδοθεί ένα απλό και περιεκτικό βιβλίο για το Ισλάμ.

Το 1966 ο συγγραφέας έγραψε ένα άρθρο με τίτλο «Μια Γενική Εισαγωγή στο Ισλάμ». Δημοσιεύτηκε στο Περιοδικό της Ένωσης Μουσουλμανικού Κόσμου στη Μέκκα και τράβηξε την προσοχή ενός υπουργού της κυβέρνησης της Σαουδικής Αραβίας, του κ. Muhammad Umar Tawfiq. Αυτός αμέσως συμβούλεψε την Ένωση Μουσουλμανικού Κόσμου να αναθέσει στον Σείχη Tantawi να γράψει το βιβλίο αυτό.

Έτσι λοιπόν ο Σείχης Tantawi ανέλαβε το πολυαναμενόμενο έργο. Δούλεψε το βιβλίο κατά τη διάρκεια των διακοπών ενός καλοκαιριού και ένα ακαδημαϊκό έτος. Έχοντας τελειώσει τη συγγραφή όλων των κεφαλαίων του

βιβλίου, πλήρες με υποσημειώσεις και παραπομπές, το μόνο που επέμενε ήταν οι τελευταίες πινελιές. Ο συγγραφέας έβαλε το χειρόγραφο σε τρεις μεγάλους φακέλους και έφυγε για την Ιορδανία για να περάσει τις διακοπές του. Κουβαλούσε με προσοχή τους φακέλους μαζί του μέχρι την άφιξή του, αλλά όταν έφτασε και απασχολήθηκε με φίλους και συγγενείς, ξέχασε εντελώς γι' αυτούς. Φευ! Τότε το χειρόγραφο χάθηκε. Έψαξε γι' αυτό παντού, ρώτησε όλους τους οδηγούς ταξί της πόλης αν το είχαν δει, αλλά μάταια.

Ευθύς μόλις ξεπέρασε την απελπισία της απώλειας του χειρόγραφου, ο Σεΐχης Tantawi άρχισε να δουλεύει από την αρχή. Με τη χάρη του Θεού κατάφερε να παραγάγει αυτό το βιβλίο μέσα σε δέκα ημέρες. Και το έγραψε με μόνο μια πηγή αναφοράς – το Ιερό Κοράνιο.

Ο συγγραφέας έδωσε σε αυτή την έκδοση του βιβλίου τον τίτλο «Μια Γενική Εισαγωγή στο Ισλάμ, Μέρος Πρώτο». Είχε την πρόθεση να γράψει δυο ακόμα μέρη προκειμένου να εξηγήσει άλλες πτυχές του Ισλάμ, αλλά εξαιτίας της πίεσης ενός απαιτητικού προγράμματος και της άσχημης κατάστασης της υγείας του, κάτι τέτοιο δεν στάθηκε δυνατό.

Ο Θεός ας ελεεί τον εξαίρετο αυτό συγγραφέα, ας αναπαύεται εν ειρήνη και ας συνεχίσει να είναι μια έμπνευση για όσους ενδιαφέρονται για το Ισλάμ.

Ο Μεταφραστής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φαντάσου ότι ταξιδεύεις μόνος σ' ένα δρόμο, ο οποίος τελικά χωρίζεται σε δύο άλλους: το ένα μονοπάτι είναι ανώμαλο και δύσκολο, ενώ το άλλο είναι ένα ομαλό και άνετο μονοπάτι, που καταλήγει μέσω μιας πλαγιάς σε μια πεδιάδα.

Ο πρώτος δρόμος είναι ανώμαλος, με πέτρες και γεμάτος από αγκαθωτούς θάμνους και κρυμμένους κινδύνους. Είναι ακόμα απότομος και δυσκολοδιάβατος. Ωστόσο οι αρχές έχουν τοποθετήσει μια ειδοποίηση στην αρχή του μονοπατιού που λέει: **ΑΝ ΚΑΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΥΤΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΑΡΧΙΚΑ ΝΑ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟΣ, ΤΕΛΙΚΑ ΘΑ ΣΕ ΟΔΗΓΗΣΕΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΣΟΥ.**

Όσο για το δεύτερο δρόμο, είναι καλά στρωμένος, και στις δυο πλευρές πλαισιώνεται με δέντρα και λουλούδια και υπάρχουν αρκετά καφενεία και μέρη για διασκέδαση. Ο ταξιδιώτης σ' αυτό το δρόμο θα βρει οτιδήποτε

χρειαστεί για να ικανοποιήσει τις αισθήσεις του. Αλλά η ειδοποίηση στην αρχή του δρόμου αυτού προειδοποιεί: ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ. ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΧΑΣΜΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΣΙΓΟΥΡΟ ΘΑΝΑΤΟ.

Ποιο από τα δυο μονοπάτια θα επέλεγες να ακολουθήσεις;

Πιο συχνά, η ανθρώπινη φύση, επιλέγει την εύκολη οδό, επειδή δείχνει να μην χρειάζεται κόπο, είναι ευχάριστη και δεν περιλαμβάνει καθόλου βάσανα. Προτιμά να διαβεί το δικό της δρόμο για να απελευθερωθεί από όλες τις δεσμεύσεις και ευθύνες. Ο Θεός έχει δημιουργήσει αυτό το ανθρώπινο ένστικτο, και οποιοσδήποτε, αν αφήνονταν στον ίδιο, θα ακολουθούσε το δεύτερο μονοπάτι. Ωστόσο, ο ανθρώπινος νους επεμβαίνει στο σταυροδρόμι των δυο αυτών δρόμων και φρενάρει. Προτρέπει τον άνθρωπο να συλλογιστεί και να ζυγίσει τις επιλογές του. Θα επιλέξει να χαρεί μια μικρής διάρκειας ευχαρίστηση ακολουθούμενη από συνεχή πόνο ή μια σύντομη και παροδική περίοδο πόνου, ακολουθούμενη από αιώνια ευδαιμονία και χαρά; Τελικά θα επιλέξει να ακολουθήσει τον πρώτο δρόμο.

Τα παραδείγματα αυτά απεικονίζουν τη σύγκριση μεταξύ παραδείσου και κόλασης. Ο δρόμος προς την κόλαση είναι γεμάτος από χαρές τις οποίες ευχαριστιέται η ανθρώπινη καρδιά: πειρασμοί όπως σαγηνευτική ομορφιά, αισθησιακή απόλαυση και πλούτος, ανεξάρτητα από πού πηγάζουν, καθώς επίσης και το είδος της υλικής ευχαρίστησης που είναι περιζήτητο από τόσους πολλούς. Επιπλέον, απεριόριστη ελευθερία δράσης και αποποίηση όλων των μορφών ελέγχου βιώνονται σ' αυτό το μονοπάτι, καθώς τα ανθρώπινα όντα λαχταρούν αυτό το είδος ελευθερίας από κάθε μορφή περιορισμού.

Το μονοπάτι προς τον παράδεισο, σίγουρα, δεν είναι παρτέρι με τριαντάφυλλα. Κάποιος πρέπει να αντιμετωπίσει απερίγραπτες δυσκολίες και πόνο και να εμμένει σε πολλούς περιορισμούς και την επιθυμία να αντισταθεί στις λαχτάρες της καρδιάς. Ωστόσο, με δεδομένο ότι η συνέπεια της παράδοσης στις προσωρινές απολαύσεις της ζωής οδηγεί σε συνεχή πόνο στην κόλαση, η ανταμοιβή του να ακολουθήσεις το πιο δύσκολο μονοπάτι είναι αιώνια χαρά και ευχαρίστηση στη ζωή από εδώ και στο εξής.

Είναι μάλλον όπως με τον μαθητή την παραμονή των εξετάσεων του. Είναι απρόθυμος να αφήσει την οικογένειά του που παρακολουθεί τηλεόραση, αλλά πρέπει να συνεχίσει την επανάληψή του. Εντούτοις, μετά την

προσωρινή του δυσαρέσκεια, θα απολαύσει τους καρπούς της επιτυχίας του. Άλλο ένα παράδειγμα θα ήταν αυτό ενός άρρωστου ανθρώπου, που θα πρέπει να σταματήσει συγκεκριμένα υπέροχα φαγητά. Η ανταμοιβή του είναι ότι θα γίνει πάλι υγιής.

Ο Θεός έχει θέσει σ' εμάς δύο μονοπάτια και έχει δημιουργήσει μέσα μας τη διανοητική ικανότητα να ξεχωρίζουμε ανάμεσα στα δύο έτσι ώστε ο καθένας, άσχετα με το ακαδημαϊκό του/της υπόβαθρο να έχει την ικανότητα να διακρίνει ανάμεσα στο καλό και το κακό.

Αυτό σημαίνει ότι με τον ίδιο τρόπο, όπως όταν κάνουμε κάτι καλό αισθανόμαστε μια ανακούφιση και έχουμε καθαρή συνείδηση, έτσι αισθανόμαστε αναστατωμένοι όταν κάνουμε κάτι λάθος.

Αυτή η διανοητική ικανότητα δεν περιορίζεται μόνο στα ανθρώπινα όντα. Τα ζώα την έχουν επίσης. Για παράδειγμα, αν πετάξεις ένα κομμάτι κρέας σε μια γάτα, θα το φάει μπροστά σου, όντας εντελώς άνετη. Αλλά αν σου αρπάξει το κρέας, θα τρέξει σε μια γωνία και θα το καταβροχθίσει μόνη της, έτσι ώστε να μην την δεις και πάρεις το κρέας πίσω. Μπορούμε να δούμε από αυτό το παράδειγμα ότι στην πρώτη περίπτωση η συνείδηση της γάτας είναι καθαρή αφού αισθάνεται ότι το κρέας της δόθηκε, ενώ στο δεύτερο παράδειγμα η αντίδρασή της δείχνει ότι ξέρει ενστικτωδώς ότι έχει δράσει επιθετικά. Με άλλα λόγια, έχει διακρίνει μεταξύ του καλού και του κακού, του «νόμιμου» και του «απαγορευμένου».

Ένα σκυλί, επίσης, θα έρθει να γλείψει τον κύριό του, όταν έχει κάνει κάτι καλό, σαν να του ζητά μια ανταμοιβή. Αλλά όταν συμπεριφερθεί άσχημα, το σκυλί δείχνει ντροπαλό, σαν να μετάνιωσε γι' αυτό που έχει κάνει ή περιμένει να τιμωρηθεί.

Αυτή είναι η ερμηνεία του στίχου στο Ιερό Κοράνιο που λέει:

Δεν του έχουμε δείξει τα δύο μονοπάτια (του καλού και του κακού);
(90: 10).

Ο Θεός έχει ορίσει κάποιους ανθρώπους να κηρύττουν και να καθοδηγούν την ανθρωπότητα πάνω στο μονοπάτι του παραδείσου. Αυτοί είναι οι προφήτες. Το μονοπάτι προς την κόλαση έχει επίσης κάποιους που δελεάζουν τους ανθρώπους (να το ακολουθήσουν). Αυτοί είναι πολέμιοι του Θεού.

Οι ulema (σοφοί και θρησκευτικοί ηγέτες) ακολουθούν τα χνάρια των προφητών. Η Φατίμα, κόρη του Προφήτη μας Μωάμεθ, δεν κληρονόμησε περιουσία ή πλούτη από αυτόν. Οι ulema κληρονόμησαν το da'wah (το καθήκον/έργο της διάδοσης του μηνύματος της θρησκείας του) από αυτόν. Οποιος εκτελεί αυτό το έργο με απόλυτη ειλικρίνεια και με όλες του τις δυνάμεις αξίζει την τιμή της κληρονομιάς αυτής.

Το Da'wah είναι δύσκολο, δεδομένης της δυνατής επιθυμίας του ανθρώπου για ελευθερία, την οποία η θρησκεία θέλει να περιορίσει. Η θρησκεία αγωνίζεται να συγκρατήσει την ανθρώπινη φύση όταν αυτή βγει εκτός ελέγχου και παραδίδεται σε κάθε απόλαυση. Η θρησκεία πρόθυμα ανταποκρίνεται σε κάθε πειρασμό διάπραξης αμαρτιών ή ανήθικης συμπεριφοράς.

Η ανθρώπινη φύση είναι μάλλον σαν μια δεξαμενή γεμάτη με νερό, που βρίσκεται στην κορυφή ενός ψηλού λόφου. Είναι εύκολο να καταστρέψεις τη δεξαμενή: απλώς την τρυπάς με κάτι αιχμηρό και το νερό θα χυθεί πολύ γρήγορα, πλημμυρίζοντας την κοιλάδα (που βρίσκεται) από κάτω. Αλλά αν θες να ξαναγεμίσεις τη δεξαμενή, είναι ένα άλλο ζήτημα. Θα χρειαστεί να μπεις σε μεγάλη φασαρία, να εγκαταστήσεις μια αντλία και να ξοδέψεις ένα τεράστιο ποσό χρημάτων.

Να ένα ακόμα παράδειγμα για να διασαφηνιστεί η ανθρώπινη αδυναμία. Αν θέλεις να φέρεις ένα βαρύ ογκόλιθο στους πρόποδες ενός βουνού, το μόνο που χρειάζεται να κάνεις είναι να τον σπρώξεις ελαφρώς και θα κυλήσει κάτω, - αλλά το να τον φέρεις πάλι στην κορυφή είναι τρομερό έργο! Και αυτός είναι ο τρόπος λειτουργίας της ανθρώπινης φύσης.

Ένας φίλος που δεν είναι προσηλωμένος σ' ένα θρησκευτικό μονοπάτι μπορεί να σου πει για μια όμορφη γυναίκα που κάνει χορευτικά σώου γυμνή και ίσως μπεις στον πειρασμό να πας να τη δεις. Αν ένα θρήσκο άτομο ερχόταν στο σημείο αυτό για να σε συμβουλέψει να μη δεις τη γυναίκα αυτή, ίσως ήταν δύσκολο να αντισταθείς στον πειρασμό και να ακούσεις τη συμβουλή του.

Αυτοί που διασπέρνουν το κακό σπάνια χρειάζεται να κοπιήσουν ώστε να διαδώσουν το κακό, ενώ αντίθετα εκείνοι που υποστηρίζουν τις ηθικές αρχές και τις ευγενείς πράξεις χρειάζεται να καταβάλλουν τρομερή προσπάθεια. Ο 'έμπορος του κακού' κατέχει όλους τους παράγοντες που εκμεταλλεύονται την

ανθρώπινη αδυναμία: γυναικεία γοητεία εκτεθειμένη αναίσχυντα, σεξουαλική έγερση και εύκολη πρόσβαση σε οτιδήποτε έλκει τις αισθήσεις.

Πως μπορούν οι ιεροκήρυκες του Ισλάμ να συναγωνιστούν όλα αυτά τα θέλητρα; Τι έχουν να προσφέρουν άντ' αυτών. Απλώς συγκράτηση και μετριοπάθεια.

Μπορεί να βρεθείς στη θέση του να κοιτάξεις ένα κορίτσι που δεν φορά την καλύπτρα που οι Μουσουλμάνες γυναίκες υποχρεούνται να φορούν και μπορεί να φαντάζεσαι πως είναι το σχήμα του κορμιού της. Στην περίπτωση αυτή ένας ιεροκήρυκας θα σου ζητούσε να χαμηλώσεις το βλέμμα σου και να μην την κοιτάξεις.

Ένα ακόμα παράδειγμα είναι αυτό του επιχειρηματία που θεωρεί ότι η πρακτική του να δανείζει χρήματα με υψηλό τόκο είναι ο καλύτερος και γρηγορότερος τρόπος για να κερδίζει χρήματα. Αλλά ο ιεροκήρυκας θα τον συμβούλευε να μην βγάζει χρήματα με αυτό τον τρόπο. Ένας υπάλληλος θα μπορούσε να προσέξει ότι ένας συνάδελφός του δωροδοκείται με ποσό ισοδύναμο με το μισθό έξι μηνών και να φαντάζεται πόσο θα ωφελούνταν αυτός και η οικογένειά του αν έκανε το ίδιο. Ο ιεροκήρυκας, ωστόσο, θα παρενέβαινε στο σημείο αυτό, συμβουλεύοντάς τον να συγκρατηθεί και να μην κάνει μια τέτοια πράξη.

Οι πνευματικοί δάσκαλοι συμβουλεύουν όλους τους ανθρώπους σαν κι αυτούς, προειδοποιώντας τους να μείνουν μακριά από προσωρινές απολαύσεις που παρεμβάλλονται μπροστά τους, - να θυσιάσουν πειρασμούς του φυσικού κόσμου για χάρη του αθέατου: τις οποίες δεν μπορούν να αντιληφθούν εκείνη τη στιγμή. Τους ενθαρρύνουν να ελέγξουν την αδύναμη θέλησή τους και τις επιθυμίες της ψυχής τους, έστω και αν αυτό είναι τρομερό έργο και βαρύ φορτίο. Δεν θα πρέπει να προκαλεί κατάπληξη το ότι περιγράφουμε τη θρησκεία σαν ένα βαρύ φορτίο. Πράγματι, ο Παντοδύναμος Αλλάχ την έχει περιγράψει σαν τέτοια στο Ιερό Κοράνιο:

Προσέξτε, θα εναποθέσουμε πάνω σε εσάς ένα βαρυσήμαντο μήνυμα. (73: 5).

Η ανθρώπινη ψυχή λυγίζει κάτω από το βάρος κάθε ευγενικής πράξης. Στο παράδειγμα που είδαμε, του μαθητή που αφήνει την οικογένειά του να βλέπει τηλεόραση για να κάνει επανάληψη για τις εξετάσεις του, ήταν χωρίς αμφιβολία κουρασθεί! Είναι επίσης δύσκολο για κάποιον που είναι μαθητής

να φύγει από μια κοινωνική συγκέντρωση όταν διασκεδάζει, για χάρη της μελέτης και της διδασκαλίας. Το ίδιο συμβαίνει με ένα άτομο που ξυπνά την αυγή για να εκτελέσει το *fajr* (προσευχή την αυγή). Παρομοίως, ένας άντρας που ξεκινά πάνω στο μονοπάτι του *jihad* (ιερός πόλεμος) επίσης σηκώνει ένα βαρύ φορτίο, όταν λέει αντίο στη σύζυγο και τα παιδιά του.

Ανακαλύπτουμε επομένως ότι υπάρχουν πολλοί περισσότεροι ανέντιμοι και ανάξιοι άνθρωποι τριγύρω, παρά το αντίθετο. Αυτοί που δεν ξεχνούν το Θεό και Τον αφήνουν να τους οδηγήσει είναι πολύ λιγότεροι από εκείνους που προτιμούν το 'εύκολο μονοπάτι'. Και αυτό γιατί είναι επιζήμιο για εμάς να ακολουθήσουμε τυφλά την πλειοψηφία:

Όμως αν υπακούσεις στην πλειοψηφία αυτών (που ζουν) στη γη, θα σε οδηγήσουν έξω από το μονοπάτι του Θεού. (6: 116).

Ωστόσο, αν η σπανιότητα και η έλλειψη δεν ήταν χαρακτηριστικά της εξοχότητας και της ανωτερότητας, τα διαμάντια δεν θα ήταν δύσκολο να βρεθούν και το κάρβουνο δεν θα βρισκόταν σε τέτοια αφθονία. Ούτε οι μεγαλοφυΐες, οι γενναίοι ήρωες και οι ανώτεροι άντρες θα ήταν τόσο λίγοι και σε αραιά διαστήματα.

Για πολλές γενιές, προφήτες και άνθρωποι της πραγματικής γνώσης μας παροτρύνουν να ακολουθήσουμε το σωστό μονοπάτι, ενώ οι διεφθαρμένοι και ανήθικοι έχουν προσπαθήσει να μας εξαπατήσουν. Και όντως, έχουμε τη διανοητική ικανότητα μέσα μας για να επιλέξουμε έναν από τους δύο δρόμους.

Υπάρχει ένα κομμάτι του εαυτού μας που δέχεται τη διδασκαλία των προφητών και ένα άλλο που επηρεάζεται από εκείνους που έχουν εξαπατηθεί. Ο ανθρώπινος νους είναι η πλευρά εκείνη που καταλαβαίνει την αλήθεια και το δρόμο των προφητών' και υπάρχει μια άλλη πλευρά που μας προκαλεί να κάνουμε κακά πράγματα.

«Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του μυαλού και της ψυχής;» μπορεί να αναρωτηθείτε. Δεν ισχυρίζομαι ότι παρέχω έναν σαφή ορισμό για τη διευκρίνιση και τη διάκριση του ενός από το άλλο – και ακόμα και η επιστήμη έχει αποτύχει να ρίξει φως σε αυτά! Ωστόσο, θα προσπαθήσω να εξηγήσω.

Όλοι λέμε «Είπα στον εαυτό μου» ή «Το μυαλό μου μου είπε» (ή ο νους μου). Αλλά τι είσαι 'εσύ' και τι είναι ο 'εαυτός' σου; Και τι είναι το μυαλό σου; Αν και αυτά τα πράγματα δεν είναι ακόμα ξεκάθαρα σ' εμάς και δεν πρόκειται

να ανακαλύψω κάτι άγνωστο, θα προσπαθήσω να δώσω ένα χειροπιαστό παράδειγμα.

Το ανθρώπινο σώμα βρίσκεται σε συνεχή αλλαγή και κύτταρα που ζούσαν σε αυτό χρόνια πριν δεν υπάρχουν πια. Ο εαυτός είναι το ίδιο: οι προσδοκίες του, οι φιλοδοξίες του, οι πόνοι και τα βάσανά του αλλάζουν συνεχώς. Στο σημείο αυτό είναι πιθανό να αναρωτηθείτε ποιο κομμάτι του 'Εγώ' μένει αμετάβλητο; Είναι η ψυχή. Και η επόμενη ερώτησή σας μπορεί να είναι «Τι είναι ψυχή;».

Ο Θεός έχει αποκαλύψει γνώση σε μας σχετικά με πολλά μυστήρια του ανθρώπινου σώματος: τις λειτουργίες των άκρων και θεραπείες για πολλές αρρώστιες. Μας έχει ακόμα πληροφορήσει για τις ασθένειες του εγώ μας. Μας έχει πει ότι κάποιοι είναι περισσότερο επιρρεπείς στο να ενεργούν με λάθος τρόπο, ενώ άλλοι ασκούν αυτοκριτική· αντίθετα, άλλοι είναι πλήρως ικανοποιημένοι και γαλήνιοι. Μας έχει επίσης πει ότι ο καθένας δοκιμάζει το θάνατο. Αλλά ο Παντοδύναμος δεν έχει αποκαλύψει τίποτα σχετικά με την ανθρώπινη ψυχή, αφού αυτή η γνώση ανήκει μόνο στο θεό.

Η ψυχή δεν επηρεάζεται από όρια χώρου ή χρόνου. Για παράδειγμα, ένα άτομο μπορεί να αποκοιμηθεί μπροστά σας για δεκαπέντε λεπτά. Κι όμως σ' αυτό το χρόνο μπορεί να έχει ταξιδέψει στην Αμερική ή την Ινδία, να έζησε εκεί για είκοσι ή τριάντα χρόνια και να είχε βιώσει καταπληκτικές χαρές και στενοχώριες. Αλλά πως θα μπορούσε ένα διάστημα χρόνου είκοσι ετών ή περισσότερο να χωρέσει μέσα σε δεκαπέντε λεπτά; Το παράδειγμα αυτό δείχνει πως μπορούμε να υποστούμε μεγάλα βάσανα ή να απολαύσουμε την ευτυχία πέρα από το θάνατο. Η ίδια η ψυχή δεν επηρεάζεται από τίποτα – ούτε και από ασθένειες. Υπήρχε πριν δεσμευτεί στο σώμα αυτό και στο εγώ αυτό και θα παραμείνει ακόμα και μετά τον θάνατό μας και την εξαφάνισή του εγώ μας.

Να ένα ακόμα παράδειγμα της σύγκρουσης μεταξύ του μυαλού και του εαυτού. Μπορεί να είσαι ζεστός και άνετος στο κρεβάτι να κοιμάσαι βαθιά μια κρύα νύχτα όταν το ξυπνητήρι χτυπάει για να σε ξυπνήσει για την πρωινή προσευχή. Τη στιγμή αυτή μια εσωτερική φωνή σου λέει να σηκωθείς και να προσευχηθείς. Καθώς ετοιμάζεσαι να σηκωθείς ακούς μια άλλη εσωτερική φωνή που λέει «Γιατί δεν κοιμάσαι λίγο ακόμα;». «Αλλά η προσευχή είναι καλύτερη από τον ύπνο», η πρώτη φωνή παρεμβαίνει. «Θα ήταν ωραίο να

συνεχίσεις τον ύπνο», απαντά η δεύτερη φωνή. «Και υπάρχει αρκετός χρόνος. Μπορείς να αργήσεις λίγα λεπτά». Και έτσι η μάχη ανάμεσα στις δύο φωνές συνεχίζει: «Κοιμήσου!» «Σήκω!» «Κοιμήσου!» «Σήκω!». Η πρώτη είναι το μυαλό και η δεύτερη ο εαυτός. Αυτού του είδους η κατάσταση εμφανίζεται με πολλά σχήματα και μορφές. Είναι ο δισταγμός που αισθάνεται ένα άτομο που θέλει να πηδήξει ένα φαρδύ χαντάκι. Θα ήθελε να φτάσει απέναντι αλλά φοβάται να μην πέσει. Ακούει δυο διαφορετικές φωνές μέσα του: «Πήδα!» «Μην πηδήξεις – γύρισε πίσω!». Αν ανταποκριθεί στη φωνή που του λέει να πηδήξει, θα φτάσει στην άλλη πλευρά. Αλλά αν διστάσει και περιμένει για τη φωνή που του λέει να γυρίσει πίσω και μετά αποφασίσει να πηδήξει, θα πέσει μέσα στο χαντάκι αναπόφευκτα.

Σε κάθε περίπτωση σαν αυτές παραπάνω, πρέπει να πάρουμε μια απόφαση. Σε τέτοιες στιγμές, η λογική μπορεί να υπερισχύσει μόνο αν έχουμε πίστη. Μόνο όταν έχουμε *iman* (πίστη) το μυαλό μπορεί να επιτύχει νίκη κατά του σώματος. Η δύναμη του *iman* είναι ανάλογη για τη νίκη προς τη δύναμη του μυαλού σας.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι το μυαλό μπορεί πάντοτε να υπερνικήσει τις επιθυμίες του σώματος και ότι ένας Μουσουλμάνος δεν θα κάνει ποτέ λάθη. Το Ισλάμ είναι φιλεύσπλαχνη θρησκεία' είναι πρακτική πίστη, που βασίζεται στις αλήθειες της ζωής. Ο Θεός δεν έχει δημιουργήσει τους ανθρώπους για να είναι άγγελοι, δαίμονες, κατοικίδια ζώα, ή άγρια θηρία. Οι άγγελοι έχουν δημιουργηθεί για να υπακούν και να λατρεύουν' οι δαίμονες για ανυπακοή και βλασφημία και τα κατοικίδια και τα άγρια ζώα δεν έχουν προικιστεί με τη δύναμη της λογικής, αλλά με ένστικτα. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουν καμία υποχρέωση να υπακούν στις θείες εντολές και δεν θα θεωρηθούν υπεύθυνα για τις πράξεις τους. Εμείς δεν ανήκουμε σε καμία από αυτές τις κατηγορίες. Επομένως τι είμαστε; Τι ακριβώς είναι ένα ανθρώπινο ον;

Κάθε ανθρώπινο ον είναι ένα μοναδικό δημιούργημα που εμπεριέχει κάποια αγγελικά, δαιμονικά και ακόμα και ζωώδη χαρακτηριστικά. Οι αγγελικές του ιδιότητες υπερισχύουν όταν λατρεύει ειλικρινά το θεό και δημιουργεί μια στενή σχέση με Αυτόν. Ένας τέτοιος άνθρωπος είναι όπως οι άγγελοι:

«που δεν είναι ανυπάκουοι στο Θεό σε οτιδήποτε τους έχει διατάξει, αλλά (πάντα) κάνουν ότι αναμένεται από αυτούς να κάνουν». (66: 6).

Αλλά αν ένα ανθρώπινο ον γυρίσει την πλάτη του ή δείξει περιφρόνηση για το Δημιουργό του, ή λατρεύει περισσότερους από έναν Θεούς, θα πέσει θύμα αρνητικών και επιζήμιων επιρροών. Όταν ένας τέτοιος άντρας θυμώνει ενεργεί σαν ένας άγριος άντρας, με μόνο σκοπό του να νικήσει τον εχθρό του με κάθε κόστος, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει να του επιτεθεί σωματικά. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο άνθρωπος συμπεριφέρεται σαν άγριο θηρίο. Παρόμοια, αν ένας άνθρωπος αδυνατεί να ελέγξει τις σεξουαλικές του ορμές, η ζωώδης πλευρά της φύσης του τον καταλαμβάνει ολοκληρωτικά.

Αυτές οι δυο τάσεις διαμορφώνουν τη βάση της ανθρώπινης φύσης, που τη μια κλίνει προς το καλό και την άλλη προς το κακό. Ο Θεός, ωστόσο, έχει προικίσει τον άνθρωπο με τη δύναμη της λογικής και τη θέληση να επιλέξει το δρόμο που είναι ο καλύτερος. Αν καταφέρει να χρησιμοποιήσει τη θέλησή του και να εφαρμόσει την κρίση θα είναι ανάμεσα σε εκείνους που απολαμβάνουν την αιώνια ευτυχία στην μετά θάνατον ζωή. Αν όχι, θα υποστεί τις συνέπειες και θα υποφέρει.

Ο εαυτός από τη φύση του κλίνει προς την ελευθερία. Ωστόσο, η θρησκεία θέτει περιορισμούς στην 'ελευθερία' αυτή προκειμένου να επιβάλλει πειθαρχία στον εαυτό. Χωρίς τους περιορισμούς αυτούς, θα μπορούσαμε να χάσουμε όλες τις αξίες και ο εαυτός ίσως χάσει τον έλεγχο και συμπεριφέρεται με έναν εντελώς ανεύθυνο τρόπο. Με τέτοια αχαλίνωτη ελευθερία, η ανθρώπινη κοινωνία θα καταλαμβάνονταν από αμόκ, με τους ανθρώπους να συμπεριφέρονται σαν τρελοί. Για παράδειγμα, ένας τρελός άνθρωπος κάνει οτιδήποτε έρθει στο μυαλό του: μπορεί να βγάλει τα ρούχα του και να περιφέρεται στους δρόμους γυμνός. Μπορεί ακόμα να κάτσει στους ώμους ενός οδηγού λεωφορείου! Ή θα μπορούσαν να του αρέσουν τα ρούχα σας και να σας τα βγάλει. Μπορεί να βρει ελκυστική την κόρη σας και να θέλει να έχει μια ερωτική σχέση μαζί της, βασισμένη στο πάθος και όχι όπως επιτάσσει το Ισλάμ.

Ένας τρελός είναι το μόνο άτομο που απολαμβάνει την απόλυτη ελευθερία. Ένα λογικό άτομο κατευθύνεται από την κοινή λογική του που μοιάζει με μια 'τριχιά ή ζώνη που τον κρατάει δεμένο'. Αυτό εκφράζεται στα Αραβικά με τη λέξη *aqf* 'μυαλό' που αναφέρεται στο σχοινί με το οποίο δένουμε μια καμήλα. Η λέξη *hikmah*, που σημαίνει σοφία, είναι παρόμοια, μιας και προέρχεται από την έννοια της τριχιάς. Η λέξη 'πολιτισμός' επίσης

αντανακλά την έννοια ενός τέτοιου συνδέσμου ή σχοινοίου, μιας και θέτει όρια στη συμπεριφορά μας στην καθημερινή ζωή. Επιβάλλει σεβασμό για τα δικαιώματα των άλλων και τις αποδεκτές συμφωνίες, παραδόσεις, κλπ., μιας κοινωνίας. Η 'δικαιοσύνη' είναι μια ακόμα έννοια που έχει την ίδια σημασία, γιατί βάζει ένα όριο στην ελευθερία σας σε σχέση με την ελευθερία του γείτονά σας.

Ο εαυτός μπαίνει συνεχώς σε πειρασμό αφού ότι είναι δελεαστικό πάντα μας έλκει. Για παράδειγμα, μπορείτε να ευχαριστιέστε να ακούτε και να παίρνετε μέρος σε κουτσομπολιό, να ακούτε τι έχουν και τι δεν έχουν κάνει οι άνθρωποι και ίσως το απολαμβάνετε, επειδή αισθάνεστε ότι είστε καλύτεροι από το άτομο του οποίου οι αδυναμίες εκτίθενται. Με τον ίδιο τρόπο, η κλεψιά μπορεί να θεωρείται διασκέδαση, αφού είναι ένας εύκολος και άκοπος τρόπος για απόκτηση χρημάτων. Ο εαυτός μπορεί να βρίσκει την διάπραξη μοιχείας έναν ευχάριστο τρόπο να ικανοποιεί τις επιθυμίες του. Η αντιγραφή σε μια εξέταση βοηθά κάποιον να την περάσει, χωρίς να καταβάλει καμιά προσπάθεια. Ο εαυτός μπορεί να θέλει πάντα να υπεκφύγει από τα καθήκοντά του, και έτσι γίνεται τεμπέλης και απαθής.

Αλλά αν πραγματικά σταματήσετε και σκεφθείτε, θα ανακαλύψετε ότι αυτή η βραχυπρόθεσμη ελευθερία δεν αξίζει τον κόπο, επειδή σε αντάλλαγμα θα πρέπει να υποστείτε τις συνέπειες των κακών σας πράξεων για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.

Πως θα αισθανόταν ένα άτομο, αν του ζητούσαν να υπογράψει ένα νόμιμο συμβόλαιο που θα του χορηγούσε οτιδήποτε ήθελε για να ικανοποιήσει τα αγριότερα όνειρά του, για ένα χρόνο: θα μπορούσε να ζήσει σε όποια χώρα επέλεγε, και να έχει όσους ερωτικούς δεσμούς ήθελε. Φανταστείτε ότι το συμβόλαιο έλεγε ότι τίποτα δεν απαγορεύεται – αλλά ακόμα όριζε ρητά ότι στο τέλος του έτους θα τον απαγχονίζουν. Δεν θα έλεγε «Καμία απόλαυση που κρατεί ένα χρόνο δεν αξίζει για να απαγχονιστώ!»; Δεν θα αντιλαμβανόταν ότι μόλις η θηλιά έσφιγγε γύρω από το λαιμό του δεν θα μπορούσε να πάρει καμία από αυτές τις πηγές απόλαυσης μαζί του; Δεν θα καταλάβαινε ότι αν και ο πόνος του απαγχονισμού θα διαρκούσε μόνο για ένα λεπτό, τα βασανιστήρια στην μετά θάνατον ζωή δεν θα τελείωναν ποτέ;

Δύσκολα θα υπάρξει κάποιος στον κόσμο που δεν έχει ποτέ αμαρτήσει σε κάποια φάση της ζωής του και να ευχαριστήθηκε που διέπραξε την αμαρτία

αυτή. Η ελάχιστη από τις αμαρτίες αυτές μπορεί να είναι η απροθυμία να σηκωθεί και να κάνει την πρωινή προσευχή. Αν σταματήσουμε και σκεφθούμε όλες τις απολαύσεις που είχαμε δέκα χρόνια πριν και μετά διερωτηθούμε αν έμεινε κάποια απόλαυση τώρα, ποια είναι η απάντηση;...Τίποτα! το να εκτελέσεις κάποιο καθήκον είναι πάντα σκληρό και προκαλεί μια κάποια ενόχληση. Για παράδειγμα, το καθήκον της νηστείας κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού σημαίνει ότι εμείς οι Μουσουλμάνοι πρέπει να υποστούμε αισθήματα πείνας και δίψας. Αλλά τι επενέργεια αισθανόμαστε τώρα από εκείνες τις ταλαιπωρίες; Τι έχει μείνει από τους πόνους από την πείνα που υποφέραμε κατά το μήνα του Ραμαζανιού δέκα χρόνια πριν;

Οι απολαύσεις της αμαρτίας μπορεί να έχουν εξαφανιστεί, αλλά η τιμωρία παραμένει. Ενώ οι πόνοι και τα βάσανα που υποφέρουμε για χάρη της εκτέλεσης των καθηκόντων έχουν εξαφανιστεί, η ανταμοιβή μένει μαζί μας.

Τι συνέπειες μας περιμένουν την ώρα του θανάτου από όλες τις απολαύσεις που ευχαριστηθήκαμε και τις ταλαιπωρίες που περάσαμε;

Βαθιά μέσα στις καρδιές μας θέλουμε πάντα να μετανοήσουμε και να επιστρέψουμε στο μονοπάτι του Θεού, αλλά το αναβάλλουμε και παίζουμε ένα παιχνίδι υπομονής. Για παράδειγμα, συνήθιζα να λέω στον εαυτό μου ότι θα μετανούσα και θα ακολουθούσα το δρόμο του Θεού αφού εκτελούσα το Haj. Εκτελούσα το Haj τακτικά, αλλά δεν μετανούσα! Πε΄ρασα τα σαράντα και τα εξήντα χρόνια ζωής και ακόμα δεν είχα μετανοήσει. Αυτό δεν σημαίνει ότι ζούσα μια ζωή γεμάτη αμαρτίες όλα αυτά τα χρόνια. Όχι, καθόλου, δόξα το Θεό.. αλλά το παράδειγμα αυτό δείχνει ότι ο άνθρωπος θέλει να ζήσει μια καλή ζωή, αλλά συνέχεια βρίσκει δικαιολογίες για να το αναβάλλει. Νομίζει ότι έχει αρκετό χρόνο μπροστά του και επομένως μπορεί να ζει χωρίς πνευματικά ή άλλα ενδιαφέροντα – μέχρις ότου, εντελώς ξαφνικά, τον χτυπάει ο θάνατος. Εγώ ο ίδιος είχα δυο επιθανάτιες εμπειρίες και αυτό με έκανε να μετανιώσω για κάθε στιγμή που είχα αναλώσει σε πράξεις ανυπακοής του Θεού και αυτό το αίσθημα μεταμέλειας παρέμενε για αρκετούς μήνες κατά τους οποίους έγινα καλός άνθρωπος. Αργότερα ωστόσο, έμπλεξα και πάλι στην άτακτη ζωή – και ξέχασα τα περι θανάτου.

Όλοι μας ξεχάσαμε το θάνατο. Ακόμα και το θέαμα κηδειών που περνάνε μπροστά μας δεν είναι αρκετό να μας υπενθυμίσει ότι θα πεθάνουμε κάποια μέρα. Ακόμα και όταν προσευχόμαστε στις κηδείες ο νους μας μπορεί να

απασχολείται με εγκόσμια ζητήματα. Σκεφτόμαστε ότι όλοι οι άλλοι εκτός από εμάς θα πεθάνουν· κι όμως, βαθιά μέσα μας, ξέρουμε ότι κάποια μέρα θα αποδημήσουμε από τον κόσμο αυτό.

Ένας άνθρωπος μπορεί να ζήσει μέχρι τα εξήντα, τα εβδομήντα ή ακόμα και τα εκατό αλλά είναι αναπόφευκτο ότι θα πεθάνει κάποια ημέρα. Θα πρέπει να ξέρετε ανθρώπους που έζησαν μέχρι μεγάλη ηλικία, αλλά όλοι πέθαναν. Ίσως γνωρίζετε ότι ο Νώε έζησε μέχρι τα 950, κηρύττοντας στο λαό του. Που είναι ο Νώε τώρα; Ζούσε στον κόσμο όλο αυτό τον καιρό; Αποκλείστηκε από το να πεθάνει; Γιατί τότε δεν σκεφτόμαστε τον θάνατο και δεν προετοιμαζόμαστε γι' αυτόν, αφού είναι αναπόφευκτος;

Ένα άτομο που πρόκειται να πάει ταξίδι αρχίζει να ετοιμάζεται από την στιγμή που η ώρα αναχώρησής του έχει καθοριστεί. Ήμουν κάποτε στην παρέα κάποιων δασκάλων από την Ιορδανία που είχαν υπογράψει συμβόλαια για να πιάσουν δουλειά στη Σαουδικά Αραβία. Πληροφορήθηκαν ότι οι πτήσεις τους θα έφευγαν η μια μετά την άλλη. Εκείνοι που είχαν προετοιμαστεί έγκαιρα μπορούσαν να φύγουν σύμφωνα με το πρόγραμμα αφού είχαν περάσει την τυπική διαδικασία των διαβατηρίων και είχαν αποχαιρετήσει την οικογένειά τους. Αλλά εκείνοι που ήθελαν περισσότερο χρόνο για να ετοιμαστούν δεν είχαν το χρόνο αυτό και δεν μπόρεσαν επομένως να φύγουν. Άρα τι μπορούμε να πούμε για την αναγγελία από τον Άγγελο του Θανάτου της αποδήμησης! Είναι κάτι που δεν μπορεί να αναβληθεί ούτε να αγνοηθεί. Ο Άγγελος του Θανάτου θα συλλάβει ένα άτομο ακόμα και αν αυτό είναι απρόθυμο και δεν θα του επιτρέψει καμία αναβολή. Και ποιος ξέρει πότε θα έρθει ο Άγγελος του Θανάτου; Τι ακριβώς είναι ο θάνατος; Ποια είναι η αλήθεια γι' αυτόν;

Η ζωή του ανθρώπου διαιρείται σε στάδια: το πρώτο στάδιο είναι το έμβρυο μέσα στη μήτρα της μητέρας του· ύστερα έρχεται στη ζωή στον κόσμο αυτό και ακολουθεί το στάδιο του *barzakh* (η ενδιάμεση περίοδος μεταξύ του θανάτου και της ανάστασης). Τελικά, υπάρχει και το αιώνιο στάδιο της μετά θάνατον ζωής. Κάθε διαδοχικό στάδιο έχει τον ίδιο βαθμό σχετικότητας με το επόμενο.

Η απεραντοσύνη του κόσμου αυτού όταν συγκρίνεται με τον στενό χώρο μέσα στη μήτρα της μητέρας είναι σαν την απεραντοσύνη του *barzakh* όταν συγκρίνεται με την ζωή στον κόσμο αυτό· το ίδιο ισχύει και για την

απεραντοσύνη της ζωής μετά θάνατον όταν συγκρίνεται με το barzakh. Όταν ένα παιδί είναι στην εμβρυϊκή μορφή σκέφτεται ότι όλος ο κόσμος του είναι η μήτρα της μητέρας του. Αν ρωτούσαμε το έμβρυο για την σημασία της εξόδου του από τη μήτρα, ίσως έλεγε ότι αυτό θα σήμαινε το θάνατο. Αν το έμβρυο αποτελούνταν από δίδυμα και το ένα γεννιόταν πριν από το άλλο, αυτό που θα γεννιόταν δεύτερο ίσως έλεγε ότι ο δίδυμος αδερφός του είχε πεθάνει και είχε ταφεί σε έναν άγνωστο κόσμο. Θα έκλεγε αν έβλεπε τον πλακούντα του δίδυμου του να πετάγεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που μια μητέρα θα έκλαιγε πάνω από νεκρό σώμα του γιου της. Μια μητέρα που είχε προσπαθήσει να κρατήσει το παιδί της καθαρό και το βλέπει να θάβεται στο χώμα του τάφου του καταρρέει.. αυτό που δεν καταλαβαίνει είναι ότι είναι σαν τον πλακούντα: είναι σαν ένα βρώμικο πουκάμισο που πρέπει να πεταχτεί. Είναι ένα ρούχο που δεν είναι πλέον απαραίτητο.

Αυτό είναι ο θάνατος. Στην πραγματικότητα είναι μια 'νέα γέννηση'. Είναι η έξοδος σε μια νέα διάσταση που είναι μακρύτερη και πλατύτερη σε όρους χρόνου και χώρου. Ο κόσμος που ζούμε είναι μόνο ένα μέρος διέλευσης. Η ζωή μας σε αυτόν είναι σαν τη ζωή ενός μετανάστη που πηγαίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες με καράβι. Πληρώνει για μια ευχάριστη καμπίνα και παίρνει εφόδια ώστε να έχει ένα άνετο ταξίδι. Αλλά πιστεύετε ότι θα τον πείραζε να ξοδέψει όλα του τα χρήματα στην ανακαίνιση των ανέσεων της καμπίνας του και συνεπώς να φτάσει στις Ηνωμένες Πολιτείες άφραγκος; Ή θα έλεγε στον εαυτό του: «Θα μείνω στην καμπίνα αυτή μόνο μια εβδομάδα, άρα μπορώ να απολαύσω ότι προσφέρεται και να φυλάξω τα χρήματά μου για το σπίτι μου στις Πολιτείες που θα είναι η μόνιμη κατοικία μου».

Να ένα ακόμα παράδειγμα για να συγκρίνουμε τον κόσμο αυτό με εκείνον που θα έρθει. Μερικά χρόνια πριν οι Ηνωμένες Πολιτείες ανακοίνωσαν ότι θα έκαναν μια πυρηνική δοκιμή σε ένα μικρό νησί του Ειρηνικού Ωκεανού. Το νησί κατοικούνταν από λίγες εκατοντάδες ψαράδων από τους οποίους ζητήθηκε να εκκενώσουν το νησί και τους προσφέρθηκε κατοικία σε χώρα της επιλογής τους, με τους όρους και τις συνθήκες στις οποίες είχαν συνηθίσει. Μια τελική ημερομηνία καθορίστηκε, που τους έδινε χρόνο να τακτοποιήσουν τις λεπτομέρειες και να προετοιμαστούν για αναχώρηση. Οι κάτοικοι αντέδρασαν με διάφορους τρόπους. Μερικοί από αυτούς έκαναν όπως τους είπαν, μερικοί χάζευαν και παραμέλησαν το θέμα μέχρι την τελική ημερομηνία,

ενώ άλλοι είπαν ότι το όλο θέμα βασιζόταν σε ψέματα και ότι δεν υπάρχει χώρα που λέγεται Ηνωμένες Πολιτείες και δεν ήταν επομένως πρόθυμοι να αφήσουν το νησί. Δεν μπορούσαν να σκεφτούν ότι όλο το νησί θα γινόταν κομμάτια και ερείπια.

Το παράδειγμα αυτό δείχνει τις διαφορετικές στάσεις που ο άνθρωπος έχει για τη ζωή στη γη. Ο πιστός γνωρίζει το τι πρόκειται να έρθει στη μετά θάνατον ζωή και συνεπώς προετοιμάζεται γι' αυτό ζώντας μια ζωή μεταμέλειας και υπακοής και μπορούμε να τον παρομοιάσουμε με την πρώτη ομάδα των ψαράδων που άρχισαν να φτιάχνουν τα πράγματα και να ετοιμάζονται να φύγουν και να πάνε να ζήσουν σε ένα άλλο μέρος. Αλλά ο πιστός που δεν υπακούει στο Θεό και αγνοεί τις υποχρεώσεις του είναι σαν τη δεύτερη ομάδα των ψαράδων που δεν πήρε είδηση του γεγονότος ότι ο κίνδυνος ήταν άμεσος. Όσο για τον άπιστο, αυτός είναι σαν τη τρίτη ομάδα των ψαράδων: απορρίπτει και αμφισβητεί την αλήθεια της θρησκείας. Είναι πεπεισμένος ότι δεν υπάρχει ζωή μετά από αυτή την ύπαρξη στη γη και ότι ο θάνατος είναι ένας βαθύς ύπνος, μια μόνιμη ανάπαυση και ότι ο ίδιος θα εξαφανιστεί.

Αυτό δεν σημαίνει ότι το Ισλάμ καλεί κάθε Μουσουλμάνο να παρατήρει τον κόσμο αυτό ολοκληρωτικά και να απελευθερώσει τον εαυτό του από όλες τις ευθύνες. Το Ισλάμ δεν λέει ότι τα τζαμιά είναι το μόνο μέρος ενδιαφέροντος για τους Μουσουλμάνους· ούτε λέει ότι θα πρέπει να ζουν σε σπηλιές και να κάνουν μια ζωή όπως οι ερημίτες. Αντιθέτως, το Ισλάμ καλεί τους μουσουλμάνους να είναι το καλύτερο παράδειγμα ενός πολιτισμένου ανθρώπου και να παλέψουν να είναι ανάμεσα στους πλουσιότερους σε όρους υλικού πλούτου καθώς επίσης να είναι πρωτοπόροι μεταξύ των επιστημόνων. Ωθεί τον κάθε Μουσουλμάνο να ζήσει μια ισορροπημένη και υγιή ζωή, φροντίζοντας το σώμα του/της τρώγοντας το κατάλληλο φαγητό και να γυμνάζεται. Το Ισλάμ συμβουλεύει τους Μουσουλμάνους να μην δουλεύουν πολύ και να χαίρονται τη ζωή και να ξεκουράζονται, αρκεί αυτή η αναψυχή να μην υπερβαίνει τα όρια του Ισλάμ. Παροτρύνει ένα Μουσουλμάνο να φροντίζει την οικογένειά του και να εκτελεί συγκεκριμένα καθήκοντα στην κοινωνία στην οποία ζει. Θα πρέπει να είναι γνώστης των υποχρεώσεων αυτών καθώς και των αρχών της πίστης στη Μοναδικότητα του Θεού και της ανάγκης να Τον υπακούει.

Με άλλα λόγια, ένας Μουσουλμάνος μπορεί να συγκεντρώσει πλούτο, με την προϋπόθεση ότι τον συγκεντρώνει νόμιμα. Ανάλογα, μπορεί να απολαμβάνει όλα τα νόμιμα επιτρεπτά καλά πράγματα στη ζωή. Και πρέπει να παραμένει αληθινός στην πίστη του και να μην αφήνει καμία μορφή πολυθεισμού, σαφή ή ασαφή, να διεισδύει στην πίστη του. Πρέπει να μένει μακριά από οτιδήποτε θεωρείται ότι είναι αθέμιτος και να εκτελεί όλα τα θρησκευτικά του καθήκοντα. Ο πλούτος είναι κάτι που θα πρέπει με προσοχή να κατέχει ένας Μουσουλμάνος στα χέρια του και όχι στην καρδιά του, γιατί θα πρέπει να εξαρτάται από το Θεό και όχι από υλικά αποκτήματα. Και ο ένας και μόνος σκοπός του στη ζωή θα πρέπει να είναι συνεχώς να επιζητά να κάνει πράγματα που είναι αποδεκτά από το Θεό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΙΣΛΑΜ;

Κάποτε έκανα στους μαθητές μου την ακόλουθη ερώτηση: “Αν ένας ξένος ερχόταν και σας ρωτούσε να (του) εξηγήσετε τα πάντα γύρω από το Ισλάμ μέσα σε μια ώρα, τι θα κάνατε;”. Απάντησαν ως εξής: “Αυτό θα ήταν αδύνατο! Θα έπρεπε να μελετήσει την αρχή της Μοναδικότητας του Θεού, ερμηνευτικές παρατηρήσεις πάνω στο Ιερό Κοράνιο – και θα έπρεπε να μάθει πως να εξιστορεί από το Ιερό Κοράνιο, να μελετά τα *hadith* (λεγόμενα του Προφήτη Μωάμεθ, το σύστημα του Ισλαμικού νόμου). Θα έπρεπε ακόμα να διερευνήσει προβλήματα και ζητήματα που θα του έπαιρναν 50 χρόνια!”.

Απάντησα ως εξής, “Ποια είναι η γνώμη σας για τους απλούς Βεδουίνους που ήρθαν στον Προφήτη μας και έμαθαν τα πάντα γύρω από το Ισλάμ απλώς με το να μείνουν μαζί του για μια μέρα – ή και λιγότερο; Και αυτοί οι ίδιοι Βεδουίνοι δεν ήταν που στη συνέχεια μετέφεραν το μήνυμα του Ισλάμ στους ανθρώπους της ερήμου και με τη σειρά τους έγιναν οι δάσκαλοι και

καθοδηγητές τους; Δεν θυμάστε πως ο Προφήτης μας εξήγησε την θρησκεία μας με τρεις σύντομες προτάσεις; Μίλησε για *iman* (πίστη) Islam (η θρησκεία) και *ihsan* (η συνειδητοποίηση από τον Άνθρωπο της σχέσης του με το Θεό). Επομένως γιατί δεν μπορούμε να εξηγήσουμε τη θρησκεία μας μέσα σε μια ώρα στην εποχή μας;”

Επομένως τι είναι το Ισλάμ – και πως μπορεί κανείς να γίνει Μουσουλμάνος;

Κάθε ιδεολογία, είτε οι βασικές της αρχές στηρίζονται πάνω στην αλήθεια ή το ψεύδος, κάθε κοινωνία, καλή ή κακή, και κάθε πολιτικό κόμμα, άσχετα με το αν οι προθέσεις του είναι ευγενείς ή όχι, λειτουργεί πάνω σε συγκεκριμένες βασικές αρχές και κανόνες που ορίζουν τον στόχο του και σκιαγραφούν την πορεία δράσης του. Οι αρχές αυτές και οι κανόνες συγκεντρώνονται με τη μορφή καταστατικού για να καθοδηγούν τα μέλη και τους οπαδούς.

Οποιοσδήποτε επιθυμεί να γίνει μέλος μιας τέτοιας οργάνωσης θα πρέπει να ξεκινήσει διαβάζοντας αυτές τις οδηγίες. Αν κρίνει ότι ικανοποιούν τόσο τη συνείδησή του όσο και το ασυνείδητό του και πιστεύει χωρίς καμιά αμφιβολία στην εγκυρότητά τους, θα αποφασίσει να ενταχθεί σ’ αυτή την οργάνωση και να γίνει ένα από τα μέλη και τους υποστηρικτές της. Από τότε και μετά θα πρέπει να υπακούει στους νόμους του καταστατικού και να πληρώνει τη συνδρομή. Θα πρέπει ακόμα να αποδείξει, εν ευθέτω χρόνω, τη γνήσια δέσμευσή του στις αρχές και τους κανόνες της οργάνωσης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπενθυμίζει στον εαυτό του (τις αρχές και τους κανόνες) συνεχώς και να εξασφαλίζει ότι δεν κάνει τίποτα που να έρχεται σε αντίθεση μ’ αυτούς. Θα πρέπει να δώσει το παράδειγμα, μέσα από το χαρακτήρα του και τη συμπεριφορά του, ενός ανθρώπου που με πάθος ακολουθεί και υποστηρίζει αυτές τις αρχές.

Έτσι μπορούμε να πούμε ότι το να είναι κάποιος μέλος σε μια οργάνωση σημαίνει:

- γνώση του συστήματός της.
- πίστη στις αρχές της.
- εμμονή στους κανονισμούς της.
- συμπεριφορά στην καθημερινή ζωή σύμφωνα με αυτές τις αρχές και τους κανονισμούς.

Αυτές είναι αποδεκτές συμφωνίες που όλες βρίσκουν εφαρμογή στο Ισλάμ. Οποιοσδήποτε επιθυμεί να ασπαστεί το Ισλάμ πρέπει να αποδεχτεί τις πνευματικές αρχές του με απόλυτη πίστη από την αρχή. Αυτό σημαίνει ότι θα έχει ανεπτυγμένη την πίστη μέσα του.

Οι αρχές που πρέπει να αποδεχτεί παρουσιάζονται περιληπτικά παρακάτω:

- αυτός ο υλικός κόσμος δεν είναι τα πάντα και το τέλος της ύπαρξης, και η ζωή στον κόσμο αυτό είναι μόνο ένα μέρος της αιώνιας ζωής.
- ο άνθρωπος υπήρχε πριν ακόμα γεννηθεί και θα συνεχίζει να υπάρχει μετά το θάνατο· δεν δημιούργησε τον εαυτό του αλλά είχε δημιουργηθεί πριν συνειδητοποιήσει την ανθρώπινη ύπαρξή του.
- τα άψυχα αντικείμενα γύρω του δεν θα μπορούσαν να τον δημιουργήσουν, αφού αυτός είναι ένα προικισμένο με λογική όν και αυτά όχι.
- τα πάντα σ' αυτό το σύμπαν έχουν δημιουργηθεί από το μηδέν από τον ένα Θεό, τον Παντοδύναμο Θεό.
- ο Θεός είναι ο μόνος που χορηγεί ζωή και προκαλεί το θάνατο. Αυτός είναι που δημιούργησε τα πάντα και αν Αυτός θέλει, θα τα καταστρέψει και θα τα εξαφανίσει.
- ο Παντοδύναμος Θεός δεν μοιάζει με το δημιούργημά του με κανένα τρόπο. Υπάρχει πριν από αυτό το δημιούργημα και είναι αιώνιος και έχει απεριόριστη γνώση.
- Αυτός είναι απόλυτα δίκαιος κατά ένα τρόπο που δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ανθρώπινους όρους
- Αυτός είναι που δημιούργησε αυτό που αποκαλούμε νόμους της φύσης.
- Αυτός έχει δημιουργήσει τα πάντα σύμφωνα με ένα καλά ορισμένο μέτρο. Έτσι όλα τα φαινόμενα κινητικότητας, αδράνειας, συνέπειας και ασυνέπειας που μπορούμε να παρατηρήσουμε τόσο στα έμψυχα όσο και στα άψυχα όντα έχουν οριστεί με σαφήνεια και έχουν τεθεί διακριτά όρια.
- ο άνθρωπος έχει προικιστεί με τη δύναμη του νου για να ασχοληθεί με οτιδήποτε έχει σημασία και του έχει δοθεί η δύναμη της λογικής με την

οποία μπορεί να πάρει τη δική του απόφαση και η θέληση που τον καθιστά ικανό να επιτύχει οτιδήποτε θέλει.

- ο Θεός έχει δημιουργήσει μια αιώνια ζωή πέρα από αυτή την προσωρινή ζωή, όπου ο (άνθρωπος) των καλών πράξεων θα ανταμειφθεί με μια ζωή στον παράδεισο και ο (άνθρωπος) των κακών πράξεων θα τιμωρηθεί και θα βρίσκεται στην κόλαση. Αυτός ο Θεός είναι Ένας. Κανείς άλλος δεν μπορεί να λατρεύεται εκτός από Αυτόν· κανείς δεν μπορεί να μας φέρει πιο κοντά σ' Αυτόν, να μας υπερασπιστεί, χωρίς την άδειά Του. Έτσι θα πρέπει να λατρεύουμε μόνο το Θεό, με ειλικρίνεια και αγνότητα.
- όλα τα υλικά όντα που μπορούμε να δούμε και να αισθανθούμε, έχουν δημιουργηθεί από Αυτόν. Αυτός έχει επίσης δημιουργήσει αόρατα όντα, κάποια έμψυχα και άλλα άψυχα, τα οποία δεν μπορούμε να δούμε. Μεταξύ αυτών των αόρατων όντων είναι οι άγγελοι, που έχουν δημιουργηθεί για απόλυτο καλό· και έπειτα υπάρχουν οι σατανάδες, που έχουν δημιουργηθεί σαν σκοτεινές και αρνητικές δυνάμεις. Εκτός από αυτά υπάρχει μια τρίτη κατηγορία αόρατων όντων, τα *jinn*, που χωρίζονται σε σατανικά και «καλά» ή «υπάκουα» *jinn*.

Και μεταξύ των ανθρώπων, ο Θεός επιλέγει συγκεκριμένα άτομα στα οποία τα *sharia* (Θείος Νόμος) αποκαλύπτονται, έτσι ώστε να μπορούν να καθοδηγήσουν την ανθρωπότητα δι' αυτών.

Αυτοί οι άνθρωποι είναι οι προφήτες.

- αυτός ο θείος νόμος περιέχεται σε όλα τα βιβλία που έχουν αποκαλυφθεί από το Θεό. Ο Θεός μας περνά μέσα από προοδευτικά 'βήματα' σε κάθε βιβλίο, μέχρι το τελικό βιβλίο, το Ιερό Κοράνιο. Τα βιβλία που προηγήθηκαν αυτού ήταν είτε παραποιημένα, ή χάθηκαν ή ξεχάστηκαν. Το Ιερό Κοράνιο, ωστόσο, έχει παραμείνει ανέπαφο. Ο τελευταίος αυτών των προφητών είναι ο Muhammad bin Abdullah, ένας Άραβας της φυλής των Qurayshi. Μ' αυτόν τελείωσαν όλα τα προηγούμενα θεία μηνύματα και θρησκείες. Δεν έχει υπάρξει κανείς άλλος προφήτης από τότε.

Το Ιερό Κοράνιο είναι το καταστατικό του Ισλάμ. Οποιοσδήποτε ασπάζεται το γεγονός ότι έχει αποκαλυφθεί από το Θεό και πιστεύει σ' αυτό ολοκληρωτικά, είναι *mu'min* (πιστός). Το *Iman* (πίστη) κατ' αυτό τον τρόπο

μπορεί να το δει μόνο ο Θεός γιατί τα ανθρώπινα όντα δεν μπορούν να δεισδύσουν στις ανθρώπινες ψυχές και να γνωρίζουν τι υπάρχει μέσα σ' αυτές. Επομένως είναι απαραίτητο, προκειμένου κάποιος να γίνει αποδεκτός στους κόλπους του Ισλάμ, να διακηρύξει την πίστη του δηλώνοντας τα εξής: «Μαρτυρώ ότι δεν υπάρχει Θεός παρά μόνο ο Αλλάχ και μαρτυρώ ότι ο Μωάμεθ είναι ο Προφήτης του Θεού». Τη στιγμή που δηλώνει αυτό τον ισχυρισμό πίστης γίνεται Μουσουλμάνος και αποκτά όλα τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι Μουσουλμάνοι· ακόμα συμφωνεί να εκτελεί όλα τα καθήκοντα που του προστάζει το Ισλάμ.

Αυτά τα *ibadat* (καθήκοντα) είναι υποχρεωτικές μορφές λατρείας. Είναι λίγα και εύκολο να εκτελεστούν και δεν απαιτούν μεγάλη προσπάθεια ή μόχθο. Υπάρχουν τέσσερα, όπως παρουσιάζονται περιληπτικά παρακάτω:

1 – Ένας Μουσουλμάνος πρέπει να προσεύχεται δυο *rak'ats* (προσκυνήματα) την αυγή, κατά τη διάρκεια των οποίων έχει επικοινωνία με το Θεό του. Τον παρακαλεί για την καλοσύνη Του και αναζητά καταφύγιο σ' Αυτόν από την τιμωρία Του. Πριν κάνει αυτά τα προσκυνήματα, ένας Μουσουλμάνος πρέπει να εκτελέσει *wudu* (νίψιμο): πλένει το πρόσωπό του, τα χέρια και τα πόδια του ή κάνει μπάνιο αν βρίσκεται στην κατάσταση της καθιερωμένης μη καθαρότητας.

Εκτός της προσευχής την αυγή, πρέπει να προσευχηθεί τέσσερις άλλες στιγμές: τέσσερα προσκυνήματα το μεσημέρι· τέσσερα προσκυνήματα το απόγευμα· τρία προσκυνήματα κατά τη δύση του ηλίου· τέσσερα προσκυνήματα τη νύχτα.

Αυτές είναι υποχρεωτικές προσευχές, η εκτέλεση των οποίων, συνολικά, δεν θα πάρει περισσότερη από μισή ώρα την ημέρα. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο μέρος ή άτομο που απαιτείται για την εκτέλεση των προσευχών αυτών και δεν είναι απαραίτητο για ένα Μουσουλμάνο να έχει διαμεσολαβητή όταν προσεύχεται, καθώς προσεύχεται κατευθείαν στο Θεό του.

2 – Ένα συγκεκριμένο μήνα του έτους, ο Μουσουλμάνος πρέπει να νηστέψει. Αυτή είναι γνωστή σαν περίοδος του Ραμαζανιού. Το πρωινό τρώγεται πριν την αυγή, το μεσημεριανό φαγητό μετά τη δύση του ηλίου και κατά τη διάρκεια της ημέρας όλοι οι Μουσουλμάνοι απέχουν από φαγητό και νερό και δεν πρέπει να έχουν σεξουαλική συνεύρεση.

Το Ραμαζάνι είναι ένας μήνας αυτοκάθαρσης για κάθε Μουσουλμάνο, που εξαγνίζει το σώμα και την ψυχή του. Είναι επίσης ένας μήνας εκπλήρωσης της επιθυμίας να κάνει καλές πράξεις και να είναι γενναιόδωρος και να αντανακλά την αδελφοσύνη του ανθρώπου στην υλική ζωή.

3 – Ο Μουσουλμάνος πρέπει να δίνει το 2,5% του πλούτου του σαν ελεημοσύνη στους φτωχούς και αυτούς που έχουν ανάγκη. Αυτό το κάνει σε ετήσια βάση, όταν οι δικές του ανάγκες και αυτές τις οικογένειάς του έχουν καλυφθεί. Αυτή η οικονομική υποστήριξη που πληρώνει ο κάθε Μουσουλμάνος είναι μια τεράστια πηγή ανακούφισης και βοήθειας στους φτωχούς, τους άρρωστους και εκείνους που έχουν ανάγκη. Βοηθά έτσι να ελαφρυνθεί η φτώχεια και συνιστά μια μορφή κοινωνικής προστασίας.

4 – Το Ισλάμ έχει κανονίσει συγκεκριμένες περιοδικές συγκεντρώσεις για τους Μουσουλμάνους. Συναθροίζονται πέντε φορές την ημέρα για να προσευχηθούν. Δεν χρειάζεται να διαταραχθεί η εργασία κανενός, όποια και αν είναι η τέχνη ή το επάγγελμά του. Εκείνοι που χάνουν τις συναθροίσεις μπορούν να προσευχηθούν στο σπίτι, αν και, πράγματι, θα στερηθούν την χαρμόσυνη ανταμοιβή της ομαδικής προσευχής.

Μετά υπάρχει η εβδομαδιαία συνάθροιση τις Παρασκευές για προσευχή *jum'a*. Αυτή διαρκεί λιγότερο από μια ώρα και είναι υποχρεωτικό να παρευρίσκονται όλοι οι άντρες Μουσουλμάνοι.

Πέρα από τα παραπάνω, υπάρχουν μαζικές συναθροίσεις δύο φορές το χρόνο με την ευκαιρία των δύο Eids (φεστιβάλ). Η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική και διαρκούν λιγότερο από μια ώρα.

Τελικά, υπάρχει η ετήσια παγκόσμια συνάθροιση γνωστή ως Haj (προσκύνημα). Είναι ένα είδος γιγάντιας δημόσιας σύναξης, που γίνεται μια φορά το χρόνο σε συγκεκριμένο μέρος. Η συνάθροιση αυτή παρέχει καθοδήγηση απ' όλες τις απόψεις: πνευματική, σωματική και νοητική. Ένας Μουσουλμάνος αναμένεται να παραβρεθεί μια φορά στη ζωή του, αλλά μόνο αν δύναται.

Αυτά είναι τα καθήκοντα και οι ενέργειες λατρείας που επιβάλλονται σε κάθε Μουσουλμάνο.

Εκτός από τα παραπάνω, αποχή από συγκεκριμένους τρόπους συμπεριφοράς, επίσης θεωρείται ως *ibadah* (λατρεία). Αυτές είναι πράξεις που κάθε λογικό άτομο θα οίκτηρε, όπως η δολοφονία κάποιου χωρίς βάσιμο

λόγο, η εισβολή στα δικαιώματα άλλων, η επιθετική συμπεριφορά, όλες οι μορφές αδικίας, κάθε είδος αλκοολισμού που επηρεάζει το μυαλό, μοιχεία, αφού καταστρέφει την τιμή και την αξιοπρέπεια και παραβιάζει την επικυρωμένη εξ αίματος σχέση. Άλλες μορφές απαγορευμένης συμπεριφοράς περιλαμβάνουν τοκογλυφία, ψεύδος, προδοσία και λιποταξία από κάθε είδους στρατιωτικής υπηρεσίας που αποσκοπεί να τιμήσει την Θεία Γραφή, ψευδορκία ή ψευδομαρτυρία - και πάνω απ' όλα ανυπακοή στους γονείς ή εκδίωξή τους και αμέλεια των αναγκών τους

Ωστόσο, ο Θεός συγχωρεί έναν Μουσουλμάνο που αποτυγχάνει να φέρει σε πέρας κάποια από τα καθήκοντά του και παραβαίνει κάποιους από τους Ισλαμικούς νόμους αλλά μετανοεί και ζητά συγχώρεση. Αντιθέτως, ένας Μουσουλμάνος που δεν μετανοεί θα θεωρείται επαναστάτης, που θα τιμωρηθεί στον επόμενο κόσμο. Η τιμωρία αυτή, ωστόσο, θα είναι προσωρινή και όχι ισοδύναμη με αυτή ενός άπιστου.

Όσο για ένα Μουσουλμάνο που αρνείται να παραδεχτεί κάθε βασική Ισλαμική αρχή ή δόγμα, απορρίπτει τα καθήκοντά του και τους Ισλαμικούς κανονισμούς ή αρνείται ακόμα και τη μικρότερη λεπτομέρεια που παρουσιάζεται στο Ιερό Κοράνιο, θα θεωρηθεί αποστάτης που στερείται την Ισλαμική του ταυτότητα. Η αποστασία είναι παρόμοια με ένα έγκλημα μεγάλης προδοσίας, από την Ισλαμική άποψη. Εκτός αν ένα άτομο παραιτηθεί από τις αντιισλαμικές του πεποιθήσεις και μετανοήσει, θα καταδικαστεί σε θάνατο. Η πίστη πρέπει να γίνεται αποδεκτή πλήρως και, επομένως, άρνηση οποιασδήποτε πτυχής θεωρείται άρνηση του όλου. Άρα, όποιος αποδέχεται το 99% της πίστης αλλά αρνείται το 1%, θεωρείται άπιστος.

Μπορεί να συναντήσετε Μουσουλμάνους που είναι άπιστοι. Αυτοί μπορούν να συγκριθούν με κάποιον που εντάσσεται σε ένα πολιτικό κόμμα ή μια κοινότητα, παρακολουθεί όλες τις συνελεύσεις, πληρώνει τη συνδρομή του – και κάνει οτιδήποτε απαιτείται από ένα μέλος, αλλά αρνείται να δεχθεί τις αρχές του και παραμένει δύσπιστος. Μπορεί να φαίνεται ότι ένα τέτοιο άτομο έχει γίνει μέλος του κόμματος ή της κοινότητας απλώς για να μάθει τι γίνεται εκεί ή για να δημιουργήσει πρόβλημα. Ένας τέτοιος Μουσουλμάνος είναι υποκριτής – η υποκρισία ορίζεται σαν «προς τα έξω διακήρυξη της πίστης και απόκρυψη της δυσπιστίας». Ο Προφήτης Μωάμεθ συνήθιζε να λέει ότι ένας

υποκριτής μπορεί να αναγνωριστεί με τρεις τρόπους: αποτυχία να κρατήσει την υπόσχεσή του, ψεύδος και προδοσία της εμπιστοσύνης του άλλου. Ένας υποκριτής δηλώνει ισχυρισμούς πίστης και εκτελεί τα θρησκευτικά του καθήκοντα, αλλά βαθιά μέσα του παραμένει δύσπιστος. Ένα τέτοιο πρόσωπο μπορεί να θεωρείται Μουσουλμάνος από τον κόσμο αλλά όχι από το Θεό, Ο οποίος ξέρει τι βρίσκεται κρυμμένο στις καρδιές μας και στα βάθη της ψυχής των όντων.

Με συντομία, οι πνευματικές αρχές του Ισλάμ είναι:

- Πίστη στον Αλλάχ, χωρίς να συσχετίζονται άλλοι με Αυτόν
- πίστη στους αγγέλους
- πίστη στους αγγελιοφόρους του Αλλάχ
- πίστη στα βιβλία που αποκάλυψε ο Αλλάχ
- πίστη στη μετά θάνατον ζωή
- πίστη στο πεπρωμένο
- εκδήλωση των προτάσεων της πίστης
- εκτέλεση των υποχρεωτικών προσευχών
- νηστεία κατά το μήνα του Ραμαζανιού
- πληρωμή των *zakat* (ελεημοσύνη)
- εκτέλεση του Haj (προσκύνημα) στη Μέκκα, μια φορά στη ζωή του, αν είναι δυνατόν
- αποχή από οτιδήποτε απαγορεύεται από την κοινή συναίνεση του Μουσουλμάνου.

Γενικά, η προσκόλληση στο Iman είναι περισσότερο ευεργετική για μας – αισθανόμαστε καλύτερα και απολαμβάνουμε τρομερές ανταμοιβές. Για αυτό, αν και μπορεί να είναι δύσκολο να παραμείνουμε πιστοί 100% στους νόμους αυτούς, αισθανόμαστε καλύτερα μέσα μας αν τους ακολουθούμε.

Ο Προφήτης μας Μωάμεθ συνόψισε τα χαρακτηριστικά ενός αληθινού Μουσουλμάνου σε μια εκφραστική πρόταση που διατυπώνει την ουσία της πίστης και της πράξης με συντομία: «Θα πρέπει να λατρεύετε το Θεό, σαν να μπορείτε να τον δείτε». Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αγωνιζόμαστε να είμαστε σε πλήρη επίγνωση της παρουσίας του Θεού πάντοτε.

Αυτή είναι η ουσία του Ισλάμ – να έχουμε συνείδηση του Θεού σε κάθε μας πράξη, σοβαρή ή όχι. Ο Θεός μας παρακολουθεί συνεχώς και έχει γνώση της κάθε κίνησής μας. Γι' αυτό κάθε ένας που έχει πραγματική συνείδηση του

Θεού θα σέβεται τους νόμους Του και δεν θα απελπίζεται ξέροντας ότι ο Θεός είναι μαζί του πάντοτε. Το άτομο που ενδυναμώνεται κατ' αυτό τον τρόπο δεν θα έχει ανάγκη να ζητήσει βοήθεια από κανέναν γιατί θα μπορεί πάντα να ζητήσει από το Θεό να εκπληρώσει τις ανάγκες του. Και, αν κανείς παραβεί τους νόμους του Θεού, γιατί είναι στη φύση του να αμαρτάνει, θα συγχωρεθεί, αν ζητήσει συγχώρεση.

Αυτή είναι απλώς μια σύντομη εισαγωγή στο Ισλάμ και στα επόμενα κεφάλαια θα εξετάσουμε με λεπτομέρεια όλες τις πτυχές της πίστης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Προτού εμβαθύνουμε στο θέμα του δόγματος με λεπτομέρεια θα πρέπει να ορίσουμε συγκεκριμένους όρους που συχνά εμφανίζονται σε βιβλία με αυτό το θέμα και οι οποίοι συχνά χρησιμοποιούνται από μελετητές του Ισλάμ. Οι όροι αυτοί είναι 'αμφιβολία', 'υπόθεση' και 'γνώση'. Αφού τους εξετάσουμε θα ξεκινήσουμε τη διερεύνηση του νοήματος (περιεχομένου) της πίστης.

Ο Καρτέσιος, ο ξακουστός Γάλλος φιλόσοφος και μαθηματικός και πριν από αυτόν ο Ιμάμης Ghazali στο βιβλίο του «**Λύτρωση από την Παραπλάνηση**», επιλέγουν και οι δυο την 'αμφιβολία' σαν αφετηρία της διερεύνησής τους για τη βεβαιότητα. Στην πραγματικότητα, ο Καρτέσιος χρησιμοποίησε την 'αμφιβολία' σαν ένα μέσο για να φθάσει στη βεβαιότητα. Τι εννοούμε λοιπόν με τη λέξη 'αμφιβολία';

Αν κάποιος σας ρωτούσε, ενώ εσείς μένατε στο κέντρο της πόλης, αν βρέχει στα προάστια, δεν θα ήταν δυνατόν να απαντήσετε, έστω και αν τα προάστια είναι μόνο περίπου είκοσι μίλια μακριά. Δεν θα είχατε καμία σαφή ένδειξη για το αν βρέχει ή όχι. Και αυτή είναι η περίπτωση της έννοιας της αμφιβολίας. Μπορείτε να μαντέψετε, αλλά δεν μπορείτε να είστε 100% σίγουροι.

Ωστόσο, αν κοιτάζατε μακριά και βλέπατε μερικά σύννεφα μπορεί να είχατε την τάση να πείτε: «Φαίνεται σαν να βρέχει στα προάστια». Αυτό σημαίνει ότι είναι πολύ πιθανό να βρέχει και αυτό το ενδεχόμενο σχετικά με την ύπαρξη ενός πράγματος είναι γνωστό σαν 'υπόθεση'.

Αν κοιτάξεις καλύτερα και προσέξεις ότι τα σύννεφα είναι αρκετά πυκνά και βαριά και επίσης δεις μια αστραπή, η υπόθεσή σου σχετικά με την πιθανότητα βροχής αυξάνει και η απάντησή σου στην αρχική ερώτηση θα ήταν περισσότερο θετική. Στο σημείο αυτό θα μπορούσες κάλλιστα να απαντήσεις: «Κλίνω προς την άποψη ότι βρέχει στα προάστια αυτή τη στιγμή». Αλλά αν πήγαινες στα προάστια και πράγματι έβλεπες τη βροχή να πέφτει, η υπόθεσή σου θα γινόταν βεβαιότητα. Και αυτό είναι που οι μελετητές ονομάζουν 'γνώση'.

Αν εξετάσουμε τις πολλές και διάφορες σημασίες της λέξης 'γνώση', βλέπουμε ότι κατά πρώτο λόγο έχουμε την 'απόλυτη γνώση' σε αντιδιαστολή με την άγνοια. Η γνώση επίσης εμπεριέχει την επιστήμη σε αντίθεση με την τέχνη και τη φιλοσοφία. Για παράδειγμα, η φυσική και η χημεία είναι και οι δύο επιστήμες ενώ αντιθέτως η τέχνη και η ποίηση ανήκουν στη σφαίρα των τεχνών. Στο γενικό πλαίσιο της επιστήμης όπου ο τελικός στόχος της γνώσης είναι η αναζήτηση της αλήθειας, η λογική (ο νους) χρησιμοποιείται σαν ένα εργαλείο για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος. Οι μέθοδοι που υιοθετούνται είναι 'διερεύνηση', 'πείραμα' και 'συμπέρασμα'. Στην περίπτωση των τεχνών, η ομορφιά είναι ο τελικός στόχος και τα μέσα για την επίτευξή του είναι τα ανθρώπινα αισθήματα.

Στην παρούσα συζήτηση, θα αναφερόμαστε στη γνώση μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της βεβαιότητας εν αντιθέσει προς την αμφιβολία και την υπόθεση.

Ουσιαστική Γνώση και Θεωρητική Γνώση

Η γνώση που αποκτιέται μέσα από τις αισθήσεις και την παρατήρηση δεν είναι ανάγκη να αποδειχτεί. Για παράδειγμα, αν μπορείς να δεις ένα βουνό με τα μάτια σου δεν έχεις ανάγκη καμιάς απόδειξης για την ύπαρξή του, η οποία είναι προφανής για σένα και καθέναν που βλέπει το ίδιο βουνό.

Αυτό είναι που περιγράφεται σαν 'ουσιαστική γνώση', ενώ αντιθέτως η γνώση του ότι το άθροισμα των τετραγώνων των δύο πλευρών ενός ορθογωνίου τριγώνου είναι ίσο με το τετράγωνο της υποτείνουσας, χρειάζεται νοητική απόδειξη όπως κάθε επιστήμονας θα σου πει. Αλλά ένας ανίδεος δεν το γνωρίζει και δεν θα το πιστέψει εκτός αν έχει κάποιο είδος υποστήριξης σαν απόδειξη, έστω και αν μπορεί να παρατηρεί το τρίγωνο (με τις αισθήσεις του). Αυτό το είδος γνώσης, που απαιτεί νοητική απόδειξη, είναι γνωστό σαν 'θεωρητική γνώση'.

Αυταπόδεικτη Αλήθεια και Ιδεολογία

Κάποια θεωρητική γνώση χρειάζεται απόδειξη επειδή δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο με τη λογική και την παρατήρηση. Παρ' όλα αυτά είναι κοινή γνώση της οποίας ο καθένας, ασχέτως ηλικίας ή μόρφωσης, έχει επίγνωση. Τέτοια γνώση κατά προσέγγιση εντάσσεται στην κατηγορία της ουσιαστικής γνώσης. Για παράδειγμα: Τα ότι «Ένα μέρος είναι μικρότερο από το όλο» είναι μια θεωρητική δήλωση, αλλά, αν και η κατηγορία της θεωρητικής γνώσης βασικά χρειάζεται να αποδειχθεί, δύσκολα θα βρεις κάποιον που να αμφισβητεί αυτή τη δήλωση ή να χρειάζεται απόδειξη γι' αυτή. Ακόμα και ένα παιδί θα την αποδεχτεί. Αν, για παράδειγμα, έπαιρνες μια ολόκληρη σοκολάτα από ένα παιδί και του έδινες πίσω μόνο ένα μικρό κομμάτι, λέγοντάς του ότι το κομμάτι που του είχες επιστρέψει ήταν μεγαλύτερο από τη σοκολάτα, δεν θα πειθόταν και δεν θα το αποδεχόταν. Αυτό διότι είναι αυταπόδεικτο ότι οποιοδήποτε μέρος ενός πράγματος είναι μικρότερο από το ολόκληρο (πράγμα).

Η δήλωση που αφορά την ταυτότητα – ότι τα πάντα έχουν μια δική τους ταυτότητα, είναι επίσης αυταπόδεικτη αλήθεια. Αν κάποιος σε ρωτούσε να αποδείξεις ότι το στυλό που κρατούσες δεν ήταν κουταλάκι του τσαγιού, θα απαντούσες λέγοντας: «Αυτό είναι απόλυτα προφανές και δεν χρειάζεται καμία απόδειξη!»

Έτσι αυτές οι αυταπόδεικτες αλήθειες είναι προφανή γεγονότα που ο καθένας παραδέχεται – γεγονότα που δεν χρειάζονται απόδειξη. Και όταν μια αυταπόδεικτη αλήθεια εισέλθει στην εσωτερική συνείδηση και εγκατασταθεί εκεί, δημιουργεί έναν αντίκτυπο στη διαίσθηση και σε όλες τις πλευρές της συμπεριφοράς – και είναι γνωστή σαν πίστη. Η πεποίθηση σ' αυτή είναι γνωστή σαν *Iman*.

Ωστόσο, όλοι γνωρίζουμε ότι αν και οι άνθρωποι συχνά πιστεύουν στην αλήθεια, πιο συχνά πιστεύουν σε 'αναληθείς' ιδεολογίες. Στις μέρες μας υπάρχουν πολλές αποσχιστικές ομάδες με παραπλανητικές αρχές που δεν βασίζονται στην αλήθεια και αυτές οι ομάδες έχουν προσελκύσει πολλούς ένθερμους οπαδούς που θυσιάζουν ότι έχουν για χάρη αυτών των ομάδων. Τέτοιοι άνθρωποι δεν μπορούν να θεωρούνται πιστοί με τη στενή έννοια της λέξης. Ο Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Δεν έχεις γνώση αυτών που, τους έχει εκχωρηθεί το μερίδιό τους της Αγίας Γραφής, (τώρα) πιστεύουν σε αβάσιμα μυστήρια και στις δυνάμεις του κακού. (4: 51)

Και οι περισσότεροι εξ αυτών δεν πιστεύουν ούτε στο Θεό χωρίς (επίσης) να αποδίδουν θεϊκές δυνάμεις σε άλλα όντα πέρα από Αυτόν. **(12: 106)**

Όσο για το *Iman* και όλα τα παράγωγα της λέξης αυτής, χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για να εκφράσουν την πίστη σε οτιδήποτε αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο και την *sunnah* (παράδοση). Αυτή η πίστη μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως. Να πιστεύεις:

- στο Θεό σαν τον Ένα και Μόνο Θεό.
- ότι Αυτός είναι Παντοδύναμος, Αυτός που έχει την υπέρτατη κυριότητα όλων των πραγμάτων.
- ότι Αυτός μόνος πρέπει να λατρεύεται και κανείς άλλος δεν πρέπει να συνδέεται μ' Αυτόν στη λατρεία.
- σε όλα όσα έχουν αποκαλυφθεί στον προφήτη Του, σχετικά με τους αγγέλους, τους προφήτες, την Ημέρα της Κρίσεως και το πεπρωμένο, άσχετα αν αυτό το πεπρωμένο είναι υπέρ σου ή γεμάτο δυσκολίες.

Ένα άτομο που παραμένει σταθερό στους παραπάνω όρους είναι ένας *Mu'min* (πιστός). Αλλά αν κάνει οποιαδήποτε υποχώρηση αναφορικά με αυτούς, αποσυρθεί από αυτούς ή διστάσει να επιβεβαιώσει τα πιστεύω

του ή εκφράσει αμφιβολίες, θα χάσει τις ιδιότητες του Iman και δεν θα γίνει δεκτός σαν πιστός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Ακριβώς πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο όταν δίδασκα Αραβική λογοτεχνία στη Βαγδάτη, μου ζητήθηκε να διδάξω θρησκευτικές σπουδές. Το πρόγραμμα σπουδών αποτελούνταν από συγκεκριμένα *surahs* (κεφάλαια) του Ιερού Κορανίου που έπρεπε να εξηγηθούν και να ερμηνευτούν. Έφτασα στην τάξη μου για να βρω μια εντελώς απειθάρχητη ομάδα φοιτητών που είχαν μεταβάλλει την ώρα που είχε οριστεί για θρησκευτικές σπουδές σε ώρα

ξεκούρασης και άχρηστης συζήτησης. Αλλά όταν δίδασκα λογοτεχνία στην ίδια αυτή τάξη, επικρατούσε νεκρική σιγή.

Κατάλαβα ότι η λιγοστή παρακολούθηση (προσοχή) στο τμήμα των θρησκευτικών σπουδών οφείλονταν στην ταλαντευόμενη πίστη τους. Έτσι, τους είπα να αφήσουν στην άκρη τα αντίγραφα τους του Ιερού Κορανίου – και να ακούσουν.

Αμέσως μόλις άρχισα να εξιστορώ από το Ιερό Κοράνιο, ένιωσα εμπνευσμένος από το Θεό. Αυτό οδήγησε στο να παράγω ένα νέο έργο πάνω στο θέμα του Iman, στο οποίο ενσωμάτωσα τους κώδικες της πίστης. Αυτοί οι κώδικες είναι οι ακόλουθοι:

1) Δεν έχω καμία αμφιβολία για οτιδήποτε μπορώ να αντιληφθώ με τις αισθήσεις μου.

Όλοι αποδεχόμαστε αυτή τη θεμελιώδη αλήθεια. Ωστόσο, αν περπατώ στην έρημο το μεσημέρι και δω μια λίμνη μακριά, αλλά το μόνο που βρω όταν φτάσω στο σημείο εκείνο είναι άμμος, αυτό που φαινόταν να είναι λίμνη κατέληξε να είναι οφθαλμαπάτη. Το ίδιο αν βάλω ένα μολύβι μέσα σε ένα ποτήρι νερό θα φαίνεται σαν να είναι σπασμένο, αν και στην πραγματικότητα δεν είναι.

Μπορεί να πάς σε ένα πάρτυ όπου, καθώς νυχτώνει, αρχίζεις να μιλάς για το υπερφυσικό –φαντάσματα, κλπ. και παρασέρνεις τόσο ώστε νοιώθεις σαν να σε ακολουθεί ένα φάντασμα ή δαίμονας, ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχει τίποτα εκεί. Είναι μάλλον σαν ταχυδακτυλουργικό κόλπο. Ένας μάγος μπορεί να φτιάξει παράξενα αντικείμενα τα οποία δίνουν την εντύπωση ότι είναι αληθινά, έστω και αν δεν είναι.

Επομένως οι αισθήσεις μας μπορούν να μας ξεγελάσουν και να μας εξαπατήσουν. Αλλά αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αμφισβητώ την ύπαρξη κάποιου πράγματος που μπορώ να αισθανθώ; Το αντίθετο – γιατί αν αμφισβητώ οτιδήποτε βλέπω, ακούω και αισθάνομαι, θα υπάρχει μια σύγκρουση μεταξύ γεγονότος και φαντασίας που τελικά θα με τρελάνει.

Αλλά θα ήθελα να προσθέσω έναν ακόμα όρο εδώ σχετικά με την απόκτηση γνώσης – εννοώντας ‘βεβαιότητα σχετικά με την ύπαρξη όλων όσων αισθάνομαι’.

Το μυαλό μπορεί να παρεξηγήσει κάτι την πρώτη φορά που το αντιλαμβάνεται. Για παράδειγμα, μπορεί να σκεφτεί ότι μια οφθαλμαπάτη

είναι μια λίμνη, αλλά τη δεύτερη φορά που τη βλέπει δεν θα κάνει το ίδιο λάθος. Με τον ίδιο τρόπο σύντομα θα κατανοήσει ότι έστω και αν το μολύβι στο ποτήρι με το νερό φαίνεται σαν να είναι σπασμένο, στην πραγματικότητα δεν είναι.

Οι διάφοροι τρόποι με τους οποίους οι αισθήσεις μας ξεγελούν είναι περιορισμένοι και εύκολο να αναγνωριστούν. Αυτό περιλαμβάνει τα τεχνάσματα που έκαναν οι μάγοι του Φαραώ στο παρελθόν και τα τρυκ που απολαμβάνουμε στο τσίρκο στις μέρες μας.

2) Η βεβαιότητα για γεγονότα του παρελθόντος και του παρόντος που λαμβάνεται από αξιόπιστη πηγή είναι το ίδιο αξιόπιστη με τη βεβαιότητα που θα είχαμε αν ήμασταν παρόντες.

Υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα για τα οποία είμαστε βέβαιοι, ακόμα και αν δεν έχουμε άμεση εμπειρία αυτών. Για παράδειγμα, όλοι γνωρίζουμε ότι η Ινδία και η Βραζιλία είναι υπαρκτές χώρες, μολονότι δεν τις έχουμε επισκεφτεί. Επίσης γνωρίζουμε ότι είναι αλήθεια ότι ο Μέγας Αλέξανδρος κατέκτησε την Περσία, έστω και αν δεν ήμασταν μάρτυρες των μαχών στις οποίες πολέμησε.

Όντως, αν όλοι κοιτάζαμε μέσα μας, σύντομα θα συνειδητοποιούσαμε ότι ο αριθμός των γεγονότων για τα οποία είμαστε βέβαιοι ακόμα και αν δεν μπορούμε να τα αντιληφθούμε ή να τα βιώσουμε άμεσα, ξεπερνά κατά πολύ (τον αριθμό) αυτών που έχουμε πράγματι βιώσει, όπως χώρες που δεν έχουμε επισκεφτεί και γεγονότα, τόσο του παρελθόντος όσο και του παρόντος, στα οποία δεν ήμασταν άμεσοι μάρτυρες.

Τι αποδείξεις έχουμε, επομένως, για την ύπαρξή τους; Ασφαλώς βγάζουμε συγκεκριμένα συμπεράσματα από όσα μας λένε παντού στην ιστορία και από τις δικές μας ζωές. Θα ήταν γελοίο να νομίζουμε ότι κάθε γενιά έχει επινοήσει γεγονότα και ιδέες για να περάσει στην επόμενη.

3) Πόση γνώση μπορούμε να αντιληφθούμε μέσω των αισθήσεών μας; Μπορούν οι αισθήσεις μας να κατανοήσουν οτιδήποτε υπάρχει;

Μπορούμε να συγκρίνουμε το ανθρώπινο μυαλό με τις αισθήσεις ως ακολούθως. Φανταστείτε ότι έχουν δοθεί εντολές να μας κλειδώσουν σ' έναν πύργο. Όλα τα παράθυρα και οι πόρτες είναι κλειστά, έτσι ώστε οτιδήποτε μπορούμε να δούμε από τον έξω κόσμο να είναι μέσα από χαραμάδες (ρωγμές) στον τοίχο.

Αν κοιτάξουμε μέσα από μια χαραμάδα προς την ανατολή, μπορούμε να δούμε ένα ποτάμι, κοιτάζοντας στη δύση μέσα από μια άλλη σχισμή μπορούμε να δούμε ένα βουνό. Στο βορά μπορούμε να δούμε ένα μεγάλο μέγαρο και στο νότο ένα γήπεδο.

Το ανθρώπινο μυαλό είναι ο φυλακισμένος και το σώμα είναι ο πύργος, με τις χαραμάδες να συμβολίζουν τις αισθήσεις. Η αίσθηση της όρασης βλέπει χρώματα, η αίσθηση της ακοής συλλαμβάνει ήχους, η αίσθηση της γεύσης ξυπνάει την όρεξή μας για φαγητό, η αίσθηση της οσμής μας εισάγει στον κόσμο των αρωμάτων και η αίσθηση της αφής μας επιτρέπει να γνωρίζουμε τα φυσικά σώματα και αντικείμενα.

Στο σημείο αυτό μπορούμε να κάνουμε συγκεκριμένες ερωτήσεις.

1 – Μπορεί η κάθε αίσθηση να αντιληφθεί οτιδήποτε υπάρχει σ' αυτό το σύμπαν; Είναι το ποτάμι που βλέπει ο φυλακισμένος μέσα από τη χαραμάδα στον πύργο ολόκληρο το ποτάμι; Φυσικά όχι. Αυτός βλέπει μόνο ένα μέρος του. Με τον ίδιο τρόπο η αίσθηση της όρασης δεν μπορεί να αντιληφθεί ολόκληρο το φάσμα των χρωμάτων.

Το γεγονός ότι δεν μπορώ να δω ένα μυρμήγκι που έρπει τρία μίλια μακριά από εδώ που είμαι δεν αποκλείει την ύπαρξή του. Κατ' αυτό τον τρόπο είναι αδύνατον να δούμε όλα τα μικροσκοπικά βακτήρια σ' ένα ποτήρι νερό. Ούτε είμαστε σε θέση να παρατηρήσουμε τα ηλεκτρόνια που περιστρέφονται σ' ένα άτομο ή τους πλανήτες στις τροχιές τους, με γυμνό μάτι.

Οι δονήσεις της φωνής ενός μυρμηγκιού είναι εκτός του εύρους της ακουστικής μας ικανότητας, που είναι από πέντε μέχρι είκοσι χιλιάδες · οτιδήποτε είναι λιγότερο από πέντε δονήσεις ή πάνω από είκοσι χιλιάδες είναι εκτός του εύρους ακοής μας. Ούτε μπορούμε να συλλάβουμε τη μυρωδιά της ζάχαρης που προσελκύει τα μυρμήγκια και τις μύγες.

Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι είμαστε ικανοί να αντιληφθούμε μόνο ένα μέρος αυτών που βρίσκονται γύρω μας.

2 – Είναι δυνατόν να υπάρχει ένας ακόμη κόσμος μεταξύ του κόσμου του χρώματος και του ήχου, που είναι αδύνατον να παρατηρήσουμε, επειδή δεν είμαστε εφοδιασμένοι με τη συγκεκριμένη (ιδιαίτερη) αίσθηση αντίληψης;

Ο φυλακισμένος στον πύργο ίσως να μην μπορεί στην πραγματικότητα να δει έναν όμορφο κήπο ανάμεσα στο ποτάμι και το βουνό, αλλά αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξή του.

Εξάλλου έχουμε το παράδειγμα κάποιου που γεννήθηκε τυφλός και είναι σε θέση να μάθει από αυτά που του λένε, ότι η θάλασσα είναι μπλε και το γρασίδι είναι πράσινο. Κι όμως είναι αδύνατον να δει τα χρώματα αυτά. Με τον ίδιο τρόπο, κάποιος που είναι κουφός, αν και μπορεί να μάθει για μουσικές νότες, δεν μπορεί πραγματικά να τις ακούσει. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι ένας τυφλός ή κουφός αρνείται την ύπαρξη του χρώματος ή του ήχου.

Το δωμάτιο που κάθεστε ίσως φαίνεται κενό από όλους τους ήχους, όμως, στην πραγματικότητα, περιέχει όλους τους ήχους που μεταδίδονται στον αέρα από διάφορους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Δεν μπορείτε να τους ακούσετε απλώς επειδή είναι εκτός του εύρους της αίσθησης της ακοής σας. Είναι δονήσεις που μπορεί να πιάσει μόνο ένα ραδιόφωνο.

Και υπάρχουν και άλλα πράγματα που συμβαίνουν στην ατμόσφαιρα και οι άνθρωποι είναι αδύνατον να αντιληφθούν. Για παράδειγμα, δεν μπορούμε να εντοπίσουμε τις παραμικρές διακυμάνσεις στην ατμοσφαιρική πίεση, ενώ ένα βαρόμετρο μπορεί. Παρομοίως, ένα ραντάρ πιάνει ελαφρές δονήσεις που εμείς δεν μπορούμε να αισθανθούμε. Επομένως, υπάρχουν πολλά πράγματα έξω από το εύρος των αισθήσεών μας, αλλά η μη σύλληψή τους δεν συνεπάγεται την άρνηση της παρουσίας τους.

3 – Το επόμενο θέμα που χρειάζεται να ερευνήσουμε είναι εάν οι αισθήσεις μας διεισδύουν παντού και αν είναι ολοκληρωμένες. Μέχρι πρόσφατα νομίζαμε ότι είχαμε μόνο πέντε αισθήσεις. Στις μέρες μας, έχουν αποκαλυφθεί μερικές ακόμα και φαίνεται ότι θα υπάρξουν και άλλες. Επομένως, οτιδήποτε μπορεί να αυξηθεί, μπορεί να περιγραφεί σαν ανολοκλήρωτο.

Μπορεί να κάνω πράγματα που δεν αντιλαμβάνομαι, αλλά γνωρίζω την ύπαρξή τους. Για παράδειγμα, εάν κλείσω τα μάτια μου και ανοίξω ή κλείσω το χέρι μου, γνωρίζω ότι είναι ανοιχτό ή κλειστό χωρίς να το βλέπω.

Και αντιλαμβανόμαστε τις διαθέσεις χαράς ή δυστυχίας, αδυναμίας ή ασθένειας μέσω των πέντε αισθήσεών μας; Φυσικά όχι. Τις αντιλαμβανόμαστε με μια εσωτερική αίσθηση.

Παρόμοια, δεν ταλαντεύομαι από τα αριστερά στα δεξιά όταν περπατάω γιατί μια εσωτερική αίσθηση με διαποτίζει με μια αίσθηση ισορροπίας. Το ίδιο ισχύει για ένα ποδηλάτη ή έναν καλλιτέχνη που εκτελεί καταπληκτικά νούμερα ισορροπίας.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει μια όγδοη αίσθηση – ή αίσθηση ισορροπίας. Και έχει αποκαλυφθεί ότι ο Θεός δημιούργησε αυτή την αίσθηση με τη μορφή μιας υγρής ουσίας στο εσωτερικό του αυτιού.

Πειράματα που έγιναν σε κουνέλια δείχνουν ότι χάνουν την ισορροπία τους αν αυτό το υγρό αφαιρεθεί και τρεκλίζουν σαν να ήταν μεθυσμένα.

Ο τρίτος αυτός κώδικας επομένως δείχνει ότι δεν μπορούμε να αρνηθούμε την ύπαρξη παραγόντων πέρα από τις αισθήσεις μας.

4) Η ανθρώπινη φαντασία μπορεί να αντιληφθεί μόνο αυτά που οι αισθήσεις δύνανται να συλλάβουν

Έχουμε ήδη συζητήσει τους περιορισμούς των αισθήσεών μας: δεν μπορούμε να δούμε κάθε ορατό πράγμα με τα μάτια μας, κλπ. Αλλά ο Θεός μας έχει προικίσει με τη δύναμη της φαντασίας που λειτουργεί σαν ένα συμπληρωματικό εργαλείο.

Για παράδειγμα, δεν μπορώ στ' αλήθεια να δω το σπίτι μου στο Λονδίνο αν είμαι στη Νέα Υόρκη – αν και μπορώ να το φανταστώ με τα μάτια του μυαλού μου. Η δύναμη της φαντασίας επομένως συμπληρώνει την αίσθηση της αντίληψης. Αλλά αυτή η δύναμη είναι περιορισμένη – ή είναι απύθμενη; Μπορώ να φανταστώ κάτι που δεν έχω πράγματι δει;

Οι ψυχολόγοι κατατάσσουν τη φαντασία σε δυο κατηγορίες: τη φαντασία που βασίζεται στην πραγματικότητα και τη δημιουργική φαντασία. Το παράδειγμα του ότι φαντάζομαι το σπίτι μου στο Λονδίνο όταν είμαι στη Νέα Υόρκη αφορά την πρώτη. Η δεύτερη είναι το γόνιμο έδαφος που ποιητές, συγγραφείς, ζωγράφοι και άλλοι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν για να δημιουργήσουν. Κοιτάξτε τι έχουν πετύχει. Έχουν πετύχει κάτι που δεν βασίζεται στην πραγματικότητα;

Για παράδειγμα, ο γλύπτης που φιλοτέχνησε το άγαλμα της Αφροδίτης απεικόνιζε κάποιο υπαρκτό πρόσωπο; Όχι. Όμως, δεν είναι μια τελείως καινούργια εικόνα αλλά μια σύνθεση πολλών εικόνων. Μπορούμε να ανατρέξουμε πίσω σε διάφορες πηγές και να πούμε ότι ο γλύπτης τα καλύτερα σωματικά χαρακτηριστικά από διαφορετικές γυναίκες για να παράγει

το καλλιτέχνημά του· η μύτη και το στόμα αναπαριστούν την τέλεια γυναικεία μορφή στην πραγματική ζωή και ούτω καθεξής. Σαν αποτέλεσμα το τελικό προϊόν αν και 'καινούργιο' απεικονίζει διαφορετικά μέρη που υπάρχουν ήδη.

Στην περίπτωση του Φτερωτού Ασύριου Ταύρου, που βρίσκεται σε ένα μουσείο του Παρισιού, ο γλύπτης δημιούργησε μια συρραφή ενός ανθρώπινου προσώπου και του σώματος ενός ταύρου στο οποίο προσέθεσε τα φτερά ενός πουλιού. Ξανά, το αποτέλεσμα είναι μια νέα εικόνα αποτελούμενη από υπαρκτές μορφές.

Οι ποιητές επεξηγούν τις πνευματικές τους εικόνες μέσω της χρήσης μεταφορών, παρομοιώσεων, μετωνυμιών και, μερικές φορές, εσκεμμένης υπερβολής. Διάφορα νήματα της φαντασίας τους συνταιριάζονται για να δημιουργήσουν την ποίηση που παράγουν.

Εάν, ωστόσο, ερευνούσαμε τέτοιες φαντασιώσεις σε μεγαλύτερο βάθος, θα βρίσκαμε ότι έχουν τους δικούς τους περιορισμούς και ότι δεν είναι δυνατόν να συνδυαστούν συστατικά που είναι αμοιβαία ασυμβίβαστα. Παραδείγματος χάριν, δεν μπορούμε να πούμε ότι ένα τραγούδι μυρίζει σαν τριαντάφυλλο ή ότι η μυρωδιά ενός αρώματος είναι κόκκινη. Αν φανταστείτε τέτοιες εικόνες δεν θα μπορούσατε να συσχετίσετε την εικόνα με οτιδήποτε συγκεκριμένο που ήδη υπάρχει.

Μπορούμε να δούμε μόνο τρεις διαστάσεις με τα μάτια μας – δηλαδή μήκος, πλάτος και ύψος. Δεν μπορούμε να φανταστούμε ένα κύκλο χωρίς την περιφέρεια και παρομοίως δεν μπορούμε να φανταστούμε ένα τρίγωνο χωρίς γωνίες. Άρα πως μπορούμε να φανταστούμε τον 'άλλο κόσμο' και όσα βρίσκονται σε αυτόν; Είναι διαφορετικός από τον δικό μας και συγκρίνοντάς τον με αυτό τον κόσμο είναι σαν να συγκρίνουμε τον κόσμο με τη μήτρα μιας μητέρας. Εάν μπορούσαμε να έρθουμε σε επαφή με ένα έμβρυο και το ρωτούσαμε την άποψή του για το πως είναι ο κόσμος μας, αυτός ή αυτή, θα απαντούσε «Το σύμπαν είναι η μεμβράνη και το σκοτάδι που με περιστοιχίζουν». Ακόμη κι αν το έμβρυο μπορούσε να καταλάβει την περιγραφή που δίνουμε στον ήλιο και στο φεγγάρι, στην ημέρα και στη νύχτα, στη στεριά και στη θάλασσα, στους όμορφους κήπους και στα χωράφια κλπ., αυτός ή αυτή δεν θα μπορούσε να τα φανταστεί.

Να γιατί ο Ibn Abbas, ένας από τους συντρόφους του Προφήτη, είπε «Τα πράγματα αυτού του κόσμου δεν έχουν ομοιότητες με εκείνα του άλλου –

εκτός από την ονομασία». Αυτό σημαίνει ότι το κρασί και οι γυναίκες του επόμενου κόσμου θα είναι διαφορετικά από το κρασί και τις γυναίκες του κόσμου αυτού. Παρομοίως, η φωτιά της κόλασης δεν θα μοιάζει με τη φωτιά που ξέρουμε και το 'ευθύ μονοπάτι' δεν θα μοιάζει με τις γέφυρες που ενώνουν ποτάμια και κοιλάδες σ' αυτό τον κόσμο.

5) Αν και το μάτι παρατηρεί ότι ένα μολύβι σε ένα ποτήρι νερό μοιάζει σαν να είναι σπασμένο, το μυαλό δεν ξεγελιέται, με τον ίδιο τρόπο που καταλαβαίνει ότι η οφθαλμαπάτη στην έρημο δεν είναι τίποτα άλλο παρά άμμος. Όταν βλέπουμε έναν ταχυδακτυλουργό να βγάζει μαντήλια από το στόμα του και είκοσι κουνέλια από το μανίκι του, το μυαλό μας όντας πιο οξύ από την όρασή μας, μας καθοδηγεί στο γεγονός ότι είναι κόλπο.

Αυτό σημαίνει ότι ο νους μπορεί να αποφανθεί για θέματα που είναι εκτός του πεδίου αντιλήψεώς του;

Ο νους απορρίπτει οτιδήποτε δεν εμπίπτει μέσα στο πλαίσιο του χρόνου και του χώρου. Αν ένας δάσκαλος ιστορίας σας έλεγε ότι ο πόλεμος μεταξύ των Αράβων και των Περσών δεν έγινε ούτε πριν ούτε μετά την έλευση του Ισλάμ – κι όμως έγινε, το μυαλό σας θα απέρριπτε αυτή τη δήλωση σαν ολοκληρωτικά αντιφατική. Εάν ο καθηγητής γεωγραφίας σας έλεγε ότι υπάρχει μια χώρα που δεν βρίσκεται ούτε σε ξηρά ούτε σε θάλασσα, ούτε στη γη ούτε στον ουρανό, το μυαλό σας θα το εκλάμβανε σαν εξ' ορισμού αντίφαση.

Έτσι μπορούμε να δούμε ότι οι ικανότητες του ανθρώπινου νου έχουν όρια και αρνούνται να αποδεχτούν οτιδήποτε απεριορίστο, το οποίο ξεφεύγει από τα όρια αντιλήψεως του χρόνου και του χώρου. Επομένως θέματα που αφορούν στα προβλήματα της ψυχής, η μοίρα, τα σημάδια του Θεού και οι ιδιότητές Του, βρίσκονται εκτός των ορίων αντίληψης του μυαλού.

Εάν, για παράδειγμα, ερευνήσουμε την ιδέα της αθανασίας, ένας πιστός είναι βέβαιος στο μυαλό του ότι η αθανασία είναι μια ακλόνητη αλήθεια που έχει μεταδοθεί στο ανθρώπινο είδος μέσω του θείου μηνύματος. Αλλά είναι αδύνατο να εντάξουμε την ιδέα αυτή σε ένα πλαίσιο χρόνου και αν προσπαθήσουμε να κάνουμε κάτι τέτοιο, θα αποτύχουμε και θα τα παρατήσουμε. Στην πραγματικότητα μπορεί να φανταζόμαστε μια χιλιετία αιώνων – αλλά μετά τι; Το μυαλό μας κουράζεται επειδή δεν καταφέρνει να

φτάσει σε ένα τελικό σημείο. Και αν ισχυρίζονται ότι έχουν φτάσει σε ένα τέτοιο σημείο αυτό θα έρθει σε σύγκρουση με το ίδιο το νόημα της αθανασίας.

Ο διάσημος Γερμανός φιλόσοφος Καντ δημοσίευσε ένα πασίγνωστο έργο «**Αντιθέσεις**» στο οποίο υποστήριζε ότι ο ανθρώπινος νους μπορεί να κρίνει μόνο τον φυσικό κόσμο. Αλλά οι Μουσουλμάνοι επιστήμονες είχαν αποδείξει ότι πριν το καιρό του Καντ και στη βάση των μαθηματικών θεωριών, απέδειξαν την ανακρίβεια του *circulus vitiosus* (φαύλος κύκλος).

Η απλή θεωρία τους είχε ως εξής. Αν τραβήξετε δυο ίσες γραμμές σαν δυο ακτίνες που ξεκινούν από το ίδιο σημείο και αν ενώσετε αυτές τις γραμμές σε ίση απόσταση μεταξύ τους, θα θεωρείται η γραμμή που ενώνει τα δυο άπειρα άκρα ως η τελική (απόλυτη) γραμμή; Αν πείτε ότι μπορεί, θα ισχυριστούν ότι είναι μεταξύ δυο ατελειώτων σημείων. Αν πείτε ότι είναι άπειρη, οι άνθρωποι θα απαντήσουν ότι αυτό δεν μπορεί να συμβαίνει καθώς βρίσκεται μεταξύ δυο πεπερασμένων άκρων. Επομένως, αποτελεί εξ' ορισμού αντίφαση.

Είναι σαφές ότι ο ανθρώπινος νους ξεφεύγει από την ισορροπία του όταν προσπαθεί να κυριαρχήσει στο απεριόριστο ή το άπειρο πέφτει θύμα απίθανων αντιφάσεων όταν ενσκήπτει σε βάθος σε κάτι που είναι απεριόριστο.

Ο ανθρώπινος νους, επομένως, δεν μπορεί να προχωρήσει βαθιά στο χώρο της μεταφυσικής, όπως απέδειξε ο Καντ και δήλωσαν οι Μουσουλμάνοι επιστήμονες πριν από αυτόν. Και μπορούμε να αναφερθούμε σε αυτό το θέμα με βάση τα έργα των Ισλαμιστών λογίων, όπως του al-Ghazali στα βιβλία του για τη σχολαστική θεολογία.

6) Οι πιστοί και οι άπιστοι παρομοίως αισθάνονται ανήσυχoi και αγωνιούν όταν βρίσκονται μπροστά σε μια κρίση της ζωής. Σε τέτοιες στιγμές δεν βρίσκουν παρηγοριά στο υλικό περιβάλλον τους και αναζητούν στήριγμα και παρηγοριά σε μια δύναμη πέρα από τον υλικό κόσμο, μια δύναμη που διαχέεται σε κάθε πλευρά της ύπαρξής μας, στο σώμα και την ψυχή. Παραδείγματα τέτοιων κρίσεων είναι η ασθένεια, το άγχος όταν δίνεις σημαντικές εξετάσεις κλπ. Γιατί τότε οι άνθρωποι στρέφονται στο θεό σε τέτοιες στιγμές;

Από τη δική μου παρατήρηση των δύο παγκόσμιων πολέμων, διαπίστωσα ως οι άνθρωποι προσκολλώνται στη θρησκεία: όλοι, από τον αρχηγό της

κυβέρνησης μέχρι τον αρχιστράτηγο, φαίνεται ότι έγιναν ευσεβείς πιστοί του Θεού και τόνισαν στους υφισταμένους τους να κάνουν το ίδιο.

Θυμάμαι που διάβασα μια ιστορία σε ένα περιοδικό κατά τη διάρκεια του πολέμου, μια ιστορία που αφηγούνταν ένας νεαρός αλεξιπτωτιστής (τα αλεξίπτωτα ήταν κάτι το καινούργιο τις ημέρες εκείνες). Ο νεαρός άντρας είχε γεννηθεί και ανατραφεί σε ένα σπιτικό όπου δεν γινόταν αναφορά στο Θεό και η οικογένειά του δεν προσευχόταν. Αυτός έλαβε τη μόρφωσή του σε λαϊκά σχολεία όπου τα θρησκευτικά δεν περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα των μαθημάτων και έτσι μάλλον μεγάλωσε σαν 'ανθρώπινο ζώο', έτρωγε, κοιμόταν και διασκεδάζε. Αλλά όταν βρέθηκε να κατεβαίνει από ένα μεγάλο ύψος και έχοντας σχεδόν προσγειωθεί πριν αρχίσει να ανοίγει το αλεξίπτωτό του, βρέθηκε να προσεύχεται ακούσια και από το βάθος της καρδιάς του. Οι λέξεις «Ω Κύριε – Ω Δημιουργέ!» ήρθαν στα χείλη του ενστικτωδώς. Ήταν εντελώς καταβεβλημένος και δεν μπορούσε να εξηγήσει πως ξαφνικά είχε αποκτήσει την πίστη αυτή.

Στα απομνημονεύματά της, η κόρη του Στάλιν, περιγράφει πως στράφηκε στη θρησκεία μετά από πολλά χρόνια λησμοσύνης του Θεού. Αυτή ξαφνιάζεται από αυτό – αλλά δεν υπάρχει λόγος να απορούμε, επειδή η πίστη στην ύπαρξη του Θεού είναι κάτι που είναι έμφυτο σε κάθε άνθρωπο. Είναι ένα φυσικό ένστικτο και μια παρόρμηση – κάτι σαν τη σεξουαλική ορμή. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι ο άνθρωπος είναι ένα ζώο που πιστεύει.

Αυτό το ένστικτο μπορεί να κατακλυσθεί από σωματικές επιθυμίες, πάθος, φιλοδοξία και λαχτάρα για υλική άνεση. Όμως όταν ο φόβος, ο κίνδυνος και άλλες κρίσεις το υπερνικούν, αυτό απορρίπτει αυτές τις επιθυμίες και εμφανίζεται με την αληθινή και φυσική του μορφή. Γι' αυτό περιγράφουμε έναν άπιστο ως *kafir*, το οποίο κυριολεκτικά σημαίνει 'αυτός που κρύβεται'.

Εγώ ξαφνιάστηκα όταν ανακάλυψα ότι η ίδια αντίληψη εκφράστηκε από δύο διαπρεπείς προσωπικότητες με τελείως διαφορετικό υπόβαθρο απ' όλες τις απόψεις, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου και του τόπου στον οποίο έζησαν, τις συνθήκες και τον σκοπό για τον οποίο εξέφρασαν αυτή την ιδέα. Η μία από αυτούς ήταν η Μουσουλμάνα Rabi'a al Adawiya, γνωστή για την ποίησή της και ο άλλος ήταν ο διάσημος Γάλλος συγγραφέας Ανατόλ Φρανς. Ενώ συζητούσε για την απιστία του και την εγκατάλειψη της πίστης, ο Ανατόλ Φρανς, διακήρυξε «Ένας άνθρωπος γίνεται πιστός όταν μαθαίνει ότι τα

αποτελέσματα ενός ουρολογικού τεστ δείχνουν ότι είναι διαβητικός» (Έκανε τη δήλωση αυτή πριν ανακαλυφθεί η ινσουλίνη). Αφετέρου, η Rabia al Adawiya απάντησε σε μια δήλωση που έκανε κάποιος που ισχυριζόταν ότι είχε βρει χίλιες αποδείξεις για την ύπαρξη του Θεού «Μια απόδειξη είναι αρκετή». Όταν ρωτήθηκε ποία ήταν αυτή η απόδειξη αυτή απάντησε «Εάν περπατούσες μόνος στην έρημο και τύχαινε να πέσεις σε ένα πηγάδι από το οποίο δεν μπορούσες να βγεις – τι θα έκανες;». Η απάντηση ήταν «Θα φώναζα – Θεέ μου!». «Τότε αυτή είναι η απόδειξη που θες!», είπε.

Η πίστη στο Θεό υπάρχει στον πυρήνα κάθε ανθρώπινης ύπαρξης. Εμείς οι Μουσουλμάνοι γνωρίζουμε αυτό το γεγονός επειδή ο Θεός μας έχει ενημερώσει ότι το *iman* είναι ένα φυσικό χαρακτηριστικό που Αυτός έχει δημιουργήσει σε όλους μας. Πρόσφατα, στην Ευρώπη πολλοί άνθρωποι έχουν με σοβαρότητα θέσει το ζήτημα της πίστης και έχουν αναγνωρίσει την αξία του.

Ο καθηγητής Durkheim, ο διάσημος ΓαλλοΕβραίος κοινωνιολόγος που είχε σαν τον Φρόιντ, μια αρνητική επίδραση σε μερικά μυαλά για κάποιο διάστημα, έχει γράψει ένα βιβλίο, όπου δηλώνει ότι η πίστη στην ύπαρξη του Θεού είναι μια αυταπόδεικτη αλήθεια. Κανείς δεν μπορεί να συνεχίσει τη ζωή του χωρίς κάποια στιγμή να αναρωτηθεί για την ύπαρξη ενός Κυρίου αυτού του σύμπαντος. Αλλά ο άνθρωπος, εξαιτίας της κοντοφθαλμίας του δεν μπορεί να βρει το δρόμο του προς το Θεό. Αυτός επομένως λατρεύει κάποια αντικείμενα τα οποία φαντάζεται ότι είναι Θεός ή πιστεύει ότι θα τον βοηθήσουν να πάει κοντά σε Αυτόν. Και όταν έρχεται αντιμέτωπος με μια μεγάλη κρίση, ο άνθρωπος επιστρέφει στο Θεό και εγκαταλείπει όλα τα αντικείμενα λατρείας.

Οι πολυθειστές της φυλής των Quarayshi λάτρευαν διάφορα είδωλα, γνωστά ως Hubal, Lat και Uzza. Ήταν απλές πέτρες ή αγάλματα. Το Hubal ήταν φτιαγμένο από κορνεόλιο, μια ημιπολύτιμη κόκκινη πέτρα που μεταφέρθηκε από τα λουτρά Himmah της Συρίας. Περιέγραφαν το άγαλμα σαν ένα μεγάλο παντοδύναμο θεό. Το μετέφεραν στην πλάτη μιας καμήλας και καθ' οδόν έπεσε και το χέρι του έσπασε. Το χέρι αυτό αντικαταστάθηκε από ένα χρυσό χέρι. Αλλά πως μπορούσε να σπάσει το χέρι του Θεού! Ωστόσο, ακόμα και μετά το περιστατικό αυτό, συνέχιζαν να λατρεύουν το άγαλμα. Αλλά αν και το λάτρευαν σε καιρό ειρήνης, ενώ ήταν στη θάλασσα η

θάλασσα αγρίευε και ο κίνδυνος ήταν άμεσο. Σε στιγμές σαν κι αυτή, δεν φώναζαν 'Hubal' αλλά καλούσαν το Θεό. Ακόμη και σήμερα σε στιγμές καταστροφής και ατυχημάτων θα παρατηρήσετε ότι οι υπερήφανοι αντίπαλοι του Θεού επιστρέφουν στους κόλπους της θρησκείας.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Απλά επειδή το *iman* είναι ένα φυσικό ένστικτο και, όπως έχουμε ήδη δει, μας δίνει τον πιο ακριβή προσδιορισμό του ανθρώπου: 'ένα ζώο που πιστεύει'.

Φαντάζεστε ότι υλιστές όπως ο Καρλ Μαρξ και ο Λένιν καλούσαν την παραγωγή και τις κατασκευαστικές βιομηχανίες – αυτές τις ιδεολογίες είχαν λατρέψει σαν Θεό, όταν πέθαιναν; Ή μήπως καλούσαν το Θεό; Να είστε σίγουροι ότι προσεύχονταν στο Θεό όταν άφηναν την τελευταία τους πνοή.

Ο Φαραώ που παρίστανε τον ανώτερο και παντοδύναμο, συνήθιζε να διακηρύσσει «Εγώ είμαι ο υπέρτατος κύριός σας!». Αλλά όταν ήταν να πνιγεί είπε «Έχω πιστέψει σε αυτό που τα παιδιά του Ισραήλ πίστεψαν».

Το αίσθημα της αγάπης που εκφράζεται από τους εραστές είναι ακόμη μια απόδειξη ότι το *iman* είναι ένα εγγενές χαρακτηριστικό του ανθρώπου. Η αγάπη είναι μια μικρή προβολή του *iman*: είναι ένα είδος λατρείας. Πράγματι, όταν τόσοι πολλοί Γάλλοι στράφηκαν μακριά από τη θρησκεία, χρησιμοποιούσαν τη λέξη 'λατρεύω' με την έννοια του 'αγαπώ'. Οι Άραβες επηρεασμένοι από τις Ευρωπαϊκές ιδέες άρχισαν να τους μιμούνται χρησιμοποιώντας φράσεις όπως «Αυτός την αγαπούσε και τη λάτρευε» και «Αυτός την αγαπούσε μέχρι του σημείου της λατρείας». Θα βρείτε τέτοιες εκφράσεις σε Αραβικές σύντομες ιστορίες και μυθιστορήματα. Αλλά αυτό συνέβαινε επειδή η λατρεία είναι η φυσική έκφραση της πίστης στο Θεό και επειδή υπάρχει ένας βαθμός ομοιότητας μεταξύ αγάπης και πίστης.

Κάποιος που αγαπά υπακούει στις ευχές και τις επιθυμίες της αγαπημένης του. Και αυτή είναι ακριβώς η ίδια σχέση με εκείνη που ο πιστός έχει με το Θεό. Αυτός που αγαπάει ποτέ δεν ενοχλείται αν όλοι γύρω του είναι θυμωμένοι, αρκεί μόνο να ικανοποιήσει τον άνθρωπο που εκείνος ή εκείνη αγαπά. Αυτή επίσης είναι η περίπτωση μεταξύ πιστού και Θεού. Το πιο σπουδαίο, αυτός που αγαπά φοβάται την αγαπημένη του σε σημείο που να μην επιθυμεί να την θυμώσει και δεν έχει τίποτα παρά καλά λόγια γι' αυτό που το αγαπημένο του πρόσωπο λέει ή κάνει. Αυτός είναι ακριβώς ο ίδιος τρόπος που ο πιστός αποδέχεται αυτό που ο Θεός έχει ορίσει. Έτσι μπορούμε να

πούμε ότι η αγάπη, η παθιασμένη αγάπη, είναι επιβεβαίωση του γεγονότος ότι η πίστη είναι έμφυτη.

Ανεπάρκεια των Λέξεων

Η παραπάνω δήλωση δεν έχει την πρόθεση να εξισώσει την αγάπη για το Θεό με τα αισθήματα παθιασμένης αγάπης ανάμεσα στους ανθρώπους. Απλά πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι ένας άνθρωπος σε μια σχέση πάθους υπακούει στον αγαπημένο του και τον φοβάται και θαυμάζει και επαινεί οτιδήποτε ο αγαπημένος του κάνει, μπορώντας να υπομείνει το θυμό των ανθρώπων για να ευχαριστήσει τον αγαπημένο του. Αλλά το κάνει γιατί ικανοποιεί μια επιθυμία. Πραγματικά, εκφράζουμε την αγάπη για τον εαυτό μας μέσω της αγάπης που έχουμε για τον αγαπημένο μας.

Μπορούμε να δούμε το παράδειγμα μιας από τις πιο διάσημες ερωμένες στην Αραβική ιστορία – της Λειλά. Ας φανταστούμε ότι τη χτυπούσε λέπτρα και ότι η ασθένεια είχε παραμορφώσει το πρόσωπό της. Ο εραστής της ο Quais θα την πλησίαζε και θα έκανε προσπάθειες να την δει στην κατάσταση αυτή; Δεν θα της έριχνε ούτε καν δεύτερη ματιά – και θα την είχε εγκαταλείψει. Αυτή είναι η διαφορά ανάμεσα στην αγάπη των θνητών και την αγάπη του Θεού.

Αν και οι δυο έννοιες είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, η ίδια λέξη χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει και τις δυο, επειδή η ανθρώπινη γλώσσα δεν διαθέτει καλύτερη έκφραση με ένα ευρύτερο πεδίο και ευρύτερη κλίμακα σημασιών που θα περιελάμβανε τις πνευματικές πλευρές της αγάπης. Χρησιμοποιούμε την ίδια λέξη 'αγάπη' για να δηλώσουμε μια ποικιλία σημασιών, από αγάπη για την εξοχή και την ιστορία μέχρι αγάπη για το ρύζι και το κάρυ! Ένας πατέρας αγαπάει το γιο του, ο Πρίγκιπας αγαπάει τη Σταχτοπούτα και ο πιστός αγαπάει το Θεό. Κάθε μια από αυτές τις αγάπες διαφέρει από την άλλη.

Σχετικά με την έννοια της 'ανεπάρκειας των λέξεων' θα πρέπει ακόμα να συμπεριλάβουμε τη λέξη 'ομορφιά', που χρησιμοποιείται για να δηλώσει τόσες πολλές έννοιες. Το ίδιο ισχύει για τις λέξεις 'ακροατής' και 'βλέπων' με το Θεό να είναι Ακροατής και Βλέπων και τον άνθρωπο να είναι ακροατής και βλέπων. Όταν μιλάμε για ένα ανθρώπινο ον, εννοούμε ότι δεν είναι ούτε κουφό ούτε τυφλό. Αλλά η Θεία Όραση και η Ακοή δεν είναι σαν αυτή των

θνητών, επειδή ο Θεός δεν μοιάζει με κανένα πλάσμα.. παρομοίως, κανένα πλάσμα δεν μοιάζει με Αυτόν.

Καμία από τις Θείες ιδιότητες δεν μπορεί να συγκριθεί με τις ικανότητες των θνητών.

7) Ο άνθρωπος αναγνωρίζει με τη διαίσθηση ότι ο υλικός κόσμος δεν είναι η αρχή και το τέλος της ύπαρξης και ότι υπάρχει ένας αθέατος πνευματικός κόσμος πέρα από τον φυσικό κόσμο.

Ο άνθρωπος μπορεί να δει μόνο φευγαλέα τον αθέατο κόσμο όταν αντιλαμβάνεται ότι οι υλικές απολαύσεις είναι περιορισμένες και, μετά από ένα συγκεκριμένο σημείο, χάνουν την ελκυστικότητά τους και γίνονται πηγή πλήξης και μονοτονίας.

Όταν ένας φτωχός βλέπει τα υλικά αγαθά ενός πλουσίου, αισθάνεται ότι ο πλούσιος έχει πετύχει το καλύτερο στη ζωή. Ωστόσο, όταν ο φτωχός άνθρωπος κατορθώσει να αποκτήσει αυτά τα αγαθά, χάνει το ενδιαφέρον του γι' αυτά. Παρόμοια, ένας εραστής που ποθεί να συναντήσει το κορίτσι του και μένει άγρυπνος νύχτες σκεπτόμενος ότι είναι μαζί της και πιστεύει ότι όλες οι απολαύσεις της ζωής θα περιστοιχίζονται από την αγάπη του, απογοητεύεται όταν τελικά παντρευτεί το κορίτσι. Το αίσθημα εκστάσεως εξαφανίζεται και μέσα σε δύο χρόνια το όλο θέμα μπορεί να ανήκει απλά στο παρελθόν. Ένα άλλο παράδειγμα είναι αυτό του ανθρώπου που αρρωσταίνει και πέφτει σε μεγάλη κατάθλιψη, υποθέτοντας ότι όλες οι απολαύσεις της ζωής εξαρτώνται από την ανάρρωσή του. Αλλά όταν γίνει καλά όχι μόνο ξεχνά εκείνες τις δυστυχισμένες μέρες, αλλά θεωρεί την υγεία ως κάτι το δεδομένο. Και ακόμη ο νεαρός καλλιτέχνης που αναζητά φήμη και δημοσιότητα και κατακλύζεται από χαρά όταν ακούει το όνομά του στο ραδιόφωνο ή βλέπει τη φωτογραφία του στην εφημερίδα. Όμως όταν γίνεται αναγνωρίσιμος και καθιερώνεται, η έλξη μεγαλύτερης δόξας χάνει τη δύναμή της και γίνεται μέρος της καθημερινής του ζωής.

Με τα ίδια δεδομένα μπορεί να συγκινηθούμε από ένα ρομαντικό τραγούδι, το οποίο φέρνει έντονα συναισθήματα αγάπης, συγκινώντας τις καρδιές μας και ανάβοντας τη φλόγα της φαντασίας μας αγαλλιάζοντάς μας. Μια καλογραμμένη ιστορία μπορεί να έχει την ίδια επίδραση, μεταφέροντάς μας από την πραγματικότητα σε ένα κόσμο φαντασίας, γεμάτο ποίηση και

ρομαντισμό. Αλλά στο τέλος της ιστορίας τινάζομαστε πίσω στην πραγματικότητα, με μια αίσθηση αναπόλησης. Λαχταράμε να επιστρέψουμε σε αυτό τον φανταστικό κόσμο – μάταια.

Σε στιγμές θρησκευτικής περισυλλογής, οι ψυχές μας μπορεί να φτάνουν σε ανυπέβλητα ύψη, όπου αυτός ο υλικός κόσμος μοιάζει ασήμαντος και ευτελής. Η χαρά αυτής της εμπειρίας θα ξεπεράσει κατά πολύ τη χαρά ενός ανθρώπου που λιμοκτονεί, όταν βρίσκει φαγητό, ενός εραστή που βρίσκει την αγαπημένη του ή τη χαρά και ικανοποίηση ενός φτωχού που τελικά αποκτά πλούτο και επιρροή.

Αυτός ο εαυτός είναι πάντα πρόθυμος να υψωθεί σε ανυπέβλητα σημεία, σε έναν άγνωστο κόσμο, του οποίου η ταυτότητα μπορεί να γίνει γνωστή μόνο μέσα από τις φευγαλέες ματιές που του ρίχνουμε, όπως αναφέραμε προηγουμένως. Αλλά μέσα από τέτοιες εμπειρίες ο άνθρωπος συνειδητοποιεί πόσο ευτελείς και περιορισμένες είναι οι υλικές απολαύσεις σε σύγκριση με τις πνευματικές απολαύσεις. Σαν συνέπεια, πείθεται ενστικτωδώς παρά διανοητικά ότι αυτή η υλική ζωή δεν είναι ο έσχατος σκοπός και ότι υπάρχει χωρίς καμία αμφιβολία ένας άλλος κόσμος πέρα από αυτή. Αυτό τον κόσμο λαχταρούν οι ψυχές μας και προσπαθούν να φτάσουν, αλλά το ανθρώπινο σώμα γίνεται εμπόδιο και τροχοπέδη στις προσπάθειές τους. Οι εμπειρίες αυτές, ωστόσο, μας δίνουν μια ψυχολογική απόδειξη της ύπαρξης ενός άλλου κόσμου.

8) Η πίστη σε έναν άλλο κόσμο είναι η φυσική συνέπεια στην πίστη στην ύπαρξη του Θεού.

Η παραπάνω πρόταση μπορεί να εξηγηθεί περαιτέρω δηλώνοντας ότι ο Κύριος αυτού του σύμπαντος είναι δίκαιος και ότι κάποιος που είναι τίμιος δεν θα επιτρέψει την αδικία. Δεν θα αφήνει το καταπιεστικό άτομο ατιμώρητο, ούτε θα αρνείται τη δικαιοσύνη σε όποιον έχει υποφέρει άδικα.

Βρίσκουμε πολλούς ανθρώπους στον κόσμο αυτό που ζουν και πεθαίνουν σαν καταπιεστές χωρίς ποτέ να τιμωρηθούν. Επίσης μπορούμε να δούμε ανθρώπους που πέφτουν θύματα άδικης μεταχείρισης σε όλη τους τη ζωή. Αλλά που συμβαίνει αυτό εάν ο Θεός υπάρχει και είναι δίκαιος; Αποδεικνύει μόνο ότι υπάρχει ζωή μετά από αυτή την επίγεια ζωή όπου αυτός που πράττει το κακό θα τιμωρηθεί και αυτός που πράττει το καλό θα ανταμειφθεί.

Η ιστορία δεν τελειώνει με το τέλος αυτού του κόσμου. Εάν μια ταινία παιζόταν στην τηλεόραση και τη σταματούσαν απότομα λέγοντας στους θεατές ότι η ταινία τελείωσε σε εκείνο το σημείο, είναι σίγουρο ότι οι θεατές θα παραπονιόνταν και θα ήθελαν να μάθουν τι συμβαίνει. «Τι έπαθε ο ήρωας; Τι συνέβη στο υπόλοιπο της ταινίας;» θα ήταν μερικές από τις ερωτήσεις που θα ρωτούσαν. Αυτές οι ερωτήσεις θα ανέκυπταν επειδή θα περίμεναν από το σεναριογράφο να δώσει μια πλήρη εικόνα της ιστορίας. Αλλά εάν αντιδρούσαν έτσι οι άνθρωποι σε μια ιστορία για τη ζωή σε αυτό τον κόσμο, μπορεί κανείς ευφυής άνθρωπος να αποδεχθεί ότι η ζωή τελειώνει με το θάνατο; Πως είναι δυνατόν; Επομένως γίνεται σαφές ότι πρέπει να υπάρχει ένας Κύριος του σύμπαντος και μια μετά θάνατον ζωή.

Αυτός ο άγνωστος κόσμος που βλέπουμε φευγαλέα όταν ακούμε ρομαντική μουσική ή διαβάζουμε μια συγκινητική ιστορία ή που νιώθουμε σε στιγμές διαίσθησης, δεν είναι 'ο κόσμος των ιδεών' που περιγράφει ο Πλάτων. Είναι ένας κόσμος που έχει δημιουργηθεί από τον Κύριο όλων των πλασμάτων' ένας κόσμος που προσφέρει ατέλειωτες απολαύσεις και όχι τις εφήμερες απολαύσεις αυτού του κόσμου, που είναι μόνο μια μικρή πρόγευση αυτού που θα ακολουθήσει. Και επιπλέον, ποτέ δεν θα συνηθίσουμε σε αυτές τις αιώνιες απολαύσεις. Δεν θα χάσουν ποτέ την ομορφιά τους και δεν θα γίνουν συνηθισμένες – όπως στην περίπτωση των απολαύσεων του κόσμου τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

IMAN (ΠΙΣΤΗ)

Το ζήτημα του iman (πίστη) αποτελείται από τέσσερις παράγοντες:

Η Ύπαρξη του Θεού χωρίς Αυτός να έχει δημιουργηθεί

Ο Θεός είναι ο Άρχοντας των κόσμων

Αυτός είναι ο Ιδιοκτήτης των κόσμων

Αυτός είναι ο Μόνος Θεός και κανείς άλλος δεν πρέπει να λατρεύεται.

Η Ύπαρξη του Θεού χωρίς Αυτός να έχει δημιουργηθεί

Όπως ελέχθη στο προηγούμενο κεφάλαιο στον κώδικα 6, η πίστη στο Θεό είναι μια αυταπόδεικτη αλήθεια την οποία μπορούμε να αντιληφθούμε μέσω της διαίσθησης. Δεν χρειάζεται απόδειξη, αν και στην πραγματικότητα αποδείξεις μπορούν να βρεθούν όπου και αν κοιτάζουμε. Πενήντα χρόνια πριν, ένας Σύριος μελετητής, ο Σείχης Jamaluddin al Qasimi, εξέδωσε ένα βιβλίο πάνω σ' αυτό το θέμα, με τίτλο **«Αποδείξεις της Μοναδικότητας του Θεού»**. Θα ήθελα επίσης να αναφέρω ένα ακόμη βιβλίο, το **«Η Διακήρυξη του Θεού στην Εποχή της Επιστήμης»**, γραμμένο από τριάντα διαφορετικούς και καλά ενημερωμένους επιστήμονες. Ένα άλλο σχετικό βιβλίο είναι το **«Ο Άνθρωπος δεν Ξεχωρίζει»**. Τα βιβλία αυτά θα πείσουν τον αναγνώστη ότι ένας αληθινός επιστήμονας, όπως ακριβώς και ένας ανίδεος άνθρωπος, πρέπει να είναι πιστός. Η τάση προς την αθεΐα, η έλλειψη σεβασμού και η ασέβεια προς το Θεό είναι αυτά που κυριαρχούν ανάμεσα σε αδαείς επιστήμονες, που αποστερούνται των χαρακτηριστικών της έμφυτης πίστης και έχουν συνεπώς καταπέσει στην άβυσσο του σκεπτικισμού.

Τα βιβλία που προαναφέρθηκαν περιέχουν αρκετές πολύτιμες διαλέξεις από ονομαστούς μελετητές, όπως ο Frank Allen, παγκοσμίου φήμης βιολόγος, ο Robert Morris Budge, εφευρέτης του ραντάρ, ο John Cleveland Kawthron, καθηγητής της Χημείας και ο John Herbert Blonde, Καθηγητής της φυσικής, για να αναφέρω μερικούς. Αξίζει να αναφερθεί εδώ ότι ο Καθηγητής Frank Allen διέψευσε τη θεωρία της προ-ύπαρξης ή αιωνιότητας του σύμπαντος, όπως διαδόθηκε από τους Έλληνες φιλοσόφους. Η επιστήμη έχει σήμερα αποδείξει ότι τα πάντα έχουν ένα χρονικό όριο.

Χωρίς να προβώ σε λεπτομερή ανάπτυξη του θέματος των αποδείξεων της ύπαρξης του Θεού, που έχει αναλυθεί λεπτομερώς από μελετητές ανά τους αιώνες, θα ήθελα να παραθέσω μόνο ένα στίχο από τους πολλούς στο Ιερό Κοράνιο, που είναι σαφείς και αδιάψευστες αποδείξεις. Αυτός ο στίχος συνοψίζει το ζήτημα αυτό σύντομα και μεστά:

Και πάνω στη γη υπάρχουν σημάδια (της ύπαρξης του Θεού) ορατά σε εκείνους που είναι προικισμένοι με εσωτερική βεβαιότητα, όπως ακριβώς (υπάρχουν σημάδια περί τούτου) μέσα στους ίδιους τους εαυτούς σας. Δεν μπορείτε, λοιπόν, να τα δείτε; (51: 20-21)

Αυτή πρέπει να είναι επαρκής απόδειξη τόσο για τους γραμματισμένους όσο και για τους ανίδεους. Βαθιά μέσα μας είμαστε όλοι πεπεισμένοι για την ύπαρξη του Θεού. Όπως είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο Τον επικαλούμαστε σε στιγμές κρίσης ή μεγάλης δυσκολίας· η έμφυτη πίστη μας προτρέπει έντονα να αναζητήσουμε τη βοήθειά Του σε τέτοιες στιγμές. Το πιο σπουδαίο, αν κοιτάξουμε γύρω μας μπορούμε να δούμε υπεραρκετές αποδείξεις της ύπαρξής Του. Ο εσωτερικός εαυτός μας πείθεται από τη διαίσθηση και ο νους από τη λογική απόδειξη.

Επομένως γιατί κάποιος να αρνηθεί την ύπαρξη του Θεού; Δεν είναι σαν ένα άτομο που, αν και τα ρούχα του είναι μούσκεμα, αρνείται ότι ήταν κοντά σε νερό;

Όποιος αρνείται την ύπαρξή Του το κάνει επειδή:

Έχουν ξεχάσει το Θεό και έτσι ο Θεός τους έκανε να ξεχάσουν τους εαυτούς τους. (9: 67)

Οι άνθρωποι είναι τόσο απορροφημένοι από τις δικές τους ζωές που δεν θέλουν να ξοδέψουν καθόλου χρόνο για σκέψη και περισυλλογή. Απασχολούνται με οποιαδήποτε δουλειά βρεθεί μπροστά τους ή με άχρηστες συζητήσεις ή διαβάζουν σκουπίδια. Ο εαυτός τους γίνεται ο μεγαλύτερος εχθρός τους και ζουν σαν η ζωή τους να είναι ένα βάρος που θέλουν να ξεφορτωθούν.

Οι περισσότεροι άνθρωποι, όπως έχετε πιθανόν προσέξει, απορροφούνται πλήρως από τις απολαύσεις της ζωής. Τρώνε, πίνουν, κοιμούνται και ασχολούνται με την καθημερινή τους εργασία μέσα από την οποία κερδίζουν υλικά αγαθά γι' αυτούς και τις οικογένειές τους. Είναι σαν να έχουν κολλήσει σε μια τροχιά. Μόλις και μετά βίας υπάρχει κάποια διαφορά μεταξύ του παρελθόντος και του παρόντος τους και δεν έχουν σχεδόν τίποτα να περιμένουν στο μέλλον που θα μπορούσε ίσως να ήταν διαφορετικό από τον παρόντα τρόπο ζωής τους.

Αλλά αυτό δεν ισχύει για έναν πιστό που εφαρμόζει την πίστη του στην πράξη. Κανένας ευσεβής Μουσουλμάνος, για παράδειγμα, δεν υποκύπτει σε μια μονότονη ζωή. Το αντίθετο, ένα τέτοιο άτομο πρέπει να σκεφτεί και να συλλογιστεί και να διερωτηθεί «Από πού προέρχομαι; Που πηγαίνω; Που ξεκινά και που καταλήγει η ζωή μου;». Αντιλαμβάνεται ότι η ζωή δεν είναι μια περίοδος χρόνου μεταξύ της γέννησης και του θανάτου. Γνωρίζει ότι υπήρχε

πριν τη γέννηση, στη μήτρα της μητέρας του και πριν από αυτό ήταν απλώς μια μικρή ποσότητα σπέρματος που δημιουργήθηκε από το αίμα που διέτρεχε το σώμα του πατέρα του. Το αίμα του πατέρα του διαμορφώθηκε από το φαγητό που έφαγε και το φαγητό αυτό δημιουργήθηκε από τους καρπούς της γης. Έτσι μια μακρά αλυσίδα άγνωστων παραγόντων οδήγησε στη γέννησή του. Πως τότε θα μπορούσε να έχει δημιουργήσει τον εαυτό του μέσω του νου και της δύναμης της θέλησής του, όταν, σε δεδομένο χρόνο, υπήρχε χωρίς κανένα από τα δύο;

Ένα παιδί αγνοεί τον εαυτό του μέχρι την ηλικία των τεσσάρων (ετών). Δεν μπορούμε να θυμηθούμε τη γέννησή μας ή τις μέρες που περάσαμε στη μήτρα της μητέρας μας. Είναι σαφές ότι ο άνθρωπος υπήρχε ακόμα και πριν μάθει για τον εαυτό του και είναι παράλογο να λέμε ότι ο άνθρωπος είναι δημιουργός του εαυτού του.

Οι ερωτήσεις που θέτουμε στους άθεους και τους αιρετικούς θα πρέπει επομένως να είναι «Δημιούργησες τον εαυτό σου μέσω της δικής σου θέλησης και νοητικής λειτουργίας; Εσύ εισήγαγες τον εαυτό σου μέσα στη μήτρα της μητέρας σου; Εσύ επέλεξες τη μητέρα σου; Εσύ ήσουν που πήγες και έφερες τη μαμή για να παραστεί στη γέννησή σου; Δημιουργήθηκες επομένως από το τίποτα και χωρίς δημιουργό;». Ασφαλώς αυτό είναι αδύνατο.

Δημιουργήθηκε ο άνθρωπος από τα πράγματα εκείνα που υπήρχαν πριν από αυτόν, όπως τα βουνά, ο ήλιος και τα αστέρια;

Ο Γάλλος φιλόσοφος Καρτέσιος ανέπτυξε τη θεωρία της αμφισβήτησης. Αμφισβητούσε τα πάντα, ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό, κι όμως όταν το σκεφτόταν δεν θα μπορούσε να έχει καμία αμφιβολία για την ύπαρξή του. Και αφού δεν υπάρχει αμφιβολία χωρίς αυτόν που αμφιβάλει, δημιούργησε την περίφημη φράση «Σκέφτομαι, άρα υπάρχω». Ασφαλώς υπήρχε, αλλά ποιος τον έφερε στην κατάσταση του να υπάρχει; Είναι αυτονόητο ότι τα υλικά αγαθά είναι άψυχα και στερούνται της δύναμης της λογικής. Αλλά μπορεί ένα άλογο ον να δημιουργήσει ένα λογικό ον; Πως θα μπορούσε ένα άτομο που δεν κατέχει κάτι να το δώσει σε άλλους; Αυτή ήταν η αντίθεση του διάσημου Προφήτη Αβραάμ, με τον πατέρα του. Ο πατέρας του ήταν γλύπτης που σκάλιζε ομοιώματα θεών σε πέτρα. Αυτά τα ομοιώματα, που είχαν δημιουργηθεί από ανθρώπινα χέρια, λατρεύονταν από το λαό του.

Ο Αβραάμ ήταν μπερδεμένος και άρχισε να αναρωτιέται «Πώς θα μπορούσα να δημιουργήσω ένα θεό και ύστερα να προσεύχομαι σ' αυτόν και να του ζητάω να μου δώσει αυτά που θέλω; Η λογική μου δεν μπορεί να το δεχτεί αυτό!». Μετά άρχισε να σκέφτεται και να διερευνά. Όταν είδε αστέρια θεώρησε εσφαλμένα ότι ήταν θεοί επειδή δεν ήταν φτιαγμένα από τη γη, όπως η πέτρα στην οποία είχαν σκαλιστεί τα ομοιώματα. Ωστόσο, όταν είδε το φεγγάρι να υψώνεται στον ουρανό και να φέγγει περισσότερο από τα αστέρια, θεώρησε το φεγγάρι σαν θεό του. Αλλά όταν το φεγγάρι εξαφανίστηκε και ο ήλιος ανέτειλε και έλαμψε με μεγάλη λαμπρότητα, δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς αλλά να λατρεύει τον ήλιο σαν θεό του. Αλίμονο, η ύπαρξη του θεού αυτού ήταν τόσο σύντομη. Πως θα μπορούσε ένας θεός να εγκαταλείψει το βασίλειό του και να εξαφανιστεί; Άρα πρέπει να υπάρχει ένας υπέρτατος Θεός πάνω από όλα αυτά τα άψυχα όντα. Αυτός είναι που έχει δημιουργήσει εμένα και όλα αυτά τα όντα.

Το παραπάνω επίμαχο θέμα εξετάζεται με μεγάλη σαφήνεια στο Ιερό Κοράνιο:

Ή δημιουργήθηκαν από το μηδέν; Ή είναι αυτοί δημιουργοί; (52: 35)

Αυτός ο στίχος, απόδειξη της Θείας ρητορικής ευφράδειας, είναι ισχυρό χτύπημα στον ορθολογισμό που αρνείται την ύπαρξη του Θεού με το να προσκολλάται στη δύναμη της λογικής (του νου) σαν πηγή όλων των ενεργειών.

Όταν μεγαλώσαμε και ωριμάσαμε κάναμε την ερώτηση «Τι είναι φύση;». Στα Αραβικά, από ετυμολογικής άποψης, η λέξη σημαίνει 'κάτι που έχει γίνει φυσικά'. Ποιος, τότε, το έφτιαξε φυσικά;

Πολλοί άπιστοι υποστηρίζουν ότι «η φύση είναι σύμπτωση – ο νόμος των πιθανοτήτων». Εμείς λέμε ότι αυτή η περιγραφή της φύσης μπορεί να συγκριθεί με τη ιστορία των δυο αντρών που χάθηκαν στην έρημο και βρέθηκαν τυχαία μπροστά σ' ένα παλάτι. Ήταν ένα εξαιρετικό παράδειγμα αρχιτεκτονικής, επιπλωμένο με εξωτικά χαλιά, ρολόγια, πολυελαίους και άλλα. Οι δύο άντρες, μαγεμένοι από το θέαμα, είχαν τον ακόλουθο διάλογο:

- Πρώτος Άντρας: Κάποιος πρέπει να έχει χτίσει το παλάτι αυτό και να το έχει επιπλώσει.
- Δεύτερος Άντρας: Τι συντηρητικό και ξεπερασμένο σχόλιο! Αυτό το μέρος είναι ένα έργο της φύσης.

- Πρώτος Άντρας: Πως θα μπορούσε η φύση να φτιάξει ένα τέτοιο παλάτι;
- Δεύτερος Άντρας: Λοιπόν, οι πέτρες και τα σκουπίδια που ήταν στην αρχή εδώ πήραν τη μορφή τοίχων σαν αποτέλεσμα πλημμύρων, ανέμων και κλιματικών αλλαγών.
- Πρώτος Άντρας: Και τα χαλιά;
- Δεύτερος Άντρας: Α! – Αυτά δημιουργήθηκαν από το μαλλί που έπεσε από τα πρόβατα και χρωματίστηκε με μίγματα χρωματιστών μετάλλων. Μετά το μαλλί πλέχθηκε και το τελικό προϊόν είναι αυτά τα χαλιά.
- Πρώτος Άντρας: Ποια είναι η γνώμη σου για τα ρολόγια;
- Δεύτερος Άντρας: Εξαιτίας συγκεκριμένων κλιματικών συνθηκών, ο σίδηρος σκούριασε και σχημάτισε μικρά στρογγυλά και επίπεδα κομμάτια που έγιναν ρολόγια.

Δεν θα νομίζατε ότι κάποιος που δίνει τέτοιες απαντήσεις θα ήταν τρελός;

Είναι ζήτημα καθαρής σύμπτωσης ότι τα αόρατα κύτταρα στο ανθρώπινο συκώτι πραγματοποιούν εξαιρετικά δύσκολες λειτουργίες; Μετατρέπουν το πλεόνασμα ζάχαρης στο αίμα σε γλυκογόνο, που στη συνέχεια μετατρέπεται σε γλυκόζη όπως και όταν χρειάζεται. Αυτά τα κύτταρα επίσης παράγουν τη χολή και διατηρούν το επίπεδο χοληστερόλης στο αίμα, καθώς επίσης παράγουν ερυθρά αιμοσφαίρια και εκτελούν πολλές άλλες λειτουργίες.

Είναι επίσης σύμπτωση που η ανθρώπινη γλώσσα έχει εννιά χιλιάδες μικρούς οφθαλμούς πάνω της που μας δίνουν τη δυνατότητα να χαιρόμαστε την αίσθηση της γεύσης; Το ανθρώπινο αυτί έχει εκατό χιλιάδες κύτταρα που εκτελούν τη λειτουργία της ακοής και το ανθρώπινο μάτι έχει εκατόν τριάντα εκατομμύρια κύτταρα που συλλαμβάνουν ακτίνες φωτός.

Επιπροσθέτως, σκεφθείτε τα θαύματα και τα μυστήρια της ίδιας της γης. Τον αέρα που φυσάει γύρω της, τα πλάσματα που ζουν πάνω σ' αυτή και τα θαυμάσια σχήματα των νιφάδων χιονιού. Τι ομορφιά και ακρίβεια! Και πολλές από τις ανακαλύψεις μαθεύτηκαν μόλις πρόσφατα.

Κοιτάξτε τα ορυκτά που βρίσκονται στη γη και τη χλωρίδα και την πανίδα· οι αχανείς έρημοι, οι ωκεανοί, τα ψηλά βουνά και οι βαθιές κοιλάδες. Σε σύγκριση με τον ήλιο η γη είναι μια πολύ μικρή και αμελητέα οντότητα. Όσο

για τον ήλιο και αυτός είναι ένας κόκκος άμμου όταν συγκριθεί με άλλα άστρα, έστω και αν είναι ένα εκατομμύριο φορές μεγαλύτερος από τη γη.

Σε όρους ταχύτητας του φωτός, ο ήλιος είναι μόνο οκτώ λεπτά μακριά από τη γη, με την ταχύτητα του φωτός να είναι τριακόσιες χιλιάδες χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο. Έτσι, μέσα σε οκτώ λεπτά το φως ταξιδεύει τα πάνω από δυο εκατομμύρια χιλιόμετρα που χωρίζουν τον ήλιο από τη γη.

Και τα άστρα των οποίων το φως φθάνει σε μας από εκατομμύρια έτη φωτός μακριά, με κάθε έτος φωτός να ισούται με δέκα χιλιάδες δισεκατομμύρια χιλιόμετρα; Οι αστρονόμοι έχουν λίγες πληροφορίες γι' αυτά τα άστρα, συμπεριλαμβανομένου του γαλαξία, εκτός από το γεγονός ότι είναι ένα μικρό σημείο φωτός που περιέχει πολλά άστρα, για το οποίο ο άνθρωπος δεν γνωρίζει τίποτα. Μόνο ο Θεός γνωρίζει. Τα άστρα αυτά των οποίων το μέγεθος ξεπερνά τα όρια της φαντασίας μας κινούνται με μεγάλη ταχύτητα και ποτέ δεν συγκρούονται μεταξύ τους. Πως μπορεί να εξηγηθεί αυτό;

Διάβασα κάποτε ένα άρθρο ενός αστρονόμου που δήλωνε ότι η πιθανότητα να συγκρουστούν άστρα είναι τόσο μικρή όση αυτή της σύγκρουσης έξι μελισσών που πετούν στην ατμόσφαιρα της γης. Η απεραντοσύνη της ατμόσφαιρας αυτής είναι για τις μέλισσες όπως το διάστημα για τα άστρα.

Το τρομερό διάστημα βρίσκεται ολόκληρο στη μέση μιας τεράστιας σφαίρας – του ουρανού. Η σφαίρα αυτή έχει ένα ορισμένο σώμα. Δεν είναι ούτε αέρας ούτε ατμόσφαιρα, ούτε η φανταστική γραμμή που ορισμένοι μελετητές και σχολιαστές του Ιερού Κορανίου ισχυρίζονται ότι υπάρχει μεταξύ των άστρων σαν μια γραμμή τροχιάς. Η σφαίρα αυτή περιβάλλει το διάστημα και περιέχει όλα τα άστρα, μεγάλα και μικρά. Και, όπως ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Έχουμε στήσει τον ουρανό, μια οροφή καλά φρουρούμενη. (21: 32)

Πέρα από αυτό το διάστημα είναι ακόμα ένα διάστημα, η απεραντοσύνη του οποίου είναι γνωστή μόνο στο Θεό. Μπορεί να είναι σαν το διάστημα σ' αυτή τη σφαίρα ή ακόμα μεγαλύτερο. Περιβάλλεται από μια άλλη σφαίρα, ακόμα μεγαλύτερη, πέρα από την οποία ίσως υπάρχει ένα τρίτο διάστημα και μια τρίτη σφαίρα, μεγαλύτερα σε μέγεθος, μετά ένα τέταρτο διάστημα με μια τέταρτη σφαίρα και ένα πέμπτο, έκτο και έβδομο διάστημα, όλα περικυκλωμένα από μια σφαίρα. Μετά υπάρχουν τα τεράστια και εκπληκτικά

ουράνια σώματα: ο Θρόνος, η Έδρα της Δύναμης και όλη η πλάση για την οποία μας έχει πληροφορήσει ο Θεός.

Αλλά το πιο εκπληκτικό θαύμα είναι το άτομο. Αντιπροσωπεύει σε μικροσκοπική μορφή, όλα όσα υπάρχουν στο διάστημα. Και το ανθρώπινο μυαλό είναι αδύνατον να αντιληφθεί την περιπλοκότητά του, ακριβώς όπως δεν μπορεί να φανταστεί την απεραντοσύνη και το πελώριο μέγεθος του διαστήματος.

Όλα αυτά είναι ακατανίκητη απόδειξη, επομένως, του γεγονότος ότι ο Θεός υπάρχει.

Στο παρελθόν, επιστήμονες και φιλόσοφοι περιέγραψαν το άτομο σαν «ο μοναδικός πολύτιμος λίθος που δεν μπορεί να διασπαστεί». Δεν μπορούμε να το δούμε, εκτός μέσα από ηλεκτρονικό μικροσκόπιο. Σύμφωνα με τους επιστήμονες, το άτομο είναι τόσο μικρό που αν τοποθετούσατε σαράντα εκατομμύρια άτομα το ένα δίπλα στο άλλο, το συνολικό μήκος τους δεν θα ξεπερνούσε το ένα εκατοστό.

Στο μέσο κάθε ατόμου υπάρχει ένας χώρος που περιέχει τον πυρήνα γύρω από τον οποίο μικρά σωματίδια, γνωστά σαν ηλεκτρόνια, περιστρέφονται, όπως ακριβώς οι πλανήτες στο διάστημα. Ο πυρήνας, συγκρινόμενος με το άτομο, είναι σαν ένας κόκκος σιταριού να συγκρίνεται με ένα τεράστιο παλάτι. Και ένας πυρήνας από μόνος του έχει βάρος μεγαλύτερο από το βάρος χιλίων οκτακοσίων ηλεκτρονίων.

Είναι όλα αυτά απλές συμπτώσεις;

Όλα τα συγγράμματα που βασίζονται πάνω σε υψηλών στόχων θεωρίες σχετικά με τη 'Φύση', τους 'Νόμους των Συμπτώσεων' κλπ. είναι, τουλάχιστον φαντασιώδη και αντίθετα προς κάθε λογική έννοια. Αλλά προς ευχαρίστηση των ειλικρινών πιστών, τέτοιες λέξεις δεν είναι πλέον έγκυρες στους επιστημονικούς κύκλους και χρησιμοποιούνται συνήθως μόνο από ψευδο-επιστήμονες.

Θεός, ο Άρχοντας των Κόσμων

Το δεύτερο θέμα σχετικά με την πίστη στο Θεό είναι η πίστη ότι αυτός μόνος δημιούργησε τα πάντα – φυτά, ζώα, πλανήτες και όλα όσα μπορούμε να δούμε, καθώς επίσης και όλα όσα υπάρχουν στο υπερπέραν. Τα δημιούργησε όλα αυτά από το μηδέν και, το πιο σπουδαίο, έθεσε θαυμαστούς κανόνες και κανονισμούς για τα πάντα. Πολύ λίγοι απ' αυτούς έχουν

ανακαλυφθεί στο χώρο της φυσικής, χημείας, ιατρικής και αστρονομίας. Μόνο ο Θεός κατέχει τη γνώση όλων των σημαντικών και των ασήμαντων πτυχών για καθετί που υπάρχει.

Αυτός είναι που γνωρίζει τον αριθμό των φύλλων σε κάθε δέντρο και το σχήμα του κάθε φύλλου και τη θέση του. Αυτός γνωρίζει πόσα έντομα υπάρχουν στον κόσμο, το μήκος τους, το πλάτος τους και κάθε τμήμα της ανατομίας τους. Αυτός μόνο γνωρίζει πόσα ηλεκτρόνια, κινούμενα και σταθερά, υπάρχουν σ' ένα άτομο και τις μεταβολές και μεταθέσεις, την εξέλιξη και την αλλαγή που συμβαίνουν σ' αυτά. Όλη αυτή η γνώση είναι καταγεγραμμένη σ' ένα βιβλίο που έχει υπό τη φύλαξή Του.

Ο Θεός είναι ο Άρχοντας όλων των κόσμων. Αυτός είναι που τους έχει δημιουργήσει και που τους προστατεύει και τους αλλάζει από τη μια κατάσταση στην άλλη. Και Αυτός είναι που έχει θέσει την καθοδήγηση σε σοφούς και νοήμονες ανθρώπους.

Το δεύτερο αυτό ζήτημα της πίστης στο Θεό είναι ουσιαστικό και αναπόφευκτο. Αλλά είναι αρκετό για κάποιον απλά να διακηρύξει την πίστη του σ' αυτή την ιδέα προκειμένου να γίνει πιστός; Αν κάποιος σας πει ότι ο Θεός είναι ο Δημιουργός και ο Άρχοντας, αυτό σημαίνει ότι είναι πιστός; Ασφαλώς όχι. Δεν είναι αρκετό να δηλώσεις πίστη, όπως αρκετά έθνη στο παρελθόν έχουν κάνει. Ακόμα και οι άπιστοι της φυλής Qurayshi ομολόγησαν την πίστη. Ήταν η φυλή στην οποία ο Προφήτης Μωάμεθ είχε σταλεί προκειμένου να ξεσκεπάσει την αναλήθεια της πίστης τους στον πολυθεϊσμό και να τους κάνει να πιστέψουν ότι η ιδεολογία στην οποία πίστευαν ήταν κατώτερη και απαράδεκτη. Ο Προφήτης αναγκάστηκε ακόμα και να κάνει πολέμους εναντίον τους γι' αυτό το λόγο.

Ακόμα και ο σατανάς (Iblis), το πιο κακό από όλα τα πλάσματα, δεν αρνήθηκε το γεγονός ότι ο Θεός ήταν ο Κύριός του:

(Ο Iblis) είπε «Ω Κύριέ μου! Επειδή εσύ με έστειλες έξω από τον ορθό δρόμο» (15: 39) και ο Iblis είπε «Ω Κύριέ μου! Λυπήσου με». (15: 36).

Ο Θεός είναι ο Άρχοντας του Σύμπαντος

Το τρίτο ζήτημα αφορά το Θεό Άρχοντα του Σύμπαντος. Αυτός έχει το απόλυτο δικαίωμα ρύθμισής του, όπως ακριβώς τα δικαιώματα ενός ιδιοκτήτη. Αυτός χορηγεί τη ζωή και δίνει θάνατο. Μπορείς να προστατέψεις

το εαυτό σου από το θάνατο; Και μπορείς να χορηγήσεις στον εαυτό σου αθανασία στον κόσμο αυτό;

Αυτός είναι που προκαλεί την αρρώστια και δίνει υγεία. Είναι δυνατόν, επομένως, να θεραπεύσεις ένα άτομο που ο Θεός έχει κρίνει ότι είναι αθεράπευτο; Ο Θεός μόνο παραχωρεί πλούτη και προκαλεί τη φτώχεια. Αυτός είναι που προξενεί πλημμύρες και ξηρασίες.

Κάποτε στην Ιταλία χτύπησαν τρομερές πλημμύρες που σάρωσαν πόλεις. Την ίδια περίοδο ακούγαμε για τρομακτικές ξηρασίες σε μέρη της Ινδίας' σπαρτά ξεράθηκαν εντελώς, ζώα πέθαναν και το νερό ήταν τόσο λιγοστό που έπρεπε να δίνεται με δελτίο.

Άρα τι προκαλεί την υπερχειλίση του νερού σε μια περιοχή και την απόλυτη ανομβρία σε μια άλλη; Ποιος δίνει θυγατέρες σε ορισμένα ζευγάρια και γιους σε άλλα; Και μπορεί κάποιος που του έχει δοθεί κορίτσι να το αλλάξει σε αγόρι; Μπορεί μια στείρα γυναίκα να συλλάβει παιδί;

Αυτός είναι που προκαλεί το θάνατο των ανθρώπων όταν είναι παιδιά και χορηγεί μακροζωία σε άλλους που ζουν μέχρι μεγάλη ηλικία. Αυτός προκαλεί περιόδους κρύου και χιονοπτώσεις σε μερικές χώρες και ζέστη και σεισμούς σε άλλες.

Και ο άνθρωπος παραμένει αβοήθητος ανάμεσα σε όλα αυτά τα φαινόμενα.

Ο Θεός πρέπει να λατρεύεται

Όπως ελέχθη προηγουμένως, οι περισσότεροι άνθρωποι συμφωνούν ότι ο Θεός είναι ο Άρχοντας του Σύμπαντος και η Απόλυτη Δύναμη. Αλλά αυτό επαρκεί για να γίνει κάποιος πιστός;

Ασφαλώς όχι. Υπάρχει ένα ακόμα ζήτημα, το τέταρτο, που αφορά το θέμα αυτό της πίστης: ότι μόνο ο Θεός πρέπει να λατρεύεται.

Αν πιστεύεις πραγματικά ότι ο Θεός υπάρχει και ότι Αυτός είναι ο Άρχοντας όλων των Κόσμων και ο Άρχοντας και Κυρίαρχος, δεν θα πρέπει να λατρεύεις κανέναν άλλο εκτός από Αυτόν. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να συσχετίζεις κανέναν άλλο με Αυτόν σε οποιαδήποτε μορφή λατρείας. Το κεφάλαιο στο Ιερό Κοράνιο που έχει τίτλο *Annaas* (Ανθρωπότητα) είναι μια σαφής διάψευση όσων δεν αποδέχονται τη Μοναδικότητα του Θεού, ακόμα και αν πιστεύουν στην ύπαρξή Του και ότι είναι Άρχοντας όλης της Κτίσης. Έχω φτάσει σε ένα συμπέρασμα σχετικά με το κεφάλαιο αυτό, στο οποίο, απ'

όσο ξέρω, κανείς άλλος σχολιαστής δεν έχει καταλήξει. Ελπίζω η άποψή μου να είναι γνωστή. Ο παντοδύναμος Θεός λέει:

Πες, αναζητώ καταφύγιο στον Άρχοντα της ανθρωπότητας, το Θεό (ή Κριτή) της ανθρωπότητας. (114).

Γιατί η λέξη 'ανθρωπότητα' επαναλαμβάνεται στους στίχους αυτούς όταν η κτητική αντωνυμία 'αυτής' θα μπορούσε εύκολα να πάρει τη θέση της;

Πιστεύω – αν και ο Θεός ξέρει καλύτερα – ότι υπάρχουν τρία διαφορετικά αλλά αλληλοσυνδεόμενα ζητήματα εδώ. Πιο συγκεκριμένα, ο Θεός μας είναι Άρχοντας της ανθρωπότητας Αυτός είναι ο δημιουργός της και Αυτός είναι ο Προστάτης της: ο Θεός μας είναι ο Κυβερνήτης της ανθρωπότητας. Με άλλα λόγια, Αυτός είναι ο Απόλυτος Ρυθμιστής των θεμάτων της. Και ο Θεός μας είναι Ο Θεός της ανθρωπότητας, που σημαίνει ότι Αυτός μόνο μπορεί να λατρεύεται. Κανείς άλλος δεν μπορεί να λατρεύεται σαν ίσος με Αυτόν. Κάποιος πρέπει είτε να αποδεχτεί ολοκληρωτικά ή να απορρίψει ολοκληρωτικά αυτά τα τρία ζητήματα.

Πώς θα μπορούσατε να διαφοροποιηθείτε ανάμεσα σε τρία πανομοιότυπα θέματα αποδεχόμενοι μερικά και απορρίπτοντας τα υπόλοιπα; Και τα τρία είναι ουσιαστικά και αδιαχώριστα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Η ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Η πίστη στο θεό σαν Κύριο του Σύμπαντος και όλων των εξουσιών είναι μια αντίληψη που προέρχεται από την καρδιά και διαπερνά όλο το είναι μας. Αλλά η πίστη στο Θεό σαν ένα και μοναδικό Κύριο δεν περιορίζεται στην πράξη της πίστης μόνο. Επηρεάζει όλη μας τη συμπεριφορά και διαγωγή και απαιτεί πράξεις λατρείας στο Θεό μόνο. Όποιος απέχει από μια τέτοια λατρεία ή όποιος λατρεύει οτιδήποτε άλλο σαν Θεό δεν μπορεί να θεωρηθεί πιστός, ακόμα κι αν διακηρύσσει πραγματική πίστη στο Θεό σαν Κύριο όλων

των Πλασμάτων και Εξουσιών. Πώς λοιπόν μπορούμε να την έννοια της λατρείας στο Θεό;

Κανονικά κατανοούμε τη λατρεία ως θύμηση του Θεού, πραγματοποίηση προσευχών, νηστεία, απαγγελία του Ιερού Κορανίου και όλες τις άλλες πράξεις που μας φέρνουν πιο κοντά σε Εκείνον. Αν και αυτός ο ορισμός είναι αναμφίβολα σωστός, η λατρεία δεν περιορίζεται μόνο σε αυτές τις πράξεις. Οποιαδήποτε χρήσιμη πράξη που δεν απαγορεύεται από το Θείο Νόμο και εκτελείται από τον πιστό με σκοπό την αποζήτηση της ευχαρίστησης του Θεού, είναι λατρεία.

Τρώμε ώστε να διατηρούμαστε υγιείς για να υπηρετούμε Αυτόν, επομένως το φαγητό είναι μια μορφή λατρείας. Ένας άντρας παντρεύεται για να εξασφαλίσει μια έντιμη ζωή γι' αυτόν και τη σύζυγό του· επομένως ο γάμος του είναι μια πράξη λατρείας – όπως είναι και το να κερδίζει χρήματα για να τα ξοδεύει για την οικογένειά του. Η απόκτηση γνώσεων και προσόντων είναι επίσης μορφές λατρείας. Το ίδιο ισχύει και για τις οικιακές εργασίες που κάνει μια νοικοκυρά και η αγάπη και το ενδιαφέρον που δίνει στο σύζυγό της.

Κάθε πράξη, με την προϋπόθεση ότι υπακούει στο Θείο Νόμο και εκτελείται με πρόθεση την αναζήτηση της ευχαρίστησης του Θεού είναι λατρεία. Ίσως επιθυμεί να μεταβιβάσει αυτό το νόημα όταν Αυτός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Δεν έχω δημιουργήσει τα jinn και τους ανθρώπους για κανένα άλλο λόγο, παρά μόνο για να με λατρεύουν. (51: 56).

Το Πνεύμα της Λατρείας

Η λατρεία έχει δύο πλευρές, την πνευματική και τη σωματική. Η πνευματική πλευρά αφορά στην πίστη μας, η οποία λειτουργεί και σαν κίνητρο και σαν οδηγός. Η σωματική πλευρά αφορά την κίνηση του σώματός μας. Η προσευχή, για παράδειγμα, περιλαμβάνει το λόγο, την κίνηση, την απαγγελία, την ανάγνωση, όπως και την στάση, το κάθισμα και το γονάτισμα. Αλλά όλες αυτές οι ενέργειες είναι κενές περιεχομένου και πνεύματος, εκτός και αν παρακινούνται από τη δύναμη της αληθινής πίστης στη μοναδικότητα του Θεού.

Βάση για τη Μοναδικότητα του Θείου

Η πίστη ότι ο Θεός μόνο είναι η πηγή όλων των καλών και των κακών είναι η βάση για τη μοναδικότητα του Θείου. Μπορεί να εξηγηθεί περαιτέρω δηλώνοντας ότι ο Θεός είναι ο Δημιουργός των πάντων. Όπως είπαμε πριν, έχει δημιουργήσει αυτούς τους κόσμους, κάνοντας όλα τα είδη των πλασμάτων και πραγμάτων να ζήσουν με ευημερία μέσα σε αυτούς. Αυτός μας έχει προικίσει με τη δύναμη του πνεύματος ώστε να μπορούμε να σκεφτόμαστε και να αναλογιζόμαστε όλη Του τη δημιουργία.

Αλλά όταν κοιτάζουμε τον ουρανό, τη γη και τα διάφορα στοιχεία της φύσης, ίσως ανακαλύπτουμε ότι μερικές από αυτές τις δυνάμεις διαφέρουν μεταξύ τους. Για παράδειγμα, η φωτιά μπορεί να κάψει ένα ξερό δέντρο και το νερό μπορεί να σβήσει τη φωτιά. Εάν ένα κουνούπι τσιμπήσει κάποιον, αυτό το άτομο μπορεί να κολλήσει ελονοσία και η φλούδα του δέντρου cinchona μπορεί να θεραπεύσει τον πυρετό του.

Επίσης ανακαλύπτουμε ότι ο Θεός έχει συνδυάσει βλαβερές ουσίες για να φτιάξει χρήσιμα προϊόντα. Το αλάτι, για παράδειγμα, είναι φτιαγμένο από δυο βλαβερές ουσίες, το χλώριο και το νάτριο. Αναμειγνύοντας και τα δύο μαζί σε συγκεκριμένες ποσότητες, το αλάτι, που χρειαζόμαστε για το φαγητό μας, παράγεται.

Μπορούμε επίσης να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα σημεία.

1 – Ορισμένες ομάδες κανόνων και μεθόδων προσδιορίζουν την αλληλεπίδραση, τη συγχώνευση και τη μεταβολή ορισμένων ουσιών. Αυτές οι αρχές και ιδέες που καθόρισε ο Θεός είναι συνεχείς και δεν αλλάζουν. Τείνουμε να τις περιγράψουμε σαν νόμους της φύσης.

2 – Αυτοί οι νόμοι της φύσης και οι σχέσεις μεταξύ των υλικών σωμάτων δεν είναι πάντα ορατοί σε μας, όπως συμβαίνει με την αντίδραση ανάμεσα στη φωτιά και το ξύλο και τη φωτιά και το νερό. Πράγματι, πολλές από αυτές τις αλληλεπιδράσεις είναι μικροσκοπικές – βαθιές και δεν φαίνονται σε μας. Ο Θεός έχει μια θεραπεία για κάθε ασθένεια σε αυτόν τον κόσμο, αλλά αυτές οι θεραπείες δεν είναι ορατές ή κατανοητές και δεν μας έχουν δοθεί σαν έτοιμα προϊόντα. Αντιθέτως, με την Ύψιστή του σοφία, ο Θεός έχει κρύψει αυτές τις θεραπείες σε μέρη και καταστάσεις που δύσκολα μπορούμε να φανταστούμε ότι είναι εκεί. Για παράδειγμα, η πενικιλίνη μπορεί να βρεθεί στη μούχλα που

έχει την εμφάνιση θανατηφόρου δηλητηρίου. Τα πιο ευωδιαστά αρώματα και οι μπογιές εκθαμβωτικών χρωμάτων βρίσκονται στην πίσσα, ένα υλικό που μυρίζει αηδιαστικά και έχει απαίσια όψη.

Αυτές τις πηγές δεν μπορούμε να τις βρούμε εύκολα. Ο Κύριός μας τις έχει αναμίξει, πράγμα που σημαίνει ότι το πιο αποτελεσματικό και περιζήτητο υλικό μπορεί να υπάρχει σε μια πολύ περίπλοκη μορφή, αναμειγμένο με πολλές άλλες ουσίες, καθιστώντας την εξαγωγή του υπερβολικά δύσκολη εργασία.

Όταν διαβάζουμε για τη Μαντάμ Κιουρί μαθαίνουμε για την τρομερή της υπομονή. Έπρεπε να εκτελέσει μια σειρά από δοκιμές και πειράματα για πολλά χρόνια προκειμένου να εξάγει ένα γραμμάριο ραδίου από μια τεράστια μάζα υλικών! Κάθε φοιτητής πρέπει να διαβάσει το βιβλίο για τη Μαντάμ Κιουρί και το σύζυγό της με τον τίτλο **«Ο Αθάνατος Φοιτητής»**, ώστε να καταλάβει πόση υπομονή και καρτερικότητα χρειάζεται για την απόκτηση της γνώσης.

Οι βιογραφίες που γράφτηκαν από Ισλαμιστές μελετητές τους πρώτους αιώνες περιγράφουν διεξοδικά την υπομονή, καρτερικότητα και ειλικρίνεια που απαιτούνται για την αναζήτηση της γνώσης.

3 – Μέχρι στιγμής ξέρουμε πολύ λίγα για τους νόμους και τους κανονισμούς που καθόρισε ο Θεός. Αυτό που έχουμε ανακαλύψει μέχρι τώρα είναι μόνο μια σταγόνα στον ωκεανό.

Έχουμε κατηγοριοποιήσει αυτή την περιορισμένη γνώση σε αυτό που αποκαλούμε επιστήμη – δηλαδή βιολογία, χημεία, φυσική, φυσιολογία, ιατρικές επιστήμες, κλπ. καθένας από αυτούς τους τομείς της επιστήμης έχει ειδικούς που ερευνούν στο βάθος της δικής τους ειδικότητας για να αποκτήσουν περισσότερες γνώσεις για τους νόμους που έθεσε ο Κύριός μας.

4 – Μερικά πράγματα στο σύμπαν μας μάς είναι χρήσιμα, ενώ άλλα είναι βλαβερά και αυτά, βλέπουμε ότι μπορούν να διαιρεθούν σε δύο κατηγορίες. Μερικά γεγονότα αποδίδονται σε προφανείς λόγους. Για παράδειγμα, ξέρουμε ότι θα πεθάνουμε αν πάρουμε δηλητήριο. Έχουμε αποκτήσει αυτή τη γνώση μέσω της εφαρμογής των νόμων της φύσης, οι οποίοι έχουν ενσωματωθεί στις επιστήμες μας. Αλλά το δεύτερο είδος των χρήσιμων ή βλαβερών συμβάντων ή ουσιών μπορεί να μην είναι εμφανές και ίσως να μην στηρίζεται σε κάποιο γνωστό νόμο της φύσης. Ένα παράδειγμα αυτού θα

ήταν ένα σωματικά υγιές άτομο που ξαφνικά πεθαίνει από καρδιακή προσβολή για κανένα προφανή λόγο. Και τα δύο αυτά φαινόμενα τα προκαλεί ο Θεός.

5 – Ο Θεός έχει δημιουργήσει σε μας εγγενείς ιδιότητες αγάπης γι' αυτό που είναι καλό και αντιπάθειας για το κακό. Γι' αυτό το λόγο ο άνθρωπος κάνει ότι μπορεί για να πετύχει το καλό και το ωφέλιμο γι' αυτόν και προσπαθεί όσο μπορεί να αποφύγει το βλαβερό και κακό.

Σε αυτό το πλαίσιο, ζητά βοήθεια από κάθε πιθανή πηγή δύναμης και ισχύος. Μερικές από αυτές τις πηγές επιτρέπονται από τη θρησκεία, ενώ άλλες όχι. Λοιπόν, ποια μέσα επιτρέπονται από τη θρησκεία και ποια όχι;

Φανταστείτε ότι το παιδί σας δεν είναι καλά. Σε αυτή την περίπτωση κανονικά καλείτε γιατρό και του ζητάτε να θεραπεύσει το παιδί σας. Μπορεί να το κάνει και να δώσει ιατρική συνταγή. Αυτό είναι ένα νόμιμο μέσο που χρησιμοποιήσατε για να γιατρευτεί το παιδί σας και επιτρέπεται από το Θεό. Ζητήσατε τη βοήθεια ενός 'επιστήμονα' που έχει μάθει τους νόμους της φύσης που καθόρισε ο Θεός στον τομέα της ιατρικής. Αλλά αν είχατε ζητήσει μάγο για να γιατρέψει το παιδί σας, θα ζητούσατε βοήθεια χρησιμοποιώντας μέσα που είναι εκτός του Θείου Νόμου. Με άλλα λόγια, η θεραπεία που θα δεχόταν το παιδί σας δεν θα βασιζόταν στη γνώση των νόμων της φύσης. Αντιθέτως, θα χρησιμοποιούσαν κάποιες αόρατες δυνάμεις με τις οποίες ισχυρίζονται ότι επικοινωνούν, αλλά η ύπαρξή τους δεν έχει αποδειχτεί είτε με υλικές ή παραδοσιακές αποδείξεις, σαν αυτές που δίνονται στο ιερό Κοράνιο ή στις Παραδόσεις του Προφήτη.

Εάν ο γιατρός σας πέθαινε και επρόκειτο να επισκεφθείτε τον τάφο για να τον παρακαλέσετε να εξετάσει το παιδί σας και να γράψει μια συνταγή, θα χρησιμοποιούσατε ένα ακόμη απαγορευμένο μέσο, επειδή ο γιατρός σας δεν θα ήταν πλέον σε θέση να ανταποκριθεί στο αίτημά σας. Δεν θα μπορούσε να επισκεφθεί το παιδί σας, πόσο μάλλον να γράψει μια συνταγή γι' αυτό! Εάν αποδεικνυόταν ότι όλοι οι γιατροί που είδατε ήταν ανίκανοι να βοηθήσουν και τα φάρμακα που έδωσαν ήταν άχρηστα, τότε θα ήταν τελείως αποδεκτό να ζητήσετε τη θεραπεία μέσω της προσευχής, της ελεημοσύνης ή ζητώντας από έναν ευσεβή άνθρωπο να προσευχηθεί στο Θεό για βοήθεια. Αλλά είναι απαράδεκτο να σταθείς στον τάφο κάποιου και να ζητήσεις τη βοήθειά του.

Είναι νόμιμο για κάποιον να προσπαθεί να γίνει καλά παίρνοντας το φάρμακο που ο γιατρός του έγραψε, αλλά αυτό το φάρμακο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σαν φυλαχτό, να κρέμεται από το λαιμό του ασθενή ή να διαλύεται σε νερό με την πίστη ότι το νερό θα τον κάνει καλά με υπερφυσικό τρόπο. Ούτε είναι σύμφωνο με τον Θείο Νόμο να ζητάτε βοήθεια από κάτι που ο Θεός δεν έχει κάνει προφανές μέσο βοήθειας.

Μια στείρα γυναίκα που επιθυμεί να συλλάβει έχει κάθε δικαίωμα να συμβουλευτεί ένα γιατρό και να πάρει τα φάρμακα που βασίζονται σε επιστημονικές αρχές. Αλλά δεν θα ήταν σωστό γι' αυτή να συμπεριφέρεται όπως μερικές γυναίκες σε κάποιες χώρες, που πιστεύουν ότι αν μια γυναίκα βάλει το χέρι της στο τζάμι του τάφου ενός αγίου, θα γίνει γόνιμη. Σε άλλα μέρη του κόσμου υπάρχουν ακόμη πιο περίεργες προκαταλήψεις.

Έτσι, καθώς βλέπουμε αυτά τα παραδείγματα, είναι τελείως αποδεκτό να συμβουλευόμαστε ειδικούς που έχουν μελετήσει τους νόμους της φύσης και να ακολουθήσουμε φυσιολογικούς τρόπους για να πετύχουμε αυτό που είναι ωφέλιμο. Ωστόσο, πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι ο Θεός μόνο και κανένας άλλος δεν αποδίδει το καλό και ότι είναι ενάντια στην πίστη μας να ζητούμε την βοήθεια αόρατων δυνάμεων οι οποίες δεν υποστηρίζονται από την πρακτική επιστήμη ή δεν επιβεβαιώνονται από το Ιερό Κοράνιο ή τις Παραδόσεις του Προφήτη.

Ο Θεός είναι ο Ρυθμιστής του Νόμιμου και του Απαγορευμένου

Επωφελούμαστε, λοιπόν, κατά ένα εγκόσμιο τρόπο από την εφαρμογή των νόμων της φύσης και ο Θεός μας έδωσε τη δύναμη της λογικής για να τους αποκαλύψουμε. Ωστόσο, δεν μας έχει χαρίσει τη δύναμη να ανακαλύπτουμε αυτό που είναι πέρα από τους νόμους ούτε μας έχει δώσει τη δύναμη να φέρνουμε σε αυτό τον κόσμο τα οφέλη του επόμενου. Έτσι λειτουργούμε μέσα στα υλικά όρια που μας δίνονται, προσπαθώντας να εργαστούμε για το καλό και να απαρνηθούμε το κακό, όσο το δυνατόν περισσότερο. Δεν διεκδικούμε το καλό ή το κακό για τους εαυτούς μας στον άλλο κόσμο.

Ο Θεός έχει ορίσει ότι εάν κάνουμε το καθήκον μας σε αυτό τον κόσμο θα επιβραβευθούμε απλόχερα με όλα τα καλά στην επόμενη ζωή. Και εάν

αποφασίσουμε να υποκύψουμε σε αυτά που είναι έξω από τα όρια του Θείου νόμου, θα υποφέρουμε και θα αγωνιούμε στον επόμενο κόσμο.

Αυτή η αρχή θέτει τη βάση για την αντίληψη του τι είναι αποδεκτό και τι απαράδεκτο και για ανταμοιβή και τιμωρία. Κανείς δεν μπορεί να μας πει τι είναι νόμιμο και τι απαγορευμένο ούτε μπορεί κανείς να κάνει το απαγορευμένο νόμιμο ή με το ίδιο σκεπτικό να απαγορέψει κάτι που δεν έχει απαγορέψει ο Θεός. Όποιος δίνει σε οποιονδήποτε εκτός από Αυτόν το δικαίωμα να αποφασίζει για το τι είναι εντός ή εκτός των ορίων του Θείου νόμου είτε λατρεύει κάποιον άλλο πέρα από το Θεό ή λατρεύει και άλλους παράλληλα μ' Αυτόν. Αυτό περιγράφεται ως *shirk* (συσχετισμός) στο Ιερό Κοράνιο:

Οι πιστοί των ψεύτικων θεών λένε «Αν ο Θεός αυτό επιθυμεί, ότι δεν πρέπει να λατρεύουμε άλλον εκτός από Αυτόν, ούτε εμείς ούτε οι πατέρες μας – ούτε πρέπει να επιβάλλουμε άλλες απαγορεύσεις από τις δικές Του». (16: 35)

Αγάπη και Φόβος για το Θεό

Όλοι έχουμε αισθήματα αγάπης, μίσους, συμπάθειας και αντιπάθειας.

Ίσως αγαπάμε οτιδήποτε είναι καλό. Μπορεί να μας αρέσει ένα ωραίο τοπίο ή πολλοί μπορεί να αγαπάνε μια γυναίκα σε σημείο που να τη λατρεύουν. Αλλά όλες αυτές οι απόψεις τις αγάπης υπόκεινται σε περιορισμούς, όπως κάθε άλλη μορφή ανθρώπινης αγάπης.

Προσκολλάμε στο καλό αίσθημα που αντλούμε από οτιδήποτε αγαπάμε ή από την ευχαρίστηση και χαρά που αισθανόμαστε όντας κοντά στον άνθρωπο που αγαπάμε. Αλλά αυτή η αγάπη μπορεί να μη συνεχιστεί με τον ίδιο βαθμό έντασης· πράγματι μπορεί ακόμα να μετατραπεί σε αντιπάθεια εάν κάποια κακοτυχία συμβεί στο πρόσωπο ή το αντικείμενο της αγάπης ή εάν το πρόσωπο που αγαπάμε παραμορφωθεί σε ένα ατύχημα ή το φαγητό που τρώμε χαλάσει ή κλιματολογικές συνθήκες αλλάξουν την ομορφιά ενός φυσικού τοπίου.

Αλλά η αγάπη που ο πιστός έχει για το Θεό είναι απόλυτη. Δεν υπόκειται σε όρια ή σύνορα. Πράγματι η αγάπη που έχουμε για τους ανθρώπους και τα πράγματα σε αυτό τον κόσμο είναι η αγάπη μας για τον Θεό μέσω των δημιουργημάτων του, αφού Αυτός είναι που έχει δημιουργήσει και θέσει στη

διάθεσή μας όλα όσα μπορούμε να χρησιμοποιούμε ή να απολαμβάνουμε με τις αισθήσεις της όρασης και της αφής.

Την ίδια στιγμή, πολλά δημιουργήματα είναι μια πηγή φόβου για μας. Ένα άγριο θηρίο, ένα θανατηφόρο δηλητήριο ή ένας αδίστακτος τύραννος μπορούν να μας κατατρομάξουν. Αλλά αυτός ο φόβος δεσμεύεται από την έκταση του φόβου που έχουμε στο μυαλό μας ή μπορεί να προέρχεται από την πηγή του φόβου μας. Όταν ο κίνδυνος έχει περάσει, ο φόβος μας εξαφανίζεται. Αλλά δεν ελέγχουμε, ούτε συγκρατούμε το φόβο μας για το Θεό. Αυτός ο φόβος είναι απεριόριστος.

Ο τρόπος συνειδητοποίησης της Μοναδικότητας του Θεού βασίζεται και στην αγάπη και στον φόβο γι' Αυτόν. Και είναι η αγάπη και ο φόβος που δημιουργούν την ουσία της λατρείας.

Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι η αγάπη για το Θεό δεν σημαίνει ότι γράφεις ποίηση σε Αυτόν ή ότι εκφράζεις έρωτα γι' Αυτόν. Και ο φόβος για το Θεό δεν θα πρέπει να προκαλεί αισθήματα πανικού ή αγωνίας, κάνοντάς μας να χάσουμε την αίσθηση της πνευματικής μας ισορροπίας. Πρέπει, αντίθετα, να αντλούμε την αγάπη για το Θεό από την υπακοή σε Αυτόν μέσα μας. Επομένως, πρέπει να αντιστεκόμαστε στη λαχτάρα της καρδιάς και να απομακρυνόμαστε από τους πειρασμούς του διαβόλου. Πρέπει να μας κάνει να έχουμε μια ζωή αγνότητας και στη διαγωγή και στο χαρακτήρα, με έναν τρόπο που είναι αποδεκτός από το Θεό. Πρέπει πάνω απ' όλα να μας ενθαρρύνει να προχωράμε στο μονοπάτι που μας δείχνει ο Προφήτης μας.

Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Πες (Ω Προφήτη), αν αγαπάτε το Θεό, ακολουθήστε με! Ο Θεός θα σας αγαπά και θα συγχωρέσει τις αμαρτίες σας. (3: 31)

Έτσι οι πραγματικές διαστάσεις της αγάπης και του φόβου, όπως το παράδειγμα που έθεσε ο Προφήτης, είναι:

- Προσκόλληση στο μονοπάτι της καθοδήγησης και αποχή από ότι είναι απαγορευμένο.

- Προτίμηση για την ανταμοιβή στον επόμενο κόσμο αντί των απολαύσεων της αμαρτίας στον κόσμο αυτό.

Όμως, η υπακοή στο Θεό δεν πρέπει να λογίζεται ως κάτι παρόμοιο με τον τρόπο που υπακούμε κάποιους ανθρώπους, για τους ακόλουθους λόγους.

Υπακούμε στους Προφήτες μας επειδή ο Θεός ορίζει ότι έτσι πρέπει να κάνουμε, ενώ υπακούμε σε άλλους ανθρώπους για λόγους ενστίκτου ή φόβου για το ποιες θα είναι οι συνέπειες αν παρακούσουμε. Για παράδειγμα, ένα έθνος υπακούει στον κυβερνήτη του, τα παιδιά συμμορφώνονται με τις επιθυμίες των γονιών τους, μια γυναίκα υποκύπτει στις επιθυμίες του συζύγου της και, εφόσον αυτό που έχει διαταχθεί κάποιος να κάνει δεν τον βλάπτει, ένα άτομο μπορεί να υπακούει κάποιον που είναι καλός προς αυτόν ή μπορεί ξαφνικά να νιώσουμε αναγκασμένοι να υπακούσουμε σε κάποιον για να προστατέψουμε τον εαυτό μας από κακό ή τραυματισμό.

Όλες αυτές οι πράξεις υπακοής, εκτός από την υπακοή στον Προφήτη, που στην πραγματικότητα είναι συμμόρφωση με τη θέληση του Θεού, είναι υπό αίρεση. Με άλλα λόγια, δεν είναι σαν την ολοκληρωμένη και απεριόριστη υπακοή που δείχνουμε στο Θεό. Για παράδειγμα, μπορεί να χρειάζεται να εκτελέσουμε καθήκοντα και δραστηριότητες στην καθημερινή μας ζωή που δεν ευχαριστιόμαστε. Πράγματι, αν και μπορεί να κατανοούμε ή όχι την ανώτερη σοφία Του σε ότι θέλει να κάνουμε, η υπακοή μας προς Αυτόν είναι ο καρπός και η απόδειξη της ειλικρινούς αγάπης μας γι' Αυτόν.

Εδάφια στο Ιερό Κοράνιο Σχετικά με τις Ιδιότητες του Θεού

Έχω, μέχρι τώρα, αποφύγει τη συζήτηση προβλημάτων που αφορούν διαφορές στη σχολική θεολογία ή ανάμεσα σε θεολόγους για το θέμα αυτό. Αλλά υπάρχει ένα ζήτημα – δηλαδή, τα εδάφια στο Ιερό Κοράνιο που αναφέρονται στις ιδιότητες του Θεού, που έχει αποτελέσει το θέμα πολλών συζητήσεων και ευρέων διαφορών απόψεων. Είναι ένα ζήτημα που αξίζει προσοχής και θα ήθελα, επομένως, να πληροφορήσω τους αναγνώστες για τα θέματα που εμπεριέχει.

Ο Παντοδύναμος Θεός μας, στο Ιερό Κοράνιο, έχει περιγράψει τον Εαυτό του με λέξεις που κανονικά χρησιμοποιούνται στην καθημερινή γλώσσα για να εκφράσουν τα ανθρώπινα αισθήματα και δραστηριότητες. Δεν χρειάζεται να πούμε, ότι δεν υπάρχει τίποτα ίσο με το Θεό, Ο οποίος σαν Δημιουργός και Συντηρητής, είναι πάνω από κάθε σύγκριση με όλα τα πλάσματα. Οι λέξεις αυτές, συνεπώς, όταν απαντώνται στο πλαίσιο των Θεϊκών ιδιοτήτων, δε μπορούν να ερμηνευθούν ότι σημαίνουν το ίδιο όπως όταν χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των ανθρωπίνων όντων.

Μπορούμε, για παράδειγμα, να πούμε ότι ένα άτομο είναι καλά πληροφορημένο και ότι ένα άλλο άτομο είναι μορφωμένο. Μπορούμε επίσης να πούμε ότι ο Θεός είναι καλά πληροφορημένος και μορφωμένος, αλλά οι διεργασίες με τις οποίες ένα ανθρώπινο ον μαθαίνει και κατανοεί δεν είναι ίδιες με εκείνες που αναφέρονται στο Θεό. Λέμε, για παράδειγμα, «Ο δάσκαλος κάθισε στην έδρα του». Το ρήμα 'κάθομαι' απαντάται και στο Ιερό Κοράνιο:

Αληθώς, ο Συντηρητής σας είναι ο Θεός, που δημιούργησε τους ουρανοί και τη γη μέσα σε έξι μέρες και κάθισε στο θρόνο της Παντοδυναμίας του. (7: 54).

Στο εδάφιο αυτό το ρήμα 'κάθομαι' έχει χρησιμοποιηθεί για να αποδώσει το νόημα του 'εγκαθίσταμαι'. Γνωρίζουμε την λεξιλογική έννοια του 'εγκαθίσταμαι' (στα Αραβικά χρησιμοποιείται το ρήμα *istawa* και στις δύο περιπτώσεις) παρ' όλα αυτά, το αποδίδουμε σε έναν δάσκαλο με μια εντελώς διαφορετική σημασία από αυτή του εδαφίου που παρατέθηκε.

Οι θεολόγοι συμφωνούν ομοφώνως σχετικά με την ερμηνεία των εδαφίων που αφορούν τις ιδιότητες του Θεού και ότι αυτά είναι τα λόγια Του. Αν έλεγε «...και εγκαταστάθηκε...», κανείς δεν θα ρωτούσε «Τι μπορεί να είναι το 'εγκαταστάθηκε';». Αλλά οι απόψεις διαφέρουν πολύ σχετικά με το σκοπό και την πρόθεση των ιδιοτήτων αυτών και για το εάν είναι πραγματικές ή μεταφορικές. Το ερώτημα είναι αν μπορούν να είναι υποκείμενα ερμηνείας και αποσαφήνισης ή όχι.

Μια σχολή σκέψης είναι της άποψης ότι τα εδάφια αυτά μπορούν να ερμηνευθούν και να αποσαφηνιστούν και συμφώνησε με τους μελετητές της επιστήμης της ρητορικής που, συνολικά, έχουν τη γνώμη ότι οι λέξεις είναι σημαντικό να χρησιμοποιούνται με τη σημασία που δηλώνουν. Υπάρχει μια αμφιβολία ότι η Αραβική γλώσσα περιείχε τη γλώσσα του Ιερού Κορανίου πριν αυτό αποκαλυφθεί. Αυτές οι λέξεις χρησιμοποιούνταν για να δηλώσουν συνήθειες και καθημερινές έννοιες. Αλλά μια και δεν είναι επαρκείς να εκφράσουν τα ανθρώπινα συναισθήματα και αισθήματα, τι μπορούμε να πούμε για την ανεπάρκειά τους να εκφράσουν Θεϊκές ιδιότητες;

Ας θεωρήσουμε, παραδείγματος χάριν, τις λέξεις που έχουμε στη διάθεσή μας για να εκφράσουμε την ομορφιά. Γνωρίζουμε ότι η ομορφιά έχει διάφορες μορφές και οντότητες, όπως η ομορφιά της φύσης, ενός ποιήματος, ενός

κτηρίου ή η εκτυφλωτική ομορφιά ενός νεαρού κοριτσιού. Όταν θέλουμε να εκφράσουμε οτιδήποτε έχει σχέση με την ομορφιά, αναγκάζομαστε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις 'ομορφιά' ή 'όμορφος', αφού το γλωσσικό μας ρεπερτόριο είναι μάλλον περιορισμένο. Έτσι η ανθρώπινη γλώσσα στερείτε εκφράσεων για τη μετάδοση της έννοιας της ομορφιάς – και το ίδιο ισχύει για την έννοια της αγάπης. Σκεφτείτε όλες τις διαφορετικές εκδηλώσεις της αγάπης – και τις λέξεις που έχουμε στη διάθεσή μας για να τις περιγράψουμε ή να τις συζητήσουμε.

Το λεξιλόγιο κάθε γλώσσας θεωρείται ένα όχημα που μεταφέρει τις σκέψεις, τα αισθήματα, τις πράξεις, τα συναισθήματα, κλπ., που αναφέρονται στη ζωή στον κόσμο αυτό. Το λεξιλόγιο στο Ιερό Κοράνιο επίσης χρησιμοποιεί (λέξεις) από αυτό το ρεπερτόριο των κοσμικών νοημάτων – νοημάτων που αφορούν την υλική μας ύπαρξη στον κόσμο αυτό, για παράδειγμα, οι λέξεις που αφορούν κάποιες από τις ενέργειες Του Θεού, όπως 'Έκατσε, Ήρθε, Εξαπάτησε, Ήταν Πονηρός, Λησμόνησε', κλπ. Θα ήταν αντιφατικό να πούμε ότι αυτές οι λέξεις στο Ιερό Κοράνιο δεν θα πρέπει να εννοούνται με τη συνηθισμένη, καθημερινή σημασία τους και ότι απαντώνται σαν μεταφορικές εκφράσεις.

Ανάμεσα σε εκείνους που απορρίπτουν τη θεωρία της μεταφορικής χρήσης τέτοιων λέξεων στο Ιερό Κοράνιο είναι ο φημισμένος μελετητής Ibn Taymiyya. Έχει την άποψη ότι η μεταφορική ερμηνεία είναι επίσης δημιούργημα του ανθρώπου και συνεπώς θα αντανakλά κοσμικές σημασίες.

Μετά από μελέτη αυτών των εδαφίων, βρίσκω ότι ανήκουν σε τρεις κατηγορίες:

1 – Εδάφια που είναι εκ φύσεως δηλώσεις γεγονότων του Θεού, όπως:

Ο Πιο Μεγαλόψυχος εγκαταστάθηκε στο θρόνο της Παντοδυναμίας Του. (20: 5).

Δεν ερμηνεύουμε το εδάφιο αυτό ούτε με την άρνηση της ενέργειας του 'εγκαταστάθηκε' ούτε με το να πούμε ότι ο Παντοδύναμος 'εγκαταστάθηκε ή κάθισε' στο θρόνο, με τον ίδιο τρόπο που ένας άνθρωπος θα καθόταν σε μια καράκλα. Μια τέτοια δήλωση θα ισοδυναμούσε με μια σύγκριση ανάμεσα στον Κύριο και το δημιούργημά Του. Αλλά πιστεύουμε ότι είναι ο Λόγος του Θεού και ότι ο ανθρώπινος νους δεν μπορεί αν συλλάβει το εσωτερικό νόημα μιας τέτοιας δήλωσης.

Παραθέσαμε άλλες καταστάσεις προηγουμένως, στις οποίες ο ανθρώπινος νους παραμένει ανίκανος.

2 – Εδάφια που περιέχουν ‘εκτεταμένες μεταφορές’ – μια πρόταση ομοιότητας ή αναλογίας – που είναι μια αναγνωρισμένη μορφή στυλιστικής έκφρασης. Για παράδειγμα, ο Abu Tammam, ο διάσημος Άραβας ποιητής λέει:

Ενενήντα χιλιάδες λιοντάρια του δάσους ωρίμασαν...(δηλ. όλα άρχισαν να πολεμούν).

Αυτό είναι σαν την ωρίμανση των σύκων και των σταφυλιών.

Αυτή η μέθοδος έκφρασης μπορεί να παρατηρηθεί σε πολλά εδάφια στο Ιερό Κοράνιο:

Αυτοί ξέχασαν το Θεό και έτσι Εκείνος τους λησμόνησε. (9: 67).

Η λέξη ‘λησμονώ’ στο εδάφιο αυτό δεν μπορεί να γίνη δεκτή με την λεξιλογική της σημασία σχετικά με εμάς τους ανθρώπους, αλλά σαν μια εκτεταμένη μεταφορά, με αναφορά στον Παντοδύναμο, που δεν ξεχνά ποτέ τίποτα, όπως αναφέρεται με σαφήνεια στον επόμενο στίχο:

Και ο Θεός σου δεν ήταν ποτέ επιλήσμων. (19: 64).

Όπως στον ακόλουθο στίχο: **Και Αυτός είναι μαζί σας όπου και αν είστε. Και ο Θεός βλέπει ότι και αν κάνετε.** (57: 4).

Οι σχολιαστές θα συμφωνήσουν ότι πρέπει να γίνει κατανοητό με την έννοια της Παντογνωσίας του Θεού. Έχει επίγνωση της ύπαρξής σας χωρίς να είναι φυσικά μαζί σας.

Και:

Θα σας εξοντώσουμε, Ω εσείς δύο υποτελείς (άνθρωπος και jinn). (55: 3 1).

Και αυτοί (οι άπιστοι) συνωμότησαν και ο Θεός συνωμότησε (εναντίον τους): και ο Θεός είναι ο καλύτερος των Συνωμοτών. (3: 54).

Ιδού! Οι υποκριτές επιζητούν να παραπλανήσουν το Θεό, αλλά Αυτός είναι που τους παραπλανεί. Όταν σηκώνονται να λατρέψουν, το κάνουν με νωθρότητα και για να τους δουν οι άνθρωποι και είναι προσεκτικοί στο Θεό, αλλά λίγο. (4: 142).

Όλα αυτά τα εδάφια έχουν Θείες έννοιες και επομένως δεν θα πρέπει να γίνουν κατανοητά με τις κυριολεκτικές και συνήθεις σημασίες.

3 – Εδάφια, το νόημα των οποίων γίνεται σαφές από άλλα εδάφια:

Και οι Εβραίοι λένε «το χέρι του Θεού είναι αλυσοδεμένο!». Είναι τα δικά τους χέρια που είναι αλυσοδεμένα και έχουν απορριφθεί (από το Θεό) λόγω αυτού του ισχυρισμού τους. Αλλά τα χέρια του είναι απέραντα απλωμένα. Είναι απλόχερος όταν επιθυμεί. (5: 64).

Ο παραπάνω στίχος μπορεί να κατανοηθεί αν διαβάσουμε προσεκτικά έναν άλλο στίχο από ένα διαφορετικό κεφάλαιο.

Μην δένετε τα χέρια σας (όπως ένας τσιγκούνης) στο λαιμό σας, ούτε να τα τεντώνετε όσο φτάνουν. (17: 29).

Είναι προφανές ότι η έκφραση η σχετική με το τέντωμα των χεριών έχει χρησιμοποιηθεί εδώ μεταφορικά, προκειμένου να υποδηλώσει γενναιοδωρία και μεγαλοψυχία και δεν θα πρέπει συνεπώς να υποθέτουμε ότι ο Θεός έχει δυο χέρια, όπως έχουμε εμείς.

Πράγματι, οι λέξεις 'δύο χέρια' που εμφανίζονται σε εδάφια του Ιερού Κορανίου και αφορούν στο χέρι του ελέους του Θεού ή της Τιμωρίας Του, δεν θα πρέπει να λαμβάνονται με την κυριολεκτική τους τιμωρία.

Τα Αυτό-Επεξηγηματικά και Αλληγορικά Εδάφια του Ιερού Κορανίου

Ο Παντοδύναμος Θεός έχει αποκαλύψει εδάφια στο Ιερό Κοράνιο που είναι αυτό-επεξηγηματικά – μηνύματα που είναι σαφή από μόνα τους και είναι η ουσία της Θείας Γραφής. Υπάρχουν επίσης εδάφια που εκφράζονται μεταφορικά, όπου το νόημα υπονοείται μεταφορικά και όχι άμεσα. Τα εδάφια που αναφέρονται στις Θεϊκές Ιδιότητες απαντώνται στη δεύτερη κατηγορία, δηλαδή, αλληγορικά.

Οι Στάσεις των Μουσουλμάνων Απέναντι στα Εδάφια Αυτά.

Οι Μουσουλμάνοι των νεότερων χρόνων δεν εξέφραζαν καμία γνώμη πάνω στα εδάφια του Ιερού Κορανίου που παρατέθηκαν προηγουμένως. Δεν προσπάθησαν να τα περιγράψουν σαν μεταφορικές ή όχι μεταφορικές εκφράσεις και δεν προσπάθησαν ούτε να τα ερμηνεύσουν. Απλώς ομολόγησαν πλήρη πίστη σε αυτά σαν Θείες Αποκαλύψεις, ο σκοπός και η πρόθεση των οποίων είναι γνωστά μόνο στο Θεό.

Αργότερα, όταν η εκπαιδευτική θεολογία εμφανίστηκε σαν θέμα, διατυπώθηκαν επιχειρήματα για να αποδείξουν τις βασικές αρχές του Ισλάμ

και να αντικρούσουν μερικές αμφιβολίες που είχαν διαδοθεί. Μια σχολή μελετητών, τότε, άσκησε κριτική στα επιχειρήματα αυτά μιλώντας για τα εδάφια που αφορούσαν τις Θείες Ιδιότητες και εξηγώντας τι είναι κυριολεκτικό και τι αλληγορικό.

Ωστόσο, οι μελετητές έχουν προβάλλει αντιρρήσεις και έχουν διαφωνήσει ευρέως μεταξύ τους πάνω στο θέμα αυτό. Αλλά η αλήθεια του θέματος είναι ότι όλα τα εδάφια σαν αυτά είναι επίσης Θεία αποκάλυψη, επομένως όποιος αρνείται ένα μέρος του ή το απογυμνώνει από τη σημασία του ή το ερμηνεύει με έναν κυριολεκτικό και υλιστικό τρόπο ενεργεί με βλασφημία, *kufr*. Είναι, συνεπώς, επικίνδυνο να ερευνήσουμε σχολαστικά αυτά τα εδάφια – σαν να μπαίνουμε σε μια επικίνδυνη ζώνη όπου ξέρουμε ότι θα καταστραφούμε. Ο καλύτερος δρόμος είναι να αποφύγουμε μια τέτοια περιοχή, γι' αυτό και ένας πιστός δεν θα πρέπει να αναλύει σε βάθος τέτοια εδάφια ή να τα παραθέτει μεμονωμένα για να προκαλέσει τη συζήτηση. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, θα πρέπει να εμμείνουμε στο μονοπάτι που μας έδειξαν οι Μουσουλμάνοι πρόγονοί μας και να θυμόμαστε ότι η αληθινή μας πίστη στηρίζεται στην ακλόνητη πίστη μας στο λόγο του Θεού.

Εκδηλώσεις του Ibadat (Λατρεία)

Η λατρεία αντανακλά την απόλυτη βεβαιότητά μας στην πίστη μας, αν οι καρδιές μας είναι γεμάτες με την ακλόνητη πίστη ότι το καλό και το κακό προέρχονται από το Θεό μόνο και ότι μόνος Αυτός είναι ο ρυθμιστής του νόμιμου και του απαγορευμένου. Η απόλυτη αγάπη, ο απόλυτος φόβος και η πλήρης υπακοή είναι όλα για χάρη Του μόνο. Με τέτοια επίγνωση μπορούμε να γίνουμε ευσυνείδητοι της Δόξας του Παντοδύναμου και να καταλάβουμε την εσωτερική σημασία της φράσης *Allahu Akbar* (Ο Θεός είναι ο υπέρτατος). Μόλις εφοδιαστούμε με μια τέτοια συνείδηση, τα καθημερινά προβλήματα θα δείχνουν ασήμαντα.

Εξυμνούμε απόλυτα το Θεό μέσα από συγκεκριμένες πράξεις, όπως το *dua* (ικεσία) και το *salat* (προσευχή), όταν γονατίζουμε, πέφτουμε μπρούμυτα, κάνουμε τάματα και θυσίες και ψέλνουμε και δοξολογούμε το όνομά Του. Ο πιστός εκτελεί τις πράξεις αυτές μόνο για το Θεό και δεν προσεύχεται, γονατίζει ή πέφτει μπρούμυτα για κανέναν άλλο παρά μόνο γι' Αυτόν. Αυτή η απόλυτη πεποίθηση της πίστης είναι η ουσία της λατρείας. Το *dua* είναι η πιο αξιόλογη μορφή ανάτασης.

Το *dua* (ικεσία) είναι η πιο αξιόλογη μορφή ανάτασης και στα Αραβικά σημαίνει 'καλώ'. Η Sharia (θρησκευτικός νόμος) σας επιτρέπει να καλέσετε κάποιον που είναι κοντά σας αν χρειάζεστε τη βοήθειά του αναφορικά με τη γνώση ή την σωματική του δύναμη προκειμένου να πετύχετε κάτι καλό για τον εαυτό σας. Αλλά αυτό το κάλεσμα για βοήθεια δεν είναι το ίδιο με το *dua* που εξετάζουμε εδώ. Ασφαλώς το *dua* είναι η ουσία της λατρείας. Είναι το κάλεσμα στο Θεό να μας δώσει ότι είναι καλό και να μας πάρει μακριά απ' ότι είναι επιζήμιο. Και απευθύνουμε το κάλεσμα αυτό κατευθείαν στον Παντοδύναμο, χωρίς κανένα μεσολαβητή ή υλικό μέσο. Όταν πηγαίνουμε στο γιατρό αυτός μπορεί μόνο να γράψει μια συνταγή για το φάρμακο· τελικά, μόνο ο Θεός μας θεραπεύει και μόνο Αυτός μας δίνει, μέσα από χειροπιαστά μέσα, αυτό που είναι καλό για εμάς.

Ένας πιστός, συνεπώς, εφοδιάζεται με τα απαραίτητα μέσα και έπειτα αναζητά τη βοήθεια του Μεγαλοδύναμου για να τα θέσει σε ισχύ. Αν ένας πιστός δεν μπορεί να βρει τέτοια μέσα, απλώς επικαλείται τον Παντοδύναμο με την ακλόνητη ελπίδα ότι η πόρτα του Θεού είναι πάντοτε ανοιχτή γι' αυτόν και ότι η επίκλησή του θα βρει απάντηση. Άρα, δεν επικαλείται κανέναν άλλο παρά Αυτόν στην έκκλησή του. Αυτή είναι η ουσία της λατρείας την οποία τηρούσαν οι πρόγονοί μας.

Η αληθινή μας πίστη στηρίζεται στην ακλόνητη πίστη μας στο λόγο του Θεού.

Ο Υπέρτατος Σκοπός της Λατρείας

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η λατρεία παίρνει μια φυσική μορφή μέσω των λέξεων που προφέρονται με τη γλώσσα και των κινήσεων που εκτελούνται από το σώμα και ότι η πίστη είναι η 'ψυχή' της λατρείας. Θα ήθελα να κάνω λόγο για τα ακόλουθα, που είναι μεταξύ των πολλών στόχων της λατρείας.

Ο κύριος στόχος είναι να προσπαθήσουμε να επιτύχουμε αυτό που ευχαριστεί το Θεό. Θα πρέπει επομένως να μην χρησιμοποιούμε τη λατρεία σαν μέσο απόκτησης πλούτου, θέσης ή φήμης, ούτε να την κάνουμε το πρώτο σκαλοπάτι στα εγκόσμια επιτεύγματά μας ούτε ένα μέσο για να γίνουμε γνωστοί ότι είμαστε ευλαβείς. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να

προσπαθούμε να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς στη λατρεία μας. Οτιδήποτε θίγει ή θέτει εμπόδια στην ειλικρίνεια αυτή είναι γνωστό ως υποκρισία.

Η ειλικρίνεια πάντοτε ήταν συνδεδεμένη με την πρόθεση, καθώς η πρόθεση είναι η κινητήρια δύναμη πίσω από κάθε ενέργεια. Ο Παντοδύναμος Θεός θα μας ανακρίνει την Ημέρα της Κρίσεως όχι μόνο για τις πράξεις μας, αλλά και για τους λόγους πίσω από αυτές. Μια πράξη μπορεί να είναι καλή από μόνη της, αλλά αν η πρόθεση και ο σκοπός για τον οποίο εκτελείται δεν είναι γνήσιος και αφοσιωμένος στο θεό, χάνει την αξία της.

Η προσευχή, για παράδειγμα, είναι μια ευγενική πράξη, αλλά αν προσφέρεται με την πρόθεση της προσέλκυση της προσοχής ή της δημιουργίας μιας εντύπωσης ευσέβειας και ευλάβειας προς το Θεό, η πράξη καθίσταται κενή.

Γι' αυτό το ιστορικό γεγονός της μετανάστευσης από τη Μέκκα στη Μεδίνα διέφερε σε σχέση με τις προθέσεις των μεταναστών. Επιφανειακά, όλοι εκτελούσαν την ενέργεια της μετανάστευσης με έναν ομοιόμορφο τρόπο, αλλά εσωτερικά υπήρχαν εκείνοι που μετανάστευαν για διαφορετικούς λόγους.

Εκείνοι που πήγαν στη Μεδίνα για να προστατέψουν τη θρησκεία τους και να ευχαριστήσουν το Θεό, μετανάστευαν για το σωστό λόγο και ειλικρινά, ενώ εκείνοι που πήγαν με την ελπίδα του να παντρευτούν ή να κλείσουν μια επιχειρηματική συμφωνία, μετανάστευσαν με ένα εγκόσμιο σκοπό.

Άρα η επίγνωση των πράξεών μας είναι η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των πράξεων που εκτελούνται σαν λατρεία και εκείνων που εκτελούνται μηχανικά, από συνήθεια. Ένα άτομο μπορεί να κοιμηθεί παραπάνω και μετά να τρέξει στη δουλειά χωρίς να πάρει πρωινό και μπορεί να μην φάει ή να μην πιει πριν τη δύση του ηλίου. Κατά ένα τρόπο θα έχει νηστέψει μια ημέρα, αλλά δεν θα λάβει την ανταμοιβή της νηστείας όπως κάποιος που νήστεψε με πρόθεση να νηστέψει.

Οτιδήποτε νόμιμο και επιτρεπτό κάνουμε, αν έχει γίνει με πρόθεση την ευχαρίστηση του Θεού, θεωρείται πράξη λατρείας. Αυτό σημαίνει ότι η καθημερινή μας ρουτίνα του να φάμε, να πιούμε, να κοιμηθούμε, να κάτσουμε, να σηκωθούμε, να κάτσουμε, να εργαστούμε, ο έγγαμος βίος μας και ούτω καθεξής είναι όλα μορφές λατρείας εφόσον εκτελούνται συνειδητά. Και αυτό εννοεί ο Θεός στο εδάφιο του Ιερού Κορανίου που λέει:

Δημιούργησα τα jinn και τους ανθρώπους μόνο για να με λατρεύουν.
(51: 56).

Ο βασικός σκοπός του νοήματος της θρησκείας, συνεπώς, χρειάζεται να γίνει κατανοητός όπως εξηγήθηκε πιο πάνω – και η λατρεία είναι ο υπέρτατος σκοπός όλων των ανθρώπινων όντων.

Σύνοψη

Για να συνοψίσουμε, η ενότητα της Θείας Φύσης, το τέταρτο και πιο σημαντικό θέμα που αφορά το ζήτημα της πίστης, σημαίνει την πεποίθηση ότι όλα τα καλά και τα κακά προέρχονται μόνο από το Θεό και ότι δεν θα πρέπει να επιζητούμε να ωφεληθούμε από κανέναν άλλο παρά μόνο από Αυτόν. Επιζητούμε το όφελος αυτό είτε μέσω των ‘κανόνων’ – νόμοι της Φύσης που έθεσε Αυτός για τούτο το σύμπαν ή μέσω Αυτού, με την προσευχή και την ικεσία. Σε Αυτόν μόνο απολογούμαστε και δεν βάζουμε άλλους ίσους Του ή μεσολαβητές Του.

Επιζητούμε την βοήθειά Του μόνο απευθείας από Αυτόν ή με τα μέσα που έχει θέσει στη διάθεσή μας. Τα κάνουμε όλα αυτά με πλήρη επίγνωση ότι Αυτός, ο Παντοδύναμος, είναι που χορηγεί όλα τα ευεργετήματα. Μόνο Αυτόν αγαπάμε απόλυτα και αυτή η αγάπη μας γι’ Αυτόν είναι που μας παρακινεί να είμαστε απόλυτα υπάκουοι σε Αυτόν και ο φόβος μας γι’ Αυτόν μας σταματάει από το να κάνουμε πράξεις που ίσως προκαλούσαν τη δυσαρέσκειά Του. Τον δοξάζουμε από τα βάθη της καρδιάς μας και δείχνουμε την αφοσίωσή μας σε Αυτόν με τα λόγια και τις πράξεις μας, επειδή το να Τον ικανοποιούμε είναι η πιο λατρευτή μας επιθυμία. Ως εκ τούτου οι προσευχές μας και η λατρεία δεν απευθύνονται σε τίποτα που να ανήκει σε αυτό τον κόσμο.

Επιστημονική Έρευνα

Ο Θεός μας έχει δώσει τη δύναμη της νοημοσύνης και μας έχει διατάξει να σκεφτόμαστε και να συλλογιζόμαστε τα μυστικά του σύμπαντος, με τους μοναδικούς νόμους του και τις παραδόσεις. Αυτοί έχουν τεθεί από Αυτόν έτσι ώστε να συμπεριφερόμαστε σύμφωνα με τις επιθυμίες Του. Άρα, η μελέτη των φυσικών επιστημών και η ανακάλυψη των μυστικών του σύμπαντος είναι πράξεις λατρείας, με την προϋπόθεση ότι η γνώση αυτή υπηρετεί την

ενδυνάμωση της πίστης μας και θα πρέπει, στην πραγματικότητα, να μας κάνει πιο ευσεβείς.

Θα πρέπει να χρησιμοποιούμε τη γνώση αυτή για λόγους τόσο ευεργετικούς για την ανθρωπότητα όσο και αποδεκτούς από τον Κύριό μας και όχι να την εκμεταλλευόμαστε για να προκαλέσουμε όλεθρο και καταστροφή στον κόσμο.

Μια Αμφιβολία Διαλύεται

Πολλοί άνθρωποι ρωτούν «Γιατί κάποιος που δεν πιστεύει στο θεό, αλλά εκτελεί πράξεις που βοηθούν την ανθρωπότητα, όπως η ελεημοσύνη, το χτίσιμο σπιτιών για τους φτωχούς, η ίδρυση ιατρικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κλπ., δεν θα λάβει, σύμφωνα με όσα πιστεύεις, καμία ανταμοιβή στον άλλο κόσμο;».

Η απάντηση είναι ότι ο Θεός σίγουρα δεν θα αδιαφορήσει για το έργο κανενός ανθρώπου και δεν θα αρνηθεί την ανταμοιβή σε κάποιον που κάνει καλές πράξεις. Πράγματι, θα ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του. Υπάρχει καλύτερος τρόπος για κάποιον να εκφράσει την ευγνωμοσύνη του σε ένα άτομο που έχει κάνει κάτι καλό γι' αυτόν;

Αν κάποιος που κάνει καλές πράξεις πιστεύει στο Θεό και τη μετά θάνατον ζωή και αναζητά την ανταμοιβή στην επόμενη ζωή, ο Θεός θα του χορηγήσει την ανταμοιβή αυτή. Ωστόσο, αν το άτομο αυτό ενδιαφέρεται μόνο για εγκόσμια επιτεύγματα, δεν θα ανταμειφθεί αναλόγως.

Γιατί εσείς ενδιαφέρεστε για την ανταμοιβή του αν αυτός ο ίδιος δεν επιζητά την ανταμοιβή του στην επόμενη ζωή;

Ανώφελες Λογομαχίες

Μερικά θέματα που αφορούν τις Θεϊκές Ιδιότητες και την ύπαρξη του Θεού έχουν οδηγήσει σε πάρα πολλές φλύαρες διαμάχες και συζητήσεις, που θα γέμιζαν τόμους έργων θεολογίας. Ζητήματα όπως αν η γνώση του Θεού ανήκει σε Αυτόν ή αν την απόκτησε, αν τα χαρακτηριστικά όπως γνώση, ικανότητα, δύναμη, κλπ. είναι έμφυτα σε Αυτόν και αν αυτά τα χαρακτηριστικά διαφέρουν από άλλα χαρακτηριστικά Του, όπως η δύναμη να δημιουργεί, να χορηγεί, να χρησιμοποιεί και ούτω καθεξής, οδηγούν σε άσκοπη ένταση, όπως το ζήτημα του αν το Ιερό Κοράνιο ήταν αιώνιο ή δημιουργήθηκε.

Παρομοίως, θέματα σχετικά με τη διαφορά μεταξύ ‘καλού’ και ‘του πιο καλού’, το πεπρωμένο, τη μοίρα, τη θέληση του ανθρώπου, κλπ. είναι το ίδιο ανώφελα. Η σωστή προσέγγιση σε όλα αυτά τα θέματα είναι να αρνούμαστε να τα εξετάσουμε σε βάθος και να τα συζητάμε. Τέτοια ζητήματα είναι, για να χρησιμοποιήσω ένα νομικό όρο, ‘υποθέσεις που έχουν απορριφθεί’, για τους ακόλουθους λόγους:

1 – Οι πρόγονοί μας, που ήταν οι καλύτεροι των Μουσουλμάνων και ανάμεσα τους ήταν σύντροφοι του Προφήτη, και οι σύντροφοι των συντρόφων, δεν ανέλυσαν τα θέματα αυτά, καθώς η πίστη τους ήταν πιο ηχηρή και πιο αγνή από τη δική μας και, όπως είπαμε προηγουμένως, έθεσαν πρότυπα για να ακολουθήσουμε εμείς.

2 – Όποιος κάνει μια προσεκτική μελέτη των απόψεων των διαφόρων ομάδων θα ανακαλύψει ότι υπάρχει μια ενοποιημένη ανεκδήλωτη θέση που βασίζεται στη σύγκριση του Παντοδύναμου Θεού με την ανθρωπότητα. Όλες αυτές οι ομάδες επιζητούν να εφαρμόσουν την ανθρώπινη λογική και την ψυχολογία στον Παντοδύναμο. Αλλά αυτό είναι λάθος καθώς δεν υπάρχει καμία σύγκριση μεταξύ του Θεού και ενός ανθρώπου. Στην πραγματικότητα, τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί με τον Παντοδύναμο Θεό.

3 – Όλα τα προαναφερθέντα θέματα και ζητήματα ανήκουν στη σφαίρα του μεταφυσικού ή, με άλλα λόγια, στο υπερπέραν. Όπως είπαμε στο Κεφάλαιο IV στον Κώδικα Πέντε, η δύναμη του νου μας είναι περιορισμένη στον υλικό κόσμο και δεν μπορεί, συνεπώς, να σκεφτεί θέματα που είναι πέρα από αυτόν.

Προσεγγίζοντας τα Θέματα Αυτά

Θα ήθελα να διατυπώσω μια νέα προσέγγιση, που είναι πιο κοντά στην αλήθεια και περισσότερο ωφέλιμη για εμάς.

Θα πρέπει να σταματήσουμε να παρατάσσουμε επιχειρήματα σχετικά με τις ιδιότητες του Θεού και να στρέψουμε την προσοχή μας σε πράξεις που θα Τον ευχαριστήσουν και που συνεπώς θα μας ανταμείψει. Έτσι αντί να εντρυφούμε σε ατελέσφορες συζητήσεις όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, ας κάνουμε το καθήκον μας να μείνουμε στο μονοπάτι που Αυτός όρισε, ώστε να μάθει για εμάς με τρόπο αποδεκτό από Αυτόν.

Αυτή είναι η αλήθεια του θέματος και εκείνοι που λογομαχούν για τις ιδιότητες του Θεού είναι σαν την τάξη των μαθητών που τους λένε ότι το υπουργείο παιδείας έχει δημιουργήσει μια υψηλού επιπέδου επιτροπή για να χειριστεί τις εξετάσεις τους. Οι λογικοί μαθητές θα βεβαιωθούν ότι έχουν προετοιμαστεί τέλεια και δεν έχουν χάσει κανένα μάθημα. Οι ανόητοι μαθητές, από την άλλη, θα αρχίσουν να κάνουν ερωτήσεις σχετικά με το αν η επιτροπή θα προσεγγίσει τις εξετάσεις συνολικά ή σε μεμονωμένη βάση, αν η επιτροπή αποτελείται από μονό ή ζυγό αριθμό μελών, αν θα έρθουν αεροπορικώς ή οδικώς, κλπ. Θα συνεχίσουν να διαφωνούν με τον τρόπο αυτό, έτσι ώστε την ημέρα των εξετάσεων θα είναι τελείως απροετοίμαστοι.

Πράγματι ο Θεός δεν θα μας ρωτήσει την ημέρα της Κρίσεως για το ποιες απόψεις εξέφρασαν οι μελετητές ή για την επιχειρηματολογία αυτή που γέμισε τόσους πολλούς τόμους. Αν τέτοια θέματα ήταν σημαντικά, ο Προφήτης του Θεού, θα τα είχε πραγματευθεί από μόνος του. Άρα γιατί να μην τραβήξουμε την προσοχή μας μακριά από τέτοια θέματα που είναι το αποτέλεσμα την αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας, για την οποία οι περισσότερες διατυπώσεις αποδείχθηκαν λάθος και τα επιχειρήματα υπέρ τους δεν άντεξαν στη δοκιμασία του χρόνου. Η δημιουργία μιας νέας φιλοσοφίας το ίδιο παραπλανητικής όσο η προηγούμενη φιλοσοφία της μεταφυσικής σκέψης έχει προκαλέσει ακόμα περισσότερο χάος και σύγχυση.

Γιατί να μην τηρήσουμε το Βιβλίο του Θεού, χρησιμοποιώντας το σαν την δύναμη που μας καθοδηγεί και να αποδεχθούμε ότι λέει σχετικά με το Υπερπέραν – και να αφήσουμε τα υπόλοιπα σε Αυτόν;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Ένας μαθητής που ξέρει ότι οι εξετάσεις του είναι σε μια βδομάδα μόνο, αλλά αντί να διαβάσει περνά το χρόνο του διασκεδάζοντας, δεν συνειδητοποιεί πόσο κοντά είναι οι εξετάσεις του. Παρομοίως, κάποιος μπορεί να σας ρωτήσει για κάποιο δρόμο, να ακούσει προσεκτικά τις λεπτομερείς οδηγίες σας και να ακολουθήσει την αντίθετη κατεύθυνση! Σχετικά με το τελευταίο παράδειγμα, η αντίδραση του ανθρώπου δείχνει ότι δεν σας εμπιστεύεται πλήρως. Με τον ίδιο τρόπο, μπορούμε να πούμε ότι η πίστη καθρεφτίζεται στις πράξεις και τη συμπεριφορά ενός πιστού.

Πίστη και Πράξη

Η πίστη και η πράξη είναι δύο έννοιες αλληλένδετες. Η πράξη είναι η συνέπεια της πίστης, ένας λατρεμένος καρπός και η εξωτερική έκφραση της εσωτερικής πεποίθησης. Γι' αυτό το λόγο ο Θεός, σύμφωνα με το Ιερό Κοράνιο, έχει συσχετίσει την πίστη με τις καλές πράξεις.

Αυτοί μόνο είναι οι (αληθινοί) πιστοί που οι καρδιές τους αισθάνονται φόβο όταν το όνομα του Θεού αναφέρεται και όταν οι αποκαλύψεις Του απαγγέλλονται σε αυτούς αυξάνουν την πίστη τους και που δείχνουν εμπιστοσύνη στον Κύριό τους. (8: 2).

Αυτοί μόνο είναι οι (αληθινοί) πιστοί που πιστεύουν στο Θεό και τον αγγελιοφόρο του και όταν βρίσκονται μαζί του σε κάποιο κοινό θέλημα, δεν φεύγουν μέχρι να ζητήσουν την άδειά του. Ιδού! αυτοί που ζητούν άδεια από Εσένα, αυτοί είναι που πιστεύουν στο Θεό και τον αγγελιοφόρο Του. Έτσι, αν ζητήσουν από εσένα να φύγουν για κάποιο δικό τους θέμα, δώσε άδεια σε εκείνους που επιθυμείς από τους ανθρώπους και ζήτησε για χάρη τους συγχώρεση από το Θεό. Ιδού! ο Θεός συγχωρεί και ελεεί. (24: 62).

Πετυχημένοι είναι πράγματι οι πιστοί που είναι ταπεινοί στις προσευχές τους και αποφεύγουν τις μάταιες συζητήσεις και που πληρώνουν τις μικρές οφειλές τους και διαφυλάσσουν τη σεμνότητά τους – εκτός από τις γυναίκες τους ή τους (υπηρέτες) που οι βοηθοί τους κατέχουν, γι' αυτό δεν είναι αξιόμεμπτοι, αλλά οποιοσδήποτε ποθεί πέρα από αυτά είναι παραβάτης και τιμούν τις συμφωνίες τους και δίνουν προσοχή στις προσευχές τους. (23: 1-9).

Δεν είναι τιμιότητα να στρέφεις το πρόσωπό σου αριστερά και δεξιά, αλλά τίμιος είναι εκείνος που πιστεύει στο θεό και την Τελευταία Ημέρα τους αγγέλους και τις Γραφές και τους Προφήτες' και δίνει πλούτο για την αγάπη Εκείνου, στους συγγενείς και τα ορφανά και σε εκείνους που έχουν ανάγκη και στους ταξιδιώτες και σε εκείνους που ζητούν και για να ελευθερώσει τους σκλάβους' και παρακολουθεί την καθημερινή προσοχή και πληρώνει τις οφειλές. Και εκείνοι που κρατούν το λόγο τους όταν κάνουν συμφωνία και ο ασθενής σε βάσανα και αντιξοότητες και στιγμές αγωνίας. Έτσι είναι εκείνοι που είναι ειλικρινείς. Έτσι είναι οι θεοσεβούμενοι. (2: 177).

Αύξηση στην Πίστη

Μερικοί μελετητές θεωρούν την πίστη ως πλήρη και αδιαίρετη ιδέα, επομένως πιστεύουν ότι ένας άνθρωπος πρέπει να είναι είτε πιστός είτε άπιστος: δεν μπορεί να υπάρχει ενδιάμεσο στάδιο και έτσι η πίστη είναι σταθερή και ούτε αυξάνεται ούτε μειώνεται.

Αλλά η πλειοψηφία των μελετητών συνδέουν την πίστη με τις καλές πράξεις και θεωρούν ότι ποικίλει σε βαθμούς, σε αναλογία προς αυτές τις πράξεις. Πράγματι, αυτή είναι η ιδέα που ξεκάθαρα αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο:

... και όταν οι αποκαλύψεις του Θεού απαγγέλλονται σε αυτούς αυξάνουν την πίστη τους. (8: 2).

Όσο για εκείνους που πιστεύουν, τους έχει ενισχύσει την πίστη. (9: 124).

... και όλο αυτό μεγάλωσε την πίστη τους και την προθυμία τους να παραδοθούν στο Θεό. (33: 22).

Αμέλεια και Πίστη

Μελετητές που ανήκουν στην παραδοσιακή σχολή σκέψης, όλοι συμφωνούν, ότι κάποιος που διαπράττει μια απαγορευμένη πράξη χωρίς να απαρνιέται την απαγόρευση της, ή ένα άτομο που αμελεί ένα καθήκον ενώ παραδέχεται ότι είναι καθήκον, κι όμως την ίδια στιγμή δεν εκφράζει καμιά περιφρόνηση για αυτή την πράξη, ίσως να τιμωρηθεί στον επόμενο κόσμο, μολονότι δεν θα κατηγορηθεί για βλασφημία ή δεν θα καταδικαστεί στην αιώνια φωτιά της κόλασης.

Με αυτή τη σπουδαιότητα και σημασία ο Προφήτης είπε ότι ένας μοιχός δεν είναι πιστός τη στιγμή που διαπράττει τη μοιχεία. Με άλλα λόγια, δεν μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι ο Θεός τον παρακολουθεί, γιατί εάν το γνώριζε θα απέφευγε μια τέτοια πράξη από φόβο και σεμνότητα. Κάποιος που σχεδιάζει μοιχεία μπορεί να πιαστεί από τον πατέρα του την τελευταία στιγμή. Στην περίπτωση αυτή, η αίσθηση της μετριοπάθειάς του θα τον εμποδίσει να εκπληρώσει το σχέδιό του; Αν η αίσθηση της σεμνότητας και του σεβασμού προς τον πατέρα του μπορεί να τον εμποδίσει να εκτελέσει μια τέτοια πράξη, θα γίνει ακόμη περισσότερο επιτακτική όταν σκέφτεται το Θεό.

Καρποί της Πίστης

Οι πράξεις που εκτελούνται με ειλικρίνεια είναι οι καρποί της πίστης. Ο Προφήτης μας συνοψίζει αυτό το σημείο με σαφήνεια και ειλικρίνεια στο ακόλουθο *hadith*:

«Λατρέψτε το Θεό σαν να Τον βλέπετε. Αν δεν Τον βλέπετε, Αυτός πράγματι σας βλέπει.»

***Dhikr* (Ανάμνηση του Θεού)**

Το *dhikr* είναι ο πιο σπουδαίος καρπός της πίστης. Θυμάμαι ότι είχα διαβάσει για έναν πολύ ευσεβή άνθρωπο, που ρώτησε το θείο του, επίσης έναν ευσεβή και θεοσεβούμενο άνθρωπο, με τον οποίο είχε περάσει τα πρώτα χρόνια της ζωής του. «Θείε, τι πρέπει να κάνω για να γίνω σαν εσένα;». «Να λες την ακόλουθη φράση τρεις φορές την ημέρα: 'Πράγματι ο Θεός με κοιτάζει' πράγματι ο Θεός με παρατηρεί!'» του είπε ο θείος του.

Το έκανε για μια εβδομάδα και ύστερα ο θείος του του ζήτησε να το επαναλαμβάνει μετά από κάθε προσευχή για μια ακόμα εβδομάδα και τελικά του έμαθε να το επαναλαμβάνει κατευθείαν από την καρδιά του χωρίς να προφέρει τις λέξεις.

Το *dhikr* είναι το θέμα στο οποίο το Ιερό Κοράνιο τραβάει την προσοχή μας και κανένα άλλο θέμα δεν έχει δεχτεί τόση έμφαση και κανένα άλλο άτομο δεν έχει επαινεθεί και δεν έχει τιμηθεί από το Θεό στο Ιερό Κοράνιο, όσο εκείνο που εφαρμόζει το *dhikr*.

Γλωσσικά η λέξη *dhikr* έχει δυο έννοιες: *dhikr* από την καρδιά και *dhikr* μέσω του λόγου, που και οι δύο έχουν χρησιμοποιηθεί στο Ιερό Κοράνιο.

Συνεπώς, εάν επιθυμείτε να συμπεριληφθείτε σε εκείνους που συνεχώς έχουν συνείδηση του Θεού, θα πρέπει να τον θυμάστε από το βάθος της

καρδιάς σας και με τη δύναμη του πνεύματός σας. Οι προσπάθειες σας σχετικά με αυτό πρέπει να αντανακλώνται στη διαγωγή και τη συμπεριφορά σας όπου κι αν είστε: μόνοι σας, στην παρέα φίλων, στο δρόμο – και όποια διάθεση και αν έχετε.

Θα πρέπει να κάνετε μόνο ότι είναι αποδεκτό από το Θεό. Ότι κι αν κάνετε θα πρέπει να γίνεται με σκοπό την υπακοή σ' Αυτόν και αυτό περιλαμβάνει αποχή από αυτό που απαγορεύεται. Η εντρύφηση σε αυτό που επιτρέπεται πρέπει να γίνεται με σκοπό την αναζήτηση της ανταμοιβής Του. Και αν έχετε δυο διαφορετικές επιλογές, πάντα να ακολουθείτε αυτή που είναι πιο κοντά στο Θεό και πιο μακριά από τον πειρασμό της πλάνης.

Εάν σας πιάσουν απροετοίμαστους και παρασυρθείτε από το μονοπάτι του Θεού, αλλά αργότερα συνειδητοποιήσετε τι έχετε κάνει, έχετε πάντα τη δυνατότητα να μετανοήσετε και να ζητήσετε συγχώρεση .

Πράγματι, αυτοί που έχουν επίγνωση του Θεού τον σκέφτονται όταν κάποιος σκοτεινός πειρασμός από το Σατανά του αγγίζει – και τότε, ιδού! ξεκινούν να βλέπουν τα πράγματα καθαρά. (7: 201).

Ο καλύτερος τρόπος για να θυμάστε το Θεό είναι να συντονίζετε και να ενοποιείτε τον τρόπο που μιλάτε με τον τρόπο που αισθάνεστε. Οτιδήποτε πείτε, προερχόμενο από ένα μυαλό απασχολημένο με κάτι άλλο, άσχετο με το παρόν θέμα, δεν έχει καμία πραγματική σημασία.

Για παράδειγμα, ένας μικροέμπορος που θέλει να πουλήσει τα προϊόντα του ίσως επαναλαμβάνει «Ο Θεός είναι γενναιόδωρος!» για να τραβήξει την προσοχή των ανθρώπων σε αυτά που πουλάει και όχι επειδή πραγματικά θυμάται το Θεό. Παρόμοια, δεν μπορούμε να πάρουμε στα σοβαρά κάποιον που πίνει αλκοόλ ή τραγουδάει κακόγουστα τραγούδια, ενώ μιλάει για το Θεό.

Οι καλύτερες μορφές *dhikr* είναι εκείνες που λέγονται όταν απαγγέλλουμε το Ιερό Κοράνιο, όταν γονατίζουμε και πέφτουμε μπρούμυτα στην προσευχή ή όπως προτείνει ο Προφήτης μας.

Στις μέρες μας, οι συναθροίσεις του *dhikr* πραγματοποιούνται με ένα τρόπο που δεν δέχεται ευνοϊκά το Ισλάμ. Το *dhikr* που εκτελείται μέσα από χορό ή άλλες κινήσεις και μέσα από τη δημιουργία παράξενων ήχων, δεν επιτρέπεται, εκτός και αν ο χορός αυτός εκτελείται από κάποιον που βρίσκεται σε κατάσταση θείας έκστασης.

Φόβος και Ελπίδα

Μια μορφή ανάμνησης του Θεού είναι να Τον ‘φοβόμαστε’ – να νιώθουμε δέος μπροστά Του – και να ξέρουμε με ποιο τρόπο μπορούμε να υποφέρουμε αν Τον ξεχάσουμε και να ελπίζουμε για τη συγχώρεσή Του. Ας εξετάσουμε αυτές τις δύο έννοιες με λεπτομέρεια.

Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι ο Θεός κανονίζει ένα λογαριασμό γρήγορα και σύντομα αισθανόμαστε άβολα όταν παραστρατούμε και Τον ξεχνάμε. Μια πραγματική συνειδητοποίηση αυτής της ‘τιμωρίας’ μας κάνει πρόθυμους να Τον ευχαριστήσουμε, καθώς αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό μας κάνει να αισθανόμαστε πιο άνετα. Ενώ αυτή η αναγνώριση προκαλεί φόβο σε μας, η συνειδητοποίηση της προθυμίας Του να μας συγχωρέσει μας υπενθυμίζει τη μεγάλη Του συμπόνια και γενναιοδωρία και κατά συνέπεια μας εμπνέει με ελπίδα. Μια θεοσεβούμενη καρδιά πάντα θα δέχεται τον οίκτο Του.

Πράγματι, κανείς εκτός από τους ανθρώπους που αρνούνται την αλήθεια δεν μπορεί ποτέ να χάσει την ελπίδα του ζωογόνου οίκτου του Θεού. (12: 87).

Ο άνθρωπος που ζει με ψευδαισθήσεις ελπίδας χωρίς να γνωρίζει τη δύναμη του Θεού ίσως αισθανθεί ότι προστατεύεται από αυτό που του επιφυλάσσεται. Ο Θεός λέει τα ακόλουθα γι’ αυτούς τους ανθρώπους:

Αλλά κανείς δεν αισθάνεται ασφαλής από το βαθύ κληροδότημα του Θεού εκτός από τους ανθρώπους που έχουν ήδη χαθεί. (7: 99).

Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, δεν υπάρχει ομοιότητα ανάμεσα στο Δημιουργό και τα δημιουργήματα. Αυτό σημαίνει ότι ο φόβος που έχετε για το Δημιουργό δεν είναι ο ίδιος με το φόβο που έχετε για τα δημιουργήματά του. Για παράδειγμα, θα τρομοκρατούσασταν εάν ερχόσασταν αντιμέτωποι με ένα λιοντάρι, που θα έδειχνε τα δόντια του, και ήσασταν άοπλοι και ανίκανοι να προστατέψετε τον εαυτό σας. Ίσως μπορείτε να αποκρούσετε την επίθεση του λιονταριού αλλά δεν μπορείτε να αποτρέψετε αυτό που θέλει ο Θεός.

Να ένα ακόμα παράδειγμα. Ίσως βρεθείτε σε μια άγρια πλημμύρα και πανικοβληθείτε στη σκέψη ότι θα σας παρασύρει. Αλλά αυτός ο φόβος δεν είναι ίδιος με το φόβο του Θεού, που έχει δημιουργήσει την πλημμύρα και που αν το επιθυμήσει έχει τη δύναμη να τη σταματήσει ή να προκαλέσει πλημμύρα ξανά. Ίσως είναι πιθανό να ξεφύγετε από την πλημμύρα, ενώ δεν υπάρχει διέξοδος από την τιμωρία του Θεού, όταν αυτή συμβαίνει. Ο φόβος της αρρώστιας, των δυσκολιών, της απώλειας των κοντινών και αγαπημένων σας,

την οικονομικής απώλειας, κλπ., δεν μπορεί να είναι αντάξιος του φόβου για το Θεό, τον Παντοδύναμο και Παντογνώστη. Εάν Αυτός επιθυμεί ίσως σας προκαλέσει μεγάλες δυσκολίες. Και αν το επιθυμεί μπορεί να σας σώσει. Αλλά κανένα πλάσμα δεν μπορεί να σας θεραπεύσει από καμιά ασθένεια που ο Δημιουργός έχει φέρει σε σας.

Ένας Μουσουλμάνος επομένως πρέπει να ξέρει τη σπουδαιότητα και της ελπίδας και του φόβου. Αυτό μπορεί να εκφραστεί πολύ απλά στην προσευχή μας, όταν λέμε τη φράση, «Ο Θεός ο πιο Φιλεύσπλαχνος, ο πιο Ελεήμων», ακολουθούμενη από (τη φράση) «Ο Κύριος της Ημέρας της Κρίσεως».

Δυστυχώς οι περισσότεροι Μουσουλμάνοι σήμερα δίνουν μεγαλύτερη σημασία στην ελπίδα και την άφεση, απ' ότι στο φόβο και την τιμωρία. Εντούτοις, αυτό δεν σημαίνει ότι ένας ευσεβής Μουσουλμάνος πρέπει να είναι ικανοποιημένος απλώς επειδή εκτελεί όλα τα καθήκοντα που έχει καθορίσει ο Θεός και απέχει απ' ότι είναι απαγορευμένο. Θα πρέπει να συνεχίσει να αγωνίζεται και να ελπίζει για μια προνομιακή θέση στην επόμενη ζωή και να μην είναι σαν τον μαθητή που απλά κατορθώνει να περάσει τις εξετάσεις χωρίς να πάρει υψηλό βαθμό.

***Tawakkul* (Πίστη στο Θεό)**

Ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Αν πιστεύετε στο Θεό, εναποθέστε την εμπιστοσύνη σας σ' Αυτόν.
(10: 84).

Ο Θεός αγαπά εκείνους που εναποθέτουν την εμπιστοσύνη τους σ' Αυτόν. (3: 159).

Ποια είναι η έννοια και η σημασία του *tawakkul*; Είπαμε νωρίτερα ότι ο Θεός δημιούργησε και το καλό και το κακό και ότι οι νόμοι που Αυτός έχει καθορίσει για το σύμπαν περιέχουν τα μέσα για την επίτευξη και των δύο. Σημαίνει το *tawakkul* επομένως ότι μπορούμε να αποποιηθούμε τις ευθύνες για ότι συμβαίνει, λέγοντας ότι όλα είναι ευθύνη του Θεού;

Υπήρχαν ανάμεσα στους Sufis εκείνοι που ερμήνευαν το *tawakkul* με τη σημασία του ότι μπορούσαν να εγκαταλείψουν τις ευθύνες τους και αντί να κερδίζουν τα προς το ζην, περίμεναν η δουλειά να τους βρει χωρίς να κάνουν ενέργειες για να την ψάξουν. Αν κάποιος από αυτούς αρρώσταινε τον άφηναν χωρίς ιατρική βοήθεια, ελπίζοντας ότι θα γιατρευτεί χωρίς φάρμακα ή

θεραπεία. Επίσης, ταξίδευαν στην έρημο χωρίς φαγητό ή νερό, περιμένοντας να τους δοθεί οτιδήποτε χρειαζόταν χωρίς να προσπαθήσουν καθόλου. Είχαν την ίδια στάση όταν αναζητούσαν τη γνώση. Για να αποδείξουν την άποψή τους παραποιούσαν το απόσπασμα από το Ιερό Κοράνιο που λέει:

Και να έχετε συνείδηση του Θεού, εφόσον ο Θεός είναι που σας διδάσκει. (2: 282).

Αλλά αυτό είναι μόνο ένα μέρος του στίχου και όποιος τον διαβάσει ολόκληρο θα καταλάβει ότι η σημασία που του έδιναν δεν είναι η πραγματική ερμηνεία. Ακόμη και αν δεχόμασταν τη δήλωσή τους για χάρη του διαλόγου και υποθέταμε ότι μπορούμε να αποκτήσουμε γνώσεις απλά έχοντας επίγνωση του Θεού, θα μπορούσαμε να το δεχτούμε λέγοντας ότι η συνείδηση του Θεού αποκτιέται ακολουθώντας αυτό που ορίζει ο Θεός. Καθώς Αυτός ορίζει την αναζήτηση της γνώσης, οποιοσδήποτε αποτυγχάνει να τηρήσει αυτά δεν είναι πραγματικά Θεο-συνείδητο άτομο και επομένως η στάση του είναι αντίθετη με τη Θεία καθοδήγηση.

Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν μόνο για να βγάλουν λεφτά και όλη τους η ζωή προσανατολίζεται προς αυτό το σκοπό και υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα και ότι μόνο με τα μέσα αυτά επιτυγχάνονται τα λογικά αποτελέσματα. Πραγματικά, μια τέτοια υπόθεση είναι αντίθετη προς την πραγματικότητα επειδή το επιθυμητό αποτέλεσμα συχνά δεν επιτυγχάνεται, παρά τη διαθεσιμότητα των μέσων. Για παράδειγμα, δυο ασθενείς στο νοσοκομείο μπορεί να λάβουν ακριβώς την ίδια θεραπεία από τον ίδιο γιατρό και ο ένας να αναρρώσει ενώ ο άλλος να πεθάνει. Παρόμοια, ένας αγρότης θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις τελευταίες μεθόδους και μηχανήματα, να σπείρει τους καλύτερους σπόρους και να χρησιμοποιεί το καλύτερο λίπασμα, κι όμως μια μακρά περίοδος κρύου ή άλλες δραστικές καιρικές συνθήκες θα μπορούσαν να αχρηστεύσουν όλες τις προσπάθειές του.

Επομένως τα μέσα μόνο δεν μπορούν να φέρουν το τελικό αποτέλεσμα. Παρ' όλα αυτά δεν είναι λογικό να τα αγνοούμε συνολικά. Ο σωστός δρόμος είναι να καθοδηγούμαστε από το Θείο χέρι. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας και να προσευχόμαστε στο Θεό να μας δώσει το αποτέλεσμα – σαν να δένεις μια καμήλα και να εμπιστεύεσαι την ασφάλειά της στο Θεό ή να προετοιμάζεσαι όσο μπορείς για ένα διαγώνισμα

και να εμπιστεύεσαι το Θεό και να προσεύχεσαι σε Αυτόν για την επιτυχία σου.

Αυτή είναι η πραγματική έννοια του *Tawakkul* – εμπιστοσύνη στο Θεό. Δεν σημαίνει ότι αγνοούμε οτιδήποτε είναι στη διάθεσή μας για να γίνει μια δουλειά, ούτε πρέπει να αγνοούμε τους παγκόσμιους νόμους που Αυτός έχει καθορίσει: ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να προσέχουμε το γεγονός ότι μόνο ο Θεός απονέμει αυτό που είναι καλό ή κακό.

Χρειαζόμαστε τα μέσα για να πετύχουμε αυτό που επιθυμούμε και το να χρησιμοποιούμε τα μέσα που είναι διαθέσιμα σε μας είναι ένας τρόπος υπακοής στο Θεό. Ωστόσο, δεν μπορούμε να καταφύγουμε μόνο στα μέσα, καθώς τα αποτελέσματα είναι στα χέρια του Θεού. Επομένως, όποιος εμπιστεύεται το Θεό πραγματικά θα χρησιμοποιεί κάθε νόμιμο μέσο στη διάθεσή του για να πετύχει το σκοπό του και θα πιστεύει σταθερά ότι ο Θεός είναι εκείνος που χαρίζει την επιτυχία.

Ευγνωμοσύνη

Η ευγνωμοσύνη αντιπροσωπεύει την αίσθηση της ικανοποίησης που αισθανόμαστε με οτιδήποτε βρίσκουμε μπροστά μας, καλό ή κακό. Ο Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Αυτός που είναι ευγνώμων (στο Θεό) δεν είναι παρά ευγνώμων για το καλό που συμβαίνει στον εαυτό του. (27: 40).

Ο Θεός θα ανταμείψει όλους εκείνους που είναι ευγνώμονες (σε Εκείνον). (3: 144).

Το να είμαστε ευγνώμονες για οτιδήποτε μας βρίσκει, πιστεύοντας ότι προέρχεται από το Θεό, είναι καρπός της πίστης. Κανονικά εκφράζουμε ευγνωμοσύνη σε κάποιον που είναι καλός μαζί μας, αλλά αυτός ο άνθρωπος είναι μόνο η δίοδος μέσω της οποίας ο Θεός έχει δώσει σε μας αυτό το καλό. Αναλόγως, αισθανόμαστε ένοχοι όταν δεν εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας σε αυτό τον άνθρωπο. Έτσι τι μπορεί να ειπωθεί για την τεράστια ευγνωμοσύνη μας στο Θεό, που μας έχει δώσει τη δύναμη των αισθήσεων, τις λειτουργίες όλων των οργάνων μας, εκτός από υγεία και ασφάλεια, τη γη από την οποία μπορούμε να επιβιώσουμε, και αμέτρητες άλλες ευλογίες, τόσες πολλές ώστε θα ήταν αδύνατο να τις καταγράψουμε με στατιστικά στοιχεία!

Ο άνθρωπος δεν συνειδητοποιεί πάντα την αξία των ευλογιών του Θεού σ' αυτόν μέχρι να τις χάσει. Κάποιος με άσχημο πονόδοντο θα

συνειδητοποιούσε τι ευλογία θα ήταν εάν να μην έχει πόνο πια, αλλά μόλις ο πόνος φύγει ίσως ξεχάσει την ευλογία. Καταλαβαίνουμε την ευλογία του να έχουμε χρήματα όταν έχουμε οικονομικές δυσκολίες. Και δείτε πόσο ανήσυχoi γινόμαστε όταν κόβεται το ρεύμα και το σπίτι μας βυθίζεται στο σκοτάδι. Όταν όμως έρχεται το ρεύμα, ξεχνάμε να το εκτιμήσουμε.

Επομένως δεν είναι απαραίτητο να ευχαριστείτε το Θεό για τις αμέτρητες ευλογίες που έχει δώσει σε σας; Αυτό μπορεί να γίνει με λέξεις και πράξεις. Τα λόγια ευγνωμοσύνης που μπορούμε να επαναλαμβάνουμε είναι «Δοξασμένο το όνομα του Θεού...Ω Κύριέ μου δοξασμένο το όνομά σου!».

Το να δείχνετε ευγνωμοσύνη με τις πράξεις είναι να μοιράζεστε με τους άλλους αυτό που απολαμβάνετε. Ένας πλούσιος δείχνει την ευγνωμοσύνη του βοηθώντας τους φτωχούς, ένας δυνατός βοηθώντας τους αδύνατους, ένας άνθρωπος με εξουσία μπορεί πάντα να υπηρετεί την αλήθεια και τη δικαιοσύνη αν, για παράδειγμα, απολαμβάνετε ένα δείπνο με πέντε πιάτα, ενώ ο γείτονάς σας λιμοκτονεί, θα ήταν πράξη αγνωμοσύνης προς το Θεό εκ μέρους σας, εάν δεν δίνατε ένα μέρος από το φαγητό στο γείτονά σας. Οι πράξεις μιλούν δυνατότερα από τα λόγια και δεν φτάνει μόνο να επαναλαμβάνουμε τις λέξεις «Δοξασμένο το όνομά σου Θεέ μου!» χίλιες φορές.

Μπορείτε να εκφράσετε την ευγνωμοσύνη σας στο Θεό εκτιμώντας ειλικρινά ότι σας έχει δοθεί, χωρίς να είστε δυσαρεστημένος ή άπληστος ή να φθονείτε άλλους που έχουν περισσότερα από εσάς.

Έτσι ένας ειλικρινά ευγνώμων άνθρωπος είναι ευγνώμων από το βάθος της καρδιάς του και ευχαριστημένος με αυτό που ο Θεός του έχει δώσει. Θα βοηθά τους φτωχούς και τους έχοντες ανάγκη και θα εκφράζει συνεχώς την ευγνωμοσύνη του στο Θεό.

Υπομονή

Ο Μουσουλμάνος έχει δύο διαφορετικά είδη ευλογίας, την καλή τύχη, για την οποία ευχαριστεί, αναγνωρίζοντάς την σαν ανταμοιβή από το Θεό και την υπομονή: εάν η κακοτυχία τον βρει είναι υπομονετικός και καταλαβαίνει ότι μακροπρόθεσμα θα ανταμειφθεί από το Θεό.

Η ανταμοιβή που ο Θεός δίνει σε ένα φτωχό που ανέχεται τη φτώχεια του με σθένος θα είναι ισοδύναμη, αν όχι μεγαλύτερη, με την ανταμοιβή σε έναν πλούσιο που είναι ευγνώμων στο Θεό.

Και φυσικά θα αποδώσουμε σε εκείνους που είναι υπομονετικοί στις αντιξοότητες την ανταμοιβή τους, σύμφωνα με το καλύτερο που έκαναν ποτέ. (16: 96).

Η ζωή σε αυτό τον κόσμο δεν είναι ένα αιώνιο παρτέρι με λουλούδια και θα υπάρξουν δύσκολες περιόδους, όπως ασθένεια, οικονομική απώλεια ή προδοσία από ένα φίλο. Τέτοιες κρίσεις είναι μέρος της ζωής. Ένας Άραβας ποιητής έλεγε:

Η ζωή σας έχει φέρει αντιμέτωπους με πολλά ανούσια πράγματα.

Ενώ εσείς ευχόσασταν να είναι καθαρή και να έχει ουσία.

Αυτός που λαχταρά τις δροσερές σκιές του χρόνου.

Είναι σαν κάποιον που ποθεί τη θέρμη της φωτιάς στο μέσο του χειμώνα.

Ο Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Και βέβαια θα σας δοκιμάσουμε με φόβο και πείνα και απώλεια πλούτου, ζώων και των καρπών (της εργασίας). Αλλά δώστε ευχάριστες ειδήσεις σε εκείνους που είναι υπομονετικοί στην αντιξοότητα. (2: 155).

Δεν μπορείτε να ξεφύγετε από προβλήματα και κρίσεις, αλλά έχετε επιλογή είτε να τα αντέξετε με υπομονή ή να επαναστατήσετε εναντίον τους. Η τελευταία αντίδραση δε λύνει τίποτα και μόνο σας κάνει πιο μίζερους. Το να αντιμετωπίζετε τα προβλήματα με καρτερικότητα είναι η πρώτη κατηγορία υπομονής.

Η δεύτερη κατηγορία είναι ο αυτοέλεγχος. Ένας νεαρός μπορεί να περικυκλώνεται από όμορφα κορίτσια που κάνουν επίδειξη σ' αυτόν και μπορεί να διεγείρεται σεξουαλικά, αλλά ο φόβος του για το Θεό θα τον κάνει να χαμηλώσει το βλέμμα του, αρνούμενος να περάσει το κατώφλι της πόρτας της απαγορευμένης απόλαυσης, ακόμα και αν είναι ορθάνοιχτη. Σε έναν υπάλληλο μπορεί να προσφερθεί δωροδοκία ισοδύναμη με μισθό έξι μηνών, αλλά αρνείται να την αποδεχτεί ακόμα κι αν την χρειάζεται απεγνωσμένα· ή ένας μαθητής μπορεί να έχει την ευκαιρία να βρει τις απαντήσεις στο βιβλίο του ενώ δίνει διαγώνισμα, αλλά το αποφεύγει, παρά το γεγονός ότι θα

πέραγε σίγουρα αν αντέγραφε. Όλες αυτές είναι πράξεις συγκράτησης που δείχνουν την υπομονή.

Πάντα μπαίνουμε στον πειρασμό να ακολουθήσουμε τις επιθυμίες μας, αν και ξέρουμε ότι το να παραδοθούμε σε αυτές είναι κακό για μας. Αλλά ο άνθρωπος, που αν και περικυκλώνεται από πειρασμούς, καταφέρνει να τους αποφύγει, είναι πραγματικά υπομονετικός.

Η τρίτη κατηγορία υπομονής είναι η επιμονή στην θέληση του Θεού. Αποδεικνύεται, για παράδειγμα, στην εκτέλεση των προσευχών, ειδικά του *fajr*, όταν πρέπει να σηκωθούμε από τα ζεστά κρεβάτια μας για να προσευχηθούμε, η τήρηση του Ραμαζανιού, ειδικά στη διάρκεια του καλοκαιριού, όταν δεν μπορούμε να πιούμε και η πληρωμή του *zakat* και η προσφορά ελεημοσύνης, αν και μπορεί να είμαστε απρόθυμοι να αποχωριστούμε τα χρήματά μας. Όμως, όλες αυτές οι πράξεις αντιπροσωπεύουν την υπακοή μας στις διαταγές του Θεού.

Το να κάνεις μια πνευματική ζωή στις μέρες μας όταν βλέπουμε τόσο άδικο γύρω μας μπορεί να είναι σαν ένας άνθρωπος που κρατάει μια ζεστή μασιά στο χέρι του! Ένα θρήσκο άτομο ίσως να το κοροϊδεύουν και να το εξευτελίζουν ή ακόμη και να καταδιώκεται από εκείνους που έχουν εξουσία. Μερικοί άνθρωποι μπορεί να έχουν περικοπές στο μισθό τους ή να εκδιωχθούν από τη χώρα τους εξαιτίας των θρησκευτικών τους πιστεύω. Αλλά όποιος εμμένει σταθερά στα πιστεύω του, παρά τέτοιες δοκιμασίες και βάσανα, είναι σαν εκείνους που ο Θεός περιέγραψε στους ακόλουθους στίχους:

... εκείνοι που, έχοντας κάνει υπομονή στην αντιξοότητα, στον Συντηρητή τους εναποθέτουν την εμπιστοσύνη τους. (16: 42).

Εκείνοι που θα τους δοθεί η ανταμοιβή τους διπλά επειδή είναι υπομονετικοί και αποκρούουν το κακό με καλό και ξοδεύουν αυτά που Εμείς τους δώσαμε. (28: 54).

Αλλά σε κανέναν δεν χορηγείται αυτό, εκτός από εκείνους που είναι ακλόνητοι και σε κανέναν δεν δίδεται αυτό εκτός από αυτόν που κατέχει τη μεγάλη χαρά. (41: 35).

Υποταγή στη Θέληση του Θεού

Αναφέραμε προηγουμένως ότι η πίστη είναι μια πλευρά της καρδιάς και μια περιοχή γνωστή μόνο στο Θεό. Ωστόσο, η εξωτερική εμφάνιση μπορεί να

παρατηρηθεί από όλους και επομένως διαφοροποιούμε έναν πιστό από έναν άπιστο μέσα από τις πράξεις και τα λόγια του. Έτσι το Ισλάμ είναι η εκδήλωση της εσωτερικής πίστης.

Η σημασία της λέξης 'Ισλάμ' είναι η υποταγή. Ένα παιδί υποτάσσεται στους γονείς του επειδή τους εμπιστεύεται και εμείς υποτασσόμαστε στους συντρόφους μας από αγάπη και επιθυμία και ένας άνθρωπος που έχει νικηθεί υποτάσσεται ή παραδίδεται στους κατακτητές του. Το τελευταίο αυτό παράδειγμα βασίζεται στο φόβο του νικητή. Αλλά ο πιστός υποτάσσεται στη θέληση του Θεού ολοκληρωτικά και χωρίς όρους. Υπακούει σε κάθε προσταγή, αν και μπορεί να μην ξέρει το λόγο πίσω από αυτή ή το κέρδος που θα προκύψει από αυτή και μένει μακριά από οτιδήποτε έχει απαγορέψει ο Θεός, χωρίς απαραίτητα να καταλαβαίνει το λόγο πίσω από την απαγόρευση.

Η υποταγή αυτή έχει δύο πλευρές. Η πρώτη είναι πρακτική και μπορεί να παρατηρηθεί με τη μορφή υπακοής μέσω πράξεων και λόγου – στοιχεία που θα συζητήσουμε αργότερα όταν θα συζητήσουμε το Ισλάμ ως πρακτική πίστη. Η άλλη πλευρά αφορά την πνευματική μας υπόσταση που θα συζητήσουμε τώρα, μιλώντας για την πίστη.

Αυτή η δεύτερη πλευρά αναφέρεται στην εσωτερική αποδοχή μας της θέλησης του Θεού. Είναι μια ευχαρίστηση που φέρνει ηρεμία και επομένως μας δίνει το θάρρος της πεποίθησής μας. Σαν αποτέλεσμα αυτής της ευχαρίστησης, δεν έχουμε δυσκολία να εκτελούμε τα καθήκοντά μας και να διατηρούμαστε μακριά από το καθετί απαγορευμένο, χωρίς δισταγμό ή παράπονο. Ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο ιερό Κοράνιο:

Αλλά όχι, μα τον Κύριό σου, δεν θα πιστέψουν (την αλήθεια) μέχρι να κρίνεις εσύ αυτό που τους βάζει σε διχόνοια. (4: 65) (που είναι η πρακτική πλευρά).

... και δεν βρίσκουν μέσα τους καμία αντιπάθεια γι' αυτό που εσύ αποφασίζεις και υποτάσσονται πλήρως. (4: 65). (που είναι η εσωτερική, πνευματική πλευρά).

Αυτό αντιπροσωπεύει την πνευματική μας στάση. Είναι σαφές από αυτούς τους στίχους, ότι η πίστη στο Θεό εξαρτάται βασικά από την συνειδητοποίηση στην καρδιά μας της δικαιοσύνης της Θεϊκής Προσταγής και επομένως μπορούμε να την αποδεχτούμε με πλήρη ικανοποίηση.

Η μόνη ανταπόκριση των πιστών οποτεδήποτε αντιμετωπίζουν την κρίση του Θεού και του Αποστόλου Του δεν μπορεί παρά να είναι:

Έχουμε ακούσει και δίνουμε προσοχή! – και είναι αυτοί, αυτοί που θα εμμείνουν σε μια χαρούμενη κατάσταση. (24: 51).

Μερικοί άνθρωποι πάντα θέλουν να ξέρουν τη σοφία πίσω από απαιτείται από αυτούς. Είναι σαν να ήθελαν να αποκρύψουν την υποταγή τους μέχρι να μάθουν γι' αυτό. Αλλά αυτή η σοφία μπορεί να γίνει αντιληπτή είτε μέσω του κειμένου ή κατά συμπερασμό – ή ίσως να μην γίνεται καθόλου αντιληπτή. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή, αυτό σημαίνει ότι δεν υπακούμε στον Κύριό μας;

Πως θα αισθανόσασταν εάν είχατε ένα παιδί που αρνιόταν να σας υπακούσει χωρίς κατ' αρχήν να γνωρίζει τη σοφία και το λόγο πίσω από ότι κι αν θέλετε να κάνει; Θα σας φαινόταν μάλλον παράξενο. Ίσως θέλετε να ικανοποιήσετε την περιέργειά του, αλλά επειδή το θέμα είναι επείγον, δεν έχετε χρόνο να εξηγήσετε. Εξάλλου, ίσως είναι κάτι που πρέπει να μείνει μυστικό. Αλλά αν ο γιος σας ακόμη δεν καταλαβαίνει την κατάσταση και επιμένει να μάθει το λόγο, θα βρίσκατε τη συμπεριφορά του προκλητική και θα περιμένατε από αυτόν να σας υπακούσει επειδή είναι ο γιος σας και είστε ο γονιός του. Παρόμοια, ένας αξιωματούχος του στρατού που αρνείται να εκτελέσει τις διαταγές του αρχιστράτηγου αν δεν ξέρει από πριν τους λόγους και το σκοπό από πίσω τους, πιθανώς θα κατέληγε στο στρατοδικείο.

Κι όμως η υπεροχή του Θεού έναντι των πιστών του είναι πολύ μεγαλύτερο από εκείνο των γονιών έναντι των παιδιών τους ή των αξιωματούχων του στρατού έναντι των στρατιωτών. Είναι η Υπεροχή αυτή στην οποία υπακούμε απ' όλες τις απόψεις, άσχετα με το εάν εναρμονίζονται με τις δικές μας επιθυμίες ή όχι.

Δεν είναι δική μας αρμοδιότητα να ψάχνουμε για αποδείξεις και να κουράζουμε το μυαλό μας για να βρούμε μια άποψη από τα βιβλία της νομικής επιστήμης για να υποστηρίξουμε τις θέσεις μας. Και δεν πρέπει να λαμβάνουμε τις ξένες αμφιταλαντεύσεις και παραδόσεις που έχουν αφομοιωθεί στην κουλτούρα μας σε μορφή και περιεχόμενο σαν έγκυρες αποδείξεις ενάντια στη Θεία Γραφή, να 'κόβουμε και να ράβουμε' το κείμενο για να ταιριάζει στην ερμηνεία μας. Το έχουμε κάνει αυτό ακόμη και με το ρίσκο να ξεφύγουμε από τις αρχές της Ισλαμικής διδασκαλίας στην

περίπτωση που η θρησκεία μας αντικρούει τις αξίες και παραδόσεις ξένων πολιτισμών.

Αλλά εάν στο μέλλον οι αξίες της κοινωνίας αλλάξουν και μετακινηθούμε από τα δυτικά ιδεώδη σε εκείνα της Ανατολής, θα πρέπει να ψάξουμε και για άλλες ερμηνείες;

Θα πρέπει να αναφέρουμε τη θέση μας σχετικά με ιδέες όπως η δημοκρατία ή ο σοσιαλισμός σ' αυτό το γενικό πλαίσιο. Μερικές φορές, επαινούμε τη δημοκρατία και λέμε ότι βρίσκεται σε αρμονία με το Ισλάμ και όταν μας συμφέρει μπορεί να δεχόμαστε την αντίθετη άποψη και να λέμε ότι ο σοσιαλισμός συμβαδίζει με το Ισλάμ και έτσι αμφιταλαντευόμαστε ανάμεσα σε αντίθετες απόψεις μόνο και μόνο για να ευχαριστήσουμε τις ανάλογες εξουσίες.

Αλλά αυτές δεν είναι οι σωστές πηγές καθοδήγησης. Πρέπει να απευθυνόμαστε γι' αυτή την καθοδήγηση και αποκατάσταση των προβλημάτων μας μόνο στη Θεία Γραφή και να ικανοποιούμαστε με αυτή. Αυτή θα ήταν η θέση των πιστών που πιστεύουν με γνήσιο τρόπο στην αλήθεια του Ισλάμ.

Ακαμψία και Ευλυγισία

Να αγαπάς και να μισείς για χάρη του Θεού είναι επίσης αποδείξεις πίστης. Για παράδειγμα, μπορεί να αγαπάμε κάποιον που είναι θεοσεβούμενος και θρήσκος αν και δεν κερδίζουμε κάποιο υλικό όφελος από αυτόν. Και ίσως αντιπαθούμε έναν αλαζόνα άπιστο, αν και δεν μας έχει κάνει κακό. Μπορεί να έχουμε πολύ στενούς δεσμούς μ' αυτόν, αλλά να τον αντιπαθούμε και να μένουμε μακριά του, επειδή ο δεσμός της αδελφοσύνης στη θρησκεία είναι δυνατότερος από την αδελφοσύνη που βασίζεται σε συγγένεια ή σχέση εξ' αγχιστείας ή αδελφική σχέση και ευγένεια από καταγωγή.

Ο γιος του προφήτη Νώε, σύμφωνα με την Αγία Γραφή, αποκλείστηκε από την οικογένειά του, εξαιτίας της βλασφημίας του. Ο Παντοδύναμος Θεός έχει ορίσει ότι δεν πρέπει να υπάρχει φιλία και ειρηνική συνύπαρξη ανάμεσα σε πιστούς και αμετάπειστους παραβάτες της θρησκείας. Δεν υπάρχει Θεϊκή έγκριση για «ειρηνική συνύπαρξη», όσο δυνατές και αν είναι οι σχέσεις μεταξύ των δυο μερών. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Εσύ δεν μπορείς να βρεις ανθρώπους που (πραγματικά) πιστεύουν στο Θεό και την Ημέρα της Κρίσεως και (ταυτόχρονα) αγαπούν οποιονδήποτε αγωνίζεται ενάντια στο Θεό και τον Απόστολό του. (58: 22).

Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι υποχρεωμένοι να αποδεχτούν το Ισλάμ. Ωστόσο, σημαίνει ότι πρέπει να εμποδίζονται από τη δημιουργία εμποδίων στο μονοπάτι του Ισλάμ και από την καταπολέμηση του μηνύματός του. Είναι ευπρόσδεκτοι να δεχτούν τη θρησκεία μας αν πειστούν γι' αυτή και να γίνουν ένα με μας, απολαμβάνοντας δικαιώματα και προνόμια που απολαμβάνουμε και αναλαμβάνοντας τις ίδιες ευθύνες. Ή, εάν επιθυμούν μπορεί να παραμείνουν στη δική τους θρησκεία και στην περίπτωση αυτή θα ανταποδώσουμε και θα διατηρήσουμε καλές σχέσεις μαζί τους, εφόσον δεν αντιτίθενται στην πίστη μας.

Αυτό σημαίνει ότι τα αισθήματα αγάπης και αντιπάθειας ενός πιστού υπάρχουν απλά για χάρη της θρησκείας του. Η αγάπη του εκφράζεται μέσω της γενναιοδωρίας του, της ευγένειας, υπομονής και θυσίας. Μπορεί να γελοιοποιηθεί για χάρη του αδερφού του ή να θυσιάσει κάτι που έχει πράγματι ανάγκη για χατίρι του αδερφού του. Τα αισθήματα μίσους του για χάρη του Θεού εκφράζονται μέσα από το θυμό και τη μνησικακία του. Υπερασπίζεται την πίστη του με σφοδρότητα και μάχεται ενάντια στους εχθρούς της με όλη του τη δύναμη. Είναι ταυτόχρονα ευέλικτος και άκαμπτος, σκληρός και ευγενικός. Διατηρεί την ανοχή του στην πίστη και η σκληρότητα και η βιαιότητα κατευθύνονται στους εχθρούς της πίστης του και στις κακές δυνάμεις. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Ο Μωάμεθ είναι Απόστολος του θεού και αυτοί που είναι μαζί του είναι σκληροί και άκαμπτοι απέναντι στους άπιστους. (48: 29).

... ταπεινοί προς τους πιστούς, υπερήφανοι προς όλους όσους αρνούνται την αλήθεια: (άνθρωποι) που πολεμούν σκληρά για χάρη του Θεού και δεν φοβούνται να επικριθούν από κάποιον που μπορεί να τους επικρίνει. (5: 54).

Οι σίχοι αυτοί περιγράφουν τη στάση των πιστών όταν δεν χαράμιζαν καμία προσπάθεια για χάρη του jihad – αγωνιζόμενοι σκληρά για το Θεό. Αλλά όταν εγκαταλείψαμε το jihad και δεν τηρούσαμε τη θέληση του Θεού και αρχίσαμε να πολεμάμε μεταξύ μας και ήμασταν υποχωρητικοί απέναντι στους

εχθρούς μας, ο Θεός προκάλεσε τη μεγάλη μας δοκιμασία, επιτρέποντας να μας εξουσιάσουν εκείνοι που δεν Τον φοβούνται ή δεν έχουν οίκτο για μας. Τέτοιοι άνθρωποι έχουν διοικήσει τη γη μας και έχουν γίνει άρχοντες.

Μετάνοια και Εξιλέωση

Ο Θεός έχει κάνει τον άνθρωπο να συνηθίζει στις εύκολες απολαύσεις μιας εφήμερης ζωής, όπως ο πλούτος, το σεξ και η φήμη. Επίσης ο άνθρωπος υποκύπτει πολύ γρήγορα στα χαρακτηριστικά του θυμού, της εκδίκησης και της διαφθοράς και πάντα μπαίνει στον πειρασμό να παρασυρθεί από αρνητικές δυνάμεις μέσα του. Άρα πως μπορεί να σώσει τον εαυτό του από τέτοιους πειρασμούς;

Στην πραγματικότητα ο Θεός, από οίκτο, έχει δώσει στον άνθρωπο την ευκαιρία να μετανοήσει. Μέσω της μετάνοιας και της εξιλέωσης, ο άνθρωπος μπορεί να μετατρέψει αυτή την καταγραφή λανθασμένων πράξεων σε καταγραφή καλών πράξεων και να ανταμειφθεί στη μετά θάνατον ζωή. Ο Παντοδύναμος Θεός πράγματι συγχωρεί πάντα:

Θα εξαιρούνται όμως, εκείνοι που μετανοούν και αποκτούν πίστη και κάνουν ενάρετες πράξεις: επειδή αυτοί είναι των οποίων τις κακές πράξεις θα μετατρέψει σε καλές, ότι πράγματι ο Θεός συγχωρεί, δίνει χάρη. (25: 70).

Δεδομένου ότι μετανοούμε γνήσια, η πόρτα της μετάνοιας είναι ανοιχτή για μας όσο ζούμε και μένει ανοιχτή μέχρι την τελευταία μας ανάσα – μέχρι την ώρα που η ψυχή του ετοιμοθάνατου βγει. Είναι η ώρα που αντιμετωπίζουμε την αλήθεια όπως εκφράζεται από τον Προφήτη. Ο βαθμός και η ουσία της μετάνοιας ενός ανθρώπου θα είναι έκδηλα την ώρα εκείνη. Καθώς η μετάνοια είναι μια έκφραση οικειοθελούς παράδοσης στο Θεό, δεν θα έχει αποτέλεσμα όταν ένας άνθρωπος αφήνει την τελευταία του πνοή, αν δεν είχε επιλέξει να μετανοήσει συνειδητά όταν είχε την ευκαιρία. Αυτή η μορφή της μετάνοιας την τελευταία στιγμή είναι περισσότερο μια πράξη που εκτελείται από καταναγκασμό, παρά οικειοθελώς. Ο Παντοδύναμος Θεός λέει:

Πράγματι, η αποδοχή από το Θεό της μετάνοιας σχετίζεται μόνο με εκείνους που κάνουν κακό από άγνοια και μετά μετανοούν πριν ο χρόνος τους τελειώσει και είναι εκείνοι στους οποίους ο Θεός θα στραφεί ξανά με το έλεός Του – γιατί ο Θεός είναι παντογνώστης, σοφός ενώ δεν θα γίνει δεκτή η μετάνοια εκείνων που κάνουν κακές

πράξεις μέχρι να πεθάνουν και μετά λένε «Να τώρα μετανιώ!», ούτε εκείνων που πεθαίνουν ως απαρνητές της αλήθειας... (4: 17-18).

Η αντίσταση στον πειρασμό και η αποφασιστικότητα να μην συμπεριφέρεσαι αμαρτωλά είναι οι βασικές συνθήκες για γνήσια μετάνοια. Για παράδειγμα, δεν θα μπορούσατε να δεχθείτε τη συγγνώμη κάποιου που σας πετάει βρώμικο νερό, ζητά συγχώρεση όταν παραπονιέστε, αλλά απειλεί να κάνει το ίδιο την επόμενη μέρα.

Η μετάνοια έχει δυο πλευρές, την πνευματική και τη σωματική. Η πνευματική πλευρά αντανακλάται στην ικανότητά μας να συνειδητοποιούμε πόσο μεγάλη ζημιά μπορούν να προκαλέσουν οι αμαρτωλές πράξεις και η σωματική πλευρά φανερώνεται στον τρόπο με τον οποίο συγκρατείτε τον εαυτό σας από το να τις κάνει, φρενάροντας την κατάλληλη στιγμή. Ο εαυτός 'επωμίζεται το φταίξιμο', ωστόσο, αν δεν γίνει έτσι. Με άλλα λόγια, ένα έγκλημα που διαπράττει κάποιος που δεν ξέρει τη σοβαρότητά του, είναι πολύ μικρότερο σε σύγκριση με κάποιον που γνωρίζει πολύ καλά τις συνέπειές του.

Το δεύτερο σημείο που αφορά τη μετάνοια είναι ότι οι καλές πράξεις πρέπει να κυριαρχούν – η δύναμη του να εμμένουμε σε ευγενείς αξίες παρά να υποστηρίζουμε αξίες που είναι καταστροφικές και διεφθαρμένες. Με άλλα λόγια, η μετάνοια πρέπει να αντανακλάται στην αλλαγή συμπεριφοράς. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Και όταν εκείνοι που πιστεύουν στις αποκαλύψεις Μας έρχονται σε σένα, πες: Ειρήνη σε εσάς! Ο Κύριός σας έχει διατάξει γι' Αυτόν έλεος, ώστε εκείνοι από εσάς που κάνουν κακό μέσω της άγνοιας και μετανοούν αργότερα έπ' αυτού και κάνουν καλό (γι' αυτόν), ιδού! Είναι φιλεύσπλαχνος, ελεήμων. (6: 54).

Αλλά όποιος μετανοεί μετά τα παραπτώματά του και διορθώνεται, ιδού! Ο Θεός θα αναθεωρήσει την απόφασή του γι' αυτόν. Ιδού! Ο Θεός συγχωρεί και ελεεί! (3: 89).

Εκτός από εκείνους που μετανοούν και διορθώνονται και κάνουν ξεκάθαρη (την αλήθεια). Αυτοί είναι προς τους οποίους αναθεωρώ την απόφασή μου. Είμαι ο Διαλλακτικός, ο Φιλεύσπλαχνος. (2: 160).

Κάποιος πρέπει να γυρίσει καινούργια σελίδα με το να προσπαθεί να μην παραβαίνει το Θείο Νόμο και να είναι αποφασισμένος να μην επαναλάβει τα λάθη του. Αλλά αν, παρά την απόφασή σας, η δύναμη της θέλησής σας

προδώσει ή οι περιστάσεις σας αναγκάσουν να κάνετε σφάλματα, τότε μετανοείτε ξανά και θα συγχωρεθείτε ακόμα και αν η ίδια κατάσταση ξανασυμβεί.

Ωστόσο, αν η αποφασιστικότητά σας ελαττώνεται και λέτε στον εαυτό σας «Δεν πειράζει. Θα εκπληρώσω την επιθυμία μου, κάνοντας μια λανθασμένη πράξη αυτή τη φορά και μετά θα ζητήσω συγνώμη», η μετάνοιά σας δεν είναι γνήσια και επομένως δεν θα γίνει αποδεκτή.

Είναι αρκετό να μετανοείτε απέχοντας από τις κακές πράξεις ενώ ξέρετε πολύ καλά τι κάνετε. Ο Θεός με το μεγαλείο Του θα σας συγχωρέσει.

Αλλά ας πούμε ότι πληγώνετε ένα άλλο ανθρώπινο ον κλέβοντας τα χρήματά του ή χτυπώντας τον σωματικά, ψευδομαρτυρώντας, κουτσομπολεύοντας ή εκβιάζοντας, κλπ. σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να ξεκαθαρίσετε τα πράγματα με τον άνθρωπο αυτό ή να πάρετε την συγχώρεσή του. Με τη σειρά του, ο Θεός μπορεί να σας δείξει οίκτο. Διαφορετικά, την Ημέρα της Κρίσεως ο άνθρωπος αυτός μπορεί να οικειοποιηθεί όλες τις δικές σας καλές πράξεις, ενώ εσείς να πρέπει να σηκώσετε το βάρος των παραπτώματων του.

Αλλά όσες αμαρτίες και αν διαπραχθούν, η πόρτα της μετάνοιας είναι πάντοτε ανοιχτή και δεν πρέπει ποτέ να σκεφτόμαστε ότι ο Θεός δεν θα μας συγχωρέσει. Πράγματι, το να ζητάς απελπισμένα τη συγχώρεσή του είναι η πιο βαριά αμαρτία από όλες!

Ω υπηρέτες Μου που έχετε παρανομήσει ενάντια στους εαυτούς σας! Μην απελπίζεστε για τον οίκτο του Θεού. Προσοχή, ο Θεός συγχωρεί όλες τις αμαρτίες. (39: 53).

Έτσι η αληθινή μετάνοια είναι να σταματήσουμε να κάνουμε το λάθος και συνειδητά να κάνουμε αυτό που ξέρουμε ότι είναι το σωστό. Ο καθένας πρέπει να ζητά συγχώρεση μόνο από το Θεό όπως ορίζεται στο Ιερό Κοράνιο:

Σας έφερε στη ζωή από το χώμα της γης και σας έκανε να ευημερήσετε εκεί. Ζητήστε του επομένως να συγχωρέσει τις αμαρτίες σας και μετά στραφείτε σε Εκείνον με μεταμέλεια. (11: 61).

Από τώρα ζητήστε από τον Συντηρητή σας να σας συγχωρέσει για τις αμαρτίες σας και στραφείτε προς Εκείνον με μεταμέλεια. Γιατί πραγματικά ο Συντηρητής μου απονέμει χάρη, είναι πηγή αγάπης. (11: 90).

Από τώρα ω λαέ μου, ζητήστε από τον Συντηρητή σας να σας συγχωρέσει για τις αμαρτίες σας και μετά στραφείτε σε Εκείνον με μεταμέλεια. (11: 52).

Ο Προφήτης επίσης ανέφερε το θέμα της μετάνοιας με τον ίδιο τρόπο, παρακινώντας μας να ζητήσουμε τη συγχώρεση του Θεού και να σωθούμε από την τιμωρία στη μετά θάνατον ζωή.

Οι αμαρτωλοί άνθρωποι μπορεί να υπαχθούν σε διάφορες κατηγορίες, μια και είναι εκείνοι που ζουν και πεθαίνουν βλασφημώντας, για τους οποίους δεν υπάρχει καμία ελπίδα συγχώρεσης:

Πράγματι, ο Θεός δεν συγχωρεί την απόδοση της Θείας Φύσης σε κανέναν εκτός από Αυτόν. (4: 48).

Η μοίρα των πιστών που δεν περνούν τη ζωή τους σε αρμονία με τη Θεία Θέληση και που δεν ζητούν την συγχώρεση του Θεού, είναι στα χέρια του Θεού, ο οποίος μπορεί να τους συγχωρέσει αν το επιθυμεί:

Αυτός συγχωρεί οποιαδήποτε μικρή αμαρτία εκείνων που Αυτός θέλει. (4: 48).

Και αν Αυτός το επιθυμεί ίσως τους τιμωρήσει στη φωτιά της κολάσεως αν και μπορεί να μη μείνουν για πάντα εκεί. Κανένας δεν πρέπει να το υποτιμά αυτό. Ως θνητοί δεν είμαστε ικανοί να αντέξουμε ούτε μια φλόγα ακόμα και για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, άρα γιατί να ριψοκινδυνεύσουμε βάζοντας τον εαυτό μας σε μια θέση όπου μπορεί να υποφέρουμε τη φωτιά της κολάσεως για πολύ καιρό;

Αν και ο Θεός, με την ευσπλαχνία και την γενναιοδωρία Του, συγχωρεί εκείνους που μετανοούν αφού έχουν παραβεί τη θέλησή Του, η μεγαλύτερη επιβράβευση από όλες είναι για εκείνους που οικειοθελώς μένουν μακριά από τον πειρασμό, ακόμη και όταν είναι πολύ ισχυρός, εξαιτίας του μεγάλου σεβασμού που έχουν στην καρδιά τους για τη δύναμη του Θεού. Για παράδειγμα, ένας άντρας μπορεί να είναι έτοιμος να απατήσει τη γυναίκα του, όταν θυμάται την επιθυμία του Θεού και δεν μπαίνει σε άλλους πειρασμούς, αν και έχει διεγερθεί υπερβολικά. Μόνο ένας άνθρωπος που του έχει δοθεί από το Θεό μια δυνατή θέληση είναι ικανός να συγκρατεί τον εαυτό του από το να μπλεχτεί κατά πρώτο λόγο.

Το να μπλέκεσαι σε καταστάσεις σαν κι αυτή είναι μάλλον σαν να κάνεις ένα πείραμα για μια επικίνδυνη κολλητική ασθένεια και να βεβαιωθείς ότι

εισπνέεις τα μικρόβια την ίδια στιγμή. Οποιοσδήποτε επιζήσει πρέπει να έχει αναπτύξει ένα ισχυρό ανοσοποιητικό σύστημα, αλλά οι πιθανότητες να κολλήσει την ασθένεια θα ήταν περίπου ένα τοις εκατό.

Αυτό το παράδειγμα τίθεται στο πλαίσιο μιας σωματικής ασθένειας. Τι γίνεται όμως με τις δικές σας παραβάσεις; Η εντύπωση σε αυτές δεν βοηθά να αναπτυχθεί το ανοσοποιητικό μας σύστημα, άρα αν θέλουμε να είμαστε σίγουροι ότι μένουμε επικεντρωμένοι στο θέλημα του Θεού θα πρέπει να αποφεύγουμε να κάνουμε παρέα με ανθρώπους των οποίων οι τρόποι μπορούν να μας παρασύρουν. Μπορείς να κρίνεις έναν άνθρωπο από την παρέα που κάνει. Πραγματικά υπάρχει μια δημοφιλής παροιμία που λέει «Δείξε μου τους φίλους δυο να σου πω ποιος είσαι.»

Ας ελπίσουμε ότι η νέα γενιά θα αντιληφθεί τον ενδεχόμενο κίνδυνο αυτών των πειρασμών και προσευχόμαστε για την καθοδήγησή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΠΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Ζώντας με την Ιδέα του Θανάτου

Η στάση μας απέναντι στο θάνατο μπορεί να ταξινομηθεί σε τέσσερις κατηγορίες. Υπάρχουν εκείνοι που υποστηρίζουν την ανόητη άποψη π.χ.

ενός ποιητή, που ισχυρίζεται ότι «Οτιδήποτε έχει συμβεί στο παρελθόν έχει τελειώσει και καθώς δεν ξέρεις τι θα συμβεί στο μέλλον μπορείς να ζήσεις το παρόν!».

Οι άνθρωποι που έχουν υιοθετήσει αυτή τη φιλοσοφία της ζωής θεωρούν την ημέρα που πέρασε σαν κάτι που τελείωσε και δεν σκέφτονται το μέλλον. Έχουν τη γνώμη ότι δεν υπάρχει λόγος να σκέφτονται αυτό που έχει ήδη γίνει. Αλλά, για όνομα του Θεού, δεν έχει τελειώσει! Οι πράξεις μας καταγράφονται στα αρχεία των έργων μας, καλές και κακές και καμία από αυτές δεν θα μείνει έξω από αυτό το αρχείο. Μπορεί να ελπίζουμε ότι οι πράξεις μας είναι αθέατες, αλλά μόνο στο υποσυνείδητό μας είναι αθέατες. Διαφορετικά, οτιδήποτε έχουμε κάνει είναι παρόν στην ψυχή μας και ο θεός γνωρίζει τα έργα μας, αν και εμείς μπορεί να τα ξεχνάμε. Πράγματι, οι άνθρωποι που ποτέ δεν σκέφτονται το θάνατο είναι οι περισσότερο παραπλανημένοι, σε σύγκριση με τις άλλες τρεις κατηγορίες.

Μπορούμε να συγκρίνουμε τη στάση της δεύτερης κατηγορίας ανθρώπων με εκείνη του Πέρση ποιητή, Umar Khayyam. Πολλοί άνθρωποι επηρεάστηκαν από τις αντισυμβατικές του απόψεις όσον αφορά τους θνητούς. Λέει «Εφόσον ο θάνατος είναι μια αδιάψευστη αλήθεια και η ζωή είναι μικρή και εφήμερη, ας τη γεμίσουμε με αγάπη και πάθος. Και όταν μας χτυπάνε η δυστυχία και η απελπισία, ας αναζητήσουμε καταφύγιο στο κρασί και στην ποίηση και ας απολαύσουμε τις απαγορευμένες απολαύσεις!».

Ύστερα υπάρχουν άνθρωποι που σκέφτονται το θάνατο σαν φαινόμενο και ένα γεγονός χωρίς συνέπειες. Αυτοί οι άνθρωποι ανήκουν στην τρίτη κατηγορία. Ο άραβας ποιητής Abul Atahiya είναι πασίγνωστος για τους στίχους του για το φαινόμενο του θανάτου, αλλά δεν έχει μιλήσει για το τι συμβαίνει μετά θάνατον σαν να συμφωνεί με τους ανθρώπους που λένε «Ο θάνατος δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένας βαθύς ύπνος στον τάφο».

Τελικά, η τέταρτη κατηγορία ανθρώπων είναι εκείνοι που ακολουθούν την οδό της αλήθειας, επειδή συνειδητοποιούν ότι η ζωή είναι αιώνια και ότι ο θάνατος είναι η αρχή και όχι ένας βαθύς ύπνος. Πράγματι, υπάρχει μια ακόμη πολύ μεγαλύτερη ζωή που είναι απεριόριστη, μπορεί να είναι μια ζωή αιώνιας ευδαιμονίας και χαράς ή μια ζωή ατέλειωτου πόνου.

Η Μετά Θάνατον Ζωή

Η μετά θάνατον ζωή είναι η αληθινή ζωή. Δεν είναι ορατή από εκείνους που είναι κοντόφθαλμοι και δεν μπορεί να την καταλάβει κάποιος που είναι ανόητος ή δεν επιθυμεί να ακούει τέτοια πράγματα. Αλλά όποιος πραγματικά χρησιμοποιεί τα μάτια του και το μυαλό του για να δει και να καταλάβει την αλήθεια, θα συνειδητοποιήσει ότι η αλήθεια αποτελείται από αρκετά στάδια.

Ο άνθρωπος ξεκινά σαν ασήμαντη μάζα, συρρικνωμένος στη μήτρα της μητέρας του. Σε αυτό το στάδιο, εάν του δινόταν η δύναμη του συλλογισμού, θα θεωρούσε τη μήτρα ως την τελευταία του κατοικία και κάποια που θα εγκατέλειπε μόνο κατ' ανάγκην. Αν μπορούσε να μιλήσει σε αυτό το στάδιο, θα δήλωνε ότι η αποχώρηση από την κοιλιά της μητέρας του θα σήμαινε ότι είναι νεκρός και ότι θα ταφεί με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που σκεφτόμαστε το θάνατο και την αποχώρηση από αυτό εδώ τον κόσμο. Αλλά είναι επίσης μια διαδικασία γέννησης, μια μετάβαση από αυτό τον κόσμο σε κάποιο άλλο, που είναι πιο εκτεταμένος και πιο απόμακρος από τη δική μας θνητή, υλική ζωή. Είναι ο κόσμος της αιώνιας ζωής.

Προετοιμασία για το Θάνατο

Ο ζήλος μας για τη ζωή είναι ένα έμφυτο ανθρώπινο ένστικτο. Οι φιλοδοξίες που τρέφουμε και οι ελπίδες που έχουμε είναι ατελείωτες. Πράγματι, γι' αυτό το λόγο ο θάνατος, παρά το γεγονός ότι συνδέεται στενά με τις αισθητήριες αντιλήψεις μας, είναι πολύ μακριά από τις σκέψεις μας.

Ακόμη και η θέα μιας κηδείας μπορεί να μην μας υπενθυμίζει το δικό μας θάνατο. Αντιθέτως πολλοί από εμάς ζούμε με την ψευδαίσθηση ότι ο θάνατος είναι κάτι που δεν θα συμβεί ποτέ σε μας. Ακόμη και όταν πηγαίνουμε σε μια κηδεία, το μυαλό μας ίσως γυρίζει αλλού. Υπάρχουν νεκροταφεία γύρω μας, αλλά μας κάνουν να σκεφτόμαστε το γεγονός ότι κάποια μέρα θα ξαπλώσουμε για ξεκούραση;

Ευτυχώς όμως, το νεκροταφείο δεν είναι η έσχατη κατοικία μας! Είναι τα υλικά μας σώματα που θα ξεκουραστούν. Το σώμα είναι σαν ρούχο που το βγάζουμε όταν λερωθεί. Και η ψυχή ξεφεύγει από το σώμα με τον ίδιο τρόπο που το παιδί ξεφεύγει από τον πλακούντα όταν γεννηθεί.

Όποιος δεν ακολουθεί το μονοπάτι του Θεού ίσως ξεχάσει τα περί θανάτου. Αλλά ο πιστός είναι πάντα έτοιμος για το τέλος του και

προετοιμάζεται γι' αυτό μετανοώντας στο Θεό και ζητώντας τη συγχώρεσή Του. Ένας τέτοιος άνθρωπος ξεκαθαρίζει όλα τα χρέη του, όσον αφορά τα χρήματα και τις υποχρεώσεις. Συνεχώς σκέφτεται τις πράξεις του, ευχαριστώντας το Θεό για τις επιτυχίες του και ζητώντας συγχώρεση για τις αποτυχίες του και τα ελαττώματά του. Περιμένει τη ζωή μετά θάνατον σκεπτόμενος την ημέρα που όλα τα μάτια θα αναγκαστούν να στραφούν προς το Θεό και να μάθουν την τιμωρία μετά θάνατον. Ένα τέτοιο άτομο συνεχώς αναζητά την ευχαρίστηση του θεού μέσα από τις ευγενικές του πράξεις και μέσα από προσευχή και υπομονή.

Ο Συνειδητός Θάνατος

Να μερικοί στίχοι από το Ιερό Κοράνιο που αφορούν το ζήτημα του θανάτου:

Γιατί τότε όταν (η τελευταία πνοή) φτάνει στο λαιμό (ενός ετοιμοθάνατου ανθρώπου) τη στιγμή που εσείς αβοήθητοι κοιτάζετε αφηρημένα – και ενώ Εμείς πάμε πιο κοντά σε αυτόν από εσάς, μολονότι δεν (Μας) βλέπετε: γιατί τότε (εάν το πιστεύετε αυτό) ότι δεν στηρίζεστε αληθινά (σε Μας) δεν μπορείτε να κάνετε αυτή (τη ζωή που φεύγει) να επιστρέψει – εάν αυτό που ισχυρίζεστε είναι αλήθεια; (50: 83-87).

Με άλλα λόγια, όταν ο θάνατος πλησιάζει τείνουμε να πανικοβαλλόμαστε και να αισθανόμαστε αβοήθητοι' ζητάμε ιατρική βοήθεια για τον ετοιμοθάνατο και τον φροντίζουμε όσο περισσότερο μπορούμε. Αλλά σε αυτό το σημείο μπορεί κάποιος που ισχυρίζεται ότι δεν εξαρτάται από το Θεό να κάνει κάτι για να επαναφέρει την υγεία και να του δώσει νέα παράταση ζωής; Αυτή είναι μια θεική πρόκληση για εκείνους που αρνούνται την ύπαρξη του θεού. Είναι ένα ερώτημα που δεν μπορούν να απαντήσουν.

Μια Παράλογη Αμφιβολία

Κάποιοι άνθρωποι που έχουν εγκαταλείψει τη θρησκεία ίσως ρωτήσουν κυνικά «Πως μπορεί ο Άγγελος του Θανάτου να είναι με δυο ανθρώπους που πεθαίνουν την ίδια στιγμή, στην Αμερική και την Κίνα;»

Η απάντηση σε αυτή τη δήλωση είναι:

1 – Από την οπτική του αγγέλου, ο πλανήτης γη μοιάζει με ένα μικροσκοπικό μόριο - μάλλον όπως βλέπουμε εμείς ένα μικρό δοχείο που είναι καλυμμένο από χιλιάδες μυρμήγκια. Στην πραγματικότητα, ένας άγγελος είναι πιο γιγάντιος στο ανάστημά από μας τα μικροσκοπικά πλάσματα: η υδρόγειος στην οποία ζούμε είναι σαν ένα σπυρί από σάρι στο χέρι ενός αγγέλου.

2 – Ο Άγγελος του Θανάτου έχει βοηθούς που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην προκαθορισμένη ώρα του θανάτου.

... όταν ο θάνατος πλησιάζει ο καθένας από σας, Αγγελιοφόροι μας προκαλείτε το θάνατό του... (6: 61).

Η Ημέρα της Κρίσεως

Η δεύτερη βασική αρχή της πίστη είναι η πίστη στην Ημέρα της Κρίσεως. Το Ιερό Κοράνιο δίνει τόσο μεγάλη σημασία σε αυτή την αρχή όσο και στην πίστη στο Θεό: οι δυο αρχές αναφέρονται σταθερά μαζί.

Ένας πιστός έχει συνεχώς επίγνωση της Ημέρας της Κρίσεως και αυτή η γνώση προσδιορίζει τις πράξεις του: κάνει όσο το δυνατόν περισσότερο καλό για να δρέψει την ανταμοιβή την Ημέρα εκείνη και αποφεύγει να εμπλακεί σε πράξεις που θα τον βλάψουν πνευματικά. Θα αντισταθεί ακόμα και στους πιο ευχάριστους και επιθυμητούς πειρασμούς, συνειδητοποιώντας ότι θα πρέπει να αναλάβει όλη την ευθύνη για τις πράξεις του την Ημέρα εκείνη. Παρομοίως, αν του ζητηθεί να αναλάβει ένα δύσκολο έργο, θα το εκτελέσει γνωρίζοντας τις θετικές συνέπειες. Τέτοιοι άνθρωποι περιγράφονται στο Ιερό Κοράνιο σαν εκείνοι.

... που παροτρύνονται να σηκωθούν από τα κρεβάτια τους (τη νύχτα) για να καλέσουν το Συντηρητή τους με φόβο και ελπίδα και που χαρίζουν σε άλλους αυτό που Εμείς τους παρέχουμε ως συντήρηση... (32: 16).

Είναι άνθρωποι σαν αυτούς, που χαίρονται να υπηρετούν το Θεό, άσχετα με το αν οι καιροί είναι καλοί ή κακοί: Είναι πρόθυμοι να αφήσουν οτιδήποτε έχουν για χάρη των άλλων. Νιώθουν δέος για το Θεό και σέβονται τη δύναμή Του και την ίδια στιγμή παρηγορούνται από το έλεός Του.

Η Τελευταία Ώρα

Το Ιερό Κοράνιο λέει ότι ως ανθρώπινα όντα, κανείς από μας δεν αντιλαμβάνεται την Τελευταία Ώρα, εκτός από το Θεό:

Θα σε ρωτήσουν (Ω Προφήτη) σχετικά με την (Τελευταία Ώρα), [Πότε θα έρθει;] Πες: «Πραγματικά, η γνώση περί αυτού βρίσκεται στον Συντηρητή μου μόνο. Κανείς άλλος, παρά μόνο εκείνος θα το αποκαλύψει στην ώρα του». (7: 187).

«Και η Τελευταία Ώρα θα συμβεί τελείως ξαφνικά...σαν το κλείσιμο του ματιού ή ακόμα πιο γρήγορα...». (16: 77).

Αλλά το Ιερό Κοράνιο λέει ότι ορισμένα παράξενα γεγονότα θα συμβούν στο σύμπαν αυτό πριν την Τελευταία Ώρα: ένα πλάσμα θα εμφανιστεί για να μιλήσει στο ανθρώπινο είδος – το ανθρώπινο μυαλό δεν μπορεί να φανταστεί πως, ή τι είδους κτήνος θα είναι. Η γνώση μας είναι περιορισμένη στο γεγονός ότι ο Θεός έχει αποκαλύψει την πληροφορία αυτή.

Ανάμεσα στα άλλα ιδιόμορφα συμβάντα που θα γίνουν είναι η απελευθέρωση μιας έπαλξης των άγριων φυλών Yajuj και Majuj (που αναφέρονται ως Gog και Magog):

...ισχύει χωρίς αμφιβολία για κοινωνία που έχουμε καταστρέψει ότι αυτοί (ήταν άνθρωποι που) ποτέ δεν θα επέστρεφαν (από τον αμαρτωλό τους βίο) μέχρι τη στιγμή που οι Gog και οι Magog απελευθερωθούν (στον κόσμο) και συρρεύσουν από κάθε γωνιά (της γης) ενώ η πραγματική υπόσχεση της ανάστασης πλησιάζει (στην ολοκλήρωσή της). Αλλά τότε, ιδού! Τα μάτια εκείνων που (στη ζωή τους) ήταν αποφασισμένοι να αρνηθούν την αλήθεια θα κοιτάζουν με τρόμο (και θα αναφωνούν) «Ω αλίμονο σε μας! Πράγματι δεν δώσαμε σημασία σε αυτή(την υπόσχεση της ανάστασης!) – όχι (αποφασισμένοι να) κάνουμε κακό!». (21: 95-97).

Υπάρχουν αναφορές στην Τελευταία Ώρα σε άλλες παραδόσεις, όπως στα Λεγόμενα του Προφήτη, αν και εκείνες δεν αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο. Ανάμεσά τους είναι η εξαφάνιση της αλήθειας και η κυριαρχία της άγνοιας, του αλκοολισμού, της μοιχείας, μια αύξηση στον αριθμό των γυναικών και μείωση στον αριθμό των αντρών, η εξαφάνιση της ειλικρίνειας και της αξιοπιστίας, κοινωνικές ανισότητες, η εμφάνιση ενός απατεώνα μέχρι την εμφάνιση του Ιησού ως Κήρυκα του Θείου Δρόμου, όπως αποκαλύφθηκε στον Τελευταίο όλων των Αγγελιοφόρων, τον Μωάμεθ.

Η Έναρξη της Τελευταίας Ώρας

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρει ότι της Τελευταίας Ώρας θα προηγηθούν ορισμένα σημάδια. Θα γίνει ένας μαζικός σεισμός, που δεν θα μοιάζει με κανέναν από αυτούς που έχει δει η ανθρωπότητα και θα έρθει όταν η ανθρώπινη ζωή είναι ακόμα ανθηρή. Η συνέπεια είναι ότι η ανθρώπινη κοινωνία θα ριχτεί σε μια κατάσταση πανικού και τρόμου και θα βυθιστεί στο σκοτάδι. Ο πανικός θα είναι τόσο δριμύς, ώστε οι μητέρες ίσως ξεχάσουν να θηλάσουν τα μωρά τους, οι έγκυες γυναίκες θα αποβάλλουν εξαιτίας του σοκ και οι άνθρωποι θα χάσουν τις αισθήσεις τους σαν να ήταν μεθυσμένοι.

Και θα σας φαίνεται ότι όλη η ανθρωπότητα έχει μεθύσει, αν και δεν θα είναι μεθυσμένοι – αλλά σφοδρός θα είναι (ο φόβος τους για την) τιμωρία του Θεού. (22: 2).

Η πραγματοποίηση του σεισμού αυτού πριν από την Ημέρα της Κρίσεως επιβεβαιώνεται περαιτέρω σε ένα άλλο εδάφιο του Ιερού Κορανίου:

Όταν η γη συνταραχθεί από την (τελευταία) ισχυρή της δόνηση και (όταν) η γη παραδώσει το φορτίο της και ο άνθρωπος φωνάζει «Τι συνέβη σε αυτή;». (99: 1-3).

Έτσι ο άνθρωπος θα ζήσει στη γη για να γίνει μάρτυρας του σεισμού αυτού και να τον ερευνήσει και να ανιχνεύσει τους λόγους για την πραγματοποίησή του.

Ουράνια Γεγονότα

Όπως είδαμε προηγουμένως, όλη η γνώση σχετικά με την Ημέρα της Κρίσεως και του τι θα γίνει την Ημέρα εκείνη, ανήκει στη σφαίρα του υπερπέραντος. Με την περιορισμένη μας αντίληψη δεν μπορούμε να πληροφορηθούμε γι' αυτό με τον ίδιο τρόπο που θα μπορούσαμε να ανακαλύψουμε για τον υλικό κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε. Το ανθρώπινο μυαλό δεν είναι δυνατόν να την ελέγξει με τον ίδιο τρόπο που ελέγχει επίγεια θέματα: η γνώση μας όσον αφορά την Ημέρα εκείνη βασίζεται μόνο στην κατανόηση της έννοιας και της σημασίας των κειμένων που αφορούν το θέμα.

Βρίσκουμε στο Ιερό Κοράνιο πολλά διατυπωμένα με σαφήνεια κείμενα που περιγράφουν τις αλλαγές και μεταβολές που μπορούν να συμβαίνουν σε αυτό που αποκαλούμε νόμους της φύσης. Είναι κατανοητό για παράδειγμα ότι η συνέχιση αυτών των νόμων εξαρτάται από τη συνέχιση της ζωής στη γη.

Με άλλα λόγια, θα σταματήσουν να είναι έγκυροι όταν αυτή η ζωή παύσει να υπάρχει.

Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο κόσμος που ξέρουμε, με τη γη, τα αστέρια και το υπέροχο σύστημα που τον συγκροτεί, δεν είναι παρά μια προσωρινή κατοικία που στήθηκε για συγκεκριμένο χρόνο και σκοπό.

Άλλα γεγονότα που θα συμβούν την Ημέρα εκείνη είναι ότι θα βουνά θα σειστούν τόσο βίαια που θα γίνουν σαν βαμβάκι. Τεράστια βουνά θα μετατραπούν σε λοφίσκους κινούμενης άμμου και όλη η γη θα γίνει ολοκληρωτικά επίπεδη και γυμνή χωρίς ανώμαλες επιφάνειες. Το Ιερό Κοράνιο μας πληροφορεί για όλα αυτά τα γεγονότα. Λέει ότι τα ύδατα των θαλασσών θα ξεσπάσουν και θα εξατμιστούν, τα αστέρια θα διαρρεύσουν από τους γαλαξίες τους, το φεγγάρι και ο ήλιος θα γίνουν ένα, οι ουρανοί θα ξεκολλήσουν και θα διπλώσουν σα σεντόνια σε ένα. Και η γη θα αλλάξει σε μια άλλη γη. Ο ουρανός επίσης θα αλλάξει.

Το Σφύριγμα της Σάλπιγγας

Δεν έχουμε λεπτομερή περιγραφή της σάλπιγγας που αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο, ούτε του πως θα σφυρίζει. Ότι κι αν λέγεται γι' αυτό, χωρίς την υποστήριξη των εδαφίων του Κορανίου ή αυθεντικών Παραδόσεων (Ρητών του Προφήτη) δεν πρέπει να κρίνονται αξιόπιστα. Παρ' όλα αυτά, στο φως των όσων λέγονται στο Ιερό Κοράνιο, καταλαβαίνουμε ότι η σάλπιγγα μπορεί να σφυρίζει σε δυο περιπτώσεις:

Και εκείνη την Ημέρα, η σάλπιγγα (της κρίσεως) θα ηχήσει και όλα όσα είναι στα ουράνια και όλα όσα είναι στη γη θα χτυπηθούν από τον τρόμο... (27: 87).

Και η σάλπιγγα (της κρίσεως) θα ηχήσει και όλα όσα είναι στους ουρανού και όλα όσα είναι στη γη θα πέσουν αναίσθητα... (39: 68).

Τα παραπάνω εδάφια αναφέρονται στην περίπτωση που ο ήχος της σάλπιγγας θα φέρει το ανθρώπινο είδος σε μια κατάσταση πανικού και αναισθησίας.

Η δεύτερη περίπτωση που θα ηχήσει η σάλπιγγα θα είναι για την ανάσταση. Αυτή είναι η περίπτωση που θα γίνει η κρίση, όπως αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο:

Και (τότε) η σάλπιγγα (της ανάστασης) θα σημάνει – και ιδού! έξω από τον τάφο τους και προς τον Συντηρητή τους θα τρέξουν όλοι. (36: 51).

Ανάσταση και Συνάθροιση

Όλοι όσοι έχουν πεθάνει θα αναστηθούν την Ημέρα της Κρίσεως, με κάθε άνθρωπο να βρίσκεται στην ίδια πνευματική κατάσταση όπως την ημέρα που πέθανε. Αυτό σημαίνει ότι μετά βίας θα αισθανθεί τη χρονική καθυστέρηση.

Ίσως έχει την εντύπωση ότι μόνο μια ώρα ή περίπου τόσο έχει περάσει από το θάνατό του. Η πνευματική του κατάσταση μετά την ανάσταση είναι μάλλον σαν εκείνη ενός ανθρώπου που πέφτει σε κώμα σαν συνέπεια ενός αυτοκινητιστικού ατυχήματος. Όταν συνέρχεται συνεχίζει τη φυσιολογική του ρουτίνα σαν να μην συνέβη τίποτα. Για παράδειγμα, ίσως ξεκινήσει να κάνει οτιδήποτε έκανε πριν χτυπήσει με το αυτοκίνητο – να μιλά σε κάποιον, να διασχίζει το δρόμο, κλπ. Συνεχίζει αυτή τη δραστηριότητα χωρίς να συνειδητοποιεί ότι ήταν ανίσθητος για τρεις ημέρες. Το ανθρώπινο είδος θα βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση την Ημέρα της Κρίσεως. Ανάμεσα στις καθημερινές καταστάσεις παρόμοιες με εκείνες που θα συμβούν την Ημέρα της Κρίσεως είναι η ακόλουθη παραβολή που εμφανίζεται στο Ιερό Κοράνιο:

‘Η, έχεις εσύ, ω άνθρωπε, την ίδια σκέψη με εκείνον που πέρασε από μια πόλη ερημωμένη από τους ανθρώπους της, με τις στέγες της να έχουν υποχωρήσει (και) είπε «Πως θα μπορούσε ο Θεός να επαναφέρει όλα αυτά στη ζωή μετά το θάνατό τους;»

Έπειτα ο Θεός προκάλεσε το θάνατό του για εκατό χρόνια, οπότε μετά όταν τον έφερε πίσω στη ζωή (και) είπε «Πόσο καιρό παρέμεινες έτσι;»

Αυτός απάντησε «Παρέμεινα έτσι μια ημέρα ή το μισό μιας ημέρας.»

(Ο Θεός) είπε «Όχι, αλλά παρέμεινες έτσι εκατό χρόνια!». (2: 259).

Μπορούμε να συγκρίνουμε τους στίχους αυτούς με την άλλη παραβολή του Κορανίου των ανθρώπων στη σπηλιά που κοιμήθηκαν τριακόσια χρόνια και ξύπνησαν με την εντύπωση ότι είχαν κοιμηθεί για λίγες ώρες. Έστειλαν κάποιον με τα χρήματα που είχαν πάνω τους να αγοράσει πράγματα για να φάνε. Αλλά φυσικά, τα χρήματα που χρησιμοποιούσαν ήταν απαρχαιωμένα. Και δεν το ήξεραν καθόλου.

Οι ιστορίες αυτές απεικονίζουν την κατάσταση όλων των ανθρώπων την Ημέρα της Ανάστασης. Όλοι θα διαφωνούμε μεταξύ μας σκεπτόμενοι ότι έχουμε κοιμηθεί μόνο για λίγο:

Και την ημέρα που θα έρθει η Ώρα οι ένοχοι θα ορκίζονται ότι καθυστέρησαν μόνο μια ώρα – έτσι είχαν ξεγελαστεί. Αλλά εκείνοι στους οποίους η γνώση και η πίστη δόθηκαν θα πουν: Η αλήθεια είναι ότι έχετε καθυστερήσει με διαταγή του Θεού μέχρι την Ημέρα της Ανάστασης. Αυτή είναι η Ημέρα της Ανάστασης αλλά δεν το ξέρατε. (30: 55-56).

Έτσι οι άνθρωποι θα έχουν την ψευδαίσθηση ότι ακόμη ζουν σε αυτό τον κόσμο. Αλλά το σοκ και ο τρόμος εκείνης της Ημέρας θα αποκόψουν όλες τις σχέσεις και τη συγγένεια ανάμεσα στους ανθρώπους.

Και όταν η Σάλπιγγα ηχήσει εκεί δεν θα υπάρχει συγγένεια μεταξύ τους την ημέρα εκείνη, ούτε θα ζητούν ο ένας τον άλλο. (23: 101).

Θα αγνοήσουμε ακόμη και τους πιο κοντινούς φίλους μας καθώς όλοι θα είμαστε απασχολημένοι με τα δικά μας 'θέματα'. Θα φύγουμε επίσης από τις οικογένειές μας – προσφέροντάς τους αντάλλαγμα αν χρειαστεί! Όλοι οι άνθρωποι θα μείνουν σε τέτοια κατάσταση μέχρι να μεταφερθούν όλοι στη συνάθροιση.

Ο Θεός θα συγκεντρώσει κάθε άνθρωπο για τη συνάθροιση, από τον Αδάμ μέχρι τον τελευταίο των απογόνων του. Εκείνοι που πέθαναν στον ύπνο τους, πνίγηκαν, καταβροχθίστηκαν από άγρια θηρία, σκοτώθηκαν σε αεροπορικά δυστυχήματα, κήκαν – όλοι θα αναστηθούν από το Θεό που τους δημιούργησε από το τίποτα. Ανάμεσα σε εκείνους που θα συγκεντρωθούν για τη συνάθροιση, θα είναι τα jinn και οι σατανάδες.

Σπεύδοντας προς τον Συντηρητή, οι άπιστοι λένε «Αυτή είναι μια σκληρή ημέρα». (54: 8).

Ύστερα ο Κύριός μας θα διατάξει την κόλαση να εμφανιστεί από απόσταση για να την βλέπουν όλοι. Και Αυτός θα πει **«Δεν σας ανέθεσα, ω εσείς γιοι του Αδάμ, να μη λατρεύετε το διάβολο – ιδού! είναι ο ξεκάθαρος εχθρός σας! – αλλά να λατρεύετε Εμένα; Αυτό ήταν το σωστό μονοπάτι. Κι όμως έχει παρασύρει ένα μεγάλο αριθμό από σας. Δεν είχατε τότε καμία αίσθηση; Αυτή είναι η κόλαση που σας υποσχεθήκαμε (αν τον ακολουθούσατε)».** (30: 60-63).

Και οι παραβάτες θα διαταχθούν από τον Κύριό μας να σταθούν χώρια ώστε να αναγνωριστούν και εκείνη τη στιγμή κάθε παραβάτης θα εύχεται να μην είχε γεννηθεί σαν άνθρωπος. Αυτός θα πει

«Ω θα ευχόμεν να ήμουν μόνο σκόνη...». (78: 40).

Ύστερα ο θεός θα στείλει όλους τους άπιστους, μαζί με τα jinn και τους σατανάδες τους οποίους λάτρευαν σαν θεούς, στην κόλαση. Αυτοί οι θεοί περιλαμβάνουν: το Δία και την Αφροδίτη των Ελλήνων, το Δία και την Αφροδίτη των Ρωμαίων, το Hurmuz και Eherman των Περσών, το Habi των Αιγυπτίων, τον Bal των Φοινίκων και τους Lat και Uzza των Αράβων. Οι άνθρωποι όρισαν αυτούς τους θεούς σαν συντρόφους του Θεού. Οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι όρισαν διαφορετικούς θεούς για διαφορετικά πράγματα: τον Απόλλωνα ως θεό του ήλιου και των τεχνών, το Διόνυσο ως θεό των κρασιού, την Άρτεμη θεά των δασών, τον Ποσειδώνα θεό των θαλασσών, και ούτω καθεξής.

Σε αυτούς ο Θεός θα πει **«Καλέστε αυτούς τους συντρόφους μου τους οποίους αξιώσατε».** Τότε θα τους καλέσουν, αλλά δεν θα ακούν τις προσευχές τους και θα στήσουμε έναν κόλπο καταδίκης μεταξύ τους. (18: 52).

Και ο Θεός θα πει **«Τι σας βασανίζει ώστε δεν μπορείτε να βοηθήσετε ο ένας τον άλλο;».** (37: 25).

Οι αδύναμοι και οι ανίσχυροι θα κοιτάξουν εκείνους που ήταν αλαζόνες στη χρήση της δύναμής, που ορίστηκαν από μόνοι τους ως ηγέτες και καθοδηγητές των ανθρώπων και τους παρέσυραν σε μονοπάτια πολυθεισμού και απιστίας. Και εκείνη την κρίσιμη ώρα εκείνοι που έχουν παρασυρθεί θα ρωτήσουν τους ηγέτες τους:

«Είμαστε οπαδοί σας, δεν μπορείτε να αποτρέψετε την καταδίκη του Θεού;». (14: 21).

Αλλά εκείνοι οι ηγέτες δεν έχουν απαντήσεις. Μπορούν μόνο να αποφύγουν τις ερωτήσεις που τους τίθενται και να απαλλάξουν τους εαυτούς τους ομολογώντας την ανικανότητά τους είτε να σώσουν τους εαυτούς τους ή εκείνους που παρέσυραν. Στέκονται όλοι με πλήρη υποταγή αφού γελοιοποιούνται μπροστά στον Κύριο όλων των δημιουργημάτων: το πάνθεο με όλες τις θεότητες θα έχει εξαφανιστεί, όπως θα εξαφανιστεί η ψεύτικη ηγεσία και οι δεσμοί μεταξύ των απίστων και των αντικειμένων λατρείας θα

έχουν σπάσει. Πράγματι, τα ίδια αντικείμενα της λατρείας θα απωλεσθούν εξαιτίας της ενοχής για το ψεύδος που δημιουργήθηκε γύρω τους από εκείνους που τους λάτρευαν. Ακόμη και ο Σατανάς θα παραδεχθεί τη δολιότητα στους οπαδούς του.

Και όταν όλα θα έχουν αποφασιστεί ο Σατανάς θα πει «Προσέξτε, ο Θεός σας υποσχέθηκε κάτι που έμελλε να πραγματοποιηθεί. Εγώ επίσης (με κάθε τρόπο) έδωσα υποσχέσεις σε εσάς – αλλά σας εξαπάτησα». (14: 22).

Ο Σατανάς θα αρνηθεί την ευθύνη του και θα τη φορτώσει σε εκείνους που τον ακολούθησαν. Θα ομολογήσει την ικανότητα και την απελπισία του και θα παραδεχτεί ότι δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτα, εκτός από το να σπείρει κακές σκέψεις και να οδηγήσει τους ανθρώπους στον πειρασμό και την αναληθή διδασκαλία. Αυτός δεν είχε καμία απολύτως δύναμη:

Κι όμως δεν είχα καμία εξουσία σε όλους εσάς. Εγώ απλώς σας καλούσα και εσείς ανταποκρινόσασταν σε μένα. Επομένως μη ρίχνετε το φταίξιμο σε μένα, αλλά κατηγορήστε τους εαυτούς σας. (14: 22).

Αληθώς, η δύναμη του Σατανά είναι πράγματι μικρή. (4: 76).

Όλα αυτά είναι απόδειξη ενάντια σε εκείνους που ισχυρίζονται ότι χρησιμοποιούν τα jinn και τους σατανάδες για να επηρεάσουν τους ανθρώπους – και ακόμη τους πείθουν ότι μπορούν να θεραπεύσουν την αρρώστια τους μέσα από τη χρήση αυτών των αθέατων όντων.

Ο Απολογισμός των Πράξεων

Κάθε άνθρωπος θα παρουσιαστεί για τον απολογισμό των πράξεων. Μια ισορροπία απόλυτης δικαιοσύνης θα τεθεί, που δεν θα αγνοήσει ούτε το πιο ασήμαντο πράγμα. Όλα θα ληφθούν υπόψη – όλα όσα είναι στη γη και στους ουρανούς, ακόμα και τα ηλεκτρόνια σε ένα άτομο! Ο άνθρωπος θα λογοδοτήσει για όλες τις πράξεις του και κάθε υποκρισία, ενέργεια επιβουλής ή απάτης που ενέδωσε στη ζωή του θα μετρήσει εναντίον του. Θα είναι ένας απόλυτα δίκαιος απολογισμός πράξεων: μόνο οι καλές μας πράξεις, οι προσευχές και οι ικεσίες στο Θεό για συγχώρεση και οίκτο θα μετρήσουν υπέρ μας. Οποιαδήποτε επίγεια αγαθά που ίσως απολαμβάναμε στη γη, όπως πλούτος, επιρροή και δύναμη δεν θα μπορούν να προσφέρουν καμία βοήθεια την Ημέρα του Απολογισμού, εκτός από την περίπτωση που

χρησιμοποιούσαμε τα αγαθά αυτά για χάρη του Θεού, στο μονοπάτι Του και με υπακοή σε Αυτόν.

Εκείνη την Ημέρα, κανείς δεν θα μπορεί να βοηθήσει κανένα, και κανείς δεν θα μπορεί να μεσολαβήσει στο Θεό εκτός κι αν του δώσει την άδειά Του. Η επίκληση στον άλλο κόσμο θα είναι διαφορετική από αυτή του κόσμου που ζούμε. Σε αυτό τον κόσμο μπορεί να έχουμε την ικανότητα να μεσολαβούμε σε κάποιον που βρίσκεται σε θέση ισχύος με βάση την καλή θέληση ή την επιρροή που έχουμε σε αυτόν τον άνθρωπο. Αυτή η μορφή διαμεσολάβησης ίσως δεν είναι ειλικρινής. Μπορεί να έγινε με σκοπό να εξυπηρετήσουμε έναν εργαζόμενο ή να έχουμε απαλλάξει κάποιον που κατηγορήθηκε για κάποιο σφάλμα. Ωστόσο, η μεσολάβηση στον άλλο κόσμο μπορεί να συμβεί όταν ο Θεός, από οίκτο, επιθυμεί να δώσει άφεση σε κάποιον και να τιμήσει έναν άνθρωπο με τη γενναιοδωρία Του για να προσπαθήσει να εξευμενίσει κάποιον ή κάποια. Σε αυτή την περίπτωση Αυτός δίνει την άδεια σε κάποιον να μεσιτεύσει και ανάλογα, το πρόσωπο στο οποίο η Θεϊκή άδεια δίνεται παρεμβαίνει.

Μαρτυρία και Απόδειξη

Στα δικαστήρια του κόσμου αυτού προεδρεύουν άνθρωποι που έχουν εκπαιδευτεί να γίνουν δικαστές. Η δικαιοσύνη που απονέμεται από αυτά τα δικαστήρια είναι περιορισμένη και σε καμία περίπτωση αψεγάδιαστη. Τα γεγονότα κάθε προσφυγής στα δικαστήρια κρίνονται με βάση απτές αποδείξεις. Ωστόσο, στα δικαστήρια του άλλου κόσμου θα προεδρεύει ο Θεός· η δικαιοσύνη θα είναι απόλυτη και απεριόριστη. Οι προφήτες θα είναι μάρτυρες, όπως και οι άγγελοι που κατέγραψαν καλές και κακές πράξεις· το μητρώο τους θα περιέχει στατιστικές πληροφορίες για τις εξομολογήσεις των αμαρτωλών και ακόμη και τα μέλη του σώματος θα δώσουν μαρτυρία για τις πράξεις που έχουν γίνει.

Μαρτυρία από τους Αγγελιοφόρους

Την Ημέρα του Απολογισμού οι προφήτες θα έρθουν μπροστά:

Το μητρώο (ή Πράξεις) θα ανοιχτεί· οι προφήτες και οι μάρτυρες θα κληθούν. (39: 69).

Κάθε κοινωνία θα κριθεί με την παρουσία του προφήτη της, σύμφωνα με τα sharia (θρησκευτικός νόμος), που τηρούσε σε αυτόν τον κόσμο.

Και θα δεις όλους τους ανθρώπους να γονατίζουν: όλη οι άνθρωποι θα κληθούν στην καταγραφή. (45: 28).

Πώς τότε εάν εμείς φέραμε από τους ανθρώπους ένα μάρτυρα, και φέραμε το μάρτυρα ενάντια στους ανθρώπους αυτούς. (4: 41).

Τα Βιβλία και οι Πάπυροι

Οι πάπυροι πάνω στους οποίους οι πράξεις που έχουμε κάνει σε αυτό τον κόσμο θα καταγραφούν και θα παραμείνουν διπλωμένοι· αυτοί οι πάπυροι δεν αποκαλύπτονται και είναι ένα μυστικό για το οποίο οι άνθρωποι δεν θα μάθουν τίποτα. Εάν μετανοήσουμε με κάθε ειλικρίνεια για τα αμαρτήματα που διαπράξαμε, αυτά τα αμαρτήματα θα διαγραφούν από τους παπύρους. Εάν δεν μετανοήσουμε αυτές οι πράξεις θα παραμείνουν καταγεγραμμένες και την Ημέρα του Απολογισμού θα τεθούν σε συζήτηση και θα γίνουν γνωστές σε όλους – όπως τα αποτελέσματα των εξετάσεων. Και όπως στα αποτελέσματα των εξετάσεων, θα παραμείνουν υπό τη φύλαξη των εξεταστών σαν φυλαγμένο μυστικό. Έτσι κανείς δεν θα μάθει για το ποιος πέτυχε μέχρι να καθοριστούν η ημερομηνία και ο χρόνος για την αναοίνωση των αποτελεσμάτων. Τότε αυτά τα αποτελέσματα θα γίνουν γνωστά σε όλους όσους ενδιαφέροντα γι' αυτά και οι ειδήσεις που αφορούν εκείνους που απέτυχαν στις εξετάσεις τους θα διαδοθούν ανάμεσα στην οικογένεια και τους φίλους. Αλλά την Ημέρα του Απολογισμού ο κατάλογος των καλών πράξεων και της αποτυχίας για υπακοή στο Θείο Νόμο θα γίνουν γνωστά σε ολόκληρη τη συνάθροιση της ανθρωπότητας. Εάν αποτύχεις σε ένα διαγώνισμα ίσως χάσεις ένα χρόνο από τη σταδιοδρομία σου, αλλά η αποτυχία στη θεία εξέταση που ορίστηκε από το Θεό – η εξέταση της πίστης στο Θεό και της πίστης και εκτέλεσης αυτού που Εκείνος ορίζει, θα οδηγήσει κάποιους στην κόλαση και αν είναι άπιστος θα του στερήσει την αιώνια ευτυχία.

Εκείνη την Ημέρα οι Πάπυροι θα ξεδιπλωθούν και κάθε άνθρωπος θα λάβει το μητρώο των πράξεών του και θα του πουν:

«Διάβασε το δικό σου αρχείο! Ικανός είσαι σήμερα να καταλάβεις τον δικό σου λογαριασμό!». (17: 14).

Όποιος έχει περισσότερες καλές πράξεις καταγεγραμμένες για λογαριασμό του από τον Άγγελο εκ Δεξιών θα παραλάβει τον κατάλογο των πράξεών του στο δεξί του χέρι, σαν μια ευχάριστη είδηση σε αυτόν ότι ο απολογισμός του θα είναι ήπιος και εύκολος. Όταν διαβάζει το μητρώο του, αυτός παίρνει την ίδια χαρά με ένα μαθητή που ανακαλύπτει ότι πέρασε στις εξετάσεις όταν διαβάζει τα αποτελέσματά του. Θέλει να πει σε αυτούς που είναι κοντά του για την επιτυχία του:

Τώρα όσο για εκείνον του οποίου ο κατάλογος θα τοποθετηθεί στο δεξί του χέρι, θα αναφωνήσει «Ελάτε όλοι σας! Διαβάστε το μητρώο μου! Προσέξτε δεν ήξερα ότι (μια ημέρα) θα έπρεπε να αντιμετωπίσω τις πράξεις μου». (69: 19-20).

Και όποιος έχει περισσότερες κακές πράξεις καταγεγραμμένες, όπως έχει διαπιστωθεί από τον Άγγελο εξ Αριστερών θα πάρει τον κατάλογο των πράξεών του στο αριστερό του χέρι. Αυτός θα θρηνεί με λύπη για τον εαυτό του και θα αντιληφθεί ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσει την αιώνια απελπισία. Τότε αυτός θα πει:

«Ω μακάρι να μην μου έδειχναν ποτέ το μητρώο μου, και ούτε να γνώριζα το λογαριασμό μου! Ω εύχομαι αυτό (ο δικός μου θάνατος) να ήταν το τέλος μου! Άχρηστα σε μένα όλα όσα είχα (ποτέ) και οποιαδήποτε δύναμη του επιχειρήματος έχει εξασθενήσει». (69: 25-29).

Αλλά όσο γι' αυτόν που το μητρώο του θα του δοθεί πίσω από την πλάτη του, θα προσεύχεται για ολοσχερή καταστροφή, αλλά θα μπει στη λαμπερή φλόγα. (84: 10-12).

Οι παραβάτες θα διαβάσουν τον κατάλογο των πράξεών τους και θα βρουν όλα όσα έχουν κάνει γραμμένα σε αυτόν.

Ο Θεός θα έχει λάβει (όλα αυτά) υπόψη, αν και αυτοί (οι ίδιοι) ίσως τα έχουν ξεχάσει. (58: 6).

Και θα πουν με απορία **«Ω, αλίμονο σε μας! Τι κατάλογος είναι αυτός! Δεν αφήνει τίποτα έξω, ούτε μικρό ούτε μεγάλο, αλλά τα λαμβάνει όλα υπόψη!»** Γιατί θα βρουν όλα όσα (ποτέ) έκαναν να τους αντιμετωπίζουν. (18: 49).

Θα καταλάβουν τότε ότι είχαν κάνει κακό στον εαυτό τους και ότι: **«ο Συντηρητής τους δεν αδικεί κανέναν».** (18: 49).

Μετανιώνουν για τις υπερβολές που έκαναν και που έδωσαν προσοχή στους πειρασμούς του διαβόλου και των δικών τους κακών εαυτών. ... μια φωνή θα ακουστεί **«Πραγματικά μεγαλύτερη από τη δική σας (τωρινή) απέχθεια για τους εαυτούς σας ήταν η απέχθεια του Θεού για σας (τη στιγμή εκείνη) που όταν κληθήκατε να πιστέψετε συνεχίσατε να αρνιέστε την αλήθεια».** (40: 10).

Η Άμυνα που Ακολουθείται από την Εξομολόγηση

Την Ημέρα του Απολογισμού, οι άπιστοι θα προσπαθήσουν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους και να δώσουν ψεύτικους όρκους για να αποδείξουν την αθωότητά τους. Θα συμπεριφερθούν σαν να είναι ενώπιον κάποιου με εξουσία που έχει τη μορφή ανθρώπου, χωρίς να συνειδητοποιούν ότι είναι ενώπιον του Θεού, ο Κύριος όλων των πλασμάτων, που γνωρίζει τι συμβαίνει στη συνείδηση όλων και τους συλλογισμούς της κάθε ψυχής.

Την ημέρα που ο Θεός θα τους μαζέψει όλους μαζί, τότε θα ορκιστούν σε Αυτόν όπως (τώρα) ορκίζονται σε σας και θα φανταστούν ότι έχουν κάποια στήριξη. (58: 18).

... και στην απόλυτη εξομολόγησή τους θα μπορούν να πουν μόνο **«Μα το Θεό, Κύριέ μας, δεν υπήρξαμε ποτέ ειδωλολάτρες».** (6: 23).

Τη στιγμή εκείνη, ο Θεός θα τους καταστήσει άφωνους και θα διατάξει τα μέλη του σώματός τους και τα εσωτερικά τους όργανα να εξομολογηθούν το κακό που έχουν κάνει: το χέρι θα παραδεχτεί τα λάθη του και τα πόδια θα ομολογήσουν τα λάθος μέρη που πήγαν:

Αυτή την ημέρα σφραγίζουμε τα στόματά τους και τα χέρια τους φωνάζουν σε Μας και τα πόδια τους μαρτυρούν αυτά που συνήθιζαν να κατακτούν. (36: 65).

Όταν οι εξομολογήσεις τους σημειωθούν και αποδειχτούν αληθινές, αυτοί οι άνθρωποι θα κατηγορήσουν τα όργανα και τα μέλη τους:

Και αυτοί λένε στο δέρμα τους «Γιατί εσείς καταθέτετε εναντίον μας;» και αυτό λέει «Ο Θεός μας έδωσε λόγο, Αυτός που δίνει λόγο σε όλα τα πράγματα, που δημιούργησε εσάς στην αρχή και στον Οποίο εσείς θα επιστρέψετε». (41: 21).

Αυτοί οι άνθρωποι συνήθιζαν να κρύβονται μακριά από τον κόσμο για να ενδίδουν σε σεξουαλικές απολαύσεις και φαντάστηκαν ότι ο Θεός δεν θα τους

πρόσεχε! Πως θα ήταν αυτό δυνατόν, ακόμα κι αν υπολογιστεί με ανθρώπινα μέτρα ευφυΐας και ικανοτήτων; Η τηλεόραση είναι ένα καλό παράδειγμα για να εξηγήσουμε αυτή την ιδέα. Ο παρουσιαστής κάθεται σε μια κλειστή περιοχή και παρουσιάζει ένα πρόγραμμα, αλλά αυτό σημαίνει ότι είναι κρυμμένος από τα μάτια των ανθρώπων; Εκατομμύρια άνθρωποι και τον παρακολουθούν και τον ακούν. Εάν σε ανθρώπινη κλίμακα μπορούμε να κάνουμε τις πληροφορίες γνωστές με αυτό τον τρόπο, είναι ακόμη πιο απλό για το Θεό να παρατηρήσει όλες τις πράξεις των θνητών.

Γι' αυτό το λόγο το Ιερό Κοράνιο λέει:

Και αυτοί λένε στο δέρμα τους «Γιατί εσείς καταθέτετε εναντίον μας;». Αυτό λέει «Ο Θεός μας έδωσε λόγο, Αυτός που δίνει λόγο σε όλα τα πράγματα, που δημιουργήσε εσάς στην αρχή και στον Οποίο εσείς θα επιστρέψετε. Δεν κρυφτήκατε από φόβο ότι τα αυτιά, τα μάτια και το δέρμα σας καταθέσουν εναντίον σας, αλλά επειδή θεωρήσατε ότι ο Θεός ήξερε λίγα από αυτά που κάνατε. Έτσι, η σκέψη που εσείς κάνατε για τον Κύριό σας, σας έχει καταστρέψει – και εσείς βρίσκεστε (σήμερα) ανάμεσα στους χαμένους». (41: 21-23).

Αυτό θα συμβεί σε εκείνους που δεν πιστεύουν στο Θεό και που απαρνιούνται την Ημέρα του Απολογισμού. Αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να δουν πέρα από αυτό τον κόσμο και αρνούνται να δουν ότι η ζωή είναι αιώνια. Τέτοιοι άνθρωποι δεν μπορούν να καταλάβουν ότι δεν μπορούν να κρυφτούν από το Θεό, που γνωρίζει τα πάντα και πώς μπορούν αυτοί, σε αυτή την περίπτωση, να κρύψουν οτιδήποτε από τα σώματά τους, που είναι αναπόσπαστο μέρος της ύπαρξής τους;

Είναι σημαντικό, επομένως, να ζητάμε από το Θεό να μας συγχωρέσει και να μας προστατέψει την Ημέρα της Κρίσεως με τον ίδιο τρόπο που Αυτός μας συγχώρησε στον κόσμο αυτό, γιατί Αυτός είναι Ο Μόνος που μπορεί να το κάνει.

Εύλογα Επιχειρήματα

Κάποιοι άνθρωποι θα σκεφτούν λογικά ρωτώντας πως τα χέρια μας και τα πόδια μας μπορούν πιθανόν 'να μιλήσουν' όταν δεν έχουν την ικανότητα της ομιλίας.

Αλλά, αν το καλοσκεφτείτε, υπάρχουν εφευρέσεις που 'μιλούν': κασετόφωνα, ταινίες, κάμερες, ακόμη και εκείνες που κρύβονται σε τράπεζες

και τέτοια μέρη και μπορούν να βγάλουν φωτογραφίες όποιου επισκέπτεται την τράπεζα. Και εάν ένας άνθρωπος που ληστεύει μια τράπεζα αρνείται οποιαδήποτε κατηγορία γίνεται εναντίον του, μπορεί να του δείξουν μια ταινία, που αποκαλύπτει το έγκλημά του, δείχνοντάς του τη στιγμή ακριβώς της κλοπής. Ίσως να μιλάει στον εαυτό του ή σε άλλους που ήταν γύρω, σαν απόδειξη του τι έκανε. Εάν ο άνθρωπος, μέσα από την εφευρετικότητά του, μπορεί να κάνει τέτοιες θαυμάσιες εφευρέσεις, δεν είναι δυνατό ο Θεός να εφεύρει κάτι που είναι πέρα από την εφευρετικότητα του ανθρώπου;

Ο Απολογισμός και το Αποτέλεσμά του

Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες απολογισμού. Ο εύκολος απολογισμός είναι για εκείνους που λαμβάνουν τον κατάλογο των πράξεών τους στο δεξί τους χέρι και ο σκληρός απολογισμός για εκείνους που δεν υπακούν στο Θεό. Μετά τον απολογισμό, οι άνθρωποι θα τεθούν σε διάφορες κατηγορίες: εκείνοι που πλησιάζουν το Θεό μπροστά, ακολουθώντας τους εκείνοι που έχουν κάνει το δίκαιο στη ζωή τους και τελικά εκείνοι που έχασαν το δρόμο τους.

Τώρα εάν κάποιος συμβαίνει να είναι από εκείνους που είναι πιο κοντά στο Θεό, ευτυχία (περιμένει αυτόν ή αυτήν στη ζωή που έρχεται) και εσωτερική ικανοποίηση και ένας κήπος ευδαιμονίας.

Και εάν κάποιος συμβαίνει να είναι ανάμεσα σε εκείνους που απέκτησαν τιμιότητα (αυτός ή αυτή θα καλωσοριστούν στον παράδεισο με τις λέξεις) «Ειρήνη σε εσάς (που είστε) από εκείνους που έφθασαν στη δικαιοσύνη».

Αλλά αν κάποιος τύχει να είναι ένας από εκείνους που επιθυμούν να αποκαλέσουν την αλήθεια ψέμα και (έτσι) παρασύρεται, ένα καλωσόρισμα καυτής απελπισίας (τον περιμένει στη ζωή που θα έρθει) και η ζέστη της καυτής φωτιάς!

Πράγματι, αυτή είναι η αλήθεια.

Εκθειάστε λοιπόν την απεριόριστη δόξα του παντοδύναμου ονόματος του Συντηρητή σας. (56: 88-96).

Η Προσέγγιση στην Κόλαση

Όλοι θα περπατούν κατά μήκος ενός μονοπατιού που θα έχει θέα προς την κόλαση. Η ταχύτητα με την οποία κινούνται σε αυτό το μονοπάτι θα εξαρτηθεί από το πόσο κοντά είναι στο Θεό και από την αφθονία των καλών τους πράξεων. Αυτό σημαίνει, συνεπώς, ότι αυτοί που έχουν δέος προς το

Θεό και είναι θεοσεβούμενοι θα έχουν μια ασφαλή έξοδο. Ο Παντοδύναμος Θεός λέει:

Δεν υπάρχει κανείς από σας που δεν θα την πλησιάσει. Αυτή είναι μια σταθερή διάταξη του Κυρίου. Τότε Εμείς θα σώσουμε εκείνους που έμειναν μακριά από το κακό και θα αφήσουμε τους ενόχους να σέρνονται εκεί. (19: 71-72).

Όχι, θα εύχεστε να γνωρίζατε εσείς τώρα σίγουρα! Γιατί εσείς θα προσέχετε τη φωτιά της κολάσεως. (102: 5-6).

Τα παραπάνω εδάφια αναφέρονται σε δύο διαφορετικές 'όψεις' της κόλασης. Εκείνοι που είναι θεοσεβούμενοι θα έχουν την πρώτη όψη και θα έχουν ένα ασφαλές πέρασμα και θα κατακτήσουν τη σωτηρία. Εκείνοι που θα δουν τη δεύτερη όψη θα είναι άνθρωποι που θα έχουν ακολουθήσει τον κακό δρόμο και ήταν άδικοι, θα πέσουν στην άβυσσο της κολάσεως. Η πρώτη όψη ίσως συμβεί πριν τον απολογισμό, όταν όλοι γίνουν μάρτυρες της όψης της κόλασης.

Παράδεισος και Κόλαση

Το Ιερό Κοράνιο παρουσιάζει περιγραφές του παραδείσου με ένα στυλ που ο ανθρώπινος νους μπορεί να καταλάβει εύκολα. Οι αναφορές έχουν ως εξής.

Ποτάμια θα κυλούν από κάτω του...

Αυτοί που θα κατοικούν εκεί θα φορούν χρυσά βραχιόλια και μαργαριτάρια, τα ρούχα τους θα είναι μεταξένια...

Ποτάμια κρασιού και ποτάμια μελιού θα κυλούν σε αυτόν και σε αυτόν θα είναι κορίτσια πολύ όμορφα, σαν μαργαριτάρια κρυμμένα στο κέλυφος, και αιώνια νεότητα.

Οι ευδαίμονες απολαύσεις του παραδείσου ανήκουν στη σφαίρα του υπερπέραντος και ο Θεός τις έχει περιγράψει με αλληγορική γλώσσα στο Ιερό Κοράνιο με ένα τρόπο που γίνεται εύκολα αντιληπτός από το ανθρώπινο μυαλό. Επομένως πρέπει να είναι σαφές σε όλους εμάς ότι όλα όσα αναφέρονται στον παράδεισο δεν μοιάζουν με τίποτα στον κόσμο αυτό. Αυτό περιλαμβάνει τα ποτάμια, το γάλα, το μέλι και τα κορίτσια τα πανέμορφα κλπ. Σε αυτό το πλαίσιο μπορούμε να σκεφτούμε την παράθεση από το Ιερό Κοράνιο και ένα ρητό από τον Προφήτη μας. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Και κανένας δεν μπορεί να φανταστεί τι μακάριες απολαύσεις και επίσης κρυμμένες (στη ζωή που θα έρθει) περιμένουν σαν ανταμοιβή για όλα όσα έκαναν. (32: 17).

Και ο Προφήτης μας λέει «Ο Θεός λέει “Έχω ετοιμάσει για τους ενάρετους δούλους Μου ότι κανένα μάτι δεν έχει δει και κανένα αυτί δεν έχει ακούσει και καμία καρδιά ανθρώπου δεν έχει συλλάβει ποτέ”».

Αυτή είναι μια περαιτέρω απόδειξη του θέματος που τονίσαμε πριν, ότι ο άνθρωπος είναι ανίκανος να φανταστεί ή να συλλάβει το υπερπέραν.

Σχολιαστές του Ιερού Κορανίου που έχουν ερμηνεύσει αυτό το θέμα το κάνουν χωρίς να παρέχουν αποδείξεις για τη θεωρία τους. Προσπάθησαν πολύ να παρουσιάσουν μια οπτική εικόνα της μετά θάνατον ζωής και τη συγκρίνουν με τη ζωή σε αυτό τον κόσμο. Αλλά οι προσπάθειές τους ήταν ίδιες με εκείνες των σχολαστικών θεολόγων που προσπάθησαν να ζυγιάσουν και να αντιληφθούν τη Θεία Δικαιοσύνη και τις Θείες Ιδιότητες με βάση τη δικαιοσύνη των ανθρώπων και τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά: έμπλεξαν σε ένα ιστό θεωριών και επιχειρημάτων. Θα ήταν σοφότερο γι' αυτούς να πάρουν την ίδια θέση με εκείνη των λόγιων των αρχών του Ισλάμ που επέμεναν αυστηρά στο κείμενο που αφορά σχετικά θέματα παραδεχόμενοι την ανικανότητα του ανθρώπινου μυαλού να ξεφύγει από τα όριά του.

Ένα από τα κενά και άκαρπα επιχειρήματα που θέτουν αυτοί οι λόγιοι αναφέρεται στα όμορφα κορίτσια του παραδείσου. Θα ήταν η συμβίωση με αυτές παρόμοια με τον τρόπο που ζούμε με τις γυναίκες σε αυτόν τον κόσμο; Ξέχασαν ότι μέρος του ρόλου του γάμου σε αυτό τον κόσμο είναι να κάνουμε παιδιά και να διαγωνίζουμε το είδος μας. Αλλά καθώς δεν υπάρχει τέτοιος σκοπός στη μετά θάνατον ζωή, αυτό το είδος των ερωτήσεων δεν έχουν νόημα. Είναι πολύ πιο λογικό να πιστεύεις οτιδήποτε αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο αντί να υπεισέρχεσαι σε λεπτομέρειες και να ερμηνεύεις αυτό που έχει ειπωθεί με τρόπο που δεν συμβαδίζει με το κείμενο.

Είσοδος στον Παράδεισο

Η είσοδος στον παράδεισο δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την έννοια της λαχτάρας ή του ευσεβούς πόθου. Μπορεί να επιτευχθεί με πίστη και υπακοή. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Μπορεί να μην συμφωνεί με τον ευσεβή σας πόθο – ούτε με τον ευσεβή πόθο των οπαδών των προηγούμενων αποκαλύψεων – (ότι) αυτός που κάνει κακό θα ανταμειφθεί γι' αυτό. (4: 123).

Νομίζετε ότι θα μπορούσατε να μπειτε στον παράδεισο αν ο Θεός δεν είχε επίγνωση του ότι μοχθήσατε σκληρά (για τον σκοπό Του) και επίγνωση της υπομονής σας στην αντιξοότητα; (3: 142).

Επομένως ο πιστός που γίνεται αποδεκτός στο βασίλειο του παραδείσου είναι αυτός που προωθεί το καλό, που έχει εργαστεί για χάρη του Θεού και έχει θυσιάσει χρόνο, χρήματα και δύναμη στη γη για να δουλέψει για χάρη της αλήθειας. Ελλείψει αυτού, αυτός θα έπρεπε να αποφύγει να μπλεχτεί σε πράξεις που στο τέλος αποβαίνουν επιζήμιες για την πνευματική του ανάπτυξη και έπρεπε να είχε μάθει να είναι υπομονετικός.

Η σωτηρία τελικά επιτυγχάνεται μετά το τέλος του απολογισμού και ο πιστός περνά τη γέφυρα του Sirat:

Εκείνοι που είχαν συνείδηση του Συντηρητή θα σπρωχτούν προς τον Παράδεισο, οπότε όταν φτάσουν θα βρουν τις πύλες ορθάνοιχτες και ο φύλακός του θα τους πει «Ειρήνη σε σας! Καλώς πράξατε: Μπειτε τότε σε αυτόν (τον Παράδεισο) για να κατοικήσετε εδώ μέσα». Και αυτοί θα αναφωνήσουν «Υμνούμε τον Θεό που πραγματοποίησε την υπόσχεσή Του προς εμάς και έχει δώσει σε μας αυτή την έκταση (ευδαιμονίας) σαν το μερίδιό μας, ώστε να μπορούμε να κατοικούμε στον παράδεισο όπως μας ευχαριστεί! Και πόσο εξαιρετική ανταμοιβή θα είναι για εκείνους που εργάστηκαν (στο δρόμο του Θεού)!». (39: 73-74).

Πως Είναι ο Παράδεισος;

Από άποψη χώρου ο παράδεισος είναι τόσο αχανής και απλόχωρος όσο ο ουρανός και η γη μαζί. Εάν αυτό είναι δύσκολο να το φανταστούμε, θα πρέπει να θυμηθούμε ότι ο άλλος κόσμος σε σύγκριση με αυτόν είναι σαν αυτόν τον κόσμο σε σύγκριση με τη μήτρα της μητέρας. Όπως αναφέραμε νωρίτερα, το έμβρυο σκέφτεται τη μήτρα σα να είναι ο δικός του οριστικός κόσμος. Και αν το σκεφτείτε, οποιοδήποτε σπίτι πάνω στη γη είναι ένα εκατομμύριο φορές μεγαλύτερο από τον κόσμο του εμβρύου.

Ο παράδεισος έχει προετοιμαστεί για τους ενάρετους και τους θεοσεβούμενους. Έτσι ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι και τι κάνουν; Ίσως

επιθυμούμε να ακολουθήσουμε τα βήματά τους και να ευλογηθούμε από τη συντροφιά τους. Ο Θεός έχει περιγράψει τους ενάρετους και θεοσεβούμενους ως εξής:

Αυτοί που κάνουν (αυτό που επιθυμεί) σε καιρούς αφθονίας και δυσκολιών και ελέγχουν το θυμό τους και συγχωρούν τους συνανθρώπους τους επειδή ο Θεός αγαπά τους πράττοντες το καλό' και αυτοί που και εκείνοι που όταν έχουν διαπράξει μια ντροπιαστική πράξη ή έχουν (αλλιώς) αμαρτήσει απέναντι στους εαυτούς τους, θυμούνται το Θεό και προσεύχονται για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες τους... (3: 134-135).

Αυτές είναι μερικές από τις αρετές των θεοσεβούμενων και θεοσυνειδητών ανθρώπων. Και ο Θεός από τη γενναιοδωρία Του και την φιλανθρωπία Του, θα επιτρέψει να μπουν στον παράδεισο εκείνοι που έχουν τις αρετές αυτές αφού έχουν εξασκήσει το ορθό είδος πίστης και έχουν ειλικρινή πίστη στην αρχή της Μοναδικότητας του Θεού.

Ο παράδεισος θα διαιρεθεί σε διαφορετικές κατηγορίες. Πρώτο και κύριο είναι ο Κήπος της Ευδαιμονίας που μπορεί να μην κατακτηθεί από όλους:

Καθένας από αυτούς ελπίζει να μπει σε ένα Κήπο Ευδαιμονίας; (70: 38).

Ο Κήπος της Ευδαιμονίας είναι για εκείνους που είναι: **πρώτοι στην πίστη και τα καλά έργα.** (56: 10).

Αυτοί που (πάντα) ήταν κοντά στο Θεό. (56: 11).

Έπειτα υπάρχει ένα μέρος του παραδείσου γνωστό ως 'το ψηλότερο μέρος του ουρανού'. Δίδεται σε εκείνους τους δούλους του Θεού που αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο στο κεφάλαιο με τίτλο *Al-Furqan* (Το Πρότυπο του Σωστού και του Λάθους). Αυτοί είναι οι άνθρωποι που έχουν τις εξής αρετές:

1 – Ταπεινοφροσύνη και υπομονή προς εκείνους που δεν είναι τόσο πνευματικά αναπτυγμένοι όσο εκείνοι.

2 – Αφοσίωση στο Θεό, που τους διατηρεί σε επαφή μαζί Του.

3 – Επίγνωση της κρίσης που θα λάβουν στη μετά θάνατον ζωή.

4 – Μέτρο στη σπατάλη.

5 – Αποφυγή της προδοσίας του Θεού, των συνανθρώπων τους και του εαυτού τους.

6 – Αποφυγή του ψεύδους και της ματαιότητας.

7 – Προσοχή, και με το νου και με τους τρόπους, στα σημάδια του Θεού.

8 – Επιθυμία να αναθρέψουν τις οικογένειές τους με τιμιότητα και να τους μάθουν την Αλήθεια.

Οι παραπάνω αρετές αντιπροσωπεύουν, με λίγα λόγια, έναν ολοκληρωμένο κώδικα ατομικής και κοινωνικής ηθικής και μια σκάλα πνευματικής ανάπτυξης, διαθέσιμο σε όλους.

Ανάμεσα στους άλλους διαχωρισμούς του παραδείσου είναι:

Κήποι με δικτυωτά πλέγματα και χωρίς. (6: 141).

Δηλαδή, υπάρχουν και καλλιεργημένοι και ακαλλιέργητοι κήποι, Κήποι της Κατοικίας, Κήποι της Εδέμ και οι 'δύο Κήποι', για εκείνους που είναι θεοσεβούμενοι. Στους κήπους αυτούς θα τεθεί η καταγραφή του πραγματικά ενάρτετου με το πιο υψηλό υπόδειγμα.

Η Ζωή στον Παράδεισο

Το Ιερό Κοράνιο λέει ότι εκείνοι που είναι στον παράδεισο θα συναντήσουν τους αδερφούς, συγγενείς και φίλους:

Εισέλθετε στον Παράδεισο, εσείς και οι σύζυγοί σας με ευτυχία εκεί μέσα δεν θα γνωρίσετε τον (καυτό) ήλιο ούτε το βαρύ κρύο (43: 70), εφόσον οι (ευδαίμονες) σκιές του θα λυγίσουν από πάνω τους και χαμηλά θα κρατούν κλαδιά με φρούτα, πολύ εύκολο να τα φτάσετε. (76: 13-14).

Με ευτυχία αυτοί και οι σύζυγοί τους σε κλίνες θα αναπαύονται. (36: 56).

Και όσο για εκείνους που έχουν κατακτήσει την πίστη και των οποίων οι απόγονοι θα τους έχουν ακολουθήσει με πίστη, Εμείς θα τους ενώσουμε με τους απογόνους τους. (52: 21).

Θα συναντηθούν σε μια ατμόσφαιρα ζεστασιάς και αγνότητας της καρδιάς:

Εμείς θα απομακρύνουμε οποιοσδήποτε ανάξιες σκέψεις ή αισθήματα μπορεί να παρέμεναν στην καρδιά τους. (7: 43).

Και (μέχρι τότε) Εμείς θα έχουμε απομακρύνει οποιοσδήποτε ανάξιες σκέψεις ή αισθήματα μπορεί να παρέμεναν στο στήθος τους (και θα αναπαυτούν) σαν αδέρφια, αντικρίζοντας ο ένας τον άλλο (με αγάπη) πάνω σε θρόνους ευτυχίας. (15: 47).

(Σε έναν τέτοιο παράδεισο οι ευλογημένοι θα κατοικούν) αναπαυόμενοι σε χαλιά διακοσμημένα με πλούσιο χρυσοποίκιλτο ύφασμα' και τους καρπούς και των κήπων θα τους πλησιάζουν εύκολα. (55: 54).

Και θα τους περιμένουν οι (αιώνιοι) νέοι, (σαν να ήταν παιδιά) δικά τους, (τόσο αγνοί) σαν να ήταν μαργαριτάρια κρυμμένα στα όστρακά τους. (52: 24).

Σε εκείνο (τον παράδεισο) (δικαίως) θα διεκδικήσουν όλους τους καρπούς των προηγούμενων πράξεών τους, αναπαυόμενοι με ασφάλεια. (44: 55).

Ένα φλυτζάνι θα περάσει μεταξύ τους (με ένα ποτό), από πηγές αμόλυντες, καθαρό, ευχάριστο σε εκείνους που το πίνουν: καμία ψυχική ευφορία δεν θα είναι μέσα σε αυτό και δεν θα μεθούν από αυτό. (37: 45-47).

Και όσο για το φαγητό και το ποτό, θα προσφέρονται με δίσκους και χρυσαφένια κύπελλα. (43: 71).

Αθάνατοι νέοι θα τους επισκέπτονται με κύπελλα, κανάτες και φλυτζάνια γεμάτα με νερό από αμόλυντες πηγές. (56: 17-18).

... Και με φρούτα οποιουδήποτε είδους που μπορούν να διαλέξουν και με τη σάρκα οποιουδήποτε πτηνού επιθυμούν... ανάμεσα στους φορτωμένους με καρπούς λωτούς και τις ακακίες στολισμένες με λουλούδι και με μεγάλη σκιά και το νερό να αναβλύζει και τα φρούτα να αφθονούν χωρίς ποτέ να σαπίζουν και να είναι απλησίαστα και (θα αναπαύονται σε) καναπέδες ανεβασμένους ψηλά. (56: 20-21,28-34).

Πάνω στα πρόσωπά τους εσύ θα δεις τη λαμπρότητα της ευδαιμονίας. (83: 24).

Μερικά πρόσωπα εκείνη την Ημέρα θα λάμπουν από ευδαιμονία, ευχαριστημένα με τους καρπούς του αγώνα τους. (88: 8-9).

Θα είναι ελεύθεροι να πάνε όπου θέλουν, να συναντήσουν και να μιλήσουν με όποιον θέλουν:

... και θα καλωσορίζονται με τον χαιρετισμό «Ειρήνη!». (14: 23).

Δεν μιλούν για τίποτα άλλο παρά για το καλό –

... επειδή ήταν πρόθυμοι να καθοδηγηθούν προς τις καλύτερες αρχές και έτσι καθοδηγούνται στο δρόμο που οδηγεί Στον Μοναδικό και εξυμνείται. (22: 24).

Και αυτοί (που είναι έτσι ευλογημένοι) θα στραφούν ο ένας προς τον άλλο ρωτώντας (για την παλιά τους ζωή). Θα λένε «Προσέξτε, άλλοτε, - όταν εμείς (ακόμα ζούσαμε) ανάμεσα σε φίλους και συγγενείς – ήμασταν γεμάτοι φόβο (με τη σκέψη της δυσαρέσκειας του Θεού): και έτσι ο Θεός μας είχε ευλογήσει με τη χάρη Του και είχε απομακρύνει από μας κάθε πόνο μέσω των καυτών ανέμων (της απογοήτευσης)». (52: 25-27).

Και με ευγνωμοσύνη στον Κύριό τους αυτοί λένε: «Πράγματι, εμείς επικαλεστήκαμε Αυτόν (μόνο) πριν από αυτό και τώρα αυτός μας έχει δείξει ότι αυτός μόνο είναι πραγματικά καλοκάγαθος, ένας πραγματικός απονεμητής της χάρης». (52: 28).

Όταν μιλούν μεταξύ τους, θυμούνται πως πέρασαν την ώρα τους κατά τη διάρκεια της ζωής τους σε αυτόν τον κόσμο. Επίσης θυμούνται θέματα που αφορούν άλλους ανθρώπους και τι απέγιναν:

Ένας από αυτούς μιλά ως εξής «Προσέξτε είχα (στη γη) ένα στενό σύντροφο που επιθυμούσε να ρωτήσει (εμένα) γιατί είσαι εσύ πράγματι ένας από εκείνους που πιστεύουν ότι είναι αλήθεια (ότι) αφού έχουμε πεθάνει και γίνει απλώς σκόνη και κόκκαλα πράγματι θα προσέλθουμε για κρίση;» (Και) αυτός προσθέτει «Θα ήθελες να ψάξεις (και να τον δεις);». Και μετά κοιτάζει και βλέπει το σύντροφό του στο μέσο της λαμπερής φωτιάς και λέει «Μα Θεέ μου! Πράγματι, εσύ με είχες σχεδόν καταστρέψει (επίσης, ω αλλοτινέ μου σύντροφε) γιατί αν δεν ήταν η χάρη του Συντηρητή μου, θα ήμουν (τώρα) σίγουρα ανάμεσα σε εκείνους που είναι παραδομένοι (στον πόνο)!». (37: 51-57).

Ύστερα ο Θεός θα τους ευλογήσει με τη συντροφιά των πιο όμορφων κοριτσιών:

Και (σε αυτόν τον Παράδεισο) Εμείς θα τους ζευγαρώσουμε με συντρόφους αγνές, πολύ όμορφες στη όψη. (52: 20).

Και (αυτές θα είναι) οι σύζυγοί τους, καθισμένες ψηλά: γιατί, προσέξτε, θα τις έχουμε δημιουργήσει με μια ανανεωμένη ζωή, έχοντας αναστήσει αυτές ως παρθένες, γεμάτες αγάπη, καλοζευγαρωμένες με εκείνους που έχουν πετύχει την τιμιότητα. (56: 34-39).

Σε αυτούς τους κήπους θα υπάρχουν σύντροφοι ταπεινής ματιάς, τους οποίους ούτε άνθρωπος ούτε άορατο ον θα τις έχει αγγίξει πριν από αυτούς. (55: 56).

Σε αυτή την κατάσταση ευτυχίας θα φωνάξουν «Απεριόριστος είσαι εσύ στη Δόξα Σου, ω Θεέ!» και θα τους απαντούν με το χαιρετισμό «Ειρήνη!». Και το κάλεσμά τους θα κλείσει με (τα λόγια) «Υμνήστε το Θεό, τον Συντηρητή όλων των κόσμων». (10: 10).

Και αυτοί θα πουν «Υμνήστε το Θεό που μας οδήγησε εδώ. Γιατί βέβαια δεν θα είχαμε βρει το σωστό δρόμο αν ο Θεός δεν μας είχε καθοδηγήσει! Πράγματι, ο Απόστολος του Συντηρητή μας μας έχει πει την αλήθεια!» και (μια φωνή) θα τους πει «Αυτός είναι ο παράδεισος που έχετε κληρονομήσει λόγω των προηγούμενων πράξεών σας». (7: 43).

Καμία κούραση δεν θα τους αγγίξει ποτέ σε αυτή (την κατάσταση ευδαιμονίας) και ποτέ δεν θα χρειαστεί να την προκαθορίσουν. (15: 48).

Και ούτε θα γευτούν το θάνατο μετά ταύτα έχοντας περάσει τον προηγούμενο θάνατό τους. (44: 56).

... και οι άγγελοι θα έρθουν σε αυτούς από κάθε πύλη (και θα λένε) «Ειρήνη σε σας, επειδή εσείς έχετε επιμείνει!». Πόσο εξαιρετική τότε, η εκπλήρωση στη μετά θάνατον ζωή. (13: 23-24).

... και θα βρεθούν όλα όσα οι ψυχές ίσως επιθυμούν και όλα εκείνα που τα μάτια ίσως ευχαριστιούνται. (43: 71).

Αληθώς, αυτό – αυτό πραγματικά – είναι ο υπέρτατος θρίαμβος. Μόνο για κάτι παρόμοιο τότε αφήστε τους να εργάζονται, εκείνους που εργάζονται (στο δρόμο του Θεού). (37: 60-61).

Αφήστε τους πάντες να αποβλέπουν σε αυτά λοιπόν, όπως (είναι πρόθυμοι) να αποβλέπουν σε πράγματα υψηλής αξίας. (83: 26).

Ω Κύριέ μου τον οίκτο Σου αναζητούμε στα πάντα και την άφεσή Σου και τη συγχώρεσή Σου. Πράγματι Εσύ είσαι ο Μόνος που δίνει άφεση και συγχωρεί. Δώσε μας καταφύγιο, Ω Κύριε, από το βάσανο της κόλασης και δώσε μας μια ασφαλή είσοδο στον παράδεισο.

Η Κόλαση

Μόνο και μόνο με την αναφορά της κόλασης φανταζόμαστε μια φωτιά, παρόμοια με το στοιχείο της φωτιάς που έχουμε στον κόσμο αυτό. Αλλά αν και οι δύο ανήκουν στο είδος της φωτιάς, δεν υπάρχει σύγκριση μεταξύ τους.

Μπορούμε να προσέξουμε την τεράστια διαφορά ανάμεσα στις δυο φωτιές όταν μελετήσουμε προσεκτικά την περιγραφή της στο Ιερό Κοράνιο. Εάν η φωτιά της κόλασης ήταν ίδια με τη φωτιά που ξέρουμε αυτού του κόσμου, θα έκαιγε τα πάντα και θα τα έκανε κάρβουνα. Στην κόλαση, όμως, υπάρχουν δέντρα, νερό και σκιά, αλλά είναι για το σκοπό του βασανιστηρίου και του πόνου και όχι για άνεση και πολυτέλεια. Εάν ένας άνθρωπος πέσει σε μια φωτιά σ' αυτόν τον κόσμο, βρίσκει ακαριαίο θάνατο και διασώζεται από τον επακόλουθο πόνο και το βάσανο. Αλλά ένας άνθρωπος που καταδικάζεται στη φωτιά της κόλασης θα υπομείνει αιώνιο πόνο:

Κανένα τέρμα δεν θα μπει στις ζωές τους, ώστε να πεθάνουν, ούτε κανένα βάσανο που προκαλείται από (τη φωτιά) αυτή δεν θα μειωθεί γι' αυτούς. (35: 36).

... και κάθε φορά που το δέρμα τους θα καίγεται, Εμείς θα το αντικαθιστούμε με άλλο δέρμα, ώστε να έχουν την αίσθηση του πόνου (πλήρη). (4: 56).

Όσο για τα δέντρα στην κόλαση, αυτά είναι τα δέντρα του Zaqqum: τα δέντρα των θανατηφόρων καρπών... τα (διαβολικά) δέντρα των θανατηφόρων καρπών.

Πράγματι, Εμείς το έχουμε κάνει να είναι δίκη για τους παραβάτες: γιατί, προσοχή, είναι ένα δέντρο που μεγαλώνει στην ίδια την καρδιά της φλεγόμενης φωτιάς (της κολάσεως), τα φρούτα του (τόσο απωθητικά) όπως τα κεφάλια των σατανάδων. (37: 63-65).

Και το φαγητό στην κόλαση θα είναι το φαγητό των αμαρτωλών: σαν λιωμένο μολύβι θα βράζει στην κοιλιά, σαν το βράσιμο της απελπισίας που καίει. (44: 44-46).

Και βρωμερό νερό θα δοθεί σε εκείνους που αλαζονικά αρνούνται το δρόμο της αλήθειας: **... θα αναγκαστεί να πιεί το νερό της πιο πικρής αγωνίας, πίνοντάς το (ασταμάτητα), λίγο λίγο, και πάλι δύσκολο να το καταπιεί. (14: 17).**

Έτσι οι άνθρωποι στην κόλαση θα αναγκάζονται να τρώνε θανατηφόρα φρούτα και να πίνουν βρώμικο νερό, το οποίο θα πίνουν, εξαιτίας μιας ακόρεστης δίψας, ξανά και ξανά σαν καμήλες. Το νερό θα βράζει στα στομάχια τους, σαν λιωμένο μολύβι, **προκαλώντας τη διάλυση αυτών που είναι μέσα στα κορμιά τους, καθώς και του δέρματός τους.** (22: 20).

Και τα ρούχα που θα φορούν στην κόλαση θα είναι ενδύματα φωτιάς. (22: 19).

Η σκιά στην κόλαση θα είναι **σύννεφα που θα έχουν πάνω τους φωτιά και κάτω τους (παρόμοια) σύννεφα,** (39: 16) σκιές ούτε δροσερές ούτε ανακουφιστικές. (56: 44).

Αυτή θα είναι η μοίρα εκείνων που δίνουν μεγαλύτερη σημασία στις υλικές αξίες και απολαύσεις που αυτές φέρνουν και η μοίρα των άπιστων που αρνούνται ότι υπάρχει μετά θάνατον ζωή.

Γιατί προσέξτε, σε στιγμές που πέρασαν επιθυμούσαν να εγκαταλείψουν τους εαυτούς τους ολοκληρωτικά στην καταδίωξη των απολαύσεων και επέμεναν στις ειδεχθείς αμαρτίες και έλεγαν «Τι! Αφού έχουμε πεθάνει και έχουμε γίνει μόνο σκόνη και κόκκαλα, θα αναστηθούμε μέσα από τους νεκρούς;». (56: 45-47).

Τώρα όσο για εκείνους που (με τις πράξεις τους) θα έχουν φέρει την αθλιότητα πάνω τους, (θα ζουν στη φωτιά) όπου δεν θα έχουν (τίποτα άλλο) από βογκητά και λυγμούς (να απαλύνουν τον πόνο τους), εκεί μέσα θα κατοικούν όσο ο ουρανός και η γη αντέξουν – εκτός κι αν ο Συντηρητής σου επιθυμήσει κάτι άλλο: γιατί, πράγματι, ο Συντηρητής σου είναι ο κυρίαρχος και κάνει ότι Αυτός θέλει. (11: 106-107).

Είσοδος στην Κόλαση

Όταν ο απολογισμός τελειώσει και η κρίση έχει απαγγελθεί στους άπιστους, όσον αφορά την τιμωρία τους στην κόλαση, ομάδες αυτών θα οδηγηθούν εκεί. Η ίδια η κόλαση θα είναι 'εξαγριωμένη' μαζί τους για τη συνεχή τους δυσπιστία στο Θεό και στα μηνύματα των προφητών. Οι φύλακες της κόλασης θα ξαφνιαστούν από την ανοησία και την αλαζονεία αυτών των ανθρώπων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ιερό Κοράνιο λέει:

Όταν ριχτούν μέσα σε αυτή (την κόλαση), ακούνε την αναπνοή της ενώ πλησιάζουν να βράζει, σχεδόν να ξεφυσά με θυμό' (και) κάθε φορά που μια ομάδα (αυτών των αμαρτωλών) πετάγεται σε αυτή, οι φύλακές

της θα τους ρωτήσουν «Δεν ήρθε ποτέ κανείς να σας προειδοποιήσει;». Σε αυτό το σημείο θα εξομολογηθούν «Ναι, κάποιος ήρθε πράγματι να μας προειδοποιήσει, αλλά του είπαμε ψέματα και είπαμε ‘Ποτέ ο Θεός δεν έστειλε κάτι (με σκοπό την αποκάλυψη!)’». Έτσι οι άγγελοι θα τους πουν «Εσείς είστε χαμένοι σε μεγάλη πλάνη». (67: 7-9).

Έτσι παραδέχονται ότι έμειναν αδιάφοροι και αρνήθηκαν να εξασκήσουν το μυαλό τους και ότι, εάν είχαν ακούσει τα κηρύγματα και κοίταζαν τόσο τον εαυτό τους όσο και τον κόσμο γύρω τους, θα είχαν βρει απόδειξη για την ύπαρξη του Θεού και θα πίστευαν σε Αυτόν και θα είχαν ακολουθήσει το μονοπάτι που τους έδειξαν οι προφήτες και, σαν συνέπεια, δεν θα είχαν καταδικαστεί στην κόλαση. Και αυτοί θα προσθέσουν «**Αν μόνο είχαμε ακούσει αυτές τις προειδοποιήσεις ή τουλάχιστον χρησιμοποιούσαμε τη δική μας λογική, δεν θα ήμασταν (τώρα) ανάμεσα σε εκείνους που προορίζονται για τη φωτιά**». (67: 10).

Η Κόλαση ως Φυλακή

Ο Παντοδύναμος Θεός έχει περιγράψει την κόλαση ως κατοικία: με επτά πύλες που οδηγούν σε αυτήν, κάθε πύλη να λαμβάνει το καθορισμένο μερίδιο αμαρτωλών (15: 44) και αυτή θα είναι ως εξής: **μια φωτιά που ανάβει ο Θεός, η οποία θα υψώνεται πάνω από τις (ένοχες) καρδιές**· πράγματι θα τους περικυκλώσει με ατέλειωτες στήλες. (104: 6-9).

Αυτοί που τους έχει καθοριστεί η κόλαση θα δεθούν μαζί και θα ριχτούν σε ένα στενό μέρος, και όταν ριχτούν, δεμένοι (όλοι) μαζί, σε ένα στενό μέρος μέσα εκεί, αυτοί θα προσεύχονται για εξάλειψη εκεί και τότε! (25: 13).

Προσέξτε, για εκείνους που αρνούνται την αλήθεια έχουμε ετοιμάσει αλυσίδες και δεσμά, μια λαμπερή φωτιά. (76: 4).

Προσπάθειες για Απόδραση

Ο Θεός έχει χαρίσει στον άνθρωπο ένα συγκεκριμένο χρόνο ζωής σε αυτό τον κόσμο, την πνευματική ικανότητα να επιλέξουν ποιο δρόμο στις πράξεις του θα πάρει και τη θέληση που θα του επιτρέψει να εκπληρώσει τη σειρά των πράξεων που αποφασίζει. Κάποιοι άνθρωποι προχωρούν κατά μήκος του ‘λάθος μονοπατιού’ και έχοντας φτάσει στον προορισμό τους συνειδητοποιούν

ότι τελικά δεν έχει αξία γι' αυτούς και αρχίζουν να ψάχνουν για τρόπους διαφυγής. Αυτοί οι άνθρωποι ίσως ορκιστούν ότι θα κάνουν μια ζωή με σεβασμό στο Θεό, εφόσον τους δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία όπως ένας μαθητής που έχει δώσει διαγώνισμα, απέτυχε και το δίνει για δεύτερη φορά. Αλλά μπορεί να μην είναι τόσο απλό το θέμα. Όπως ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Πράγματι, Εμείς τους φέραμε μια γραφή που ερμηνεύουμε με γνώση, καθοδήγηση και οίκτο για ανθρώπους που πιστεύουν. Περιμένετε να πραγματοποιήσουν την εκπλήρωση εξ' αυτού; Την ημέρα που η εκπλήρωση θα έλθει αυτοί που πριν λησμονούσαν θα πουν «Οι αγγελιοφόροι του Κυρίου μας πράγματι έφεραν την αλήθεια! Έχουμε μεσολαβητές που ίσως μεσολαβήσουν για εμάς; Ή μπορούμε να επιστρέψουμε (στη ζωή στη γη) ώστε να ενεργήσουμε διαφορετικά απ' ότι ενεργούσαμε;». Αυτοί έχουν χάσει την ψυχή τους και εκείνοι τους οποίους επινόησαν τους εγκατέλειψαν. (7: 52-53).

Αυτόν που ο Θεός διώχνει μακριά, γι' αυτόν δεν υπάρχει προστάτης φίλος του μετά από Αυτόν. Και εσύ (Μωάμεθ) εσύ θα βλέπεις τους κακούς όταν βλέπουν την καταδίκη τους. Λένε «Υπάρχει καμία οδός επιστροφής;». (42: 44).

Και φωνάζουν για βοήθεια εκεί (λέγοντας) «Κύριέ μας! Απελευθέρωσέ μας! Θα κάνουμε το καλό, όχι (το κακό) που συνηθίζαμε να κάνουμε». Δεν σου χαρίσαμε μια αρκετά μεγάλη ζωή για εκείνον που σκέπτεται να συλλογιστεί; Και ήρθε σε σας ο προειδοποιητής. Τώρα γευθείτε (τη γεύση των πράξεών σας). Γιατί οι κακοί δεν έχουν κανέναν να τους βοηθήσει. (35: 37).

Με απόγνωση, αυτοί οι άνθρωποι αναζητούν τη βοήθεια των φυλάκων της κόλασης, με την ελπίδα ότι ίσως τους σώσουν.

Και εκείνοι στη φωτιά λένε στους φύλακες της κόλασης «Παρακαλέστε τον Κύριό σας να μας απαλλάξει από μια ημέρα βασανιστηρίων». Αυτοί λένε «Δεν ήρθε ο αγγελιοφόρος σας σε σας με σαφείς αποδείξεις;». Αυτοί λένε «Ναι». Αυτοί λένε «Τότε προσευχηθείτε, αν και η προσευχές των άπιστων είναι μάταιες». (40: 49-50).

Ακόμα απεγνωσμένοι στρέφονται ξανά σε άλλη πηγή: τον άγγελο που κυβερνά την κόλαση.

Και αυτοί παρακαλούν **«Ω αφέντη! Άφησε τον Κύριό σου να μας τελειώσει»**. Αυτός λέει **«Ίδού! Εδώ πρέπει να παραμείνετε»**. (43: 77).

Μετά σκέφτονται να δώσουν λύτρα.

Και αν και εκείνοι που κάνουν το κακό κατέχουν όλα όσα υπάρχουν στη γη και πολλά περισσότερα, αυτοί πράγματι θα επιζητήσουν να δώσουν λύτρα για να απελευθερωθούν την Ημέρα της Αναστάσεως από την απαίσια καταδίκη. Και τότε θα γνωστοποιηθεί σε αυτούς από τον Κύριό τους ότι με αυτά δεν θα γίνει ποτέ απολογισμός γι' αυτούς. Και τα κακά που αποκτούσαν θα εμφανιστούν σε αυτούς και ότι συνήθιζαν να χλευάζουν θα τους περικυκλώσει. (39: 47-48).

Και γι' αυτούς είναι λυγισμένες σιδερένιες ράβδοι. Όποτε, στην αγωνία τους, πάνε μπροστά από εκεί, θα οδηγηθούν πίσω εκεί και (θα τους πουν) **«Γευθείτε την καταδίκη της φωτιάς**. Ίδού! Ο Θεός θα κένει εκείνους που πιστεύουν και κάνουν καλές πράξεις να μπουν στους κήπους που από κάτω περνούν ποτάμια, που μέσα εκεί θα τους επιτρέπονται χρυσά βραχιόλια και μαργαριτάρια και τα ενδύματά τους εκεί μέσα θα είναι μεταξένια». (22: 21-23).

Αρμονία και Δυσαρμονία

Εκείνοι που κατοικούν στον παράδεισο θα αναγνωρίζονται από τις αρμονικές τους υπάρξεις.

Δεν θα έχουν καθόλου ανάξιες σκέψεις ή αίσθημα τραυματισμού να παραμονεύει και θα αναπαυτούν σαν αδέρφια, αντικρίζοντας ο ένας τον άλλο (με αγάπη) πάνω σε θρόνους ευτυχίας. (15: 47).

Όσο για εκείνους στην κόλαση, αυτοί θα διαφωνούν και θα τσακώνονται για πάντα.

Κάθε φορά που ένα έθνος έμπαινε, αυτό καταριόνταν το αδελφό του (έθνος), μέχρι που αναγκάζονταν να ακολουθήσουν το ένα το άλλο, οι τελευταία από αυτούς είπαν στους πρώτους «Κυριέ μας! Αυτοί μας οδηγησαν μακριά, γι' αυτό δώσε τους διπλό βάσανο φωτιάς». Αυτός είπε **«Για καθέναν υπάρχει διπλό (βάσανο), αλλά εσείς δεν το ξέρετε»**. Και οι πρώτοι από αυτούς είπαν στους τελευταίους **«Εσείς δεν ήσασταν**

ούτε λίγο καλύτεροι από εμάς, γι' αυτό γευθείται την καταδίκη γι' αυτά που συνηθίζατε να κερδίζετε». (7: 38-39).

Εδώ είναι ένας στρατός που ορμά στα τυφλά με εσάς. (Εκείνοι που είναι ήδη στη φωτιά λένε) «Κανένα καλωσόρισμα γι' αυτούς. Ιδού! Θα ψηθούν στη φωτιά». Αυτοί λένε «Για εσάς (παραπλανητές) κανένα καλωσόρισμα. Εσείς το προετοιμάσατε αυτό για εμάς (με την παραπλάνησή σας). Τότε άσκοπη είναι η δέσμευση». Αυτοί λένε «Κύριέ μας! Όποιος το προετοίμασε αυτό για εμάς, ω, δώσε του διπλό μερίδιο φωτιάς!». Και αυτοί λένε «τι λέει ότι δεν προσέξαμε τους ανθρώπους που δεν μετρήσαμε ανάμεσα στους κακούς; Τους περάσαμε (κατά λάθος) για χαρούμενα ζώα ή τους παραβλέψαμε; Ιδού! Αυτή είναι η μόνη αλήθεια: η λογομαχία των κατοίκων της φωτιάς». (38: 59-64).

Διάλογοι Μεταξύ Αυτών που Κατοικούν στον Παράδεισο και την Κόλαση

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρει ότι οι κάτοικοι του παραδείσου είναι δυνατόν να βλέπουν τους κατοίκους της κόλασης και να επικοινωνούν μαζί τους.

Και οι κάτοικοι των Κήπων φωνάζουν στους κατοίκους της φωτιάς «Ανακαλύψαμε ότι αυτό που μας υποσχέθηκε ο Κύριός μας (ήταν) αλήθεια. Ανακαλύψατε εσείς (επίσης) ότι αυτό που σας υποσχέθηκε ο Κύριός σας ήταν αλήθεια;». Αυτοί λένε «Ναι, πράγματι». Και κάποιος ανάμεσά τους φώναξε «Η κατάρα του Θεού είναι πάνω στους παραβάτες. Που (απέκλεισαν) τους ανθρώπους από το μονοπάτι του Θεού και το έσπασαν και που δεν πιστεύουν στην Τελευταία Ημέρα». (7: 44-45).

Και οι κάτοικοι της φωτιάς φωνάζουν στους κατοίκους του κήπου «Ρίξτε μας λίγο νερό ή λίγο από αυτό με το οποίο σας έχει προμηθεύσει ο Θεός». Αυτοί λένε «Ιδού! Ο Θεός έχει απαγορεύσει και στους άπιστους (στην καθοδήγησή Του). Που είχαν τη θρησκεία τους σαν σπορ και απασχόληση και τους οποίους η ζωή του κόσμου τους γοήτευσε. Έτσι την ημέρα αυτή Εμείς τους ξεχάσαμε, όπως αυτοί ξεχάσαν τη συνάντηση της Ημέρας τους και όπως συνήθιζαν να αρνούνται τα τεκμήριά Μας». (7: 50-51).

Al-A'raf (Τα Υψώματα)

Τα εδάφια του κεφαλαίου με τίτλο Al-A'raf, δείχνουν ότι ο τίτλος αυτός μαρτυρά ότι υπάρχει ένα μέρος – ένα μεταβατικό σημείο μεταξύ παραδείσου και κόλασης, γνωστό ως Τα Υψώματα.

Λέγεται ότι θα είναι ένα τερματικό σημείο για εκείνους που δεν ταιριάζουν ούτε στην κατηγορία του παραδείσου ούτε σε αυτή της κόλασης. Με άλλα λόγια, οι καλές τους πράξεις δεν είναι άξιες να τους εισάγουν στον παράδεισο και οι κακές τους πράξεις κρίθηκαν ανεπαρκείς για να τους καταδικάσουν στην κόλαση.

Οι άνθρωποι στο Al-A'raf θα βλέπουν την ομορφιά του παραδείσου και θα μιλούν με εκείνους που κατοικούν εκεί, λαχταρώντας να μπουν και αυτοί. Επίσης θα βλέπουν την κόλαση και θα συζητούν με τους κατοίκους της. Θα υπάρχει ένα πέπλο μεταξύ των κατοίκων του παραδείσου και εκείνων της κολάσεως.

Και στα Υψώματα θα υπάρχουν άνθρωποι που θα τους ξέρουν όλους από τα σημάδια τους. Θα φωνάζουν στους συντρόφους των Κήπων «Ειρήνη σε εσάς». Δεν θα έχουν μπει, αλλά θα έχουν μια διαβεβαίωση (γι' αυτό).

Όταν τα μάτια τους στραφούν προς τους συντρόφους της φωτιάς, θα πουν «Κύριέ μας! Μην μας στείλεις στη συντροφιά των παραβατών». (7: 46-47).

Θα δουν ανθρώπους στην κόλαση τους οποίους θα ξέρουν σε αυτό τον κόσμο άνθρωποι που σε αυτόν τον κόσμο ήταν πολύ ισχυροί και περήφανοι για τα πλούτη τους. Η δημοφιλία και η υποστήριξη που απολάμβαναν μέσω αυτών τους έκανε να συμπεριφέρονται με ένα περήφανο τρόπο και να διαπράττουν άδικες πράξεις. Σε αυτούς οι άνθρωποι του Al-A'raf θα πουν **«Τι σας έχει χρησιμεύσει η συσσώρευση (του πλούτου) και όλη η εσφαλμένη υπεροψία του παρελθόντος;».** (7: 48).

Θα καταλάβουν ότι τα πλούτη τους είναι μάταια και δεν θα έχουν καμία επίδραση στην αγωνία τους και, το σπουδαιότερο, δεν μπορούν να πάρουν αυτά τα πλούτη μαζί τους. Όταν πεθάνουμε, μπαίνουμε στον τάφο μόνοι μας, χωρίς κανένα στο πλευρό μας, αφήνοντας όλους όσους ξέραμε στη γη πίσω μας. Είμαστε μόνοι μας κατά την ανάσταση και θα είμαστε μόνοι στον απολογισμό.

Αλλά αν και όλοι πρέπει να αντιμετωπίσουμε το θάνατο, τείνουμε να μην το σκεφτόμαστε. Είναι αδύνατον να το οραματιστούμε φυσικά, μέσω των αισθήσεών μας, ούτε μπορούμε να το φανταστούμε.

Θα πρέπει, συνεπώς, να ζητήσουμε από το Θεό να μας ανοίξει τα μάτια, έτσι ώστε να δούμε τη Θεία Αλήθεια Του και να διαφωτιστούμε, ώστε να προχωρήσουμε στο μονοπάτι προς Αυτόν. Θα πρέπει να προσευχόμαστε να μας προστατεύει από πειρασμούς, ορατούς και κρυμμένους, που μπορεί να μας βλάψουν. Και θα πρέπει να θυμόμαστε να ζητάμε την αποδοχή Του και να προστατευόμαστε από το θυμό Του. Γιατί, τελικά, μόνο ο Θεός μπορεί να μας συγχωρέσει και να μας σώσει από την αγωνία μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ

Πεπρωμένο και Θεία Θέληση

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρεται στο πεπρωμένο και στη θεία θέληση σε πολλά εδάφια σε διαφορετικά κεφάλαια, μερικά από τα οποία παρατίθενται παρακάτω:

Και δεν υπάρχει ένα πράγμα που οι (πηγές του και) θησαυροί (εξαντλήσιμοι) να μην είναι με Μας. Αλλά Εμείς στέλνουμε κάτω μόνο σε σωστά και εξακριβωμένα μέτρα. (15: 21).

Αληθώς, έχουμε δημιουργήσει όλα τα πράγματα με αναλογία και μέτρο. (54: 49).

... και δώσαμε ευλογίες στη γη και μετρήσαμε όλα τα πλάσματα εκεί για να τους δώσουμε τροφή σε σωστές αναλογίες. (41: 10).

Και η σελήνη, τη μετρήσαμε για να χαρτογραφήσουμε τους οίκους της... (36: 39).

Αυτός είναι που δημιούργησε όλα τα πράγματα και τα έθεσε σε σωστές αναλογίες. (25: 2).

Κάθε ένα πράγμα το βλέπει Αυτός, σε (σωστές) αναλογίες. (13: 8).

Γίνεται σαφές από τις παραπομπές αυτές ότι το πεπρωμένο (*qadar* στα Αραβικά), σημαίνει τους νόμους, κανονισμούς, συστήματα, λειτουργίες και πράξεις που έχουν τεθεί από τον Παντοδύναμο για το σύμπαν αυτό. Κάθε κίνηση ή μη κίνηση όλων όσων υπάρχουν στο σύμπαν έχει προοριστεί μέχρι την αιωνιότητα.

Θα ήθελα να κάνω μια αντιστοιχία στο σημείο αυτό σχετικά με το ζήτημα του πεπρωμένου και της Θείας Θέλησης – μια παραβολή – **Στο Θεό έχει εφαρμογή η υψηλότερη παραβολή. (16: 60).**

Θα έχετε πιθανόν παρατηρήσει ότι τα περισσότερα πολυώροφα κτήρια έχουν έξω πινακίδες με γραμμένα πάνω τους τα ονόματα των μηχανικών και

των εργολάβων που σχεδίασαν και ανέλαβαν την κατασκευή. Ο μηχανικός είναι υπεύθυνος για το 'πεπρωμένο' του κτηρίου: ο ρόλος του είναι να αποφασίσει για τις λεπτομέρειες του κτηρίου, όπως την ποιότητα και ποσότητα των υλικών, το πάχος των τοίχων και τον αριθμό των πορτών και των παραθύρων που θα πρέπει να έχει. Ο εργολάβος, ωστόσο, είναι υπεύθυνος για τη 'Θεία Θέληση', επειδή θα εκτελέσει την εργασία όπως απαιτείται.

Το πεπρωμένο και η Θεία Θέληση στην πραγματικότητα, ανήκουν μόνο στο Θεό. Αυτός μπορεί να αλλάξει το πεπρωμένο μας, ανταποκρινόμενος στις προσευχές και τις καλοκάγαθες πράξεις μας, με τον ίδιο τρόπο όπως ένας μηχανικός μπορεί να αλλάξει τα σχέδια ενός κτηρίου, σαν απάντηση σε διάφορες ανάγκες.

Μόνο ο Θεός καθορίζει τη μοίρα μας και Αυτός μόνο μπορεί να την αλλάξει, σε απάντηση προς τις προσευχές μας. Αν όλες οι ανθρώπινες πράξεις ήταν προκαθορισμένες μέχρι την αιωνιότητα χωρίς περιθώρια αλλαγών, τροποποιήσεων ή επιλογών, δεν θα υπήρχε ανάγκη να σταλούν προφήτες στον κόσμο αυτό, ούτε να εξαπολυθεί jihad (ιερός πόλεμος) ενάντια στους άπιστους και να προσφύγουμε στον Παντοδύναμο.

Οι Προφήτες, οι έντιμοι Χαλίφηδες και οι μεταρρυθμιστές του Ummah κάθε περιόδου, πάντα επεδίωκαν να εκτοπίσουν το κακό και να επιτύχουν ότι είναι καλό για την ανθρωπότητα.

Ανταμοιβή και Τιμωρία

Η αντιστοιχία που μόλις εξετάσαμε εξηγεί την έννοια της μοίρας και βρίσκει εφαρμογή σε όλη την πλάση, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπων. Αλλά υπάρχει ένα ακόμα θέμα σχετικό με τους ανθρώπους που πρέπει να συζητηθεί και να δοθούν επιχειρήματα και αυτό είναι η ανταμοιβή και η τιμωρία. Και η ερώτηση που ανακύπτει πάντα είναι, πως θα μπορούσε να υπάρχει ένα πράγμα σαν την ανταμοιβή και την τιμωρία, εάν οι ζωές μας ήταν ούτως ή άλλως προορισμένες; Ειδικά αν η Θεία θέληση είναι απόλυτη και αμετάβλητη, δεν έχει νόημα!

Πριν αρχίσουμε να βλέπουμε το ερώτημα αυτό με λεπτομέρεια, είναι σημαντικό να διακρίνουμε την φυσική ύπαρξη του ανθρώπου από τις ιδιότητες του Θεού και τη θεία ενέργεια. Το ανθρώπινο μυαλό είναι αδύνατον να

κατανοήσει την έννοια αυτή, εκτός από ότι μας έχει γνωστοποιηθεί μέσω των αποκαλύψεων.

Ελευθερία της Θέλησης

Καταρχήν θα ήθελα να συζητήσω το θέμα αυτό σε σχέση με τις αλήθειες της ύπαρξης, όπως τη βλέπουμε και την αισθανόμαστε και έπειτα θα αναφερθώ σε σχετικά κείμενα.

Στην πραγματικότητα, ο άνθρωπος είναι ελεύθερος. Είναι δυνατόν να εκτιμήσει τα υλικά θέματα και να διακρίνει μεταξύ καλού και κακού μέσω της δύναμης της νοημοσύνης του. Μέσω της δύναμης της θέλησής του, ο άνθρωπος είναι δυνατόν να κάνει είτε καλό είτε σφάλματα. Κάθε σκεπτόμενο άτομο γνωρίζει ότι η προσευχή είναι καλή και ότι η μεγάλη κατανάλωση αλκοόλ είναι κακή· όταν κάποιος φεύγει από το σπίτι μπορεί να πάει είτε σε ένα τζαμί και να προσευχηθεί, είτε να πάει σε μια μπυραρία και να μεθύσει.

Ομοίως, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι μπορώ να σηκώσω το χέρι μου εκτός και αν είναι άσχημα τραυματισμένο ή είναι παράλυτο. Μπορώ να το σηκώσω είτε για να δώσω χρήματα σε ένα φτωχό άνθρωπο ή για να χτυπήσω έναν αθώο. Αλλά είναι αυτές οι δύο πράξεις οι ίδιες; Σίγουρα η πράξη του να δώσουμε χρήματα σε έναν φτωχό άνθρωπο αξίζει μια ανταμοιβή, ενώ αντίθετα η επίθεση σε έναν αθώο άνθρωπο είναι άξια τιμωρίας.

Ένας μαθητής μπορεί να επιλέξει να πάει έξω στην πόλη τη βραδιά πριν τις εξετάσεις του ή να περάσει το απόγευμα ήσυχα στο σπίτι, κάνοντας επανάληψη. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν μπορούμε να λυπηθούμε το μαθητή που χαράμισε το χρόνο του αν αποτύχει στο διαγώνισμά του και πει ότι η αποτυχία αυτή είναι άδικη. Και αν ο άλλος μαθητής περάσει το διαγώνισμα, δεν μπορούμε να θεωρήσουμε το γεγονός αυτό απλή τύχη.

Προκαθορισμός της Ανθρώπινης Θέλησης

Μπορώ να κινήσω το χέρι μου, επειδή ο Θεός μου έχει δώσει τη δύναμη να το κάνω. Ωστόσο, δεν μπορώ να ελέγξω τους μύες της καρδιάς ή του στομάχου μου.

Ένας μαθητής μπορεί να είναι πολύ έξυπνος και να κατανοεί αυτά που μαθαίνει, απλώς με το να διαβάζει τα βιβλία του μια φορά – και στη συνέχεια

μπορεί να βρίσκει ευχαρίστηση σε ένα χόμπυ. Ένας άλλος μαθητής, εντούτοις, μπορεί να είναι λίγο αργός και να χρειάζεται όλη την ημέρα για να καταλάβει και να αποστηθίσει τα μαθήματά του.

Κατά τον ίδιο τρόπο, ένας μαθητής μπορεί να προέρχεται από ένα οικογενειακό περιβάλλον όπου ενθαρρύνεται το διάβασμα και παρέχεται ένα κατάλληλο περιβάλλον, ενώ ένας άλλος μαθητής μπορεί αν μην έχει το ίδιο είδος υποστήριξης. Η οικογένειά του μπορεί να μην ενδιαφέρεται για διανοητικές εργασίες – και το περιβάλλον μπορεί να είναι θορυβώδες, κάνοντας το διάβασμα δύσκολο. Η επιλογή των περιστάσεων είναι πέρα από τον ίδιο. Απ' όση ξέρει, δεν είχε τη δυνατότητα να επιλέξει τους γονείς του, τον ιδανικό χρόνο ζωής του και το ιδανικό οικογενειακό περιβάλλον. Όλα αυτά τα θέματα είναι πέρα από μας.

Δεν μπορούμε, για παράδειγμα, να αλλάξουμε το σχήμα του προσώπου μας, ή να αλλάξουμε το ύψος μας προκειμένου να βελτιώσουμε την εμφάνισή μας. Όλες οι όψεις της ζωής μας είναι προκαθορισμένες.

Ελεύθερη Θέληση Μέσα σε Ανθρώπινα Όρια

Ο άνθρωπος, ωστόσο, είναι ελεύθερος μέσα στους περιορισμούς του. Η ελεύθερη θέλησή του δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι συγκεκριμένες απόψεις της ζωής του έχουν προοριστεί.

Τα ανθρώπινα όντα είναι μάλλον σαν οχήματα: η χωρητικότητα της μηχανής καθορίζει την ταχύτητα του οχήματος. Ένα φορτηγό δεν μπορεί να πάει τόσο γρήγορα όσο ένα αυτοκίνητο αγώνων. Ένα πολυτελές αυτοκίνητο υποτίθεται ότι χρησιμοποιείται σε ομαλούς δρόμους και δεν πρέπει να κινείται σε σκαλοπάτια ή μέσα από τοίχους. Ένα όχημα δεν ταξινομείται σαν κάτι άλλο, απλώς επειδή κάτι πάει στραβά με αυτό. Δεν μπορεί ποτέ, για παράδειγμα, να θεωρηθεί ότι είναι μια πέτρινη μάζα.

Παρόμοια, ο άνθρωπος δεν αποστερείται την ελεύθερη θέλησή του, απλώς επειδή αντιμετωπίζει συγκεκριμένες δυσκολίες που, μέσα στα όριά του σαν ανθρώπινο όν, είναι δύσκολο να ξεπεραστούν. Έχει ακόμα επιλογή και μπορεί να κυνηγήσει το μονοπάτι του όσο καλύτερα μπορεί.

Ο άνθρωπος, αντίθετα από το Θεό, δεν έχει τη δύναμη να κάνει ότι θέλει, πέρα από κάποιο σημείο.

Ανταμοιβή και Τιμωρία είναι Επακόλουθα της Ελεύθερης Βούλησης

Η τιμωρία είναι αποτέλεσμα της πορείας δράσης που έχουμε επιλέξει να ακολουθήσουμε χρησιμοποιώντας τη δική μας ελεύθερη θέληση, που σημαίνει ότι δεν θα τιμωρηθούμε για κάποιο σφάλμα που κάναμε αν αυτή η επιλογή έγινε κάτω από μεγάλη πίεση και δυσκολία.

Μας αφήνεται να δοκιμαστούμε μόνο σε σχέση με ότι έχουμε επιλέξει να κάνουμε. Οποιοδήποτε καλό έχει κάνει ένας άνθρωπος θα είναι υπέρ του και οτιδήποτε λάθος έχει κάνει θα είναι κατά του. Ο Θεός δεν θα επιβαρύνει ένα ανθρώπινο ον με περισσότερα από αυτά που μπορεί να αντέξει και δεν αγνοεί ακόμα και την παραμικρή καλή πράξη.

Αν τα δικαστήρια των ανθρώπων με τη σχετική αίσθηση δικαιοσύνης που έχουν μπορούν να αποτιμήσουν και να κρίνουν έναν άνθρωπο λαμβάνοντας υπόψη το παρελθόν του και τις περιστάσεις, πως μπορούν οι ίδιοι παράγοντες να αγνοηθούν στο δικαστήριο του Θεού – τον τόπο της απόλυτης δικαιοσύνης; Θα είναι ίδια η κρίση, ας πούμε, ενός δικαστηρίου ανηλίκων, για ένα παιδί που προέρχεται από διαλυμένο σπίτι και φτωχό παρελθόν με αυτή για ένα παιδί με καλούς γονείς, που μεγάλωσε σε ασφαλές σπίτι και σε ιδανικό περιβάλλον; Θα κριθούν και οι δυο ανήλικοι παραβάτες με τον ίδιο τρόπο;

Παράμετροι της Δικαιοσύνης

Η απόδοση των παραμέτρων της ανθρώπινης δικαιοσύνης στο Θεό είναι ένα σφάλμα που κάνουν οι περισσότεροι θεολόγοι. Εγώ προσωπικά το κατάλαβα μετά από ένα συγκεκριμένο περιστατικό. Πιστεύω ότι υπάρχει ηθικό δίδαγμα πίσω από αυτό και μπορεί να μοιάζει ότι είναι εκτός θέματος.

Το 1931 εργαζόμουν σα δάσκαλος σε ένα δημοτικό σχολείο της Συρίας. Ήμουν τότε νέος και ενθουσιώδης, αλλά ήμουν επίσης κατηγορηματικός και είχα δογματικές ιδέες. Την εποχή εκείνη είχα αρχίσει να αμφισβητώ την ιδέα της μοίρας και του πεπρωμένου, ένα θέμα που συζήτησα με πολλούς μορφωμένους ανθρώπους, χωρίς να μπορώ να πάρω μια ικανοποιητική απάντηση. Η αλαζονεία μου με οδηγούσε σε βίαιες αντιπαραθέσεις με αυτούς, που πρέπει να είχαν ταράξει την ηρεμία τους.

Συνέχισα να έχει τις απόψεις αυτές, μέχρι που κάποια μέρα χρειάστηκε να δείρω με τη βέργα ένα μαθητή για κακή διαγωγή στο σχολείο (τότε ο

ραβδισμός επιτρέπονταν). Ο μαθητής αντέδρασε με αυθάδεια και με θρασύτητα, φωνάζοντας «Αυτό είναι άδικο! Είσαι ένας καταπιεστής!».

Όταν άκουσα τις λέξεις αυτές, η βέργα έπεσε από τα χέρια μου. Για μια στιγμή μεταφέρθηκα μακριά από το σχολείο και περιτριγυριζόμουν από απόλυτο σκοτάδι. Και έδειχνε σαν να είχε ανάψει μια λάμπα για μένα.

«Το αγόρι εκείνο με κατηγόρησε για άδικη συμπεριφορά, επειδή το έδειρα – ενώ αντίθετα εγώ το θεωρώ απόλυτα δίκαιο», σκέφτηκα. «Η ίδια η πράξη δεν αλλάζει, αν και οι απόψεις γι' αυτή είναι διαφορετικές. Και αν αυτός ο μαθητής διαμαρτύρονταν στους γονείς του για ότι είχε συμβεί, ίσως του έλεγαν ότι είχα ενεργήσει δίκαια και ότι το ράβδισμα ήταν για το δικό του καλό! Άρα, αν ένας μαθητής δεν μπορεί να συσχετίσει την ανώριμη άποψή του με την έννοια της δικαιοσύνης του δασκάλου του, πως μπορώ εγώ να συσχετίσω τις ανθρώπινες παραμέτρους της δικαιοσύνης μου με εκείνες του Παντοδύναμου Θεού;».

Δεν θα μπορούσε μια πράξη που εγώ θεωρώ άδικη να είναι στην πραγματικότητα η ουσία της δικαιοσύνης; Θα ήταν σαν ένα άρρωστο παιδί να διαμαρτύρεται ότι θα ήταν απρεπές να του κάνει ένεση ο γιατρός, ενώ ο πατέρας του παιδιού αισθάνεται ότι ο γιατρός εκτελεί μια άξια πράξη. Η διαφορά στις απόψεις είναι ότι το παιδί βλέπει (την πράξη) από την οπτική γωνία του πόνου και της ταλαιπωρίας του, ενώ ο πατέρας τη βλέπει σαν ένα τρόπο αποκατάστασης της υγείας του γιου του.

Ένας δικαστής δεν μπορεί να βγάλει ετυμηγορία σχετικά με μια υπόθεση, αν δεν την έχει μελετήσει από όλες της τις απόψεις. Τείνουμε να κρίνουμε τα θέματα από μια συγκεκριμένη άποψη και συχνά φτάνουμε σε λάθος συμπεράσματα.

Φανταστείτε ότι εσείς και ένας φίλος σας πηγαίνετε βόλτα στην εξοχή και, καθώς χάνεστε, δέχεστε να σας πάρει κάποιος που οδηγεί ένα μοντέρνο αυτοκίνητο. Αλλά όταν είστε μέσα στο αυτοκίνητο ο φίλος σας βγάζει ένα μαχαίρι και αρχίζει να σκίζει το κάθισμα του αυτοκινήτου. Πως θα μπορούσε να το δικαιολογήσει αυτό; Δεν είναι αυτού του είδους η συμπεριφορά αγενής και αδικαιολόγητη; Φυσικά και είναι! Αλλά αν, αργότερα, κάποιος σας πει ότι συμμορίες του δρόμου έχουν κλέψει όλα τα μοντέρνα και έχουν αφήσει μόνο εκείνα με σκισμένα καθίσματα, τότε η πράξη του φίλου σας θα

δικαιολογούνταν. Στην πραγματικότητα ο ιδιοκτήτης του αυτοκινήτου μπορεί να είχε κάνει το ίδιο ακριβώς πράγμα για να προστατέψει το όχημά του!

Αυτό ακριβώς συμβαίνει σε μια παραβολή που υπάρχει στο Ιερό Κοράνιο, σχετικά με τον Μωυσή και τον Khidar (18: 60-82), όταν ο Khidar σκόπιμα άνοιξε μια τρύπα στη βάρκα που χρησιμοποίησαν για να πάνε από τη μια ακτή στην άλλη. Έκανε επίσης και πολλά άλλα παράξενα πράγματα που μπέρδεψαν το Μωυσή και κατά συνέπεια τον έκαναν να σπάσει τον όρκο του να μην κάνει ερωτήσεις στον Khidar.

Το ηθικό δίδαγμα της ιστορίας αυτής είναι ότι κάποιος δεν θα πρέπει να κρίνει ένα ζήτημα χωρίς πρώτα να το έχει δει από όλες τις οπτικές του γωνίες.

Υπό το Φως του Ιερού Κορανίου και των Παραδόσεων

Πριν συνεχίσουμε να συζητήσουμε το ζήτημα του πεπρωμένου και της Θείας θέλησης υπό το φως του Ιερού Κορανίου και των Παραδόσεων, θα ήθελα να υπενθυμίσω στους αναγνώστες τις παρακάτω βασικές αρχές:

1 – Το ανθρώπινο μυαλό μπορεί να λειτουργήσει μόνο χρησιμοποιώντας τα κείμενα αυτά ως βάση. Δεν μπορεί μόνο του να κατανοήσει την πραγματικότητα της μοίρας με λεπτομέρειες, επειδή, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το μυαλό είναι αδύνατον να ερευνήσει σε βάθος μεταφυσικά θέματα. Επομένως, κάθε συζήτηση που δεν υποστηρίζεται από τα κείμενα θα πρέπει να αποφεύγεται.

2 – Θα πρέπει να γνωρίζουμε πάντα ότι το Ιερό Κοράνιο είναι η βάση – το στέρεο έδαφος – όλων μας των πεποιθήσεων. Άρα, αν υπάρχει κάποια αντίφαση μεταξύ ενός εδαφίου του Κορανίου και μιας Παράδοσης που βασίζεται στην αξιοπιστία μιας μόνο πηγής και δεν υπάρχει τρόπος συμβιβασμού των δυο με έναν ικανοποιητικό τρόπο, θα πρέπει να προτιμήσουμε το εδάφιο του Κορανίου.

3 – Δεν υπάρχει κανένα σαφές κείμενο, ούτε στο Ιερό Κοράνιο, ούτε στις Παραδόσεις που να αρνείται κάθε φυσική πραγματικότητα, γιατί ο Κύριός μας που αποκάλυψε το Ιερό Κοράνιο είναι ο Δημιουργός της κάθε πραγματικότητας και ο Κύριός μας δεν αντικρούει τη δική Του πλάση.

4 – Τα εδάφια του Ιερού Κορανίου που έχουν τη σημασία του προκαθορισμού και επομένως την άρνηση της ελεύθερης θέλησης του ανθρώπου, είναι, κατά την γνώμη μου, εδάφια που προσανατολίζονται και

στην ευγένεια και στην διαφθορά του ανθρώπου. Να μερικά εδάφια που μπορούμε να λάβουμε υπόψη μας, σχετικά με το θέμα αυτό:

Αυτός είναι που σας έδωσε μορφή μέσα στις μήτρες όπως Τον ευχαριστούσε. Δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός από Αυτόν, τον Παντοδύναμο, το σοφό. (3: 6).

Παραδείγματος χάριν, ένα νεογέννητο κορίτσι δεν μπορεί να μετατραπεί σε αγόρι και δεν μπορούμε να αλλάξουμε το χρώμα του δέρματός μας.

Ο Κύριός σας προκάλεσε ότι Αυτός ήθελε και επέλεξε. Δεν έχουν ποτέ καμία επιλογή. Δοξασμένος είναι ο Θεός και υψωμένος πάνω από όλα όσα συσχετίζονται (με Αυτόν). (28: 68).

Και υπάρχουν εδάφια που αφορούν παγκόσμια γεγονότα πέρα από τον ανθρώπινο έλεγχο:

Έχετε δει αυτό που ανατρέφετε; Εσείς είστε που το ανατρέφετε, ή εμείς; Αν το θέλαμε θα το κάναμε άχυρο, τότε εσείς δεν θα σταματούσατε, ούτε θα αναφωνούσατε. (56: 63-65).

Αν ο Θεός σε ακουμπούσε με ασθένεια, δεν υπάρχει κανείς που θα σε ανακούφιζε από αυτό, εκτός από Αυτόν και αν σε ακουμπούσε με καλή τύχη (δεν υπάρχει κανείς που θα μπορούσε να τη μειώσει), γιατί Αυτός είναι ικανός να κάνει τα πάντα. (6: 17).

Υπάρχουν εδάφια που αναφέρονται σε συμβάντα που δεν είναι δημιούργημα του ανθρώπου και που μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη είτε ευγενών είτε αργυρώνητων απόψεων του χαρακτήρα του:

Και μια ψυχή και Αυτός που την τελειοποίησε και την ενέπνευσε (με συνείδηση του) τι είναι κακό γι' αυτή και (τι είναι) καλό γι' αυτή. (91: 7-8)..

Στα εδάφια που πραγματεύονται την καθοδήγηση, βρίσκουμε τη λέξη 'καθοδήγηση' που σήμαινε 'καθοδήγηση από το Θεό':

Δεν του δώσαμε δυο μάτια και μια γλώσσα και χείλια και τον καθοδηγήσαμε στον διαχωρισμό των δρόμων του όρους; (90: 8-10).

Ιδού! Του δείξαμε το δρόμο είτε θα είναι ευγνώμων είτε άπιστος. (76: 3).

Παρατηρούμε από τα παραπάνω εδάφια ότι υπάρχουν παράγοντες που δεν δημιουργήθηκαν από τον άνθρωπο, αλλά ίσως έχουν επίδραση στη διαμόρφωσή του είτε ως ευγενούς είτε ως διεφθαρμένου ανθρώπου. Όπως

είπαμε προηγουμένως, ο Θεός δεν δέχεται τους πιστούς του να δοκιμάζονται σε τέτοια θέματα. Είναι αδύνατο να σχεδιάσεις κάτι μοιραίο και στη συνέχεια να κατηγορείς τον άνθρωπο που, σαν συνέπεια, συμπεριφέρεται με ένα συγκεκριμένο τρόπο.

Αυτά τα κείμενα έχουν διαμορφώσει ένα πεδίο μάχης για διάφορες 'αποσπασμένες' αιρέσεις, που παρανόησαν το νόημά τους και έτσι το εφάρμοσαν με λάθος τρόπο. Οι ομάδες αυτές θα έπρεπε, αντιθέτως, να έχουν κάνει τα εξής:

1 – Θα έπρεπε να έχουν κάνει μια διάκριση ανάμεσα στα εδάφια που ασχολούνται με τη Θεία Θέληση, τη Θεία Δύναμη και τη ρύθμιση από το Θεό των θεμάτων του βασιλείου Του και τα εδάφια που ασχολούνται με την ανταμοιβή και την τιμωρία.

2 – Τα κείμενα θα έπρεπε να θεωρηθούν ως σύνολο και να μην χωριστούν σε κομμάτια. Όποιος μελετά τα κείμενα ολόκληρα θα αντιληφθεί ότι το Ιερό Κοράνιο χορηγεί στον άνθρωπο Ελευθερία και ελεύθερη θέληση που μπορεί να καταλήξει είτε σε ανταμοιβή είτε σε τιμωρία.

Ιδού! Ο Θεός δεν καταδέχτηκε να πλάσει την παραβολή ακόμα και ενός κουνουπιού. Εκείνοι που πιστεύουν ξέρουν ότι είναι η αλήθεια από τον Κύριό τους. Αλλά εκείνοι που δεν πιστεύουν λένε: Τι επιθυμεί ο Θεός (να διδάξει) με μια τέτοια παραβολή; Παραπλάνησε πολλούς με τον τρόπο αυτό και καθοδήγησε πολλούς με τον τρόπο αυτό και παραπλάνησε με τον τρόπο αυτό μόνο κακοήθεις ανθρώπους. (2: 26).

Μια επιπόλαιη ματιά στα εδάφια αυτά μπορεί κάλλιστα να δώσει την εντύπωση ότι, όπως όλα τα άλλα, η καθοδήγηση και η παραπλάνηση είναι ορισμένα με θείο τρόπο: μερικοί είναι προορισμένοι να παραπλανούνται ενώ άλλοι να ευλογούνται με καθοδήγηση. Αλλά αυτή η εντύπωση θα αλλάξει σύντομα μετά την μελέτη των ακόλουθων εδαφίων:

Αυτή είναι η Γραφή για την οποία δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, μια καθοδήγηση για εκείνους που αποκρούουν (το κακό). (2: 2).

Είναι σαφές ότι ο Θεός δεν αναλαμβάνει την ευθύνη να χορηγήσει πράγματι καθοδήγηση ή παραπλάνηση. Αυτό είναι ένα ζήτημα για το οποίο κάθε άτομο παίρνει τη δική του απόφαση. Αν ένα άτομο ζει έχοντας δέος και συνείδηση του Θεού, το Ιερό Κοράνιο θα είναι η πηγή της καθοδήγησής του.

Ωστόσο, όποιος μπλέκεται με ζητήματα που είναι επιζήμια γι' αυτόν δεν θα καθοδηγηθεί.

Όποιος ακόμα έχει επίμονες αμφιβολίες και ρωτάει «Πως ξέρω αν ο Θεός με έχει βάλει ανάμεσα σ' αυτούς που καθοδηγεί ή σ' αυτούς που παραπλανά;» μπορεί να βρει την απάντηση στα ακόλουθα εδάφια:

Αυτή είναι η Γραφή για την οποία δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, μια καθοδήγηση για εκείνους που αποκρούουν (το κακό), που πιστεύουν στο υπερπέραν και καθιερώνουν τη λατρεία και ξοδεύουν αυτό που τους έχουμε χορηγήσει. Και εκείνους που πιστεύουν σε αυτά που έχουν αποκαλυφθεί σε εσένα (Μωάμεθ) και σε αυτά που είχαν αποκαλυφθεί πριν από εσένα και είναι σίγουροι της ζωής μετά θάνατον. (2: 2-4).

Αυτοί που σπάνε τη συμφωνία με το Θεό αφού την έχουν επικυρώσει και κόβουν αυτό που ο Θεός έχει ορίσει να είναι ενωμένο και (που) κάνουν κακό στη γη: Αυτοί είναι εκείνοι που είναι χαμένοι. (2: 27).

Είναι, επομένως, σαφές ότι δεν υπάρχει κανένας προκαθορισμός της ελεύθερης βούλησης του ανθρώπου και ότι η ελεύθερη βούληση διορθώνεται με συγκεκριμένα γνωρίσματα και πράξεις που εναρμονίζονται με το σκοπό της ανθρώπινης θέλησης.

Για παράδειγμα, μπορεί να πιστεύετε σε ένα κόσμο που είναι πέρα από την ανθρώπινη αντίληψη, να προσεύχεστε τακτικά και να ξοδεύετε το χρόνο και τα χρήματά σας στο δρόμο του Θεού' από την άλλη πλευρά, μπορεί να διαχωρίζετε τον εαυτό σας από το Θεό, να δείχνετε ρήξη και να σπέρνετε διαφθορά πάνω στη γη. Όλες αυτές οι πράξεις είναι εντός των ικανοτήτων σας. Ωστόσο, αν κάνετε τις πρώτες τρεις, θα είστε ανάμεσα σε εκείνους που είναι θεοσεβούμενοι και, συνεπώς, θα καθοδηγηθείτε. Αλλά αν είστε ένοχοι των τριών τελευταίων, θα θεωρηθείτε κάποιοι που έχασαν το δρόμο τους και τους έτυχε η παραπλάνηση.

Μια Συζήτηση χωρίς Νόημα

Στο σημείο αυτό πολλοί άνθρωποι ρωτούν «Απέτυχα επειδή ήταν θέλημα Θεού ή θα μπορούσα να έχω κάνει τα πράγματα διαφορετικά – με τον τρόπο Του;» ή «Ήμουν υπεύθυνος για τις πράξεις μου;» και ούτω καθεξής. Τέτοια θέματα έχουν γεμίσει αμέτρητους τόμους βιβλίων που έχουν γράψει θεολόγοι. Αλλά τέτοια βιβλία είναι χωρίς νόημα, επειδή δεν μπορούμε να συγκρίνουμε

το Θεό με τους ανθρώπους, ούτε το ανθρώπινο μυαλό μπορεί να κάνει εκτιμήσεις του Θεού και των ιδιοτήτων Του.

Ο Παντοδύναμος δεν αμφισβητείται σχετικά με τις πράξεις του· εμείς είμαστε που ανακρινόμαστε από Αυτόν για τις πράξεις μας. Και δεν υπάρχει αμφιβολία για την δικαιοσύνη του Θεού. Πρέπει να είμαστε υπεύθυνοι για τους εαυτούς μας και να ψάχνουμε μέσα μας σε σχέση με τη συμπεριφορά μας και να επιζητούμε να κατευθύνουμε την θέλησή μας να κάνει καλό. Θα πρέπει να απέχουμε από συζητήσεις σχετικές με το Θεό, με τον ίδιο τρόπο που τις απέφευγαν οι πολύ σεβαστοί πρόγονοί μας.

Το Πεπρωμένο ως Δικαιολογία

Πολλοί άνθρωποι που κάνουν σφάλματα στη ζωή τους ρίχνουν το φταίξιμο στο πεπρωμένο τους. Σε μια τέτοια περίπτωση αν μπορούσατε να ρωτήσετε ένα δολοφόνο «Γιατί σκότωσες τον άνθρωπο εκείνο;» θα απαντούσε «Γιατί ορίστηκε ότι έτσι θα έκανα». Ένα τέτοιο επιχείρημα δεν στέκει για δυο λόγους:

1 – Η ανταμοιβή και η τιμωρία συνδέονται με τις πράξεις μας, τα κίνητρα πίσω από αυτές και τις επιθυμίες μας. Κανένας δολοφόνος δεν μπορεί να δικαιολογήσει το έγκλημά του ισχυριζόμενος ότι η δολοφονία ανθρώπων είχε οριστεί γι' αυτόν – μολονότι γνώριζε τι είχε καταγραφεί γι' αυτόν στην 'αιώνια πλάκα' και το έλαβε σαν βάση διάπραξης του εγκλήματός του. Με άλλα λόγια, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι εκτέλεσε εντολές, σύμφωνα με ότι ήταν 'γραφτό' στο πεπρωμένο του. Στην πραγματικότητα αυτό που έγινε ήταν ότι έπεσε θύμα αρνητικών επιρροών' με άλλα λόγια, έπεσε θύμα του πειρασμού του διαβόλου.

Οι πολυθεϊστές επίσης αναζήτησαν να δικαιολογήσουν τις πεπρωθήσεις τους κάνοντας χρήση μιας τέτοιας δικαιολογίας:

Εάν ο Θεός επιθυμούσε έτσι, δεν θα είχαμε αποδώσει θεϊκότητα σε τίποτα άλλο παρά σε Αυτόν. (6: 148).

Η Θεία απάντησε σε αυτό ήταν:

Έχετε κάποια (συγκεκριμένη) γνώση που μπορείτε να μας προσφέρετε; (6: 148).

Με άλλα λόγια, «Πως ξέρατε πριν γίνετε πολυθειστές ότι ο πολυθεισμός είχε οριστεί για εσάς; Και επιλέξατε την πίστη στην Μοναδικότητα του Θεού και καταλάβατε ότι ήταν απαγορευμένη για εσάς».

2 – Αν εκείνοι που βρίσκουν καταφύγιο στο πεπρωμένο έλεγαν αλήθεια στον εαυτό τους, θα αποδέχονταν με χαρά ότι ο Θεός ορίζει γι' αυτούς – φτώχεια, αρρώστια, πείνα, χρηματική και υλική απώλεια, κλπ. – αλλά δεν γίνεται έτσι! Τέτοιοι άνθρωποι δεν αφήνονται στη μοίρα τους. Αντιθέτως, συχνά κάνουν οτιδήποτε μπορούν για να συγκεντρώσουν πλούτο, να πολεμήσουν την αρρώστια και να μείνουν μακριά από τη φτώχεια. Δεν μπορούν να αντέξουν καμία απώλεια, όπως την απώλεια κάποιου που είναι κοντά τους, την απώλεια πλούτου, κλπ. Χρησιμοποιούν κάθε δυνατό μέσο για να απολαύσουν τις γήινες απολαύσεις και να προστατέψουν τους εαυτούς τους από τον πόνο και τα βάσανα.

Γιατί τότε τέτοιοι άνθρωποι δεν χρησιμοποιούν τη δύναμη του νου τους για να εξουδετερώσουν τις σαρκικές τους επιθυμίες και να συγκρατηθούν απ' ότι είναι απαγορευμένο επειδή γνωρίζουν την τιμωρία που θα επακολουθήσει;

Η Πίστη μας στο Πεπρωμένο απέναντι σε Εκείνη των Προγόνων Μας

Πολλοί εναντιούμενοι στο Ισλάμ κατηγορούν τους Μουσουλμάνους ότι είναι απαθείς και τους λείπει ο ενθουσιασμός για το σκοπό τους και συνδέουν τη στάση αυτή με την πίστη τους στο πεπρωμένο. Μέχρις ενός ορισμένου σημείου, έχουν δίκιο, αλλά αυτό οφείλεται στην λάθος αντίληψη της έννοιας αυτής που διαμόρφωσαν οι σύγχρονοι Μουσουλμάνοι.

Ένας μεγάλος αριθμός Μουσουλμάνων χρησιμοποίησε αυτή την παρεξηγημένη ιδέα της μοίρας για να καλύψει μια πληθώρα αμαρτιών και σαν δικαιολογία για τεμπελιά και αδράνεια. Αλλά οι σεβάσμιοι πρόγονοί μας είχαν, αντιθέτως, κάνει το πεπρωμένο έναυσμα για δουλειά: το *jihad*.

Διαβάζουμε για την αρχή που λέει ότι συγκεκριμένοι πόροι ζωής έχουν παραχωρηθεί σε κάθε έναν από εμάς: «Αυτό που έχει οριστεί για εσάς ως το μερίδιό σας θα σας έρθει ακόμα και αν είστε αδύναμοι και ανίσχυροι. Δεν μπορείτε, ακόμα και με όλη σας τη δύναμη και την ισχύ, να πάρετε δικό σας μερίδιο αυτό που έχει δοθεί σε άλλους».

Αυτό είχε ερμηνευθεί από μερικούς Μουσουλμάνους ότι μιας και δεν έχουμε καμία επιλογή σε αυτό που κάνουμε, μπορούμε να παραιτηθούμε από

την εργασία για τα προς το ζην και να μένουμε αδρανείς. Τέτοιοι άνθρωποι περιμένουν ότι κάποια μέρα θα ανοίξουν οι ουρανοί και θα βρέξουν πλούτη. Είναι το είδος των ανθρώπων που ξεκινούν ένα ταξίδι χωρίς τρόφιμα ή εφόδια.

Ωστόσο, οι πρόγονοί μας διάβασαν και ερμήνευσαν το ρητό αυτό αρκετά διαφορετικά. Το είχαν σαν έναυσμα για δουλειά και δράση και, συνεπώς, προσπαθούσαν πολύ να ανακαλύψουν χρήσιμους τρόπους να απασχολούνται και να αποκτούν πλούτο με νόμιμο τρόπο. Αγωνίστηκαν με όλες τους τις δυνάμεις για ότι έκαναν και με τη γνώση αυτή ήταν πρόθυμοι να αποδεχτούν τον κλήρο τους. Ποτέ δεν ήταν θυμωμένοι, ούτε παραπονιόνταν στον Παντοδύναμο και δεν ζήλευαν εκείνους που είχαν πετύχει περισσότερα. Ο πλούτος δεν τους έκανε αλαζόνες και η φτώχεια δεν τους οδηγούσε στην απόγνωση.

Καθώς γνωρίζουμε ότι ο θάνατος είναι αναπόφευκτος, δεν ασκούμε πάντα σύνεση και σωφροσύνη. Μπορεί να μην διαπράττουμε εγκλήματα, αλλά, συχνά, αποφεύγουμε συγκεκριμένες ευθύνες και ρίχνουμε το φταίξιμο για το αποτέλεσμα στο 'πεπρωμένο μας'. Ένα παράδειγμα για να δείξουμε αυτό το είδος συμπεριφοράς θα ήταν κάποιος που οδηγεί το αυτοκίνητό του πολύ γρήγορα, χτυπάει κάποιον – και μετά το περιγράφει σαν «μοιραία πράξη».

Οι πρόγονοί μας είχαν επίσης επίγνωση του αναπόφευκτου του θανάτου. Αλλά πίστευαν ότι αν και κανείς δεν πεθαίνει πριν την καθορισμένη του ώρα, δεν υπάρχει νόημα, ας πούμε, να πηδήξουμε σε μια φωτιά ή να μαχαιρώσουμε κάποιον μέχρι να πεθάνει! Έτσι συνέχισαν τις ζωές τους λέγοντας «Θα πρέπει να δουλέψουμε και να πετύχουμε ότι είναι αποδεκτό από το Θεό. Ας αγωνιστούμε στο μονοπάτι Του και ας μην φοβόμαστε το θάνατο, απλώς επειδή είναι αναπόφευκτος. Έχει μια ορισμένη ώρα που δεν μπορεί να πάει πίσω ή μπροστά. Έτσι ας παρατήσουμε ότι μας εμποδίζει να ακολουθήσουμε το δρόμο του Θεού και να μεταφέρουμε το μήνυμα της αλήθειας σε όλους». Συνεπώς, οι πρόγονοί μας αγωνίστηκαν γενναία για χάρη της αλήθειας και δεν ήταν υπάκουοι σε άλλον παρά μόνο στο Θεό.

Άρα, ενώ καταλαβαίνουμε το γεγονός ότι τα πάντα είναι προκαθορισμένα, δεν προσέχουμε πάντα στους κανόνες που ο Θεός έχει θέσει για το σύμπαν αυτό και τους νόμους της φύσης, που όλοι έχουν δημιουργηθεί σαν πηγή καλού ή κακού.

Οι πρόγονοί μας, ωστόσο, μελέτησαν τους νόμους αυτούς σοβαρά και καθιερώθηκαν ως πρωτοπόροι στις επιστήμες. Κατανόησαν τη σημασία των επιστημών αυτών και ανέπτυξαν τρόπους για να τις χρησιμοποιούν για το καλό της ανθρωπότητας. Αλλά η δική μας άγνοια μας έχει κάνει εμάς τους Μουσουλμάνους να πέσουμε από τα ύψη της δόξας στα βάθη της λήθης.

Οι πρόγονοί μας ήταν, με την υποστήριξη της πίστης τους, κυρίαρχοι σε κάθε τομέα του κόσμου αυτού. Αλλά εμείς έχουμε επιτρέψει σε άλλους να είναι κυρίαρχοι πάνω από εμάς. Οι πρόγονοί μας κυβερνούσαν το ένα τρίτο του πολιτισμένου κόσμου, με τη δύναμη του λόγου της αλήθειας. Αλλά, αλίμονο, εμείς έχουμε επιτρέψει στον εχθρό μας να καταλάβει την πατρίδα μας – όχι με το όπλο της Αλήθειας, αλλά με το όπλο του ψεύδους.

Δοξάζοντας τους Προγόνους Μας

Μερικοί από εμάς, όταν ανακαλύπτουμε ότι κάθε πτυχή της ζωής μας δείχνει να πηγαίνει στραβά ή ότι έχουμε εξευτελιστεί κατά κάποιον τρόπο, αφήνουμε το μυαλό μας να γυρίσει πίσω στη δύναμη και τη δόξα που απολάμβαναν οι πρόγονοί μας.

Η σκέψη της δόξας εκείνης μετατρέπει την απόγνωσή μας σε ελπίδα – ελπίδα με την οποία μπορούμε να γεφυρώσουμε το παρελθόν με το παρόν. Με αυτή την ψυχική διάθεση τείνουμε να αφηφούμε τους συγχρόνους μας και να δοξάζουμε τους νεκρούς και αυτούς που έχουν αποδημήσει η αντίδραση αυτή διαμορφώνει τη βάση για την άσκηση της δοξολογίας των νεκρών, στηρίζοντας όλες τις ελπίδες μας σε εκείνους. Αναμένουμε βοήθεια και ενίσχυση στις δυσκολίες μας και χτίζουμε μεγαλοπρεπή μαυσωλεία προς τιμήν τους.

Ο σεβασμός μας για τους νεκρούς, ωστόσο, αυξάνεται με παρεμφερή τρόπο με τις πεπιοθήσεις και τις πρακτικές της εποχής της ειδωλολατρίας. Αν και η θρησκεία μας το απαγορεύει, έχουμε αρχίσει ακόμα και να κάνουμε αφιερώματα και τάματα σ' εκείνα τα μνήματα, προκειμένου να ζητήσουμε την παρέμβαση των προγόνων μας. Αν και γνωρίζουμε ότι εκείνοι που είναι νεκροί και θαμμένοι δεν έχουν υλικά ή χειροπιαστά μέσα για να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις μας, τους ικετεύουμε να μεσολαβήσουν για λογαριασμό μας, για καλούς και κακούς σκοπούς.

Συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε τέτοιες λάθος πεποιθήσεις εξαιτίας της παρακμής των ημερών μας σε σύγκριση με τη δόξα του παρελθόντος.

Ζητήματα που Προκαλούν Σύγχυση

Η παρεξήγηση του ζητήματος του πεπρωμένου οδήγησε σε λάθος συμπέρασμα σχετικά με το τι είναι μέσα στο πεδίο δράσης της θέλησης του ανθρώπου και τι είναι πέρα από το.

Αυτή η σύγχυση πρωτοεμφανίστηκε στις διάφορες σχολές σκέψης μεταξύ των θεολόγων. Κάποιοι ισχυρίζονταν ότι ο άνθρωπος δεν έχει ελεύθερη βούληση επειδή δεν έχει δικαιοδοσία πάνω σε πολλά θέματα, συμπεριλαμβανομένων του ελέγχου των μυών της καρδιάς του, της επιλογής των γονιών του και ενός περιβάλλοντος της αρεσκείας του. Αλλά ξέχασαν ότι ο Θεός έχει δώσει στον άνθρωπο τον έλεγχο πολλών μυών του και ότι ο Θεός του έδωσε τη δύναμη του νου που μπορεί να την χρησιμοποιήσει, σε συγκεκριμένη έκταση, για να διορθώσει οτιδήποτε θεωρεί λάθος σε σχέση με την ανατροφή του και το περιβάλλον του.

Ωστόσο, η αντίθετη και μάλλον υπερβολική άποψη εκφράστηκε από άλλους θεολόγους. Αυτοί έδωσαν μεγαλύτερη σημασία στην ελεύθερη βούληση του ανθρώπου από αυτή που έχει στην πραγματικότητα και συνεπώς προκλήθηκε σύγχυση μεταξύ των θεμάτων της ανταμοιβής και της τιμωρίας.

Ξέχασαν ότι ο Θεός δεν μας έχει υπόλογους για τις πράξεις μας, εκτός μέσα στα όρια της ελευθερίας μας και της ελεύθερης βούλησης. Και, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, δεν δοκιμαζόμαστε για πράξεις που κάναμε κάτω από μεγάλη πίεση. Επιπλέον, οι θεολόγοι αυτοί, όπως είδαμε νωρίτερα, μπέρδευαν συγκεκριμένα θέματα σχετικά με τη Θεία δικαιοσύνη, ξεχνώντας ότι δεν μπορεί να συγκριθεί με τη δικαιοσύνη των ανθρώπων.

Άρα, η ασφαλέστερη πορεία για να ακολουθήσουμε, σε σχέση με το ζήτημα της πίστης στο πεπρωμένο και όλα τα άλλα συνδεδεμένα θέματα, είναι να ακολουθήσουμε τη βασική πηγή – δηλαδή το Ιερό Κοράνιο και να προχωρήσουμε στο μονοπάτι που μας έδειξαν οι σεβαστοί μας πρόγονοι, που ήταν ανάμεσα στους συντρόφους του Προφήτη και στους συντρόφους των συντρόφων. Θα πρέπει να αποφεύγουμε ατελέσφορες συζητήσεις, σαν

εκείνες που βασίζονται στην επιπόλαιη και μάλλον πρωτόγονη Ελληνική φιλοσοφία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

Όπως είπαμε προηγουμένως, στο κεφάλαιο Κώδικες της Πίστης, είναι αδύνατον να αντιληφθούμε με τις αισθήσεις μας οτιδήποτε υπάρχει στον κόσμο αυτό. Το σπουδαιότερο, υπάρχουν πολλοί άλλοι κόσμοι τους οποίους αγνοούμε, με πιο οικείο παράδειγμα την ‘ψυχή’. Πως μπορούμε να αρνηθούμε την ύπαρξη της ψυχής, όταν μας κρατάει όλους ζωντανούς; Αλλά γνωρίζει κανείς την πραγματική ουσία της ψυχής; Φυσικά όχι. Με άλλα λόγια, ο κόσμος που βλέπουμε και αντιλαμβανόμαστε περιγράφεται στο Ιερό Κοράνιο ως ο ‘ορατός’ κόσμος και ο κόσμος που είναι πέρα από την αντίληψή μας είναι το ‘υπερπέραν’, ο μεταφυσικός κόσμος.

Κάθε ανθρώπινο ον, χωρίς καμία εξαίρεση, επιβεβαιώνει και πιστεύει στον ορατό κόσμο. Ακόμα και τα ζώα αντιλαμβάνονται τον κόσμο αυτό με τις αισθήσεις τους. Επομένως, κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί υπεροχή ή προβάδισμα έναντι κάποιου άλλου στο ζήτημα αυτό, επειδή η πίστη αυτή αποτελεί μέρος αυτού που καλούμε ‘ουσιαστική γνώση’. Ωστόσο, ‘υπεροχή’ δίδεται σε αυτούς που στη βάση της εμπιστοσύνης στην αλήθεια του Μηνύματος που μεταδόθηκε σε αυτούς, πιστεύουν και ισχυρίζονται ότι το υπερπέραν υπάρχει.

Είναι αυτή η ιδιότητα που δίνει υπεροχή στους θεοσεβούμενους απέναντι σε άλλους. Και είναι η πρώτη ιδιότητα στην οποία δίνεται έμφαση στο Ιερό Κοράνιο:

Ο οποίος πιστεύει στο Υπερπέραν... (2: 3).

Πως Μπορούμε να Πιστέψουμε στο Υπερπέραν;

Πως μπορούμε να πιστέψουμε στο υπερπέραν όταν ο Θεός δεν μας έχει δώσει την αίσθηση με την οποία θα το αντιληφθούμε;

Αν εξαρτώμασταν μόνο από τις αισθήσεις και τη δύναμη του νου μας προκειμένου να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας, θα ψηλαφίζαμε πάλι στο σκοτάδι και θα μέναμε ανίδεοι σχετικά με το μεταφυσικό κόσμο. Αλλά ο Θεός, με τη σοφία και την ευσπλαχνία Του, δεν έχει αφήσει τον ανθρώπινο νου στην κατάσταση της ανικανότητας. Αντιθέτως, τον έχει εφοδιάσει με την απαραίτητη καθοδήγηση και πληροφόρηση. Αλλά η πληροφόρηση αυτή δεν μπορεί να αποκτηθεί από μέσα μας. Μπορεί να βρεθεί σε εξωτερικές πηγές – πηγές που δεν συνδέονται με τη διαίσθηση, την πνευματική έμπνευση, τη νοητική διαφώτιση ή δυνάμεις της λογικής. Και ούτε μπορεί να αναπτυχθεί μόνο με την ανθρώπινη ικανότητα.

Μπορεί να αποκτηθεί μόνο μέσω μιας από τις παρακάτω μεθόδους:

1 – Ο Θεός μπορεί να την μεταβιβάσει στον άνθρωπο είτε μέσω της έμπνευσης ή ενός ονείρου ή μέσω οποιασδήποτε άλλης μεθόδου μετάδοσης που δεν συνεπάγεται καθόλου προσπάθεια από τη μεριά μας. Είναι κάτι που δεν μπορεί να εκλογικευτεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορέσουμε να το αισθανθούμε και να το εκφράσουμε.

2 – Ένας προφήτης στον οποίο στέλνεται αποκάλυψη, μπορεί να την ακούσει χωρίς να είναι σε θέση να γνωρίζει ή να εντοπίσει την αρχική πηγή του ήχου.

3 – Ο Θεός μπορεί να επιλέξει ένα ανθρώπινο ον να λάβει το Μήνυμά Του μέσω ενός από τους αγγέλους Του, με τη διαταγή ότι το Μήνυμα αυτό πρέπει να διαβιβαστεί στην ανθρωπότητα.

Στο πλαίσιο αυτό το Ιερό Κοράνιο λέει:

Και δεν δόθηκε σε θνητό άνθρωπο ότι ο Θεός έπρεπε να μιλήσει σε αυτόν αλλά μέσω της ξαφνικής έμπνευσης ή (με μια φωνή, όπως ήταν), πίσω από ένα πέπλο ή στέλλοντας έναν απόστολο να αποκαλύψει, με την άδειά Του, οτιδήποτε θελήσει Αυτός (να αποκαλύψει). (42: 51).

Το Υπερπέραν

Η Θεία Αποκάλυψη έχει περιγράψει το υπερπέραν με λεπτομέρεια και μέρος της πίστης μας είναι να εμπιστευόμαστε αυτή τη γνώση. Το υπερπέραν περιλαμβάνει τους αγγέλους, τα jinn, τα Βιβλία που έχουν αποκαλυφθεί, τους προφήτες, την Ημέρα της Κρίσεως, την Ημέρα της Τιμωρίας, όταν θα λάβουμε ανταμοιβή ή τιμωρία και την πίστη στο πεπρωμένο. Μας ζητείται επίσης να

πιστέψουμε όσα αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο σχετικά με τη δημιουργία του ουρανού και της γης, τη δημιουργία του ανθρώπου και όλες τις άλλες πληροφορίες που περιέχει.

Μια Αμφιβολία Διαλύεται...

Οι υλιστές θα αρνηθούν να πιστέψουν οτιδήποτε δεν μπορούν να αντιληφθούν με τις αισθήσεις τους. Η απάντησή μας σε αυτό περιέχεται στον Κώδικα Τρία των Κωδικών της Πίστης που αναφέρει «Δεν είμαστε σε θέση να αρνηθούμε την ύπαρξη αυτών που είναι πέρα από τις αισθήσεις μας».

Με άλλα λόγια, επειδή απλώς δεν μπορούμε να αισθανθούμε συγκεκριμένα πράγματα, δεν σημαίνει ότι μπορούμε να αρνηθούμε την ύπαρξή τους. Και επίσης, αν θυμάστε, ο Κώδικας Τρία λέει ότι «Η βεβαιότητα που μεταδίδεται από ένα αξιόπιστο άτομο μας δίνει μια αρκετή απόδειξη όπως μέσω αυτού που μπορούμε να δούμε ή να αισθανθούμε».

Αφού η τιμιότητα του Προφήτη Μωάμεθ στη μεταφορά του Θείου Μηνύματος που αποκαλύφθηκε σε αυτόν έχει επικυρωθεί για εμάς, εμείς οι Μουσουλμάνοι με σταθερότητα πιστεύουμε στο υπερπέραν.

Ταξινόμηση του Υπερπέραντος

Μπορούμε να ταξινομήσουμε το υπερπέραν σε πολλές κατηγορίες:

1 – Η πρώτη κατηγορία του υπερπέραντος περιλαμβάνει όλα τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στη ζωή των προηγούμενων γενεών. Γι' αυτό το λόγο η ιστορία του Ιωσήφ αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο ως: **η περιγραφή κάτι που είναι πέρα από την αντίληψή σου, Εμείς τώρα αποκαλύπτουμε σε σένα.**

Ο Προφήτης μας Μωάμεθ δεν ήταν μάρτυρας των περιστατικών της ιστορίας αυτής. Σε αυτά ήταν μάρτυρες οι γιοι του Ισραήλ, οι γιοι του Ιακώβ.

Τέτοιες πληροφορίες έχουν, επομένως, ταξινομηθεί από τον Παντοδύναμο σαν κάτι **«πέρα από την αντίληψη»** ή σαν **«ιστορίες που έγιναν στο υπερπέραν»**.

2 – Η δεύτερη κατηγορία αφορά γεγονότα που η ανθρωπότητα θα είχε παρατηρήσει, αν η ανθρώπινη φυλή υπήρχε όταν αυτά συνέβησαν. Για παράδειγμα, όλα τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στη γη πριν τη γέννηση του ανθρώπινου είδους, πληροφορίες σχετικά με τα πλάσματα που υπήρχαν στη γη και την ιστορία σχετικά με τη δημιουργία του Αδάμ, του πατέρα της

ανθρωπότητας. Ο μόνος τρόπος που οι άνθρωποι είχαν για να μάθουν για τα γεγονότα αυτά ήταν μέσω της αποκάλυψης.

3 – Τρίτον, στην κατηγορία αυτή του Υπερπέραντος, μπορούμε να ομαδοποιήσουμε όλα αυτά που δεν μπορούμε να συλλάβουμε με τις αισθήσεις – ζητήματα που δεν μπορούν να εξηγηθούν με τη λογική, ούτε να γίνουν κατανοητά με τη δύναμη της φαντασίας. Οι Ιδιότητες του Θεού, τα δημιουργήματα που έχει κρύψει από εμάς, οι άγγελοι, η κρίση και πως θα λάβει χώρα και η επακόλουθη ανταμοιβή και τιμωρία.

Μια Ακόμη Αμφιβολία Διαλύεται

Κάποιοι άνθρωποι μπορεί να πουν σχετικά με τον κόσμο του υπερπέραντος, ότι ο Θεός έχει κρατήσει συγκεκριμένα κομμάτια γνώσης γι' Αυτόν. Για παράδειγμα, η πρόκληση της βροχής ή η γνώση του φύλου ενός παιδιού που είναι μέσα στη μήτρα της μητέρας του. Αλλά πως ο μετεωρολόγος προβλέπει τον καιρό καθημερινά, αν ο ουρανός θα είναι καθαρός ή αν θα βρέξει; Και πως η επιστήμη ανακαλύπτει το φύλο του παιδιού που βρίσκεται στη μήτρα της μητέρας του;

Οι απαντήσεις σε όλα αυτά ακολουθούν:

1 – Ο Θεός αποκάλυψε το Ιερό Κοράνιο και Αυτός δημιούργησε αυτό το σύμπαν και οτιδήποτε έχει συμβεί σε αυτό. Είναι επομένως αδύνατο να βρούμε ένα κείμενο στο Ιερό Κοράνιο που να αντικρούει κάθε φυσική πραγματικότητα. Οποτεδήποτε σκεφτόμαστε ότι έχουμε συναντήσει ένα τέτοιο κείμενο, θα ανακαλύψουμε μετά από λεπτομερή εξέταση ότι το πραγματικό νόημα είναι διαφορετικό από αυτό που καταλάβαμε.

2 – Όσο για την πρόβλεψη του καιρού, μας ενημερώνει για τις καιρικές συνθήκες αφού έχουν εξεταστεί τα αίτια. Παραδείγματος χάριν, μπορεί να μας πουν ότι θα βρέξει στα νοτιοδυτικά. Αν μελετήσουμε τους νόμους του σύμπαντος, που ο Θεός έχει θέσει, θα καταλάβουμε ότι η βροχή αυτή προκαλείται από έναν άνεμο που έρχεται από τη μεριά του Ατλαντικού Ωκεανού, περνά από τα Στενά του Γιβραλτάρ και συγκρούεται με μια συμπαγή μάζα αέρα, με αποτέλεσμα το σχηματισμό νεφώσεων που προκαλούν τη βροχή.

Μπορούμε να συγκρίνουμε αυτού του είδους την πρόβλεψη με το παράδειγμα κάποιου που βλέπει τον ταχυδρόμο να πλησιάζει το σπίτι του και προσπαθεί να προβλέψει πόσο χρόνο θα κάνει να φτάσει στην πόρτα του.

Μπορεί να προβλέψει ότι θα κάνει τρία λεπτά. Ή μπορούμε να πάρουμε το παράδειγμα κάποιου που κοιτάζει με κυάλια και παρατηρεί τα οχήματα να πλησιάζουν και στη συνέχεια λέει σε άλλους γι' αυτά, εκ των προτέρων.

Τέτοια γνώση δεν είναι γνώση του υπερπέραντος. Είναι απλά πληροφορίες που έχουν συλλεγεί εκ των προτέρων από άλλους ανθρώπους. Μπορεί να συγκριθεί με την πρόβλεψη του φύλου ενός μωρού αφού πάρει σχήμα σαν έμβρυο.

Αλλά η γνώση για σύννεφα βροχής, για βροχή σε γη που ο Θεός έχει κρίνει ότι είναι ξηρή, η αποτροπή της βροχής σε γη που ο Θεός έχει κρίνει ότι είναι ευλογημένη με βροχή και η γνώση του φύλου ενός εμβρύου όταν είναι ακόμα σπερματοζωάριο, είναι όλα ζητήματα που ανήκουν στη σφαίρα του υπερπέραντος.

Η πίστη στους αγγέλους, στα Βιβλία και τους προφήτες είναι ένα από τα προαπαιτούμενα της πίστης, χωρίς το οποίο κανείς δεν θα θεωρούνταν πιστός.

Θεία Αποκάλυψη: Η Πιθανότητα και η Χρησιμότητά της

Η Θεία αποκάλυψη είναι μια λογική πιθανότητα. Και αυτό γιατί ο Θεός είναι ικανός να δημιουργήσει τους αγγέλους, να υποδείξει τους προφήτες και να θέσει νόμους.

Και αφού ο ανθρώπινος νους πιστεύει στην ύπαρξη του Θεού, στη ικανότητα και τη δύναμή Του, δεν μπορεί να αρνηθεί αυτή την πιθανότητα. Η αποκάλυψη έχει συμβεί επειδή τα νέα του γεγονότος της έχουν μεταδοθεί σε μας με βεβαιότητα. Είπαμε προηγουμένως ότι «Βεβαιότητα μέσα από νέα που μεταδίδονται από αξιόπιστο άτομο είναι τόσο καλή όσο η βεβαιότητα του να βλέπουμε και να αισθανόμαστε». Γι' αυτό πιστεύουμε σε κάτι που μεταδίδεται σε μας με αξιοπιστία, κατά τον ίδιο τρόπο που πιστεύουμε κάτι που βλέπουμε και ακούμε.

Η Θεία αποκάλυψη είναι απαραίτητη γιατί, χωρίς αυτή, η ανθρωπότητα θα ήταν απορροφημένη πλήρως σε μια υλική ζωή, λησμονώντας το γεγονός ότι υπάρχει μετά θάνατον ζωή. Χωρίς μια τέτοια αποκάλυψη τα ανθρώπινα όντα θα συμπεριφέρονταν σαν ζώα – τρώγοντας, πίνοντας και εντρυφώντας σε σαρκικές απολαύσεις. Δεν θα είχαν καμία επαφή με τον Κύριό τους, ούτε θα επιζητούσαν να εργαστούν για τη μετά θάνατον ζωή.

Αν δεν ήταν η Θεία αποκάλυψη, ο άνθρωπος θα στερούνταν ηθικών αξιών και ευγενικού χαρακτήρα. Μπορεί να ζούσε σε ένα κόσμο ψευδαισθήσεων, εμπνεόμενος από διάφορες θεωρίες κοινωνικής ηθικής. Αλλά κάθε σύστημα που βασίζεται μόνο στην κοινωνική ηθική είναι σαν ένα παλάτι που είναι χτισμένο πάνω σε κινούμενη άμμο. Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του εγωκεντρικός και επιζητά να ικανοποιήσει τις δικές του ανάγκες και να προστατευθεί από το κακό και δεν κάνει τίποτα που δε του δίνει ευχαρίστηση ή κάποιου είδους κέδρος.

Ας πούμε ότι κάποιος που έχει μόνο πενήντα πένες για να αγοράσει φαγητό, βλέπει ένα κουτί ελεημοσύνης για τα ορφανά. Θα ήταν πρόθυμος να δωρίσει τις πενήντα πένες του γι' αυτό το σκοπό με ένα διακριτικό τρόπο, χωρίς να πει σε κανένα τι έχει κάνει – και να απέχει από το δείπνο του, αν δεν πίστευε στο Θεό και την Ημέρα της Κρίσεως;

Ένας πιστός σίγουρα θα έδινε χρήματα για ένα τέτοιο σκοπό και θα είχε επίγνωση του ότι ο Θεός τον παρακολουθεί και ότι αν δωρίσει τις πενήντα πένες του θα ανταμειφθεί με το ισοδύναμο, ας πούμε, των πενήντα χιλιάδων λιρών την Ημέρα της Κρίσεως. Μόνο ένας πιστός εκτελεί φιλανθρωπικές πράξεις, χωρίς να τραβά την προσοχή των ανθρώπων στο τι κάνει ή αν του εκφράζουν ευγνωμοσύνη ή αν τον ανταμείβουν ή όχι.

Και μόνο ένας πιστός συγκρατεί τον εαυτό του από το να κάνει αυτό που ξέρει ότι είναι λάθος, άσχετα με το αν είναι μόνος του ή σε παρέα άλλων. Αλλά ο άνθρωπος που κάνει το καλό προκειμένου να κερδίσει αναγνώριση δεν θα το κάνει αν δεν είναι σίγουρος για την απόκτηση ενός καλού ονόματος και φήμης. Το ίδιο και ένα άτομο που δεν διαπράττει ένα έγκλημα από φόβο μήπως πιαστεί από την αστυνομία ή ξεχωρίσει μέσα στο κοινό, δεν θα διστάσει να δράσει αν ξέρει ότι είναι μόνο.

Αν ο Θεός έθετε σε δοκιμασία τους ανθρώπους την Ημέρα της Κρίσεως για τα λάθη που έκαναν στη ζωή τους και δεν είχε στείλει τους προφήτες να διδάξουν στην ανθρωπότητα τους Θείους νόμους, οι άνθρωποι θα διαμαρτύρονταν σίγουρα λέγοντας **«Ω Κύριε – φθάνει μόνο να μας είχε στείλει έναν απόστολο, θα είχαμε σίγουρα ακολουθήσει τα σημάδια σου πριν ταπεινωθούμε και ντροπιαστούμε»**. (20: 134).

Και ίσως ακόμα ισχυρίζονταν ότι αν το Μήνυμα τους είχε σταλεί νωρίτερα θα το είχαν τηρήσει και αν γνώριζαν το Θείο νόμο θα είχαν προσκολλήσει σε αυτόν.

Το Ιερό Κοράνιο λέει ότι οι απόστολοι έχουν καλά νέα αλλά και μια προειδοποίηση έτσι ώστε ... **η ανθρωπότητα μετά (τον ερχομό) των αποστόλων, δεν θα έχει καμιά δικαιολογία απέναντι στο Θεό.** (4: 165).

Μια Αμφιβολία Διαλύεται

Μερικοί άνθρωποι κάνουν ερωτήσεις όπως «Γιατί ο Θεός δεν καθοδήγησε τον κάθε άνθρωπο στο μονοπάτι του παραδείσου; Και γιατί μας δίνει σεξουαλικές επιθυμίες και μετά μας τιμωρεί για τη μοιχεία; Γιατί μας εμποτίζει με την επιθυμία του χρήματος και ύστερα μας θέτει σε δοκιμασία γιατί εμμένουμε σε αυτό;»

Μπορούμε να πάρουμε τις ερωτήσεις που ρωτούν τα παιδιά στο σχολείο σαν αντίστοιχες με τις παραπάνω. Για παράδειγμα, μπορεί να ρωτήσουν «Γιατί οι δάσκαλοι δεν μας δίνουν τις απαντήσεις στα διαγωνίσματά μας στην αρχή της χρονιάς; Γιατί οι ερωτήσεις των διαγωνισμάτων κρατούνται μυστικές; Γιατί μας ζητούν να προετοιμαστούμε για τα διαγωνίσματα;» και ούτω καθεξής.

Δεν χρειάζεται να πούμε ότι ο λόγος για τον οποίο οι ερωτήσεις κρατούνται μυστικές είναι για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθητές διαβάζουν όλο το βιβλίο που είναι υποχρεωτικό. Αν οι ερωτήσεις των διαγωνισμάτων γίνονταν γνωστές στους μαθητές προκαταβολικά, οι ίδιες οι εξετάσεις θα ήταν μια άσκοπη άσκηση.

Ο κόσμος αυτός είναι ένα πεδίο άσκησης κατά τον ίδιο τρόπο. Μας δίνονται συγκεκριμένα τεστ και διάφορα προβλήματα όπου ο αφοσιωμένος και ο θεοσεβούμενος ξεχωρίζει από τον ανέντιμο και τους άπιστους και ο δίκαιος ξεχωρίζει από τον διεφθαρμένο. Με άλλα λόγια, αν δεν ήταν η κούρσα μετ' εμποδίων, δεν θα μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε ένα γρήγορο άλογο από ένα τεμπέλικο.

Αν ο Θεός το επιθυμούσε, θα μπορούσε να δημιουργήσει όλη την ανθρωπότητα σαν ένα έθνος. Θα μπορούσε επίσης, αν το επιθυμούσε, να κάνει όλη την ανθρωπότητα να υπακούει σε Αυτόν, όπως οι άγγελοι. Αλλά, επιθυμούσε διαφορετικά, και τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει αυτό που Αυτός επιθυμεί και εμείς δεν μπορούμε να αμφισβητούμε τι κάνει Εκείνος.

Ο Θεός έχει απόλυτο έλεγχο πάνω μας: σε Αυτόν ανήκουμε και σε Αυτόν θα επιστρέψουμε. Δεν υπάρχει άλλος Θεός από Αυτόν. Μπορεί, αν το επιθυμεί, να προκαλέσει σε μας μεγάλες δυσκολίες και δυστυχία, και αν το επιθυμεί μπορεί να μας συγχωρέσει. Έτσι προσευχόμαστε σε Αυτόν να μας δώσει συγχώρεση και να μας ελεήσει και αναζητούμε καταφύγιο σε Αυτόν από την τιμωρία Του.

Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορούμε να σώσουμε τον εαυτό μας από την τιμωρία Του εάν δεν μας συγχωρέσει και μόνο Αυτός δίνει αυτή τη συγχώρεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ

ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ ΤΑ *JINN*

Οι αληθινοί οπαδοί του Ισλάμ πιστεύουν στην ύπαρξη των αγγέλων, όπως βεβαιώνεται στο Ιερό Κοράνιο. Η πληροφόρηση που μας δίδεται γι' αυτούς είναι:

1 – Οι άγγελοι δημιουργήθηκαν πριν τη δημιουργία της ανθρωπότητας:

Και όταν ο Κύριός σου είπε στους αγγέλους «Ιδού! Πρόκειται να διορίσω έναν αντιβασιλέα στη γη». Αυτοί είπαν «Εσύ θα διορίσεις έναν που θα κάνει κακό και θα χύσει αίμα ενώ εμείς εξυμνούμε και

καθαιάζουμε εσένα;». Αυτός είπε «Σίγουρα ξέρω αυτό που εσείς δεν γνωρίζετε». (2: 30).

2 – Οι άγγελοι δημιουργήθηκαν με σκοπό να υπακούουν πλήρως στο Θεό:

Ω εσείς που πιστεύετε! Προφυλάξτε τους εαυτούς σας και τις οικογένειές σας από μια φωτιά της οποίας το καύσιμο είναι άνθρωποι και πέτρες, πάνω από την οποία τίθενται άγγελοι δυνατοί, αυστηροί, που δεν αντιστέκονται στο Θεό σε οτιδήποτε και τους διατάζει και κάνουν αυτό που έχουν διαταχθεί. (66: 6).

Αυτοί Τον δοξολογούν και υποκλίνονται μπροστά Του. (7: 206).

Οι άγγελοι είναι οι αγγελιοφόροι του Θεού στους προφήτες και οι προφήτες είναι οι αγγελιοφόροι του Θεού στους ανθρώπους. Τα Βιβλία είναι τα μηνύματα που μεταφέρονται από τους αγγέλους στους προφήτες και από τους προφήτες στους ανθρώπους.

Εκείνοι που βαστούν το θρόνο, και όλοι εκείνοι που είναι γύρω του, εξυμνούν τον Κύριό τους και πιστεύουν σε Αυτόν. (40: 7).

3 – Όταν ο Θεός δημιούργησε τον Αδάμ τον δίδαξε τη φύση όλων των πραγμάτων και τον έβαλε να διδάξει τους αγγέλους γι' αυτά τα γεγονότα αφού είχαν εκφράσει άγνοια γι' αυτά. Μετά, όταν η υπεροχή του Αδάμ απέναντι στους αγγέλους παγιώθηκε, ο Θεός τους διέταξε να υποκλιθούν στον Αδάμ. Το έκαναν αυτό όχι από λατρεία, αλλά από σεβασμό.

4 – Οι άγγελοι μερικές φορές παίρνουν τη μορφή ανθρώπων. Το Ιερό κοράνιο λέει στο κεφάλαιο που αφορά την ιστορία της Μαρίας:

... Έπειτα στείλαμε σε αυτή το πνεύμα Μας και αυτό πήρε την εικόνα ενός τέλειου άντρα. (19: 17).

Και οι φιλοξενούμενοι του Ιμπραήμ ήταν άγγελοι με τη μορφή ανθρώπων στους οποίους μεγαλοπρεπές δείπνο με καλοθρεμμένο μοσχάρι προσφέρθηκε:

Και όταν είδε τα χέρια τους να μην απλώνουν σε αυτό έγινε καχύποπτος και φοβήθηκε. Αυτοί είπαν «Μη φοβάσαι. Ιδού! Έχουμε έρθει στο λαό του Λωτ». (11: 70).

5 – Η κατοικία των αγγέλων είναι στον παράδεισο και κατεβαίνουν στη γη σύμφωνα με τις διαταγές του Θεού:

Εμείς (οι άγγελοι) ερχόμαστε κάτω με διαταγή του Κυρίου. Σε Αυτόν ανήκουν όλα όσα είναι μπροστά μας και όλα όσα είναι πίσω μας και όλα

όσα είναι ανάμεσα από αυτά τα δύο και ο Κύριος δεν ήταν ποτέ επιλήσμων. (19: 64).

6 – Και οι άγγελοι ομαδοποιούνται σε διάφορες κατηγορίες και ονομασίες, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά τους και το βαθμό δουλείας τους στο Θεό. Ο Θεός τους περιγράφει ως ακολούθως:

Υμνήστε το Θεό, το Δημιουργό του ουρανού και της γης, που όρισε τους αγγέλους αγγελιοφόρους που έχουν φτερά – δυο, τρία και τέσσερα. Αυτός πολλαπλασίασε στη δημιουργία ότι θέλησε. (35: 1).

Δεν υπάρχει ένας από εμάς (τους αγγέλους) αλλά έχει τη γνωστή του θέση. (37: 164).

Μεταξύ των αγγέλων είναι ο Jibril (Γαβριήλ) που κομίζει την αποκάλυψη:

Πες (Ω Μωάμεθ, στην ανθρωπότητα): Ποιος είναι εχθρός του Jibril! Γιατί αυτός είναι που έχει αποκαλύψει (τη Γραφή αυτή) στη καρδιά σας με την άδεια του Θεού, επιβεβαιώνοντας αυτά που (αποκαλύφθηκαν) πριν από αυτή και μια καθοδήγηση και χαρμόσυνα νέα στους πιστούς. (2: 97).

Και ανάμεσα στους αγγέλους είναι εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για το θάνατο:

Πες (μια μέρα), ο άγγελος του θανάτου που είναι επικεφαλής σας θα σας συγκεντρώσει και ύστερα θα έρθετε πίσω στον Συντηρητή σας. (32: 11).

Ανάμεσα στους αγγέλους είναι ακόμα εκείνοι που σαλπίζουν και ο Άγγελος Mikayil (Μιχαήλ) και οι κομιστές του θρόνου:

Εκείνοι που βαστούν το θρόνο, και όλοι εκείνοι που είναι γύρω του, εξυμνούν τον Κύριό τους και πιστεύουν σε Αυτόν. (40: 7).

Και οι άγγελοι θα είναι στα πλάγια αυτού και οχτώ θα κρατούν το θρόνο του Κυρίου την ημέρα εκείνη, πάνω από αυτούς. (69: 17).

Και υπάρχουν άγγελοι που είναι υπεύθυνοι για την ευμάρεια εκείνων που βρίσκονται στον παράδεισο:

Οι Κήποι της Εδέμ στους οποίους μπαίνουν, μαζί με όλους που πράττουν καλά, τους προγόνους και τους συντρόφους τους και τους απογόνους τους. Οι άγγελοι τους βάζουν μέσα από κάθε πύλη. (13: 23).

Και υπάρχουν ακόμα περισσότεροι άγγελοι που είναι επιφορτισμένοι με το έργο της επιβολής τιμωρίας σε εκείνους που βρίσκονται στην κόλαση:

Ω εσείς που πιστεύετε! Προφυλάξτε τους εαυτούς σας και τις οικογένειές σας από μια φωτιά της οποίας το καύσιμο είναι άνθρωποι και πέτρες, πάνω από την οποία τίθενται άγγελοι δυνατοί, αυστηροί, που δεν αντιστέκονται στο Θεό σε οτιδήποτε και τους διατάζει και κάνουν αυτό που έχουν διαταχθεί. (66: 6).

Και σε κάποιους αγγέλους έχει ανατεθεί το έργο της καταγραφής των πράξεων των ανθρώπων:

Δεν έβγαλε καμία λέξη αλλά είναι μαζί του ένας παρατηρητής έτοιμος. (50: 18).

Γενναιόδωρος και καταγράφει. (82: 11).

Και υπάρχουν άγγελοι που οδηγούν τους ανθρώπους στη Θεία Παρουσία την Ημέρα της Κρίσεως και καταθέτουν τη μαρτυρία τους γι' αυτούς:

Και κάθε ψυχή που έρχεται, μαζί της είναι ένας οδηγός και ένας μάρτυρας. (50: 21).

7 – Το Ιερό Κοράνιο επίσης λέει ότι οι άγγελοι εμφυσούν τους πιστούς με κουράγιο και σθένος σε καιρούς πολέμου: **Όταν ο Θεός σου ενέπνευσε τους αγγέλους (λέγοντας) «Είμαι μαζί σας. Κάντε λοιπόν εκείνους που πιστεύουν να στέκονται γερά». (8: 12).**

Οι άγγελοι προσεύχονται για τους στρατιώτες και επιζητούν τη συγχώρεση του Θεού γι' αυτούς:

Αυτός είναι που σας ευλογεί και οι άγγελοί Του (σας ευλογούν) ότι θα σας φέρει από το σκοτάδι στο φως. (33: 43).

Κυρίέ μας! Εσύ κατανοείς όλα τα πράγματα με έλεος και γνώση, επομένως συγχώρεσε εκείνους που μετανοούν και ακολουθούν το δρόμο Σου. Προφύλαξέ τους από κακές πράξεις' και αυτός που θα προφυλάξεις από κακές πράξεις την ημέρα εκείνη, αυτόν πράγματι θα ελεήσεις. Αυτός είναι ο υπέρτατος θρίαμβος. (40: 7-9).

Και οι άγγελοι είναι μάρτυρες της προσευχής την αυγή με τους πιστούς:

Και (η απαγγελία) του Κορανίου την αυγή. Ιδού! (η απαγγελία) του Κορανίου την αυγή πάντα παρακολουθείται. (17: 78).

Όταν φύγουμε από αυτή την επίγεια ζωή, οι άγγελοι φέρνουν νέα στους πιστούς και μομφή στους άπιστους:

Αλλά προσέξτε για εκείνους που λένε «Ο Συντηρητής μας είναι ο Θεός» και μετά σταθερά κυνηγούν το σωστό δρόμο – σε αυτούς συχνά

επιτίθενται οι άγγελοι (λέγοντας) «Μην φοβάστε και μην λυπάστε, αλλά δεχθείτε τα καλά νέα του παραδείσου που σας έχουν υποσχεθεί!». (41: 30).

Προσέξτε εκείνους που οι άγγελοι συγκεντρώνουν στο θάνατο, ενώ ακόμα αμαρτάνουν, (οι άγγελοι) θα ρωτήσουν «Τι πήγε στραβά με σας;». Εκείνοι θα απαντήσουν «Ήμασταν αδύναμοι στη γη». (Οι άγγελοι) θα πουν «Δεν ήταν επομένως η γη του Θεού αρκετά μεγάλη για σας για να εγκαταλείψετε το κράτος του κακού;». Για τέτοιους ο τελικός προορισμός είναι η κόλαση – και κακό το τέλος ενός ταξιδιού! (4: 97).

και

Και αν μπορούσατε να δείτε (πως θα είναι) όταν Αυτός θα κάνει εκείνους που είναι αποφασισμένοι στην άρνηση της αλήθειας να πεθάνουν: οι άγγελοι θα χτυπήσουν τα πρόσωπά τους και τις πλάτες τους και (θα πουν) «Γευθείτε τον πόνο μέσα από τη φωτιά σε αντάλλαγμα αυτών που τα χέρια σας έκαναν, γιατί ο Θεός ποτέ δεν κάνει το παραμικρό λάθος στα πλάσματά Του». (8: 50-51).

Οι άγγελοι οδηγούν αυτούς που έχουν αμαρτήσει στη φωτιά και τους επιπλήτουν:

Και εκείνοι που ήταν αποφασισμένοι στην άρνηση της αλήθειας θα συνωστίζονται προς την κόλαση μέχρι, όταν φτάσουν σε αυτή, οι πύλες της θα ανοίξουν και οι φύλακές της θα ρωτήσουν «Δεν έχουν έρθει σε σας απόστολοι από ανάμεσά σας που μετέφεραν τα μηνύματα του Συντηρητή σας και δεν σας προειδοποίησαν για την Ημέρα της Κρίσεως;». εκείνοι θα απαντήσουν «Ναι – πράγματι». Αλλά η ποινή του πόνου θα έχει (ήδη) πέσει πάνω στους αρνητές της αλήθειας. (Και) θα τους πουν «Περάστε τις πύλες της κολάσεως, εκεί θα κατοικήσετε». (39: 71-72).

Και άγγελοι επίσης χαιρετούν και καλωσορίζουν εκείνους που μπαίνουν στον παράδεισο:

Και εκείνοι που υπακούν στο Θεό τους οδηγούνται στον κήπο σε ομάδες μέχρι, όταν φτάσουν σε αυτόν και οι πύλες ανοίξουν, και οι φύλακες εκεί πουν σε αυτούς «Ειρήνη σε εσάς! Εσείς είστε καλοί, άρα μπείτε (στον κήπο της απόλαυσης), για να κατοικήσετε μάσα σε αυτόν». (39: 73).

Οι άγγελοι δεν παντρεύονται και δεν κάνουν παιδιά, δεν μπορούν να περιγραφούν σαν όντα που έχουν φύλο, αρσενικά και θηλυκά.

Τα παραπάνω δίνουν μια γενική εικόνα του τι αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο για τους αγγέλους. Και, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, επειδή αναφέρονται στο ιερό Κοράνιο, αναμένεται από τους πιστούς να πιστεύουν σ' αυτούς. Η πίστη σε αυτούς είναι μια από τις βασικές αρχές της θρησκείας.

Ο αγγελιοφόρος πιστεύει σε ότι του έχει αποκαλυφθεί από τον Κύριό του και (το ίδιο κάνουν) οι πιστοί. Κάθε ένας πιστεύει στο Θεό και στους αγγέλους Του και στις γραφές Του και στους αγγελιοφόρους Του – δεν κάνουμε κανένα διαχωρισμό ανάμεσα σε κανέναν από τους αγγελιοφόρους Του. (2: 285).

Οφέλη που κερδίζονται από την πίστη στους Αγγέλους

Η πίστη στους αγγέλους αυξάνει την επίγνωση μας της δόξας του Θεού και μας κάνει περισσότερο ευσυνείδητους του οίκτου Του, καθώς οι άγγελοι προσεύχονται για τους πιστούς και επιζητούν τη συγχώρεση εκ μέρους τους.

Γνωρίζοντας ότι οι άγγελοι καταγράφουν όλες μας τις πράξεις, μπορούμε, ως πιστοί, να κατευθυνθούμε μακριά από οτιδήποτε είναι βλαβερό για εμάς. Το σπουδαιότερο, ενθαρρυνόμαστε να κάνουμε καλές πράξεις, όπως το *Jihad*, γνωρίζοντας ότι ο Θεός έχει δώσει εντολή στους αγγέλους να μας υποστηρίξουν. Επομένως, επιζητούμε να συμπεριφερόμαστε με τέτοιο τρόπο που θα μας οδηγήσει στον παράδεισο, όπου θα μας χαιρετήσουν (οι άγγελοι). Παρομοίως, θα απέχουμε από πράξεις που θα μας οδηγήσουν στην κόλαση, όπου θα μας επιπλήξουν (οι άγγελοι).

Με άλλα λόγια, το συνολικό όφελος από την πίστη στους αγγέλους είναι ότι θα μας κάνει περισσότερο δεσμευμένους στην υπακοή μας στο Θεό και περισσότερο ευσυνείδητους για να απέχουμε από οτιδήποτε είναι ενάντια στην θέλησή Του.

Τα *Jinn*

Ο Παντοδύναμος Θεός μας έχει επίσης ενημερώσει για άλλα όντα που δεν μπορούμε να τα αντιληφθούμε με τις αισθήσεις μας και που κατοικούν στο υπερπέραν. Η ανικανότητά μας να τα συλλάβουμε είναι παρόμοια με αυτή που δεν μπορούμε να δούμε τις υπεριώδεις ή τις υπέρυθρες ακτίνες, ή να ακούσουμε κύματα ήχου ή να αντιληφθούμε τον ηλεκτρισμό. Το ξεχωριστό

αυτό είδος, που έχει αναφερθεί σε προγενέστερα κεφάλαια, είναι γνωστό σαν *jinn*.

Αντίθετα από την πίστη στους αγγέλους, η πίστη στα *jinn* δεν είναι ένα βασικό αξίωμα της πίστης, αλλά αφού τα *jinn* αναφέρονται στο ιερό Κοράνιο θα πρέπει να τους δοθεί σημασία.

Το Ιερό Κοράνιο για τα *Jinn*

1 – Το Ιερό κοράνιο μας πληροφορεί ότι τα *jinn* δημιουργήθηκαν από τη φωτιά. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι πύρινα σώματα που καίνε οτιδήποτε έρθει σε επαφή μαζί τους.

Είναι αρκετά πιθανό ο Θεός να τα άλλαξε σε μια άλλη μορφή, όπως στην περίπτωση των ανθρώπων. Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από πηλό, αλλά μετασχηματίστηκε σε μια άλλη οντότητα – μια δομή αποτελούμενη από κόκκαλα, μύες, αίμα και ένα νευρικό σύστημα. Αυτό σημαίνει, επομένως, ότι όλα τα πλάσματα μπορούν να αλλάξουν από μια κατάσταση σε μια άλλη, σύμφωνα με τους νόμους του Θεού για το σύμπαν αυτό. Με τον ίδιο τρόπο, ένα μόνο κύτταρο μπορεί να μετασχηματιστεί σε διαφορετικούς ζωντανούς οργανισμούς με διάφορες ιδιότητες, σχήματα και μεγέθη. Ομοίως, αν θέλει ο Θεός, μπορεί να δημιουργήσει διάφορα είδη μετάλλων από ένα μόνο άτομο και ένα πλούσιο πράσινο δέντρο από ένα σπόρο.

2 – Τα *jinn* δημιουργήθηκαν πριν τον άνθρωπο:

Ενώ τα *jinn* που είχαμε δημιουργήσει, (πολύ καιρό) πριν από αυτό, από τη φωτιά των καυτών ανέμων. (15: 27).

3 – Αν και τα *jinn* μπορούν να μας δουν εμείς δεν μπορούμε να τα δούμε. Αλλά αυτό δεν είναι παράξενο. Για παράδειγμα, κάποιος που κοιτάζει με κιάλια μπορεί να δει κάποιον μακριά από εκεί που στέκεται, αλλά εκείνο το άτομο, το αντικείμενο της θέας του, δεν μπορεί να δει ποιος το κοιτάζει. Έχουμε ακόμα εφεύρει εξοπλισμό, όπως η τηλεόραση και το τηλέφωνο που αντανakλούν την εικόνα ή τη φωνή του ομιλητή σε μας, στο άλλο άκρο. Επομένως, δεν είναι πέρα από τη Θεία δύναμη να δημιουργήσει όντα που να μπορούν να μας βλέπουν ενώ εμείς όχι.

4 – Τα *jinn* θα κριθούν και αυτά για τις πράξεις τους, με τον ίδιο τρόπο όπως και οι άνθρωποι και θα υπόκειται επίσης σε ανταμοιβή και τιμωρία. Αυτό σημαίνει ότι η κόλαση θα αποτελείται και από *jinn* και από ανθρώπους.

Και (πες τους ότι) δεν έχω δημιουργήσει τα *jinn* και τους ανθρώπους για κανένα άλλο λόγο παρά για να Με (ξέρουν και) λατρεύουν. (51: 56).

Αλλά (όσο γι' αυτούς που αρνούνται να επωφεληθούν από τη Θεία καθοδήγηση), αυτός ο λόγος του Συντηρητή θα εκπληρωθεί: «Σίγουρα θα γεμίσω την κόλαση με αόρατα όντα καθώς επίσης και με ανθρώπους, όλα μαζί!». (I 1: 1 19).

5 – Το Θείο Μήνυμα μεταδόθηκε επίσης στα *jinn* όπως αποκαλύφθηκε στον Προφήτη Μωάμεθ και στον Προφήτη Μωυσή.

Είπαν «Ω λαέ μας! Προσέξτε, έχουμε ακούσει σε μια αποκάλυψη που ήρθε από ψηλά μετά από (αυτή του) Μωυσή, που επιβεβαιώνει την αλήθεια όλων όσων παραμένουν (του Torah): οδηγεί στην αλήθεια και σε έναν ευθύ δρόμο». (46: 30).

6 – Όπως και τα ανθρώπινα όντα, τα *jinn* έχουν διάφορα χαρακτηριστικά και καλά, υπάκουα και κακά και αμαρτωλά όντα ζουν ανάμεσά τους.

Ακριβώς όπως (δεν γνωρίζουμε πως γίνεται) κάποιοι από εμάς είναι έντιμοι, ενώ κάποιοι από εμάς είναι σε (πολύ) χαμηλότερο επίπεδο από αυτό: πάντα ακολουθούσαμε ευρύτατα διχασμένα μονοπάτια. (72: 11).

Κι όμως είναι αλήθεια ότι ανάμεσά μας υπάρχουν κάποιοι που έχουν παραδοθεί στο Θεό – όπως υπάρχουν και κάποιοι που έχουν αφεθεί στο να κάνουν κακές πράξεις. Τώρα όσο για εκείνους που έχουν παραδοθεί σε Αυτόν – αυτοί είναι που έχουν αποκτήσει συνείδηση του τι είναι σωστό. (72: 14).

Ο Θεός τα έκανε (τα *jinn*) υπάκουα στον Προφήτη Sulaiman (Σολομώντα):

Έφτιαχναν γι' αυτόν ότι αυτός ήθελε – συναγωγές και αγάλματα δεξαμενές σαν πηγάδια και καζάνια στο έδαφος. Λίγοι από τους δούλους μου είναι ευγνώμονες. (34: 13).

8 – Τα *jinn* δεν έχουν γνώση του υπερπέραντος. Επομένως συνέχισαν να εργάζονται για τον Σολομώντα ακόμα και μετά το θάνατό του.

Και όταν αποφασίσαμε θάνατο γι' αυτόν, τίποτα δεν έδειξε το θάνατό του σε αυτά εκτός από ένα έρπων πλάσμα της γης που κατέφαγε το ραβδί του. Και όταν έπεσε, τα *jinn* είναι καθαρά ότι, αν γνώριζαν το υπερπέραν, δεν θα συνέχιζαν με σκληρή δουλειά. (34: 14).

9 – Ο Θεός προκάλεσε επίσης τα *jinn*, με τον ίδιο τρόπο που προκάλεσε τους ανθρώπους, να δημιουργήσουν ένα έργο παρόμοιο με το Ιερό Κοράνιο:

Πες: Πράγματι αν και οι άνθρωποι και τα *jinn* έπρεπε να συνταχθούν για να δημιουργήσουν ένα όμοιο με αυτό το Κοράνιο, δεν μπορούσαν να το δημιουργήσουν παρότι ήταν βοηθοί ο ένας του άλλου. (17: 88).

10 – Τα *jinn* ήταν περίεργα να ανακαλύψουν περισσότερα για τη φύση των ουρανών και προσπάθησαν να μάθουν πληροφορίες από τους αγγέλους. Ωστόσο, μετά την έλευση του Ισλάμ, εμποδίστηκαν να κάνουν έτσι και όποτε προσπαθούσαν να ανακαλύψουν περισσότερα, έρχονταν αντιμέτωπα με μια οργισμένη φωτιά.

Και συνηθίζαμε να καθόμαστε σε μέρη (ψηλά) για να ακούμε σε αυτό. Αλλά αυτός που άκουγε τώρα βρήκε μια φωτιά να τον περιμένει. (72: 9).

Διάβολοι

Τα άπιστα *jinn* είναι γνωστά ως διάβολοι και ο πατέρας τους είναι ο *Iblis*. Κάποιοι άνθρωποι πιστεύουν ότι ο *Iblis* είναι άγγελος, αλλά στην πραγματικότητα είναι *jinn*. Οι λόγοι που το υποστηρίζουν αυτό είναι:

1 – Ο Θεός είπε έτσι στο Ιερό Κοράνιο:

Προσέξτε! Είπαμε στους αγγέλους να υποκλιθούν στον Αδάμ. Υποκλίθηκαν, εκτός από τον *Iblis*. Ήταν ένα από τα *jinn* και παράκουσε τη διαταγή του Κυρίου του. (18: 50).

Ο *Iblis* ήταν ανυπάκουος στο Θεό του ενώ οι άγγελοι δεν δειλιάζουν μπροστά στις εντολές που τους δίνει ο Θεός. (66: 6).

2 – Το Ιερό Κοράνιο λέει ότι ο *Iblis* δημιουργήθηκε από φωτιά:

Ο Θεός είπε «Τι σας εμπόδισε να υποκλιθείτε όταν σας διέταξα;». Αυτός είπε «Είμαι καλύτερος από αυτόν: με δημιούργησες από φωτιά και εκείνον από πηλό». (7: 12).

Διάβολοι – όπως αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο

1 – Ο διάβολος είναι ο νούμερο ένα εχθρός του ανθρώπου. Αυτός είναι που προκάλεσε την εκδίωξη του πατέρα των ανθρώπων από τον παράδεισο. Ο πρωταρχικός του στόχος είναι να εμποδίσει τους ανθρώπους να μπουν στον παράδεισο, προσπαθώντας να μας οδηγήσει στον πειρασμό και στο μονοπάτι της κόλασης.

Δυστυχώς, πολλοί από εμάς ενδίδουμε στους πειρασμούς του και απομακρυνόμαστε από το μονοπάτι του Θεού, επομένως περιφρονούμε την καθοδήγηση των προφητών.

Ο Θεός έχει επιπλήξει τον άνθρωπο για την ανοησία του να υποκύψει στον πειρασμό με τέτοιο τρόπο, αντί να ακολουθήσει το μονοπάτι Του, που εξασφαλίζει ευσπλαχνία και συγχώρεση.

Θα πάρετε, τότε, εσείς αυτόν και τους απογόνους του ως προστάτες, αντί για Εμένα; Και αυτοί είναι εχθροί σας! Το κακό θα είναι το αντάλλαγμα για εκείνους που κάνουν κακές πράξεις! (18: 50).

2 – Το παραπάνω εδάφιο φανερώνει ότι ο διάβολος έχει απογόνους και αυτοί οι απόγονοι είναι από τον *Iblis*.

3 – Ενώ ο Θεός έκανε το διάβολο μια δεσπόζουσα πηγή κακής επιρροής στην ανθρωπότητα, δεν του έδωσε τη δύναμη να κάνει καλό ή κακό, ούτε και καμία δύναμη που δεν μπορεί να καταργηθεί. Η μόνη δύναμη που του έχει δώσει είναι η δολιότητα.

... αδύναμη είναι πράγματι η δολιότητα του σατανά. (4: 76).

... αλλά αυτός (ο διάβολος) δεν μπορεί να τους κάνει ούτε ελάχιστο κακό, εκτός αυτό που επιτρέπει ο Θεός. (58: 10).

... αλλά αυτός (ο διάβολος) δεν έχει καμία εξουσία πάνω τους. (34: 21).

4 – Η μόνη απασχόληση του διαβόλου είναι να βάζει την αμφιβολία στο μυαλό του ανθρώπου για το αν το μονοπάτι του Θεού είναι το σωστό να ακολουθήσει και, επομένως, ο διάβολος θα προσπαθήσει να τον παρασύρει και σε τελική ανάλυση να του προκαλέσει το μεγαλύτερο κακό.

Ο κακός σας απειλεί με φτώχεια και σας προστάζει να συμπεριφερθείτε απρεπώς. (2: 268).

Ο Σατανάς τους υπόσχεται και δημιουργεί σε αυτούς λάθος επιθυμία. Αλλά οι υποσχέσεις του Σατανά δεν είναι τίποτα άλλο παρά απάτη. (4: 120)

Ο διάβολος τους παρασύρει στον αλκοολισμό και τον τζόγο – ένα απεχθές έργο του Σατανά... (5: 91).

Η κύρια εργασία του διαβόλου είναι να διαδίδει το κακό, την ανηθικότητα και τη διχόνοια ανάμεσα σε όλους τους ανθρώπους. Ο βασικός κανόνας που έχει θέσει είναι να βάλει τον άνθρωπο σε πειρασμό να επιδεικνύεται – να εγκαταλείψει τη σεμνότητα και να καταφύγει στη χυδαία συμπεριφορά.

Ω παιδιά του Αδάμ! Μην αφήνετε το Σατανά να σας παρασύρει όπως έκανε με τους (προ-) πατέρες σας να φύγουν από τον κήπο και να

σκίσουν το μανδύα (της αθωότητας) ότι μπορεί να δείξει την ντροπή τους σε αυτούς. Ιδού! Σας βλέπει, ενώ εσείς όχι. Ιδού! έχουμε κάνει τους διαβόλους προστατευτικούς φίλους για εκείνους που δεν πιστεύουν. (7: 27).

Ο διάβολος επίσης αγωνίζεται να κάνει ότι είναι κακό να φαίνεται καλό στα μάτια των οπαδών του.

... και ο διάβολος έκανε όλα όσα συνήθιζαν να κάνουν να δείχνουν όμορφα σε αυτούς. (6: 43).

Ακόμα υποκινεί τους οπαδούς του να διαδώσουν αμφιβολίες ανάμεσα στους πιστούς και να τραβήξουν την προσοχή τους μακριά από το δρόμο της αλήθειας, προκαλώντας διαφωνίες και φιλονικίες. Ο Θεός μας έχει προειδοποιήσει γι' αυτό.

... και μην τρώτε από αυτό στο οποίο δεν έχει αναφερθεί το όνομα του Θεού, γιατί ιδού! είναι βδέλυγμα. Ιδού! Οι διάβολοι εμπνέουν τους ευνοούμενούς τους να λογομαχούν με σας. Αλλά αν υπακούτε σε αυτούς, θα είστε τότε ειδωλολάτρες. (6: 121).

Ακόμα ο διάβολος προσπαθεί με επιμονή να πείσει τον πιστό να ξεχάσει το Θεό και να τολμήσει πράξεις που τον οδηγούν μακριά από την αλήθεια.

Ο διάβολος τους έχει απορροφήσει πλήρως και τους έχει κάνει να ξεχάσουν το θεό. Είναι με το μέρος του διαβόλου. Ιδού! Δεν είναι αυτοί που είναι με το μέρος του διαβόλου που θα χάσουν. (58: 19).

Ιδού! Εκείνοι που απέτρεψαν (το κακό), όταν η λάμψη του διαβόλου τους βασάνισε, δεν θυμούνται (την καθοδήγηση του Θεού) και προφήτες προσέξτε τους! (7: 201)

5 – Αν και ο διάβολος, με τα συνεχόμενα κόλπα και τις ίντριγκές του, είναι ο μεγαλύτερος εχθρός μας, σε τελική ανάλυση, δεν μπορεί να μας βοηθήσει ούτε να μας βλάψει. Μπορεί να κάνει τα πάντα για να μας επηρεάσει σε οτιδήποτε κάνουμε, αλλά στην πραγματικότητα η επιρροή αυτή είναι μόνο πειρασμός. Στο τέλος, η επιλογή είναι δική μας: είτε υποκύπτουμε στους πειρασμούς του ή τους αψηφούμε και υψωνόμαστε σε ανυπέμβλητα ύψη, που με τη σειρά του, επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε στη ζωή μας. Αυτό είναι το νόημα όταν ο Σατανάς λέει:

«Ιδού! Ο Θεός σας έχει υποσχεθεί μια υπόσχεση αλήθειας' κι εγώ σας υποσχέθηκα, και μετά σας απογοήτευσά. Και δεν είχα καμία

δύναμη πάνω σας εκτός από το ότι σας κάλεσα και με υπακούσατε. Επομένως μην με κατηγορείτε, αλλά κατηγορείστε τους εαυτούς σας. Δεν μπορώ να σας βοηθήσω, ούτε εσείς να με βοηθήσετε. Ιδού! Αρνήθηκα να πιστέψω σε αυτό που μου αποδώσατε. Ιδού! γι' αυτούς που έκαναν κακές πράξεις είναι μια επώδυνη καταδίκη». (14: 22).

Όταν ο *Iblis* ικέτευσε το Θεό να του δώσει αναστολή μέχρι την Ημέρα της Ανάστασης και ο Θεός συμφώνησε, ο *Iblis* είπε:

... «Κύριέ μου! Επειδή Εσύ με έστειλες έξω από τον ορθό δρόμο, πράγματι θα εξωραϊσω το μονοπάτι του σφάλματος γι' αυτούς στη γη και θα παραπλανήσω κάθε έναν από αυτούς». (15: 39).

Και ο Παντοδύναμος Θεός είπε: «Έχω καθήκον γι' αυτό. Ιδού! Όσο για τους υπηρέτες μου, εσύ δεν έχεις καμία δύναμη πάνω σε κανέναν από αυτούς εκτός από το να σε ακολουθήσουν». (15: 41-42).

Και όταν εσείς απαγγέλλετε το Κοράνιο, αναζητήστε καταφύγιο στο Θεό από το Σατανά τον απόκληρο. Ιδού! δεν έχει καμία δύναμη πάνω σε εκείνους που πιστεύουν και εμπιστεύονται τον Κύριό τους. Η δύναμή του είναι μόνο πάνω σε εκείνους που τον έχουν φίλο τους και σε εκείνους που αποδίδουν εταίρους σε αυτόν. (16: 98-100).

6 – Ο διάβολος εγκαταλείπει τους οπαδούς του όταν έχουν ανάγκη και τους προδίδει:

Θυμήσου ότι ο Σατανάς έκανε τις (αμαρτωλές) πράξεις τους να δείχνουν ελκυστικές σε αυτούς και είπε (στους πολυθειϊστές της Μέκκα την ημέρα της μάχης του Badr) «Κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να σας ξεπεράσει σήμερα, ενώ είμαι μαζί σας». Αλλά όταν οι δύο δυνάμεις αντίκρισαν η μια την άλλη, έκανε μεταβολή και είπε «Ιδού! Φεύγω από εσάς. Βλέπω αυτό που δεν βλέπετε. Φοβάμαι το Θεό!». (8: 48).

(Οι σύμμαχοί τους, τους εξαπάτησαν), όπως ο κακός (ο Σατανάς) όταν λέει στον άνθρωπο «Αρνήσου το Θεό». Αλλά όταν (ο άνθρωπος) αρνείται το Θεό, (ο κακός λέει) «Είμαι ελεύθερος από εσένα. Πράγματι φοβάμαι το Θεό...». (59: 16).

Ανθρώπινοι Διάβολοι

Τα ανθρώπινα όντα μπορούν να αποκτήσουν σατανικά χαρακτηριστικά όταν περνούν το χρόνο τους μιλώντας ενάντια στο Θεό, συμπεριφέρονται ανήθικα και παρακινούν τους άλλους να φορέσουν πρόστυχα ρούχα. Τέτοιοι

άνθρωποι προκαλούν διαφωνίες που δεν έχουν τη βάση τους στην αλήθεια και δημιουργούν δυσαρμονία μέσα στην Μουσουλμανική κοινότητα και θα πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί με αυτούς. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Πες: Αναζητώ καταφύγιο στον Κύριο της ανθρωπότητας, το Βασιλιά (ή Άρχοντα) της ανθρωπότητας, το Θεό (ή Κριτή) της ανθρωπότητας, από την πονηριά αυτού που διαδίδει (το κακό) που αποσύρεται (αφού έχει διαδώσει) που διαδίδει στις καρδιές των ανθρώπων, ανάμεσα στα *jinn* και ανάμεσα στους ανθρώπους. (I 14: 1-6).

Επομένως, όποιος δίνει σημασία στη διάδοση της ανηθικότητας με οποιαδήποτε μορφή είναι ένας 'ανθρώπινος διάβολος' αυτό περιλαμβάνει ακόμα και όσους υποστηρίζουν το ρατσισμό ή εκτρέπουν τους ανθρώπους από το ευσεβές μονοπάτι τους.

Και πες «Ω Κύριέ μου! Αναζητώ καταφύγιο σε Σένα από τις προτάσεις των κακών. Και αναζητώ καταφύγιο σε Εσένα ω Κύριέ μου! Από φόβο μήπως έρθουν κοντά μου». (23: 97-98).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Οι άγγελοι, τα *jinn* και ο προφήτες είναι όλα δημιουργήματα του Θεού και ενεργούν ως δούλοι Του' αυτή είναι μια βασική αρχή που καθορίζει το Ιερό Κοράνιο. Ο Θεός είναι αυτός που τα δημιούργησε – και Αυτός είναι που ρυθμίζει την πορεία τους στη ζωή πάνω στη γη. Όπως όλοι μας, δεν έχουν την ικανότητα να προκαλέσουν είτε καλό είτε κακό, εκτός αν ο Θεός το επιθυμεί.

Όλοι οι προφήτες είναι άνθρωποι και επομένως ως άνθρωποι γεννιούνται, πεθαίνουν, αρρωσταίνουν ή χαίρουν καλής υγείας· τρώνε και πίνουν και δεν διαφέρουν από τους ανθρώπους στην υλική τους υπόσταση.

Οι προφήτες στερούνται του στοιχείου της θεότητας, καθώς η θεότητα είναι στοιχείο αποκλειστικά του Θεού, όμως λαμβάνουν αποκαλύψεις, ένα γεγονός που προκάλεσε απορία και κατάπληξη στις πρώτες γενιές. Όσον αφορά σε αυτή την άποψη, ο Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Είναι θέμα έκπληξης για μένα ότι έχουμε στείλει την έμπνευσή μας σε έναν κοινό άνθρωπο – ότι αυτός πρέπει να προειδοποιήσει το ανθρώπινο είδος (για τον κίνδυνο που διατρέχει) και να δώσει τα καλά νέα στους πιστούς. (10: 2).

Και δεν αποτρέψαμε την ανθρωπότητα από το να πιστεύει όταν η καθοδήγηση ήρθε σ' αυτούς να τους σώσει ότι είπαν «Έχει στείλει ο Θεός έναν θνητό σαν αγγελιοφόρο (Του);» **(17: 94)**

Ο Παντοδύναμος Θεός απάντησε λέγοντας ότι ένας προφήτης είναι ένας από την κοινότητα στην οποία στάλθηκε:

Πες: Αν υπήρχαν πάνω στη γη άγγελοι που περπατούσαν με ασφάλεια, θα είχαμε στείλει γι' αυτούς από τον ουρανό έναν άγγελο σαν αγγελιοφόρο. (17: 95)

Εκείνοι που ένιωσαν κατάπληξη υποστήριξαν ότι **«Εσείς δεν είστε παρά θνητοί σαν εμάς, που ευχαρίστως θα εγκαταλείπαμε αυτά που λάτρευαν οι πατέρες μας. Τότε φέρτε μια σαφή εντολή.» (14: 10)**

Οι προφήτες απάντησαν:

«Δεν είμαστε παρά θνητοί σαν εσάς, αλλά ο Θεός έδωσε χάρισμα σ' εκείνους από τους δούλους Του που ήθελε. Δεν θα σας φέρουμε εντολή εκτός αν το επιτρέψει ο Θεός.» (14: 11)

Και αυτοί απάντησαν λέγοντας **« Γιατί ο αγγελιοφόρος αυτός (του Θεού) έφαγε φαγητό και περπάτησε στην αγορά;» (25: 7)**

Και η Θεία απάντηση σ' εκείνους που διαφωνούσαν ήταν:

Αυτοί είπαν **«Γιατί δεν στάλθηκε ένας άγγελος σ' αυτόν;» Εάν στέλναμε έναν άγγελο το ζήτημα θα τακτοποιούνταν αμέσως και καμία αναστολή δεν θα δίνονταν σ' αυτούς. Αν είχαμε δημιουργήσει έναν**

άγγελο θα έπρεπε να τον είχαμε στείλει σαν άνθρωπο και σίγουρα θα τους μπερδεύαμε για ένα θέμα για το οποίο ήδη είχαν συγχυστεί. (6: 8-9)

Ο Προφήτης – ένα Αληθινό Προφίλ

Ο Προφήτης είναι μόνο ανώτερος από τα άλλα ανθρώπινα όντα, επειδή έχει προικισθεί με θεία αποκάλυψη. Ο Θεός λέει στον Μωάμεθ:

Πες «Δεν είμαι παρά ένας άνθρωπος σαν κι εσάς' αυτό αποκαλύφθηκε σε μένα» (41: 6)

Η λέξη 'παρά' εμφανίζεται στον στίχο αυτό για λόγους περιορισμού και επιφύλαξης και επίσης αποκλείει κάθε πιθανότητα ο Προφήτης να έχει ιδιότητες που είναι ασύμβατες με τα ανθρώπινα όντα. Αυτό τονίζεται περαιτέρω στο στίχο αυτό με τη φράση 'σαν κι εσάς'.

Όπως είπαμε προηγουμένως, από σωματική άποψη ένας προφήτης είναι σαν κι εμάς. Αλλά διαφέρει από μας στον τρόπο που συμπεριφέρεται, στις εκπληκτικές του ιδιότητες και το μεγαλείο του. Και σε περίπτωση που ο Μωάμεθ δεν ήταν ο τελευταίος των Προφητών, σίγουρα θα ήταν ο σπουδαιότερος των σπουδαίων και ένας ήρωας των ηρώων.

Αλλά εάν ένας προφήτης είναι σαν εμάς, μπορεί να κάνει τα ίδια λάθη; Η απάντηση στην ερώτηση αυτή είναι:

1 – Κανένας προφήτης δεν θα μεταβιβάζει λάθος το Θείο μήνυμα και τη διδασκαλία του δρόμου του Θεού. Ένας προφήτης δεν μπορεί να κάνει λάθος στις περιπτώσεις αυτές, καθώς όταν μεταδίδει μια τέτοια διδασκαλία ενεργεί σαν ένας 'διάυλος' της Θείας Πηγής και επομένως δεν **«λέει δικά του πράγματα.»** (53: 3)

Ω ανθρωπότητα! Ο Απόστολος έχει έρθει σε σας αληθώς από το Θεό. (4: 170).

Αφού λάβει την ιδιότητα του προφήτη, είναι αδύνατον για έναν προφήτη να είναι οτιδήποτε άλλο παρά συνετός και δίκαιος στη συμπεριφορά του ή να καθοδηγεί τον εαυτό του με ένα τρόπο που έρχεται σε αντίθεση με την εικόνα του ενός τέλειου ανθρώπινου όντος. Και αυτό γιατί ο Θεός τον έκανε ένα λαμπερό παράδειγμα για μας να τον χρησιμοποιήσουμε σαν ένα πρότυπο της δικής μας συμπεριφοράς.

Εσείς πράγματι έχετε στον απόστολο του Θεού ένα όμορφο πρότυπο (συμπεριφοράς). (33: 21).

Όλοι οι προφήτες θεωρούνται ως πρότυπο συμπεριφοράς.

Υπήρχε πράγματι σ' αυτούς ένα εξαιρετικό παράδειγμα για να το ακολουθήσετε. (60: 6).

Μια τέτοια ποιότητα τοποθετεί τον προφήτη πάνω από κάθε ελάττωμα και αδυναμία.

2 – Ο προφήτης μπορεί μερικές φορές να κάνει λάθος όσον αφορά στη θρησκευτική διδασκαλία, αυτό όμως συμβαίνει μόνο όταν χρησιμοποιεί τη δική του ανεξάρτητη σκέψη σχετικά με ένα θέμα για το οποίο δεν έχει λάβει τη θεία καθοδήγηση. Οποιοσδήποτε προφήτης μπορεί να κάνει ένα τέτοιο λάθος. Όμως ο Θεός δεν επιδοκιμάζει αυτά τα λάθη στην πραγματικότητα. Αυτός τα διορθώνει και τους δείχνει το σωστό δρόμο, όπως συνέβη στο περιστατικό με τον τυφλό που υπάρχει στο Ιερό Κοράνιο στο Surah 80, με τον τίτλο 'Αυτός συνοφρυώθηκε' και επίσης το περιστατικό με τους αιχμαλώτους μετά τη μάχη του Badr. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις, ο Προφήτης Μωάμεθ ενήργησε σύμφωνα με τη δική του γνώμη, που αργότερα αποδοκιμάστηκε μέσω αποκάλυψης.

Αναρωτήθηκα για τη στάση του απέναντι στον τυφλό και είπα, «Εάν ο Θεός δεν είχε αποκαλύψει αυτό το Surah, 'Αυτός συνοφρυώθηκε' και εάν ο Προφήτης είχε εξηγήσει τους λόγους για τη συμπεριφορά του στους πολιτικούς, τους σοφούς και τους λόγιους εκείνης της εποχής, θα τον κατηγορούσε κανείς για σφάλμα ή θα επιδοκίμαζαν ομόφωνα την πράξη του;»

Σε αυτό το περιστατικό ο Προφήτης ήταν απορροφημένος σε μια συζήτηση με μια ομάδα επιφανών ανθρώπων που ανυπομονούσε να φέρει προς το μέρος του. Εκείνη τη στιγμή, ένας από τους ακολούθους του τον πλησίασε ζητώντας διευκρίνιση πάνω σ' ένα θέμα που δεν ήταν σε καμιά περίπτωση επείγον και μπορούσε να περιμένει μέχρι ο Προφήτης να τελειώσει την εργασία του. Θα ενεργούσε κανείς διαφορετικά σε μια τέτοια περίπτωση; Και θα μπορούσε κανείς να αρνηθεί ότι η πράξη του ήταν σωστή;

Ενώ ενήργησε ορθώς σύμφωνα με την ανθρώπινη λογική, αυτό απορρίφθηκε από τη Θεϊκή αποκάλυψη για λόγους πέρα από τα όρια της ανθρώπινης σκέψης. Και φυσικά η Θεϊκή λογική είναι πέρα από κάθε ελάττωμα ενώ η ανθρώπινη σκέψη μπορεί να είναι μεροληπτική και παρερμηνευμένη.

Τα ίδια μπορούν να ειπωθούν σχετικά με την στάση που κράτησε ο Προφήτης για τους αιχμαλώτους της μάχης του Badr: σύμφωνα με τη Θεία αποκάλυψη ήταν μια λανθασμένη στάση, αν και θα είχε κριθεί ως σωστή από τους πιο λογικούς και σοφούς άντρες. Όμως, είναι σημαντικό να μην κρίνουμε αυτά τα περιστατικά σαν λάθη που έγιναν από έναν σπουδαίο άνθρωπο. Αυτό που μπορούμε να μάθουμε από αυτά είναι ότι η Θεία αποκάλυψη είναι υπεράνω της σοφίας κάθε θνητού.

3 – Ο προφήτης μπορεί να κάνει λάθη όσον αφορά σε διοικητικά ή στρατιωτικά θέματα, επειδή ο προφήτης είναι άνθρωπος και σκέφτεται και ενεργεί ως τέτοιος. Όταν συζητούσε τέτοια θέματα, οι σύντροφοι του Προφήτη Μωάμεθ τον ρωτούσαν εάν η απόφασή του βασιζόταν σε Θεία αποκάλυψη ή στη δική του σκέψη. Όταν αυτός έλεγε ότι τα λόγια του δεν είχαν Θεία προέλευση αλλά μάλλον αποτελούσαν τη δική του γνώμη, εκείνοι επίσης εξέφραζαν τις προσωπικές τους θέσεις τις οποίες είτε δεχόταν είτε απέρριπτε.

Για να το κατανοήσουμε αυτό, μπορούμε να μελετήσουμε το περιστατικό της μάχης του Badr. Οι σύντροφοι ρώτησαν «Ω Προφήτη του Θεού, είναι αυτή μια τοποθεσία που σου καθορίστηκε από τον Παντοδύναμο, που σημαίνει ότι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε ή να υποχωρήσουμε από αυτήν ή αποφάσεις να έρθεις εδώ με τη δική σου θέληση και κρίση, σκεπτόμενος ότι ήταν μια τακτική κίνηση;». Όταν απάντησε ότι είχε ενεργήσει σύμφωνα με τη δική του κρίση, αυτοί πρότειναν μια διαφορετική κίνηση την οποία δέχτηκε και έπραξε. Παρόμοιες αλλαγές στην απόφασή του συνέβησαν κατά το σκάψιμο του χαρακώματος και την ανακωχή με την φυλή των Ghatafan, σε αυτή τη μάχη.

4 – Ο Προφήτης εξέφραζε τις δικές του θέσεις σχετικά με καθημερινά θέματα, όπως βιομηχανία, γεωργία και ιατρική. Φυσικά μπορεί να έσφαλλε καθώς αυτή η γνώση ανήκει σε ειδικούς σε αυτούς τους τομείς. Για παράδειγμα, έκανε λάθος για το πώς μπορούν να γονιμοποιηθούν οι χουρμαδιές.

Αλλά αυτό δεν ήταν ελάττωμα, καθώς κανένας όσο σπουδαίες γνώσεις και αν έχει δεν μπορεί να γνωρίζει τα πάντα. Στην περίπτωση της γονιμοποίησης των χουρμαδιών, αυτό είναι ένα καθαρά αγροτικό θέμα και η γνώμη του Προφήτη ήταν ανεπαρκής. Ούτε τους πίεσε να αποδεχτούν τη θέση του, ούτε

την απέδωσε σε Θεία αποκάλυψη. Όταν συνειδητοποίησε το σφάλμα του, τους είπε «Εσείς ξέρετε καλύτερα τα επίγεια θέματα.»

Ο Προφήτης Δεν Έχει Γνώση του Υπερέραντος

Το Ιερό Κοράνιο λέει ότι ο προφήτης δεν έχει γνώση του μεταφυσικού κόσμου και ότι ο Θεός τον πρόσταξε να ενημερώσει την ανθρωπότητα για το γεγονός αυτό:

Πες: Σας λέω ότι δεν είναι μαζί μου οι θησαυροί του Θεού, ούτε ξέρω τι είναι κρυμμένο, ούτε σας λέω ότι είμαι άγγελος. Όμως ακολουθώ αυτό που μου αποκαλύπτεται. (6: 50)

Πες: Δεν εξουσιάζω καθετί καλό ή κακό που μου συμβαίνει, εκτός από αυτά που επιθυμεί ο Θεός. Εάν γνώριζα το αθέατο θα είχα πολλαπλασιάσει όλα τα καλά και κανένα κακό δεν θα με άγγιζε: Δεν είμαι παρά μόνο κάποιος που προειδοποιεί και φέρνει ευχάριστα νέα σε εκείνους που έχουν πίστη. (7: 188)

Ο Προφήτης μετέφερε στην ανθρωπότητα το παραπάνω Θεϊκό Μήνυμά το ίδιο Μήνυμα περιέχεται στο Ιερό Κοράνιο και απαγγέλλουν όλοι οι Μουσουλμάνοι.

Πολλοί Προφήτες, Ένα Μήνυμα

Ο Παντοδύναμος Θεός δηλώνει στο Ιερό Κοράνιο ότι σε κάθε έθνος έστειλε έναν προφήτη:

...δεν υπήρχε ποτέ έθνος που να μην έχει ζήσει μεταξύ τους ένας αγγελιοφόρος (στο παρελθόν). (35: 24)

Ωστόσο, το Ιερό Κοράνιο δεν αναφέρει όλους τους προφήτες:

Για μερικούς αποστόλους έχουμε ήδη διηγηθεί την ιστορία για άλλους όχι. (4: 164)

Όλοι οι προφήτες στάλθηκαν για να μεταφέρουν πίστη στη μοναδικότητα του Θεού και τη σημασία να ακολουθήσουμε το δρόμο Του. Οι κύριες αρχές του Ισλάμ είναι επομένως οι ίδιες με εκείνες των πρώτων θρησκειών, που διδάχθηκαν από τους πρώτους προφήτες.

Η θρησκεία που Αυτός καθιέρωσε για εσάς είναι ίδια με αυτή που επέβαλλε στο Νώε – αυτή που Εμείς έχουμε στείλει σε σένα μέσω της έμπνευσης – και αυτή που επιβάλλαμε στον Αβραάμ, το Μωυσή και τον Ιησού: δηλαδή,

ότι πρέπει να παραμένετε σταθεροί στη θρησκεία και να μην δημιουργείτε διχόνοιες. (42: 13)

Κάθε προφήτης στάλθηκε στο λαό του για να διδάξει και να εξηγήσει το Θείο Μήνυμα στη δική τους γλώσσα.

Και ποτέ δεν στείλαμε κάποιον απόστολο (με ένα μήνυμα) που να μιλάει άλλη γλώσσα από εκείνη του λαού του, ώστε να καταστήσει την αλήθεια καθαρή σε αυτούς. (14: 4)

Το Θείο Μήνυμα που αποκαλύφθηκε στον προφήτη Μωάμεθ ήταν το τελευταίο μήνυμα που απευθύνεται σε όλη την ανθρωπότητα και αυτός ήταν ο τελευταίος Προφήτης. Όλες οι Θείες Αποκαλύψεις έπαυσαν με την αποχώρησή του από αυτό τον κόσμο και έτσι η θρησκεία ολοκληρώθηκε.

Σήμερα έχω τελειοποιήσει το θρησκευτικό νόμο για σας και σας έχω απονείμει όλες τις ευχές μου και επιθύμησα ότι η αυτο-παράδοση σε Μένα να είναι η θρησκεία σας. (5: 3)

Η Απάντηση σε μια Σημαντικό Ζήτημα

Πολλοί άνθρωποι συχνά αναρωτιούνται γιατί το μήνυμα που έφερε ο Προφήτης Μωάμεθ απευθυνόταν σε όλη την ανθρωπότητα, ενώ άλλα μηνύματα είχαν δοθεί μόνο στους αντίστοιχους λαούς τους. Πως μπορεί αυτό το μήνυμα να παραμείνει αμετάβλητο και αδιόρθωτο, ενώ άλλα μηνύματα έχουν αλλάξει;

Η απάντηση σε αυτή την ερώτηση είναι ότι, αν και ο Παντοδύναμος Θεός, ξέρει καλύτερα ότι το μήνυμα του Ισλάμ είναι βιώσιμο και κατάλληλο για κάθε ηλικία και εποχή. Τα Ισλαμικά αξιώματα πίστης και οι αρχές λατρείας έχουν δοθεί σε σαφή και λεπτομερή κείμενα. Δεν επιδέχεται αλλαγή ή τροποποίηση επειδή αυτές οι αρχές και τα αξιώματα δεν χρειάζεται να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου και δεν ποικίλουν ανάλογα με τις διαφορετικές παραδόσεις ή συμβατικότητες.

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι όσον αφορά στα συνταγματικά θέματα, οικονομικά θέματα και διοικητικές υποθέσεις τα οποία επηρεάζονται από τα χρόνια που εναλλάσσονται και την παράδοση. Οι Θείες οδηγίες μεταδόθηκαν με τη μορφή σαφών αρχών. Όπως τα θεμέλια ενός κτηρίου, η κατασκευή που χτίζεται πάνω του αφήνεται στην κρίση κάθε εποχής και κάθε

κοινωνία και δεδομένου ότι προσχωρούν, είναι τελείως βιώσιμο. Να μερικά σύντομα παραδείγματα.

Το Ισλάμ διδάσκει ότι ο ηγεμόνας πρέπει να επιλέγεται με τη συναίνεση του έθνους του και ότι πρέπει να έχει τις απαραίτητες αρετές για να πραγματοποιήσει τα καθήκοντα του κράτους. Πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με το Ισλαμικό Σύνταγμα, που είναι το Ιερό Κοράνιο και να ζητά την άποψη εκείνων που είναι στην εξουσία.

Πραγματικά, κάθε κοινωνία εδώ και πολλά χρόνια έχει την ελευθερία να αποφασίσει πως θα επιλέξει τον ηγέτη της, τη διαδικασία που θα εφαρμόσει για να καθορίζει θέσεις εξουσίας, κλπ.

Στο Ισλάμ, η διακυβέρνηση με δικαιοσύνη είναι υποχρεωτική. Αλλά μας δίνεται η ελευθερία να προσδιορίσουμε την πορεία της δικαιοσύνης της πορεία της δικαιοσύνης, για διορισμό δικαστών και νομικές διαδικασίες. Όσον αφορά στις νομικές συμφωνίες μας, έχουν δοθεί γενικοί κανόνες που επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τα προνόμια και των δύο πλευρών. Κανόνες που αφορούν στην ακριβή διατύπωση και την έκφραση της πρόθεσης και των δύο πλευρών έχουν επίσης καθοριστεί. Οποιαδήποτε μορφή συμφωνίας που θα βλάψει το καλό του κοινού ή που θα υποβιβάσει ένα από τα δύο μέρη απαγορεύεται. Είμαστε ελεύθεροι να επεξεργαζόμαστε τις λεπτομέρειες των όρων μιας συμφωνίας. Όσον αφορά στις ατομικές επιχειρήσεις και οικονομικές συναλλαγές αυτές επικυρώνονται από το Ισλάμ και μόνο σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες, για κάτι που απαγορεύεται αρχικά, αυτές απαγορεύονται.

Το Ισλάμ έχει ανοίξει την πόρτα της αναδιαμόρφωσης για μας. Κάθε θέμα που απασχολεί το δημόσιο συμφέρον μιας Μουσουλμανικής κοινωνίας και που δεν είναι ούτε υποχρεωτικό ούτε απαγορευμένο, όπως μέσα από τη *Sharia*, μπορεί να δημιουργείται σαν ένα θρησκευτικό καθήκον με τις προσταγές ενός Μουσουλμάνου ηγέτη. Οι οικονομικοί νόμοι, ο ποινικός κώδικας, οι διοικητικοί κανονισμοί (κανόνες κυκλοφορίας, δημοτικοί νόμοι κλπ.), όλοι υπάγονται σ' αυτή την κατηγορία.

Έτσι το Ισλάμ βρίσκει εφαρμογή στις ανάγκες κάθε εποχής και κοινωνίας. Όμως κάποιοι μετέπειτα νομομαθείς, λόγω στενόμυαλων θέσεων, απαγόρευαν στο κοινό αυτό που επιτρέπεται από τη *Sharia* ή αντιστρόφως

τους ανάγκασαν να υιοθετήσουν φιλελεύθερες απόψεις που δεν επιτρέπονται στο Ισλάμ.

Τα παλιά χρόνια, ειδικά την εποχή των πρώτων προφητών, ο κόσμος ήταν μια αχανής έκταση και τα έθνη ήταν πολύ μακριά με λίγα μέσα για επικοινωνία και αλληλεπίδραση. Τα μόνα μέσα μεταφοράς ήταν οι καμήλες και άλλα ζώα. Όμως, με την έλευση του Ισλάμ, η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση αυξήθηκαν ραγδαία. Τώρα μια ομιλία που πραγματοποιείται στη Νέα Υόρκη μπορεί να ακουστεί ταυτόχρονα στο Τόκυο. Ο κόσμος μικραίνει και γίνεται σαν ένα έθνος. Επομένως, το Μήνυμα του Ισλάμ θα μπορούσε να εξαπλωθεί σε όλες τις γωνιές του κόσμου, εάν οι Μουσουλμάνοι έπαιρναν στα σοβαρά την ευθύνη που έχουν για τη θρησκεία που επιβλήθηκε σε αυτούς.

Το Ισλάμ δεν Κάνει Διακρίσεις Μεταξύ των Προφητών

Μερικοί άνθρωποι ίσως επικρίνουν προφήτες που ανήκουν σε θρησκείες άλλες από τη δική τους. Αλλά το Ισλάμ επιβάλλει σε κάθε Μουσουλμάνο να σέβεται άλλους προφήτες και επομένως κάθε επίκριση ή ασέβεια προς άλλους προφήτες αντιτίθεται στις Ισλαμικές αρχές.

Ο Απόστολος και οι πιστοί μαζί του, πιστεύουν σε αυτό που δόθηκε σε αυτόν από ψηλά, από τον Συντηρητή του. Όλοι πιστεύουν στο Θεό και στους Αγγέλους Του και στις Αποκαλύψεις Του και στους Αποστόλους Του, χωρίς να κάνουν καμιά διάκριση ανάμεσα σε κανέναν από τους αποστόλους του και λένε «Έχουμε ακούσει και προσέχουμε. Δώσε μας τη συγχώρεσή σου. Ω Συντηρητή μας, γιατί σε Σένα στρέφονται (όλοι)». (2: 285)

Έτσι ένας Μουσουλμάνος αγαπά το Μωυσή και τον Ιησού με τον ίδιο τρόπο που αγαπά το Μωάμεθ και έχει τον ίδιο βαθμό εκτίμησης και σεβασμού γι' αυτούς.

Ένας Εβραίος που ασπάζεται το Χριστιανισμό δε χάνει τη συμπάθειά του προς τον Μωυσή· απλώς αναπτύσσει αγάπη για έναν ακόμα προφήτη, δηλαδή τον Ιησού. Παρομοίως ένας Χριστιανός που ασπάζεται το Ισλάμ πλησιάζει έναν άλλο προφήτη, τον Προφήτη Μωάμεθ, μαζί με τους προφήτες Ιησού και Μωυσή.

Η ειρήνη ας έλθει στο Μωάμεθ και όλους τους άλλους προφήτες και αγγελιοφόρους!

Οι Αγγελιοφόροι του Θεού που Αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο

Οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν ότι το Ιερό Κοράνιο είναι ο Λόγος του Θεού· αποκαλύφθηκε στο Μωάμεθ μέσω του Αγγέλου Jibril (Γαβριήλ) και ο Μωάμεθ μετέφερε αυτό το μήνυμα στους ανθρώπους με τον ίδιο τρόπο που το έλαβε. Οι Μουσουλμάνοι επίσης πιστεύουν ότι τα λόγια του Ιερού Κορανίου που απαγγέλλουν είναι τα ίδια λόγια στο κείμενο που μεταδόθηκε από τον Jibril. Μόνο ο άπιστος αρνείται ή αμφιβάλλει για κάποιο κομμάτι του.

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρει εικοσιπέντε προφήτες και τα ονόματά τους εμφανίζονται σε πέντε στίχους:

Και αυτό ήταν το επιχείρημά Μας που δέχτηκε ο Αβραάμ ενάντια στο λαό του: (επειδή) Εμείς υψώνουμε βαθμηδόν αυτόν που επιθυμούμε. Όντως, ο Συντηρητής σου είναι Σοφός, Παντογνώστης.

Και δώσαμε στον Ισαάκ και τον Ιακώβ και καθοδηγήσαμε καθέναν από αυτούς όπως είχαμε καθοδηγήσει τον Νώε άλλοτε. Και από το γένος του (δώσαμε την ιδιότητα του προφήτη) στον Δαυίδ και τον Σολομώντα και τον Ιώβ και τον Μωυσή και τον Ααρών: γιατί έτσι επιβραβεύουμε ανθρώπους των καλών έργων· και στο Ζαχαρία και τον Ιωάννη και τον Ιησού και τον Ηλία: καθένας από αυτούς ήταν ευσεβής· και στον Ισμαήλ και τον Εισά και Ιωνά και τον Λώτ. Και καθέναν από αυτούς ευνοήσαμε περισσότερο από άλλους ανθρώπους. **(6: 83-86).**

Και θυμηθείτε μέσω αυτής της Αγίας γραφής, τον Idris. Προσέξτε, ήταν άνθρωπος της αλήθειας, ένας προφήτης, που τον ανεβάσαμε σε μια ψηλή θέση. (19: 56).

Και στην φυλή των Ad (Εμείς στείλαμε) τον αδερφό τους Hud. (7: 65).

Και στην φυλή των Thamud (Εμείς στείλαμε) τον αδερφό τους Salih. (7: 73).

Και στον λαό των Madyan (Εμείς στείλαμε) τον αδερφό τους Shu'ayb. (7: 85).

Και θυμηθείτε τον Ισμαήλ και τον Idris και τον Dhul-Khifl, όλοι (άνθρωποι) με σταθερότητα και υπομονή. (21: 85).

Μολονότι το Ιερό Κοράνιο δεν αναφέρεται στον Αδάμ συγκεκριμένα ως προφήτη, μπορούμε να συμπεράνουμε από τους στίχους όπου μνημονεύεται ότι ήταν τέτοιος.

Μεταξύ των εικοσιπέντε προφητών που αναφέρονται στο ιερό Κοράνιο, μερικοί, όπως ο Idris και ο Dhul-Khifl, έχουν αναφερθεί ονομαστικά με συντομία. Άλλοι αναφέρονται με μια σύντομη αναφορά της ιστορίας της ζωής τους, όπως ο Ισμαήλ, ο Ισαάκ και ο Yunus, ενώ πολλές λεπτομέρειες έχουν δοθεί για άλλους προφήτες όπως ο Αβραάμ, ο Μωυσής, ο Ιωσήφ και ο Ιησούς.

Όλες οι ιστορίες στο Ιερό Κοράνιο για τους προφήτες είναι αληθινές και αυθεντικές και μια από τις αρχές της πίστης για τους Μουσουλμάνους είναι να πιστεύουν σε αυτές.

Μερικούς από αυτούς τους αποστόλους έχουμε προικίσει περισσότερο από άλλους: ανάμεσά τους ήταν εκείνοι που τους μίλησε ο Θεός (ο ίδιος) και κάποιοι που Αυτός ανύψωσε περισσότερο. (2: 253)

Θαύματα

Η φυλή Quraysh δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ο Προφήτης μπόρεσε να ταξιδέψει από τη Μέκκα στην Ιερουσαλήμ σε μια νύχτα. Φυσικά, σήμερα ένα τέτοιο ταξίδι δεν θα φάνταζε απίθανο. Αλλά την εποχή του Προφήτη μας θεωρούνταν αδύνατο καθώς το μόνο μέσο μεταφοράς ήταν τα ζώα, όπως καμήλες και γαϊδούρια. Ακόμη και οι πιο επιφανείς των φυσικών που ζούσαν εκατό χρόνια πριν δεν θα πίστευαν κάποιον που θα τους έλεγε ότι κάποια στιγμή οι άνθρωποι θα μπορούν να πετάξουν στον αέρα με οχήματα από σίδηρο και ασφάλι ή ακόμα να ταξιδέψουν στο διάστημα! Θα ήταν δύσκολο να πιστέψουν ότι οι φωνές θα ηχογραφούνται και θα μεταδίδονται παντού και ότι θα μπορούμε να ακούμε τις φωνές ανθρώπων που έχουν πεθάνει.

Κατορθώνοντας το Αδύνατο

Η ιδέα του 'αδύνατου' βασίζεται σε δύο αρχές. Πρώτον, η αδυνατότητα στηρίζεται σε κάτι ανέφικτο που είναι πέραν των δυνατοτήτων μας, όπως τα παραδείγματα που δόθηκαν παραπάνω. Η δεύτερη έννοια του όρου αναφέρεται σε αυτό που ο νους μας αδυνατεί να συλλάβει. Για παράδειγμα, δεν μπορούμε να συλλάβουμε ότι δυο οποιαδήποτε αντίθετα μπορούν να συναντηθούν. Ας πάρουμε το παράδειγμα της ύπαρξης και μη-ύπαρξης: ένας άνθρωπος δεν μπορεί να είναι παρών και απών σε ένα μέρος την ίδια στιγμή. Με τον ίδιο τρόπο, κανένα αντικείμενο δεν μπορεί να

προσλάβει δυο μορφές την ίδια στιγμή, έτσι ώστε ένα βιβλίο να μην μπορεί να γίνει ένα κουτάλι, ενώ ακόμα είναι βιβλίο.

Αυτό που είναι αδύνατο με την έννοια ότι είναι πνευματικά ασύλληπτο, παραμένει αδύνατο. Ωστόσο, αυτό που θεωρείται απίθανο επειδή δεν είναι εφικτό, μπορεί να γίνει πιθανό, εάν οι άνθρωποι μελετήσουν τους νόμους της φύσης που ο Θεός καθόρισε για το σύμπαν και, σαν αποτέλεσμα, καταφέρνει να το κάνει εφικτό.

Πράγματι, καθώς ο Θεός καθόρισε αυτούς τους νόμους της φύσης, Αυτός μπορεί να κάνει πιθανό οτιδήποτε φαίνεται απίθανο. Έτσι πρέπει, αφού εξακριβώσουμε τα στοιχεία, να δεχτούμε το γεγονός ότι αυτό το είδος αδυνατού μπορεί να γίνει πιθανό.

Υπερφυσικά Περιστατικά

Το Ιερό Κοράνιο αναφέρει τρία είδη υπερφυσικών περιστατικών. Το πρώτο είδος αφορά θαύματα που έγιναν από προφήτες όταν προκλήθηκαν να αποδείξουν ότι είναι όντως προφήτες. Έτσι, όταν ο προφήτης Αβραάμ ρίχτηκε στη φωτιά, ο Θεός έκανε τη ζέστη ένα ήρεμο λιμάνι. Όταν ο Μωυσής πέταξε κάτω το ραβδί του, αυτό έγινε φίδι και όταν χτύπησε τη θάλασσα με το ραβδί του, η θάλασσα χωρίστηκε και κάθε κομμάτι έμοιαζε με τεράστιο βουνό. Και με την άδεια του Θεού, ο Ιησούς έφερε τους νεκρούς πίσω στη ζωή. Αυτά είναι όλα παραδείγματα θαυμάτων.

Το δεύτερο είδος υπερφυσικών περιστατικών συνέβη σε άγιους ανθρώπους. Φαγητό εμφανίστηκε στο δωμάτιο της Μαρίας και ο θρόνος της Βασίλισσας της Sheba μεταφέρθηκε από την Υεμένη στην Παλαιστίνη σε κλάσματα του δευτερολέπτου.

Ένα άλλο παράδειγμα υπερφυσικών περιστατικών μπορεί να περιγραφεί ως Θεϊκός πειρασμός που δοκιμάζει την πίστη κάποιου. Το Ιερό Κοράνιο μιλά για το πως ο αποστάτης Σαμαρείτης δημιούργησε ένα βόδι που μούγκριζε, από λιωμένο χρυσάφι.

Θα πρέπει να πιστεύουμε και στα τρία είδη υπερφυσικών συμβάντων και σε όλες τις λεπτομέρειες που τα αφορούν, όπως περιγράφονται στο Ιερό Κοράνιο. Μπορούμε όμως να θεωρήσουμε τα υπερφυσικά γεγονότα που συνέβησαν σε άγιους ανθρώπους, αλλά δεν εξιστορούνται στο Κοράνιο,

θέματα ανοιχτά προς συζήτηση. Μπορεί να είναι αλήθεια, μπορεί και όχι. Εάν τα έζησαν πραγματικά άγιοι άνθρωποι, μπορούμε να πιστέψουμε ότι αυτά τα πράγματα έγιναν στ' αλήθεια. Ένα πραγματικά άγιο πρόσωπο είναι αποδεδειγμένο από κάθε αμαρτία. Το Ιερό Κοράνιο λέει:

Ω πράγματι, αυτοί που είναι κοντά στο Θεό δεν πρέπει να φοβούνται, ούτε πρέπει να θρηνούν: εκείνοι που κατέχουν την πίστη και γνωρίζουν πάντα το Θεό. (10: 62-63).

Δεν είστε υποχρεωμένοι να πιστέψετε αυτά τα περιστατικά αν δεν είστε πεπεισμένοι για την αυθεντικότητα των ανθρώπων που σχετίζονται με αυτά.

Υπάρχουν μερικές υποτιθέμενες μορφές του υπερφυσικού που περιέχουν αμαρτωλές πράξεις και παράξενα γεγονότα τα οποία δεν μπορούν να εξηγηθούν και συμβαίνουν στους άπιστους. Αυτά τα περιστατικά δεν πρέπει να θεωρούνται υπερφυσικά.

Θαύματα και Μαγεία

Όταν έγινε η πρόκληση ανάμεσα στο Μωυσή και τους μάγους του Φαραώ, οι τελευταίοι πέταξαν τα σχοινιά και τα ραβδιά τους και τα μετέτρεψαν σε φίδια. Αλλά στην πραγματικότητα αυτά τα φίδια τα κατάπιε το φίδι που ο Μωυσής έφτιαξε! Άρα, ήταν το φίδι που έφτιαξε ολόιδιο με εκείνων; Έκανε, όπως κι εκείνοι, ένα ταχυδακτυλουργικό κόλπο; Καθόλου. Τα φίδια που αυτοί έφτιαξαν ήταν ψευδαίσθηση και ξεγέλασαν τους θεατές, ενώ αυτό που εμφάνισε ο Μωυσής ήταν ζωντανό και αληθινό. Οι μάγοι φοβήθηκαν τόσο πολύ όταν είδαν αυτό, ώστε αυθόρμητα διακήρυξαν την πίστη τους στο Θεό.

Ο λόγος γι' αυτή την αυθόρμητη αντίδραση ήταν επειδή οι μάγοι συνειδητοποίησαν ότι η πράξη του Μωυσή δεν ήταν ούτε ψευδαίσθηση ούτε ταχυδακτυλουργικό κόλπο και έμειναν έκπληκτοι και τρομαγμένοι. Το αποτέλεσμα αυτού ήταν η ολοκληρωτική τους μεταστροφή και πίστη στο Θεό. Διακήρυξαν την πίστη τους με ένα τρόπο προκλητικό και προσβλητικό για τον Φαραώ. Καθώς παραδέχτηκαν την πίστη τους, η πλάνη του μεγαλείου του Φαραώ και το γεγονός ότι η αγιοσύνη του ήταν αναληθής, έγιναν φανερά σε αυτούς.

Άλλαξαν τη νοοτροπία τους αμέσως επειδή αυτός ο κόσμος έδειχνε ξαφνικά ασήμαντος σε αυτούς· έτσι δεν ένιωθαν να απειλούνται από τις προειδοποιήσεις του Φαραώ ότι θα τους τιμωρήσει με σταύρωση και ακρωτηριασμό. Ανέπτυξαν μια εσωτερική ηρεμία που τους προστάτευε από το φόβο και τον πανικό. Αν και ο Φαραώ είχε τη δύναμη να τους τιμωρήσει σε αυτόν τον κόσμο, πως θα μπορούσε αυτό να συγκριθεί με τη χαρά και την ανακούφιση στην επόμενη ζωή; Έτσι αποπήραν το Φαραώ, λέγοντας:

«Όρισε, τότε, οτιδήποτε πρόκειται να ορίσεις: εσύ δεν μπορείς να ορίσεις μόνο (κάτι που αναφέρεται σε) αυτή την επίγεια ζωή!» (20: 72).

Πόσο πολύ εγώ που γεννήθηκα Μουσουλμάνος και που οι πρόγονοί μου ήταν Μουσουλμάνοι, εύχομαι να μου είχε δοθεί αυτή η μορφή της αυθόρμητης πίστης, όπως στους μάγους του Φαραώ, μια πίστη που γεννήθηκε ως αποτέλεσμα της αποδοχής του Ισλάμ.

Θαύματα του Μωάμεθ

Τα δύο θαύματα που αποδόθηκαν στον Προφήτη μας είναι πρώτα το Ιερό Κοράνιο και δεύτερον οι μοναδικές αρετές που τον κατέστησαν κατ' εξοχήν άξιο να είναι προφήτης. Η ιστορία της ζωής του ήταν ένα θαύμα!

Ήταν άνθρωπος, όπως όλα τα άλλα ανθρώπινα όντα και ο θεός τον διέταξε να δηλώσει το γεγονός αυτό και να το κάνει γνωστό σε όλους, στην περίπτωση που οι άνθρωποι τον έκαναν θεό ή απέδιδαν θεικές ιδιότητες σ' αυτόν.

Πες (Ω Προφήτη): «Δεν είμαι παρά ένας θνητός όπως όλοι σας. Έχει αποκαλυφθεί σε μένα ότι ο Θεός μας είναι ο Ένας και Μοναδικός Θεός» (18: 110).

Παρ' όλα αυτά, έχει αποδειχθεί ότι κανένα ανθρώπινο ον δεν τον πλησιάζει στην υπεροχή του, αν και είχε όλα τα πνευματικά και σωματικά χαρακτηριστικά ενός ανθρώπου. Ο Παντοδύναμος Θεός δεν έχει δημιουργήσει κανένα μοναδικό ανθρώπινο ον ανάμεσα στα παιδιά του Αδάμ, εκτός του Μωάμεθ.

Θα ήταν και αναληθές και τρομερά άδικο για τον Μωάμεθ εάν τον συγκρίναμε με όλες τις χιλιάδες σπουδαίων ανθρώπων στην ιστορία. Κάθε σπουδαίος άνθρωπος είναι γνωστός μόνο για μια πλευρά μεγαλοσύνης: κάποιοι είναι γνωστοί για τη σοφία τους, αλλά πασίγνωστοι για την έλλειψη ευαισθησίας και δυσκολίας στο να εκφράσουν τον εαυτό τους, άλλοι ήταν φημισμένοι για την ευχέρεια του λόγου και τη δύναμη της φαντασίας τους, αλλά οι ιδέες που εξέφραζαν ήταν κοινές. Άλλοι πάλι ήταν πολύ ικανοί διοικητές και αναγνωρισμένοι ηγέτες, αλλά διεφθαρμένοι στην προσωπική τους ζωή.

Ο Προφήτης μας Μωάμεθ είναι ο μόνος μεγάλος άντρας που μπορεί να περιγραφεί ως η επιτομή του μεγαλείου. Όλοι οι άλλοι είχαν ένα μελανό σημείο, ίσως ένα φυλαγμένο μυστικό που αφορούσε στην ηθική τους συμπεριφορά – κάποιο είδος διαστροφής ή αδυναμίας.

Μόνο ο Μωάμεθ έχει μια ιστορία ζωής που είναι ανοιχτό βιβλίο για να το διαβάσουν όλοι και να το εξερευνήσουν. Μόνος του επέτρεπε στους συντρόφους του να λένε στον κόσμο τα πάντα γι' αυτόν. Έτσι αυτοί περιέγραφαν κάθε λεπτομέρεια της συμπεριφοράς του και κατά τις ώρες ηρεμίας, αλλά και τις στιγμές που ήταν ευάλωτος στην ανθρώπινη αδυναμία' όταν έδειχνε σημάδια θυμού, επιθυμίας ή όταν βασανιζόταν από τις συναισθηματικές αντιδράσεις.

Μπορούμε, επίσης, να διαβάσουμε τα πάντα για την ιδιωτική και οικιακή του ζωή, όπως την αφηγήθηκαν οι σύζυγοί του. Με την άδειά του, η Aisha αφηγούνταν κάθε λεπτομέρεια της οικογενειακής του ζωής. Τίποτα δεν έμεινε έξω καθώς όλες του οι πράξεις γινόντουσαν σύμφωνα με το Θείο δρόμο και καθοδήγηση. Θα παρέθετα λεπτομέρειες για την προσωπική του ζωή, αν δεν με εμπόδιζε το γεγονός ότι θα έφερναν αμηχανία σε μερικούς αναγνώστες. Όλες αυτές τις πλευρές του θέματος μπορεί να τις διαβάσει κάποιος και στα βιβλία για τη ζωή του και σε εκείνα για την Ισλαμική νομολογία. Μπορείτε να διαβάσετε για αυστηρά προσωπικές στιγμές της ζωής του: τις συνήθειές του όσον αφορά την προσωπική υγιεινή, τον τρόπο που έτρωγε, ντυνόταν, κοιμόταν, κλπ.

Υπάρχει άλλος σπουδαίος άντρας που τόλμησε να πει μπροστά στο κοινό «Κοιτάξτε – αυτή είναι η ιστορία της ζωής μου – όλα όσα έχω κάνει. Μπορείτε να τα διαβάσετε και να μιλήσετε και σε άλλους γι' αυτά – φίλους και εχθρούς! Και είμαι ανοιχτός στην κριτική από όλους!».

Έχει καταγραφεί και παραμείνει άθικτη η ιστορία της ζωής κάποιου άλλου για τόσους πολλούς αιώνες;

Ένας άνθρωπος μπορεί να είναι σπουδαίος για τις εσωτερικές του αρετές, τον ευγενικό του χαρακτήρα και την προσωπική του γοητεία και μπορεί επίσης να είναι αξιοσέβαστος για την πνευματική του ευφυΐα, την οποία αφήνει πίσω σαν κληρονομιά στη δική του χώρα και στον κόσμο. Κάθε σπουδαίος άντρας έχει μόνο μια τέτοια διάσταση μεγαλείου μέσα του. Αλλά το μεγαλείο του Μωάμεθ αντιπροσωπεύει κάθε πλευρά. Πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι πιο σπουδαίοι άνθρωποι είναι σπουδαίοι μόνο ανάμεσα στο δικό τους λαό. Μπορεί να κάνουν καλό σε αυτούς, ενώ να βλάπτουν τους άλλους που δεν ανήκουν σε αυτή την κατηγορία. Οι ζωές πολιτικών, πολεμιστών και κατακτητών το αποδεικνύουν αυτό.

Ή ένας άνθρωπος μπορεί να είναι πασίγνωστος και σεβαστός σε όλο τον κόσμο, αλλά η φήμη του μπορεί να οφείλεται σε μια περιορισμένη περιοχή: ανακάλυψη ενός από τους πολλούς νόμους της φύσης που καθόρισε ο Θεός για το σύμπαν μας ή ένα συγκεκριμένο φάρμακο για μια ασθένεια. Μπορεί να βρήκε μια νέα φιλοσοφική θεωρία ή να έγραψε ένα αριστούργημα ή την ιστορία της ζωής μιας ιδιοφυΐας της λογοτεχνίας.

Αλλά το μεγαλείο του Μωάμεθ ήταν πλήρες και σε εύρος και σε σφαίρα ενδιαφερόντων και εξασκούσε αυτό που κήρυττε. Δεν έμοιαζε με τους ιεραπόστολους ζηλωτές του παρελθόντος και του παρόντος, που δεν μπορούν να ασκήσουν αυτό που κηρύττουν με όλη τους την φωνή! Εκείνοι των οποίων η πραγματική ζωή εξετέθη σε στιγμές αδυναμίας: επιθυμία, φόβος, θυμός, ανάγκη και πείνα. Σε τέτοιες στιγμές ίσως ξεχνούν τελείως αυτά που διδάσκουν. Ίσως μπορώ να προβάλλω τον εαυτό μου σαν παράδειγμα.

Μερικές φορές νιώθω ξεχωριστά όταν γράφω ένα άρθρο ή όταν δίνω μια διάλεξη ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να τηρούν την αλήθεια, την καλοσύνη και την δικαιοσύνη. Αλλά όταν φτάνω σε αυτό το ανυπέρβλητο συναίσθημα, ο εγωισμός μου επεμβαίνει! Αρχίζω να αποζητώ κάποιο είδος δόξας. Στην πραγματικότητα ο εσωτερικός κόσμος του ανθρώπου προσπαθεί να τον οδηγήσει μακριά από το Θεό. Έτσι, σε λίγα λεπτά, επιστρέφω στη γη ξανά, στην κανονική μου ύπαρξη. Επειδή οι άνθρωποι παρατηρούν αυτή ακριβώς την στάση σε ιεροκήρυκες και θρησκευόμενους, δεν δίνουν προσοχή σε αυτά που λένε.

Όσο για τον Προφήτη μας Μωάμεθ, ασκούσε ότι δίδασκε. Προέτρεπε τους ανθρώπους να κάνουν το καλό και να αποφεύγουν τον πειρασμό· επιπλέον, έκανε τα λόγια του πράξεις, χρησιμοποιώντας το Ιερό Κοράνιο σαν κατευθυντήρια δύναμη. Ήταν ακούραστος στην προσπάθειά του να διαμορφώσει τους ανθρώπους με τα λόγια και τις πράξεις του. Δεν τον καλούσαν να δώσει διαλέξεις και σεμινάρια σε πανεπιστήμια και άλλα τέτοια μέρη. Αυτός εκτελούσε την αποστολή του όπου κι αν ήταν: στο σπίτι, στο τζαμί ή σε δημόσιο χώρο. Πραγματικά αποδείκνυε όλα όσα το Ιερό Κοράνιο υπαγόρευε και παρότρυνε τους ανθρώπους να κάνουν, στην καθημερινή του ζωή.

Συνήθιζε να κάνει νυχτερινές προσευχές για τόση πολύ ώρα ώστε τα πόδια του πρήζονταν. Πάντα αναζητούσε τη συγχώρεση του Θεού. Κάποιος τον ρώτησε κάποτε «Δεν σε συγχώρησε ο θεός για όλες τις αμαρτίες σου (τότε γιατί προσεύχεσαι για τόσες πολλές ώρες);», στο οποίο απάντησε «Δεν θα πρέπει να είμαι ένας ευγνώμων δούλος του Θεού;». Κάθε του πράξη ήταν σαν προσευχή, επειδή πάντα ζητούσε να κάνει το καλό και να εξορίσει το κακό και ασταμάτητα ζητούσε να υπηρετήσει το κοινό καλό.

Θα ήθελα να παραθέσω απλά ένα συμβάν για να δείξω πως ασκούσε αυτό που πίστευε και επέμενε ισχυρά στις αρχές που θεωρούσε αναγκαίες και τις τοποθετούσε πάνω απ' όλα τα άλλα ζητήματα. Αλλά πριν διηγηθώ το συμβάν, επιτρέψτε μου να παρουσιάσω το ακόλουθο προοίμιο.

Εάν ένα κορίτσι από μια διαπρεπή οικογένεια έκλεβε, θα δεχόταν το ίδιο είδος τιμωρίας με ένα κορίτσι από την εργατική τάξη, που θα την

κατηγορούσαν για ένα παρόμοιο έγκλημα; Μάλλον όχι! Στις περισσότερες περιπτώσεις θα γινόταν πολλές μυστικές προσπάθειες, ώστε να αποσιωπηθεί το γεγονός ή η τιμωρία του νόμου να μην είναι αυστηρή.

Ένα παρόμοιο περιστατικό έγινε κατά τη διάρκεια της ζωής του Προφήτη. Μια νεαρή γυναίκα από μια από τις πιο ευυπόληπτες και αριστοκρατικές Μουσουλμανικές οικογένειες διέπραξε κλοπή. Κρίθηκε ένοχη και αυτή η ετυμηγορία ανακοινώθηκε. Αμέσως κάποιοι άνθρωποι προσπάθησαν να επέμβουν, ελπίζοντας ότι ο Προφήτης, γνωστός για τη μεγαλοψυχία του και την υποστήριξή του στην ιδέα της συγχώρεσης, θα έδινε άφεση σε αυτή την περίπτωση. Απεναντίας! Στην πραγματικότητα νευρίασε που τον πλησίασαν με αυτό τον τρόπο και θύμισε στους ανθρώπους το πώς οι παλαιότερες γενιές είχαν καταστραφεί επειδή τα εγκλήματα που διέπρατταν οι άνθρωποι με επιρροή και σημαντική θέση έμεναν ατιμώρητα, ενώ οι αδύναμοι και ταπεινοί τιμωρούνταν. Τότε έκανε μια σημαντική δήλωση, που έφτασε να αποτελεί μια ακλόνητη αρχή του Ισλάμ.

«Πράγματι – μα το Θεό, εάν η Φατίμα, κόρη του Μωάμεθ, έκλεβε, το χέρι της θα ακρωτηριαζόταν». Αυτή η δήλωση έβαλε τέρμα στις παρεμβάσεις σε νομικές αποφάσεις.

Η παραπάνω στάση ήταν συνηθισμένη για τον Προφήτη, επειδή όλη του η ζωή ήταν μια ζωή *dawah* (διάδοση του μηνύματος του Ισλάμ). Οι προσωπικές του συμπάθειες και αντιπάθειες και οι φιλίες του με ανθρώπους ελέγχονταν από το Θείο Μήνυμα. Και δεν δίσταζε να σπάσει οποιουδήποτε δεσμούς που έρχονταν σε αντίθεση με την αποστολή του.

Ο Προφήτης είχε υψώσει τον εαυτό του πάνω από κάθε επιθυμία για τα καλά πράγματα της ζωής, τα οποία οι άνθρωποι συνήθως λαχταρούν. Ωστόσο, δεν ζούσε σαν ερημίτης και δεν στερούσε από τον εαυτό του το φαγητό, ούτε έγινε μυστικιστής που φορούσε παράξενα ρούχα. Έτρωγε ότι καλό φαγητό του έδιναν, δεδομένου ότι ήταν εντός των ορίων του Θείου Νόμου. Ποτέ δεν διαπιστώθηκε να υποτιμά κάποιο είδος φαγητού.

Είχε τρομερή θέληση που του επέτρεπε να είναι υπομονετικός πάντοτε και να μένει χωρίς φαγητό για πολλές μέρες. Αν οι πόνοι από την πείνα τον κατέβαλλαν, θα έδενε μια πέτρα γύρω από το στομάχι του για να καταπνίξει

την πείνα του. Όσον αφορά στα ρούχα του, δεν επέμενε σε ένα συγκεκριμένο είδος ενδυμασίας. Μερικές φορές φορούσε κάπα και τουρμπάνι ταυτόχρονα ή άλλες φορές ή το ένα ή το άλλο. Συνήθως φορούσε ένα εσωτερικό ένδυμα με ένα ράσο και ένα εξωτερικό ένδυμα από πάνω. Η jubba (μακρύ εξωτερικό ένδυμα) που μερικές φορές φορούσε είχε στενά μανίκια, όχι τα φαρδιά μανίκια που βλέπουμε σήμερα. Το τουρμπάνι του αποτελούνταν από ένα μακρύ πανί δεμένο γύρω από το κεφάλι του, το οποίο κρεμούσε στον ώμο του όταν δεν το φορούσε. Αυτό το είδος τουρμπανιού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς σε περιόδους ειρήνης και για να δένουν κρατούμενους σε περιόδους πολέμου. Μερικές φορές έκανε ένα λοφίο γι' αυτό. Είναι απαραίτητο να φοριούνται τουρμπάνια στην Αραβική χερσόνησο, λόγω των κλιματολογικών συνθηκών και για προστασία από την έντονη ζέστη. Αυτό έδωσε αφορμή για το ρητό «Τα τουρμπάνια είναι τα στέμματα των Αράβων». Όσον αφορά στο χρώμα, ο Προφήτης δεν επέμενε σε κάποιο συγκεκριμένο, αλλά φορούσε ένα μαύρο τουρμπάνι την ημέρα της νικηφόρας επιστροφής του στη Μέκκα.

Μόνο ρούχα που δείχνουν μέρη του σώματος τα οποία πρέπει να καλύπτονται απαγορεύονται στο Ισλάμ ή στυλ που δεν εναρμονίζονται με την ευπρέπεια και τη σεμνότητα. Οι Μουσουλμάνες γυναίκες πρέπει να δείχνουν μόνο τα πρόσωπά του και τις παλάμες των χεριών τους και οι άντρες δεν πρέπει να φορούν τίποτα φτιαγμένο από μετάξι. Κανείς Μουσουλμάνος, άντρας ή γυναίκα, δεν πρέπει να φορά ενδύματα που σχετίζονται με άλλες θρησκείες, όπως το ράσο ενός μοναχού ή τα ρούχα ενός παπά. Τα ρούχα δεν πρέπει να δείχνουν υπερβολή ή να είναι φανταχτερά. Πέρα από αυτούς τους κανόνες, το Ισλάμ επιτρέπει κάθε είδος ρούχου.

Ενώ ο προφήτης δεν απαγόρευε στους ανθρώπους να απολαμβάνουν τα καλά και όμορφα πράγματα της ζωής που ο Θεός είχε δώσει στο ανθρώπινο είδος, ο ίδιος δεν προσέφερε στον εαυτό του αυτές τις απολαύσεις. Είχε υψωθεί πάνω από την επιθυμία να έχει πόθους και πλούτη.

Είναι πασίγνωστο ότι η φυλή των Quraysh του προσέφερε πλούτο, δύναμη και την θέση του αρχηγού και προσπάθησαν να τον δελεάσουν με πολλές άλλες προσφορές για να τον πείσουν να σταματήσει την αποστολή του. Αλλά αυτός σταθερά αρνούταν όλες αυτές τις προσφορές και ένιωθε οίκτο και ενδιαφέρον για τους ανθρώπους που τις είχαν κάνει.

Ο Προφήτης ήταν επίσης πέρα από τους πειρασμούς της σεξουαλικής επιθυμίας. Ωστόσο, το θέμα των γυναικών είναι ένα θέμα που έχουν μεγαλοποιήσει οι ανατολιστές, που μελέτησαν τη ζωή του και έχουν προσπαθήσει να αμαυρώσουν τη ζωή του και να παρασύρουν το κοινό. Χρησιμοποιούν το γεγονός ότι παντρεύτηκε εννιά γυναίκες για να υποστηρίξουν ότι ήταν «ένας άνθρωπος πόθου». Αλλά τον έχουν κρίνει με τον ίδιο τρόπο που έχουν κρίνει άλλους μεγάλους άντρες – επιφανείς συγγραφείς ή γενναίους πολεμιστές. Για παράδειγμα, ο Ναπολέων ήταν έναν περιβόητο γυναικοκατακτητή και έκανε όλο το έθνος της Πολωνίας να λειτουργούν σαν μαστροποί για να κερδίσει το χέρι της Μαρίας Βάλβντκα, με την οποία ήταν τρελά ερωτευμένος. Ανάγκασε τον πατέρα της να του την προσφέρει σαν αντάλλαγμα για την ανεξαρτησία της Πολωνίας. Οι ζωές πολλών σπουδαίων αντρών, όπως ο Αλέξανδρος Δουμάς, ο Βύρων, ο Γκαίτε και ο Μπωντλαίρ – και πολλοί άλλοι αφθονούν από σκάνδαλα σεξουαλικής καταδίωξης. Και αυτοί οι ανατολιστές ίσως έχουν κρίνει τον Προφήτη μας με τα ίδια δεδομένα, βγάζοντας το συμπέρασμα ότι αυτός όπως και οι άλλοι, ήταν αισθησιακός και λάγνος άνθρωπος. Αλλά αυτοί οι άνθρωποι δεν μελέτησαν τη ζωή του Μωάμεθ εις βάθος, ούτε έλαβαν υπόψη συγκεκριμένους ψυχολογικούς παράγοντες. Επιπλέον, οι κρίσεις τους ήταν μεροληπτικές και δεν έδειχναν κανένα σεβασμό για την ηθική συμπεριφορά.

Η σεξουαλική ορμή εκδηλώνεται στους ανθρώπους από την εφηβεία μέχρι την ηλικία των εικοσιπέντε. Ένας άνθρωπος θεωρείται ευάλωτος σε αυτή την ηλικία και το σεξ μπορεί να γίνει εμμονή που οδηγεί σε διάφορες παγίδες και στην παρεκτροπή. Γι' αυτό το λόγο η ελεύθερη συναναστροφή αγοριών και κοριτσιών σε αυτή την ηλικία ακόμη και για διδακτικούς λόγους αποθαρρύνεται.

Τώρα ας αναλογιστούμε τη ζωή του Προφήτη σε αυτό το στάδιο της ζωής του. Παρασύρθηκε και απόλαυσε τις χαρές στις οποίες οι σύγχρονοί του παραδόθηκαν; Εξάλλου ήταν ελεύθερος άνθρωπος που ζούσε σε ελεύθερη χώρα και σε μια κοινωνία που εκείνη τη στιγμή δεν κυβερνιόταν από οποιαδήποτε θρησκεία ή νόμο. Ήταν επομένως απολύτως ελεύθερος να κάνει ότι επιθυμούσε.

Όπως είπαμε πριν η ζωή του Προφήτη μας είναι ένα ανοιχτό βιβλίο, που μπορεί να διαβάσει ο καθένας. Μπορεί κανείς επομένως να αποδείξει ότι ήταν στην άνθηση της νιότης του ένας άνθρωπος που παραδόθηκε σε αισθησιακές και ανήθικες απολαύσεις; Αφηγούνται ότι παραλίγο να υποκύψει στον πειρασμό από τους συγχρόνους του, αλλά ευτυχώς ο Θεός τον έσωσε. Τον έκανε να κοιμηθεί και όταν ξύπνησε είχε ξεχάσει τι ήθελε να κάνει. Εάν είχε εκπέσει σε τέτοιες πράξεις απόλαυσης, οι εχθροί του, οι πολυθειστές, δεν θα δίσταζαν να κοινοποιήσουν το γεγονός και να τον εκβιάσουν.

Όταν ο Προφήτης μας παντρεύτηκε στην ηλικία των εικοσιπέντε ετών, παντρεύτηκε μια όμορφη παρθένα; Όχι. Παντρεύτηκε μια χήρα που είχε την ηλικία της μητέρας του. Οι περισσότερες από τις άλλες συζύγους του ήταν επίσης χήρες και τις παντρεύτηκε μόνο για λόγους τακτικής. Ο Θεός του είχε δώσει την άδεια να παντρευτεί περισσότερες από τέσσερις γυναίκες – και αυτό το δικαίωμα δεν δόθηκε σε άλλους Μουσουλμάνους. Όμως, ο Θεός δεν του έδωσε το δικαίωμα να τις χωρίσει, ένα δικαίωμα που δίνεται στους Μουσουλμάνους.

Φυσικά, η σεξουαλική ορμή δεν είναι ανθρώπινο σφάλμα. Πώς θα μπορούσε ένα χαρακτηριστικό του ανθρώπου να αποτελέσει σφάλμα της ανθρωπότητας; Αλλά μπορεί να είναι επιζήμιο όταν ένας άνθρωπος έχει εμμονή με το σεξ, έχοντάς το μοναδική του απασχόληση και ζητώντας να ικανοποιήσει τον εαυτό του με τρόπους που δεν επιτρέπονται.

Η ιστορία της Zaynab είναι μια αγαπημένη ιστορία ανάμεσα σ' εκείνους που επικρίνουν το Ισλάμ. Προσπαθούν να βρουν σφάλματα σ' αυτή μέσω της παραποίησης και της παρερμηνείας και οι απόψεις τους επομένως δεν αξίζουν προσοχής.

Η Zaynab ήταν ένα όμορφο κορίτσι και είχε στενή σχέση με τον Προφήτη. Εάν το επιθυμούσε θα μπορούσε να την παντρευτεί – μια πράξη που θα ήταν η μεγαλύτερη τιμή για την οικογένειά της. Αλλά η Θεία Θέληση είχε ορίσει ότι ο γάμος της θα ήταν η αιτία δυο σημαντικών κοινωνικών αλλαγών, που θα συνέβαιναν στο Ισλάμ. Πρώτον, αυτή ήταν το αντικείμενο μιας δοκιμασίας και δεύτερον ο Προφήτης έθεσε ένα παράδειγμα για τους άλλους.

Στην πρώτη περίπτωση, ο Παντοδύναμος Θεός ζητούσε να βάλει ένα τέρμα στην αριστοκρατική περηφάνια και την ταξική συνειδηση. Έτσι, η Zaynab, ένα κορίτσι που ανήκε στην πιο αριστοκρατική Αραβική οικογένεια παντρεύτηκε τον Zayd, έναν άντρα ταπεινής καταγωγής, έναν φυγά και υιοθετημένο γιο του Προφήτη. Η κοινωνία εκείνης της εποχής τον θεωρούσε εντελώς ανάξιό της, αλλά αυτή τον παντρεύτηκε παρ' όλα αυτά ενάντια στην επιθυμία της οικογένειάς της. Στη συνέχεια ήταν δύσκολο γι' αυτή να προσαρμοστεί στη νέα της ζωή, και αυτή και ο σύζυγός της καυγάδιζαν συνεχώς. Και οι δύο σύντροφοι ένωσαν άσχημα και ήθελαν να χωρίσουν. Αλλά ο Προφήτης μας συνέχισε να συμβουλεύει τον Zayd: «Κράτησε τη σύζυγό σου και να φοβάσαι το Θεό». Αλλά το ζευγάρι είχε φτάσει στα όρια της αντοχής του και ο χωρισμός έγινε αναπόφευκτος.

Αυτό που συνέβη μετά αφορούσε τον Προφήτη. Είχε υποστεί την πιο δύσκολη δοκιμασία. Έπρεπε να παντρευτεί την Zaynab για να βάλει ένα τέλος στη συνήθεια της υιοθεσίας και να δείξει στον κόσμο ότι είναι νόμιμο για έναν άνθρωπο να παντρευτεί τη σύζυγο του υιοθετημένου του γιου. Αυτό ήταν υπερβολικά δύσκολο για τον Προφήτη που δεν ήθελε να στιγματιστεί κοινωνικά ως κάποιος που είχε παντρευτεί τη σύζυγο του γιου του. Εντούτοις, εκτέλεσε αυτό το καθήκον με υπομονή και υπακοή στη θέληση του Θεού.

Όμως, το παραπάνω συμβάν πρέπει να ερευνηθεί από όλες τις πλευρές και όχι με τον τρόπο που παρουσιάζεται από τους επικριτές του Ισλάμ. Τα συμπεράσματα που βγάζουν είναι ανόητα και δεν αξίζουν προσοχής.

Η σωματική δύναμη ενισχύει τη σωματική αντοχή μας ενώ η ηθική δύναμη – το θάρρος της πίστης της καρδιάς – μας φέρνει τη νίκη ενάντια στους

εχθρούς μας. Ακόμη η πιο μεγάλη δύναμη όλων, πιο ισχυρή από το σθένος των εχθρών μας ή οποιασδήποτε πνευματικής δύναμης είναι η θέληση να ξεπεράσουμε τον εαυτό μας και τις λαχτάρεις του – ορμές, επιθυμίες και τάσεις.

Ο Προφήτης μας έχει, σε διάφορες περιπτώσεις, παροτρύνει να καλλιεργήσουμε μια τέτοια δύναμη: «Δυνατός δεν είναι κάποιος που είναι καλός στην πάλη. Αληθινά δυνατός είναι εκείνος που ελέγχει τον εαυτό του τη στιγμή του θυμού». Και όλοι ξέρουμε ότι το να ελέγχουμε το θυμό μας είναι η πιο δύσκολη εργασία! Το ποσοστό ενέργειας που χρειάζεται για να διατηρούμε την ψυχραιμία μας είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται για να εξοντώσουμε τον αντίπαλό μας στο ρινγκ πυγμαχίας. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι η αναλογία είναι 1:100. Μπορείτε να δοκιμάσετε αυτή τη θεωρία στην καθημερινή ζωή ζητώντας από κάποιον που είναι στο χείλος της οργής του να ακολουθήσει τις αρχές της καλής συμπεριφοράς. Μπορεί να μη βρείτε ούτε έναν σε χιλιάδες ανθρώπους που θα ανταποκρινόταν στην πρότασή σας.

Πείτε ότι είστε ένας θρησκευόμενος άνθρωπος που έχει αναλάβει το καθήκον της εξάπλωσης της θρησκείας μας και κάποιον δολοφονήσει έναν πολύ αγαπημένο συγγενή σας και στη συνέχεια έλθει να σας εξομολογήσει το έγκλημά του και να ανταποκριθεί στο κάλεσμά σου για τη θρησκεία; Πως θα αντιδρούσατε;

Ο Προφήτης μας συγχώρησε τον άνθρωπο που είχε δολοφονήσει κτηνωδώς το θείο του όταν εκείνος ο άνθρωπος δέχτηκε το Ισλάμ. Αλλά ακόμη και τότε ο Προφήτης μας το βρήκε δύσκολο να καταπιέσει το ανθρώπινο ένστικτό του με τέτοιο τρόπο ώστε να μην παραβιάσει τις αρχές του Ισλάμ. Είπε λοιπόν στον άνθρωπο «Μη με αφήσεις να σε δω». Έτσι αυτό το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε ποτέ μπροστά στον Προφήτη.

Η ιστορία της Hind είναι επίσης άξια αναφοράς στο πλαίσιο αυτό. Η Hind ήταν η σύζυγος του Abu Sufyan, του κύριου εχθρού του Προφήτη και της αποστολής του. Διέπραξε ένα τρομερό έγκλημα το οποίο κανείς άνθρωπος ή άγριο θηρίο δεν θα διέπραττε. Άνοιξε το στήθος του θείου του Προφήτη,

έβγαλε το συκώτι του και το μάσησε. Αλλά ο προφήτης τη συγχώρεσε, παρά τις αμαρτωλές πράξεις της και τη δέχθηκε στους κόλπους του Ισλάμ.

Οι κάτοικοι της πόλης του Taif διέπραξαν πολλές κακόβουλες ενέργειες ενάντια στον Προφήτη κι όμως όταν ασπάστηκαν το Ισλάμ τους συγχώρεσε.

Στη συνέχεια έχουμε την πιο μεγαλόψυχη πράξη απ' όλες – και ένα πολύ σημαντικό γεγονός στην ιστορία του Ισλάμ. Αυτή ήταν η γενική άφεση που ο Προφήτης απέδωσε στους ανθρώπους της Μέκκας, σ' εκείνους που του είχαν προκαλέσει τη μεγαλύτερη πιθανή θλίψη και πόνο και προσωπικά και στην αποστολή του. Δεν άφησαν καμία προσπάθεια ανεκμετάλλευτη στον αγώνα τους να τον διασύρουν. Τον μπουϊκόταραν, τον κακοποίησαν, τον φυλάκισαν, πέταξαν ακαθαρσίες καμήλας πάνω του ενώ προσεύχονταν και τοποθέτησαν αγκάθια στους δρόμους μέσα από τους οποίους περνούσε. Και όλα αυτά τα γεγονότα δεν έγιναν μέσα σε λίγες μέρες – αλλά επί τριάντα χρόνια.

Επίσης μάχονταν εκ παρατάξεως εναντίον του κα έσφαξαν τους συγγενείς και τους συντρόφους του. Στη συνέχεια ήρθε η στιγμή των αντιποίνων αντεκδίκησης – αν και αυτή η λέξη δεν καθρεφτίζει πραγματικά αυτή την κατάσταση. Ήταν καιρός να επιβληθεί νομική τιμωρία ως απάντηση στη μεγάλη αλυσίδα των επιθετικών και εξευτελιστικών πράξεων. Στο σημείο αυτό ο Προφήτης ρώτησε τους ανθρώπους της Μέκκας «Τι νομίζετε ότι πρόκειται να κάνω με όλους εσάς;».

Η ανάμνηση του τι είχαν κάνει ήταν πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού τους, το οποίο σημαίνει ότι πάντα γνώριζαν την τιμωρία που άξιζαν, αλλά δεν ξεχνούσαν τι ευγενικός χαρακτήρας ήταν ο Μωάμεθ. Έτσι απάντησαν «Είσαι ένας ευγενικός αδερφός και ο αδερφός ενός ευγενικού αδερφού». Στη συνέχεια στάθηκαν σιωπηλοί, περιμένοντας την ετυμηγορία του. Εάν ήταν θανατική ποινή για όλους, κανείς δεν θα αντιστεκόταν στο ελάχιστο – και κανείς ιστορικός τα επόμενα χρόνια είτε υποστηρικτής ή επικριτής του Ισλάμ δεν θα μπορούσε να βρει ελαττώματα στην απόφασή του. Όμως ο Μωάμεθ έδωσε μια διαφορετική ετυμηγορία ήταν κάτι που τους κατέπληξε και συνεχίζει να εκπλήσσει κάθε γενιά. «Είστε όλοι ελεύθεροι!» διακήρυξε.

Είναι κρίμα που μπορώ να δώσω μόνο ένα τόσο σύντομο απολογισμό αυτού του γεγονότος. Θα προτιμούσα να αφιερώσω ένα ολόκληρο κεφάλαιο σε αυτό για να παρουσιάσω τα γεγονότα και τη μεγαλοψυχία του Προφήτη στην πραγματική της διάσταση. Πράγματι η στάση του θα απαιτούσε την ενέργεια δέκα χιλιάδων παλαιστών!

Αναρωτιέμαι γιατί οι βιογράφοι του Προφήτη μας ασχολήθηκαν τόσο πολύ με τα θαύματα που εκτέλεσε. Πραγματικά, μερικές φορές έδιναν υπερβολικές εκδοχές και πρόσθεταν δικές τους λεπτομέρειες. Αυτό ήταν καθαρή πλαστογραφία – γιατί έπρεπε να το κάνουν αυτό; Δεν ήταν η κάθε θέση που έπαιρνε ο Προφήτης μας και η κάθε πλευρά της προσωπικότητάς του ένα θαύμα από μόνο του;

Το οποίο μας φέρνει στον ορισμό της λέξης θαύμα. Σημαίνει την επίτευξη πραγμάτων που άλλοι δεν μπορούν να πετύχουν;

Η τιμιότητα του Προφήτη και η αξιοπιστία του ήταν θαύματα. Αλίμονο, είναι αδύνατο να δώσω πολλά παραδείγματα εξαιτίας των περιορισμών του χώρου, αλλά θα ήθελα να αναφέρω απλά ένα περιστατικό από τη ζωή του. Έχω διαβάσει γι' αυτό εκατοντάδες φορές και πάντα το θεωρούσα μια μάλλον συνηθισμένη ιστορία, ώσπου ξαφνικά μια μέρα συνειδητοποίησα ότι ήταν θαύμα.

Όταν ο Προφήτης μετανάστευσε στη Μεδίνα άφησε έναν από τους συντρόφους του, τον Αλή, πίσω για να προσέχει τα χρήματα τα οποία η φυλή των Quraysh του είχε εμπιστευτεί. Αυτά ήταν η περιουσία της φυλής και ο Μωάμεθ ήταν ο μόνος που εμπιστεύονταν αρκετά, ώστε να του τα αφήσουν, αν και δεν είχαν τις καλύτερες σχέσεις. Τα επέστρεψε στη φυλή των Quraysh και όχι στους Μουσουλμάνους επειδή όλοι οι Μουσουλμάνοι είχαν μεταναστεύσει και ο Προφήτης ήταν ο τελευταίος που έφευγε από τη Μέκκα. Έμεινε εκεί μέχρι την τελευταία στιγμή, όπως ο καπετάνιος ενός εγκαταλελειμμένου πλοίου δεν έφυγε μέχρι όλοι οι επιβάτες να αποβιβαστούν και να μπουν στις σωσίβιες λέμβους. Αυτή είναι μια ακόμη μεγάλη αρετή του Προφήτη μας που ανέφερα με συντομία. Μπορείτε να φανταστείτε δυο αντίπαλες ομάδες που έχουν εμπλακεί σε άγριες μάχες και λεκτικές και στο πεδίο της μάχης για χάρη της πίστης και του Θεού

Μηνύματος, να εμπιστεύεται στην αντίπαλη ομάδα τα περιουσιακά τους στοιχεία και τα τιμαλφή τους; Έχετε ακούσει ξανά τέτοια ιστορία; Πως μπορούσαν να εμπιστευτούν τον αντίπαλό τους, εκτός και αν ο χαρακτήρας του, η ακεραιότητά του και η τιμιότητά του ήταν, πέρα από κάθε αμφιβολία, ένα θαύμα;

Να τον αμφισβητήσεις με οποιονδήποτε τρόπο ήταν αδύνατο. Έτσι ήταν η προσωπικότητα του Μωάμεθ. Και να μια ακόμη ιστορία που δείχνει μια άλλη πλευρά του χαρακτήρα του.

Την ημέρα της μάχης του Badr, ο Προφήτης μας επιθεωρούσε το πεζικό. Κρατούσε ένα κομμάτι ξύλο στο χέρι του και το χτύπησε απαλά στην κοιλιά ενός στρατιώτη που ονομαζόταν Sawad ibn Ghizya, που στεκόταν έξω από τον σχηματισμό των στρατευμάτων. Ο Προφήτης ήθελε να τον θέσει σε επιφυλακή και να τον κάνει να πάρει τη θέση του αλλά καθώς το χτύπημα από το ξύλο τον πόνεσε, είπε στον Προφήτη «Ω Προφήτη του Θεού, με πόνεσες. Πράγματι, ο Θεός σε έστειλε για να μεταδώσεις το μήνυμα της αλήθειας και της δικαιοσύνης!». Πώς νομίζετε ότι ο Προφήτης αντέδρασε σε μια τέτοια προσβολή από έναν απλό στρατιώτη; Έλαβε κάποιο είδος πειθαρχικής δράσης – τον αγνόησε ή τον συγχώρησε; Ή ζήτησε συγνώμη από τον στρατιώτη με τον συνηθισμένο τρόπο λέγοντας «Συγνώμη».

Δεν έκανε τίποτα από αυτά. Ο Προφήτης έκανε κάτι που κανείς άλλος δεν θα έκανε και κάτι που ίσως δεν θα σκεφτόταν κανείς να κάνει. Αποκάλυψε τη δική του κοιλιά και είπε «Χτύπα με το ξύλο και προκάλεσέ μου πόνο όπως σου προκάλεσα κι εγώ!».

Έτσι ήταν. Προκαλούσε αντίποινα στον εαυτό του παρά την υψηλή του θέση στην ανθρωπότητα. Η ιστορία της ζωής του Μωάμεθ αποτελείται από μια σειρά από πράξεις και επιτεύγματα χωρίς προηγούμενο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Κανείς άλλος επιφανής άνθρωπος δεν έχει αφήσει τέτοια τεκμήρια μεγαλοσύνης και δόξας σε κάθε άποψη της ζωής του πίσω του. Αυτό το μεγαλείο περιελάμβανε προσωπικό θάρρος και δύναμη, υπομονή σε στιγμές ήττας και αυτοσυγκράτηση σε στιγμές θυμού.

Ήταν ένας σταθερός και ατρόμητος πολεμιστής στο πεδίο της μάχης σε τέτοιο σημείο ώστε οι σύντροφοί του έτρεχαν πάντα σ' αυτόν σε κρίσιμες

στιγμές προς αναζήτηση παρηγοριάς και κουράγιου. Ακόμη και οι πιο γενναίοι δεν ήταν πρόκληση γι' αυτόν. Ήταν επίσης άνθρωπος εξαιρετικής συμπόνιας. Έδινε βοήθεια στους φτωχούς και τους άπορους και συμπαραστεκόταν στις χήρες και τους ηλικιωμένους.

Ο Προφήτης πάντα επιδοκίμαζε την αλήθεια εκτελώντας πιστά κάθε στίχο της Θείας Αποκάλυψης, μαζί με τους στίχους που ανέφεραν τα λάθη του και τον επέπλητταν. Τιμούσε τις συμφωνίες που έκανε και κρατούσε το λόγο του παρά τις δυσκολίες και τις κακουχίες που έπρεπε να αντιμετωπίσει σ' αυτήν την κατεύθυνση. Τιμούσε τις δεσμεύσεις του, είτε αφορούσαν προσωπικές υποθέσεις ή θέματα του κράτους.

Ο Προφήτης μας ήταν σχολαστικός στην προσωπική του διαγωγή και συμπεριφορά. Ήταν αυτός που καθόρισε τους κανόνες για τρόπους συμπεριφοράς στο τραπέζι και την προσωπική υγιεινή. Εκπαίδευε τους συντρόφους του γι' αυτά τα θέματα θέτοντας τον εαυτό του ως παράδειγμα για να το ακολουθήσουν. Ο τρόπος ζωής του δεν διέφερε καθόλου από των άλλων. Δεν ήταν ποτέ μακριά από αυτούς, συμβουλευόντάς τους πάντα και ακούγοντας τις απόψεις του. Του άρεσε να περνά απαρατήρητος και όταν συναντούσε τους συντρόφους του έπαιρνε τη θέση του εκεί που υπήρχε άδειο μέρος, ακόμα και αν σήμαινε να καθίσει σε μια γωνιά μακριά από όλους τους άλλους. Πράγματι, οι επισκέπτες μερικές φορές έπρεπε να τεντώσουν τα μάτια τους για να τον εντοπίσουν. Λέγεται ότι σε μια τέτοια συγκέντρωση ένας επισκέπτης ανακάλυψε ότι όλοι αυτοί που κάθονταν έμοιαζαν πανομοιότυποι και επομένως ρώτησε «Ποιός ανάμεσά σας είναι ο Μωάμεθ;». Ο Προφήτης μας δεν ξεχώριζε τον εαυτό του από τους άλλους. Ήταν ένας από αυτούς: ντυνόταν σαν αυτούς και τους έμοιαζε με κάθε τρόπο.

Η στάση του στις γυναίκες ήταν πολύ ευγενική και η συμπεριφορά του με τα μέλη της οικογένειάς και στο σπίτι ήταν αξιοθαύμαστη για την ασυγκράτητη αγάπη και στοργή που έδειχνε. Ήταν κοντά σε όλους, επειδή ποτέ δεν έκανε τους ανθρώπους να νιώθουν ότι ήταν ανώτερός τους, όπως ένας βασιλιάς.

Ποτέ δεν επέτρεπε στους συντρόφους του να σηκώνονται από σεβασμό όταν τους επισκεπτόταν. Αυτός προσωπικά ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις του σπιτιού και ακόμη επιδιόρθωνε τα παπούτσια μόνος του.

Ο Προφήτης μας προτιμούσε να κάνει μια λιτή ζωή, αν και θα μπορούσε εάν επιθυμούσε να ζήσει με μεγαλοπρέπεια σε ένα θαυμάσιο παλάτι με όλη την επακόλουθη επίδειξη του φανταχτερού τρόπου ζωής. Αλλά απέκλειε όλα τα είδη επίδειξης, επειδή οι σκέψεις του ήταν πάντα στην μετά θάνατον ζωή.

Το σπίτι που έμενε με τη γυναίκα του ήταν μόνο εικοσιπέντε μέτρα. Το σπίτι της Aisha αποτελούνταν από ένα δωμάτιο φτιαγμένο από πηλό και λάσπη και ήταν τόσο στενό που δεν υπήρχε αρκετός χώρος για να απλωθεί αυτή ενώ ο Προφήτης προσευχόταν, ώστε κάθε φορά που προσευχόταν αναγκαζόταν να σπρώξει τα πόδια της άλλη πλευρά.

Όσο για τις συνήθειές του στο φαγητό, η Aisha μας λέει ότι είχε μικρή όρεξη και ότι «ένας μήνας ή δυο μπορεί να πέρναγαν χωρίς να ανάψει φωτιά στην κουζίνα για να φτιάξει ψωμί». Όταν την ρώτησαν «Τότε τι τρώγατε όλοι;» απάντησε «Χουρμάδες και νερό». Αυτή ήταν βασική διατροφή για τον Προφήτη και την οικογένειά του.

Όσον αφορά στην ευγλωττία και καθαρότητα του λόγου ήταν γνωστό ότι πάντα εκφραζόταν με σαφήνεια και απλότητα.

Όλες οι ιδιότητες που έχουμε αναφέρει αποδεικνύουν ότι ο Προφήτης μας ήταν ένας εξαιρετικός άνθρωπος και ότι ο Παντοδύναμος Θεός τον επέλεξε γι' αυτό το τρομερό έργο, μόνο αφού τον προετοίμασε πλήρως για την ευθύνη αυτή. Ο Προφήτης μας ήταν ένα από τα πολλά ανθρώπινα όντα, αλλά κανένα δεν είχε τις ιδιότητές του.

Πράγματι ο Θεός ξέρει καλύτερα σε ποιον να δώσει το Μήνυμά Του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII

ΠΙΣΤΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Το Ιερό Κοράνιο

Το Ιερό Κοράνιο είναι το Ιερό Βιβλίο – το θαύμα που αποκαλύφθηκε στον Μωάμεθ.

Όποιος ισχυρίζεται ότι το ιερό Κοράνιο συντάχθηκε από τον Μωάμεθ, αρνείται να τον αναγνωρίσει σαν προφήτη, αλλά τον περιγράφει ουσιαστικά ως 'Θεό'.

Εμείς οι Μουσουλμάνοι πιστεύουμε ότι «Ένας είναι ο Θεός και ο Μωάμεθ είναι ο Υπηρέτης και ο Αγγελιοφόρος Του.»

Το Ιερό Κοράνιο είναι ένα βιβλίο που δεν μπορεί να συνταχθεί από έναν οποιονδήποτε άνθρωπο, ούτε μπορεί να αποκαλυφθεί από κανέναν εκτός του

Θεού. Επομένως, όποιος λέει ότι ο Μωάμεθ δημιούργησε το Ιερό Κοράνιο αποδίδει το στοιχείο της Θεϊκότητας σε αυτόν.

Ο Μωάμεθ ήταν αγράμματος. Ποτέ δεν έμαθε να διαβάζει ή αν γράφει και ποτέ δεν πήγε σχολείο – μάλιστα, δεν υπήρχε σχολείο την εποχή εκείνη στην πόλη που ζούσε. Επιπλέον, η χώρα στην οποία γεννήθηκε δεν είχε γνωρίσει στοιχεία πολιτισμού ή προόδου. Πως τότε ένας τέτοιος άνθρωπος μπορούσε να γράψει ένα βιβλίο σαν το Ιερό Κοράνιο; Καταγόταν από ένα χωριό περικυκλωμένο από σκοτεινά βουνά και την απέραντη έρημο – ένα απομακρυσμένο μέρος, άγνωστο την εποχή εκείνη. Κανένας στο χωριό εκείνο δεν είχε γνώση της Ελληνικής ή της Ρωμαϊκής φιλοσοφίας, ούτε της λογοτεχνίας της Ινδίας και του Ιράν. Ήταν ένα χωριό χωρίς καμιά ακαδημαϊκή παράδοση και δραστηριότητα. Δεν υπήρχε κανείς με έστω ελάχιστο επίπεδο μόρφωσης και γνώσης.

Και ο Προφήτης μας δεν ταξίδεψε από το χωριό του, παρά μόνο για να πάει στη Busra της Συρίας, ένα άλλο χωριό, ελαφρώς μεγαλύτερο από το δικό του, όπου έμεινε μόνο για λίγες μέρες. Άρα, πως θα μπορούσε κάποιος με τέτοιο υπόβαθρο, να δημιουργήσει ένα έργο σαν το Ιερό Κοράνιο;

Βιογραφίες έχουν γραφτεί για ιδιοφυείς ανθρώπους και επίσης έχει γραφτεί η ιστορία των εθνών σε διάφορες περιόδους. Αλλά κανένα άλλο βιβλίο δεν έχει τόσο αξιόλογο υπόβαθρο όσο το Ιερό Κοράνιο.

Ο Μότσαρτ συνέθεσε ένα μουσικό κομμάτι σε ηλικία μικρότερη από δέκα χρονών και ο πασίγνωστος Άραβας ποιητής Bashshar ibn Burd έγραψε ένα ποίημα σε πολύ νεαρή ηλικία. Παρομοίως, ο Σαίξπηρ μας έχει αφήσει μια πλούσια συλλογή αριστουργημάτων. Μάλιστα δεν υπολογιζόταν σαν εξέχουσα μορφή της λογοτεχνίας στην εποχή του. Μεγάλα επιτεύγματα έχουν παραχθεί. Ένας άγνωστος νέος μπορεί να γράψει μια εξαιρετική ιστορία ή να αναπτύξει μια επιστημονική θεωρία επειδή είναι ιδιοφυία. Αλλά η ευφυία είναι κάτι που έχουν μόνο οι μορφωμένοι άνθρωποι ή οι απόφοιτοι πανεπιστημίου. Μπορεί να εμφανιστεί στις πιο αναπάντεχες εποχές. Αυτοί που γίνονται γνωστοί στον επιστημονικό τομέα ή στη λογοτεχνία ή στις τέχνες μπορεί να είναι έναν αιώνα μπροστά από την εποχή τους ξεπερνώντας αυτούς των ημερών τους κατά πενήντα ή ακόμα και εκατό τοις εκατό. Ωστόσο, η υπεροχή τους θα δεσμεύεται από συγκεκριμένα όρια και περιορισμούς. Αλλά κανείς, σε ολόκληρη την ιστορία της ανθρωπότητας, δεν έχει ζήσει σε καταστάσεις

παρόμοιες με εκείνες στις οποίες έζησε ο Μωάμεθ και την ίδια στιγμή κατάφερε να μεταφέρει στον κόσμο ένα αριστούργημα σαν το Ιερό Κοράνιο. Το Ιερό Κοράνιο υπερτερεί τόσο στις λογοτεχνικές του αξίες όσο και στην μονοδική του πραγμάτευση του νόμου. Περιλαμβάνει ένα ολόκληρο νομικό σύστημα που είναι τέλειο σε κάθε του λεπτομέρεια. Όσο για τη θεολογία μέσα σ' αυτό και τη γνώση του υπερπέραντος, δίνει πληροφορίες που δεν είναι γνωστές σε κανέναν – πληροφορίες που ο ανθρώπινος νους είναι αδύνατον να κατανοήσει. Αποκαλύπτει νόμους και φαινόμενα που σχετίζονται με τη φύση, τα οποία ήταν άγνωστα σε όλους, όχι μόνο κατά την εποχή του Προφήτη – μερικοί από τους νόμους αυτούς ανακαλύφθηκαν 1300 χρόνια αργότερα, ενώ άλλοι παραμένουν ακόμα κρυφοί.

Το Ιερό Κοράνιο προκαλεί όλη την ανθρωπότητα. Ζητήθηκε από τους ανθρώπους και τα ζώα να δημιουργήσουν δέκα κεφάλαια ή τουλάχιστον ένα, σαν τα κεφάλαια του Ιερού Κορανίου, αλλά απέτυχαν να δημιουργήσουν έστω ένα κεφάλαιο. Η πρόκληση αυτή είναι ακόμα ανοιχτή και η ανικανότητα παραμένει. Η απεραντοσύνη του βιβλίου είναι πλέον αποδεδειγμένη πέραν αμφιβολίας. Η τελειότητά του είναι εμφανής σε κάθε κεφάλαιο. Θα ήταν λάθος να πούμε ότι γίνεται αντιληπτή σε κάποιους και σε άλλους όχι. Μπορούμε να το παρομοιάσουμε με μια όμορφη γυναίκα της οποίας η ομορφιά δεν αποδίδεται σε ή εξαρτάται από ένα μόνο χαρακτηριστικό της εμφάνισής της – ούτε τα μάτια της, ούτε τα άκρα της ή συγκεκριμένες διαστάσεις του σώματός της. Είναι το ολόκληρο (η σύνθεση) που την κάνει όμορφη.

Ωστόσο, είναι δυνατόν ένα άτομο που διαβάζει το Ιερό Κοράνιο να σαγηνευτεί με το ιδιαίτερο κομμάτι με το οποίο ασχολείται.

Ένας γνωστός κυβερνητικό αξιωματούχος διακήρυξε την πίστη του στο Ισλάμ όταν άκουσε το στίχο:

Πιστεύει ο άνθρωπος ότι δεν μπορούμε να (τον αναστήσουμε και να) συγκεντρώσουμε τα κόκκαλά του μαζί πάλι; Ναι πράγματι. Είμαστε ικανοί να φτιάξουμε τα ακροδάκτυλά του! (75: 3-4)

Αυτός ο στίχος έκανε τον αξιωματούχο να σκεφτεί τον λόγο για τον οποίο ο παντοδύναμος αναφέρονταν συγκεκριμένα στα ακροδάκτυλα. Ποια είναι η σπουδαιότητά τους; Πράγματι, τα ακροδάκτυλα αποτελούνται από διάφορα σχήματα δακτυλικών αποτυπωμάτων. Δεν υπάρχουν δυο άνθρωποι με

πανομοιότυπα δακτυλικά αποτυπώματα. Χωρίς αμφιβολία αυτή είναι μια Θεία πράξη δημιουργίας που παρέμενε άγνωστη μέχρι την πρόσφατη ανακάλυψή της. Αυτή είναι επιπλέον απόδειξη ότι το Ιερό Κοράνιο είναι ένα Θείο βιβλίο, που αποκαλύφθηκε στον Μωάμεθ.

Υπάρχουν και άλλα στοιχεία και πληροφορίες που παραμένουν άγνωστες και για τις οποίες γράφει το Ιερό Κοράνιο. Κάθε τόσο οι μελετητές βρίσκουν μια νέα πληροφορία μέσα σ' αυτό, που συνεισφέρει στην ανθρώπινη γνώση γενικά και στην καλύτερη κατανόηση του Ισλάμ απ' όλους.

Είναι, επομένως, σημαντικό ότι το Ιερό Κοράνιο θα πρέπει να ερμηνευτεί και πάλι. Ο άνθρωπος της λογοτεχνίας θα πρέπει να το ερμηνεύσει σύμφωνα με το δικό του πεδίο μελέτης, το ίδιο και ο νομικός, ο αστρονόμος, ο ψυχίατρος, ο κοινωνικός επιστήμονας και ο ιστορικός. Κάθε ένας μπορεί να το ερμηνεύσει υπό το φως της ιδιαίτερης περιοχής μελέτης του και να αποδείξει ότι είναι ο λόγος του Θεού.

Άπαξ και τα θαύματα των πρώτων προφητών είχαν γίνει, είχαν τελειώσει. Αλλά το θαύμα του Μωάμεθ είναι πάντα παρόν και επαναλαμβάνεται κάθε μέρα. Τα θαύματα των πρώτων προφητών λειτουργούσαν σαν απόδειξη του μηνύματος, ενώ στην περίπτωση του Μωάμεθ, το ίδιο το μήνυμά του ήταν ένα θαύμα.

Ειρήνη σε αυτόν και όλους τους Προφήτες και Αγγελιοφόρους.

Πίστη στα Βιβλία

Πιστεύουμε στο Ιερό Κοράνιο και σε όλα τα βιβλία που αναφέρονται μέσα σε αυτό. Αυτά είναι, το Βιβλίο (Πάπυροι) του Αβραάμ, το βιβλίο του Μωυσή (Το Torah – Παλαιά Διαθήκη), Οι Ψαλμοί του Δαυίδ και το Βιβλίο του Ιησού (Καινή Διαθήκη). Το Ιερό Κοράνιο αποκαλύφθηκε για να επιβεβαιώσει το αληθινό και πρωτότυπο μήνυμα και για να ξεσκεπάσει τις διαστρεβλώσεις που έγιναν σε προηγούμενα μηνύματα.

Και προς εσένα (Ω Προφήτη) έχουμε αποκαλύψει αυτή την Αγία Γραφή δίνοντας την αλήθεια, επιβεβαιώνοντας την αλήθεια για οτιδήποτε παρέμενε από προηγούμενες αποκαλύψεις και ορίζοντας τι είναι αληθινό μέσα εκεί. (5: 48).

Εμείς επομένως πιστεύουμε στα άλλα βιβλία που έχουν αποκαλυφθεί που έχουν σχέση με ότι λέγεται στο Ιερό Κοράνιο και απορρίπτουν τις αντιφάσεις.

Οι Πάπυροι του Αβραάμ

Ο Θεός μας έχει πληροφορήσει για το τι αναφέρεται στους Παπύρους του Αβραάμ και επαναλαμβάνεται στους Παπύρους του Μωυσή:

Ότι κανένας κομιστή φορτίου δεν πρέπει να αναγκάζεται να μεταφέρει φορτίο άλλου... (53: 38).

Ευτυχία (στη επόμενη ζωή) θα αποκτήσει πράγματι αυτός που αποκτά αγνότητα (σ' αυτόν τον κόσμο) και θυμάται το όνομα του Συντηρητή του και προσεύχεται (σ' Αυτόν). Αλλά μάλλον, (Ω άνθρωπε), προτιμάς τη ζωή αυτού του κόσμου, αν και η ζωή που θα έρθει είναι καλύτερη και παντοτινή. Όντως (όλα) αυτά έχουν πράγματι (ειπωθεί) σε προηγούμενες αποκαλύψεις – τις αποκαλύψεις του Αβραάμ και του Μωυσή. (87: 14-18).

Το Torah

Το Torah είναι επίσης ένα βιβλίο που αποκαλύφθηκε από το Θεό. Περιέχει καθοδήγηση για τους ανθρώπους καθώς επίσης και τις Θείες Εντολές:

Αλλά πως συμβαίνει να ζητήσουν από εσένα να κρίνεις όταν βλέπουν ότι έχουν το Torah, που περιέχει τις διαταγές του Θεού. (5: 43).

Όντως εμείς είμαστε που του δώσαμε από τον ουρανό το Torah, μέσα στο οποίο υπήρχε καθοδήγηση και φως. (5: 44).

Και μεταξύ των Θείων εντολών που περιέχει είναι:

Και Εμείς ορίσαμε γι' αυτούς μέσα σ' αυτό (το Torah): ζωή αντί ζωής και οφθαλμό αντί οφθαλμού και μύτη αντί μύτης και αυτί αντί αυτιού και οδόντα αντί οδόντος και μια (παρόμοια) εκδίκηση για πληγές. (5: 45).

Το Torah επίσης περιέχει τα καλά νέα για τον ερχομό του Προφήτη μας Μωάμεθ.

Εκείνοι που θα ακολουθήσουν τον (τελευταίο) Απόστολο, τον αγράμματο Προφήτη που θα βρουν να περιγράφεται στο Torah που είναι μαζί τους. (7: 156).

Και το Torah περιγράφει τους πιστούς ως ακολούθως:

Ο Μωάμεθ είναι ο Απόστολος του Θεού' και εκείνοι που είναι (ειλικρινά) μαζί του είναι ακλόνητοι και ανένδοτοι απέναντι σε όλους τους αρνητές της Αλήθειας, (κι όμως) γεμάτοι οίκτο ο ένας για τον άλλο. Μπορείς να τους δεις να υποκλίνονται γονατίζοντας για την προσευχή τους, ζητώντας εύνοια από το Θεό και την καλή αποδοχή (Του): τα

σημάδια τους είναι στα πρόσωπά τους, σημαδεμένα από το προσκύνημα. Αυτή είναι η παραβολή τους στο Torah. (48: 29).

Οι Ψαλμοί

Και έτσι στο Δαυίδ δώσαμε τους Ψαλμούς. (4: 163).

Αναφέρεται στους Ψαλμούς ότι οι ενάρετοι θα κληρονομήσουν τη γη. Ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο Ιερό Κοράνιο:

Πριν από αυτό γράψαμε στους Ψαλμούς, μετά το Μήνυμα (που δόθηκε στο Μωυσή): «Οι υπηρέτες μου, οι ενάρετοι, θα κληρονομήσουν τη γη» (21: 105).

Η γη στο στίχο αυτό ίσως σημαίνει τον παράδεισο, όπως εννοείται σε έναν άλλο στίχο:

Και αυτοί θα αναφωνήσουν: «Υμνήστε το Θεό, που κράτησε την υπόσχεσή Του προς εμάς και μας έχει παραχωρήσει αυτή τη γη (της ευδαιμονίας) ως προίκα μας, ώστε να κατοικούμε στον παράδεισο όπως θέλουμε». (39: 74).

Η Βίβλος

...και δώσαμε σε αυτόν το Ευαγγέλιο, μέσα στο οποίο υπήρχε καθοδήγηση και φως, επιβεβαιώνοντας την αλήθεια αυτών που ακόμα παρέμεναν από το Torah... (5: 46).

Και ότι η Βίβλος περιέχει τους Θείους Νόμους:

Αφήστε τότε τους πιστούς του Ευαγγελίου να κρίνουν σύμφωνα με ότι ο Θεός έχει αποκαλύψει μέσα εκεί. (5: 47).

Πληροφορούμαστε επίσης ότι η Βίβλος εμπεριέχει τους βελτιωμένους νόμους του Torah:

Και (έχω έρθει) να επιβεβαιώσω την αλήθεια αυτών που παραμένουν ακόμα από το Torah και να κάνω νόμιμα για σας κάποια από τα πράγματα που (άλλοτε) ήταν απαγορευμένα για σας... (3: 50).

Η Βίβλος, όπως και το Torah, μεταφέρει τα ευχάριστα νέα της έλευσης του Μωάμεθ και μια περιγραφή των πιστών.

Έτσι πιστεύουμε στα βιβλία που ο Παντοδύναμος έχει αποκαλύψει και σεβόμαστε τους προφήτες. Ο Θεός ας τους ευλογήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Παρουσιάσαμε στις προηγούμενες σελίδες τις βασικές αρχές της Ισλαμικής πίστης.

Ο τέλειος Μουσουλμάνος πιστεύει σ' αυτές και σε ότι αναφέρεται στο Ιερό Κοράνιο σχετικά με τη δημιουργία του ουρανού, της γης και του ανθρώπου. Η συμπεριφορά του και η διαγωγή του στην καθημερινή ζωή θα πρέπει να

αντανακλά μια τέτοια πίστη. Επομένως θα αποδεχθεί και θα συμμορφωθεί με το Ιερό Κοράνιο, η αυθεντικότητα του οποίου δεν χωρά καμία αμφιβολία. Δεν θα ικανοποιηθεί με το να το διαβάζει, εκτός αν μπορεί να το καταλάβει, ούτε με το να το απαγγέλει μελωδικά χωρίσνα καταλαβαίνει το νόημά του. Στην πραγματικότητα το υιοθετεί σαν ένα βιβλίο με κώδικες με το οποίο μπορεί να κυβερνά την καθημερινή του ζωή. Αποδέχεται οτιδήποτε δηλώνεται ως νόμιμο και απέχει από ότι είναι απαγορευμένο. Ενεργεί σύμφωνα με ότι διδάσκεται και αποφεύγει οτιδήποτε δεν επιτρέπεται.

Άλλες θρησκείες μπορεί να περιορίζονται στους αντίστοιχους τόπους λατρείας τους. Το Ισλάμ, ωστόσο, δεν περιορίζεται στο τέμενος. Μάλιστα η επίδραση και η επιρροή του διεισδύει σε όλα τα μέρη – το τέμενος, το σπίτι, τους δρόμους και τα κυβερνητικά γραφεία. Είναι μια θρησκεία που πρέπει να τηρείται και σε καιρούς πολέμου και σε καιρούς ειρήνης. Το Ισλάμ είναι ένας απαραίτητος παράγοντας στη ζωή του κάθε Μουσουλμάνου. (Ο Μουσουλμάνος) καθοδηγείται από τις διδασκαλίες του σε κάθε όψη της ζωής. Τον πληροφορεί για το τι είναι νόμιμο και τι απαγορεύεται. Όλες οι ενέργειες ενός Μουσουλμάνου μπορούν να ταξινομηθούν στις ακόλουθες πέντε κατηγορίες: Νόμιμη, Συνιστώμενη, Υποχρεωτική, Απαγορευμένη και Επιλήψιμη.

Ενώ άλλες θρησκείες μπορεί να περιλαμβάνουν μόνο μορφές λατρείας και να μην περιλαμβάνουν πολιτική και απόκτηση γνώσης, αυτό δεν συμβαίνει με το Ισλάμ. Εκτός του ότι είναι μια θρησκεία λατρείας, το Ισλάμ επίσης περιλαμβάνει ένα σύνολο αστικών και ποινικών νόμων, περιλαμβάνει διεθνείς νόμους, κανόνες και κανονισμούς διακυβέρνησης, αρχές ηθικής και την επιστήμη της πολιτικής. Μπορείτε να ανοίξετε οποιοδήποτε βιβλίο πάνω στην Ισλαμική Νομολογία και θα βρείτε αυτά τα θέματα να αναλύονται.

Η λατρεία σε μερικές θρησκείες μπορεί να πάρει απλώς τη μορφή της προσευχής. Αλλά το Ισλάμ περιέχει κάθε πράξη που γίνεται για το καλό των ανθρώπων, με την πρόθεση της αφοσίωσης στο Θεό, πέρα από την προσευχή και τη νηστεία.

Αν η θρησκεία θεωρείται ξεχωριστή από το χώρο της γνώσης, τότε το Ισλάμ μπορεί να περιγραφεί σαν μια θρησκεία της μάθησης – επειδή η πρώτη λέξη της Θείας Αποκάλυψης ήταν «Διάβασε». Δεν έλεγε «Πολέμησε», ούτε έλεγε «Μάζεψε χρήματα και ιδιοκτησίες» ή «Απαρνήσου τον κόσμο».

«Διάβασε» ήταν η πρώτη λέξη που αποκαλύφθηκε στο Ιερό Κοράνιο, ακολουθούμενη από μια διάλεξη πάνω στη γνώση. Το μεγαλύτερο δώρο που ο Θεός έχει χορηγήσει στην ανθρωπότητα είναι το δώρο της γνώσης, γνώσης αυτών που ο άνθρωπος δεν ήξερε. Καμία άλλη ευλογία δεν μπορεί να το φτάσει – είτε με τη μορφή πλούτου, φυσικής δύναμης ή φήμης και δόξας.

Είναι απαραίτητο για κάθε μέλος μιας Ισλαμικής κοινωνίας, αν μπορεί, να αποκτήσει κάθε περιοχή γνώσης που απαιτείται. Καμία άλλη θρησκεία στη γη εκτός του Ισλάμ δεν θεωρεί την απόκτηση γνώσης ως θρησκευτικό καθήκον. Επομένως προτρέπει τους πιστούς του να μάθουν τις επιστήμες της χημείας, της ιατρικής, της αεροπλοΐας, κλπ.

Το Ισλάμ είναι επίσης η θρησκεία του «πλούτου». Ο Θεός έχει περιγράψει τον πλούτο σαν *khair* – ‘καλό’. Αλλά η προσκόλληση του ανθρώπου στον πλούτο περιγράφεται παρακάτω:

Και βίαιος είναι αυτός στην αγάπη του για τον πλούτο. (100: 8).

Οι Μουσουλμάνοι θα πρέπει επομένως να επιδιώκουν να είναι πλούσιοι, αλλά θα πρέπει να αποκτούν τον πλούτο τους νόμιμα και αυτός ο πλούτος δεν πρέπει να γίνει εμμονή. Κάθε Μουσουλμάνος θα πρέπει να καταλάβει ότι τα πλούτη και οτιδήποτε άλλο στον κόσμο αυτό είναι στη διάθεσή του. Μπορεί να επιδιώξει να αντλήσει καλό από οτιδήποτε βρίσκει γύρω του. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να προσκολλάτε σε ότι ανακαλύπτει και να επιδιώκει να μεγαλοποιηθεί μέσω αυτών. Αν κάνει έτσι, θα γίνει σκλάβος του πλούτου και συνεπώς θα τον λατρεύει πέρα από το Θεό.

Ο Θεός έχει δημιουργήσει τα πλούτη σαν ωφέλιμο μέσο. Αλλά αν συσσωρεύσετε τα πλούτη σας, γίνεστε δούλος και δέσμιός τους. Ο Προφήτης μας λέει «Μίζερος είναι ο σκλάβος των χρημάτων.»

Όσο για τα ρούχα, το Ισλάμ θεωρεί όλα τα ενδύματα σαν μέσα κάλυψης του σώματος για προστασία του από διάφορες καιρικές συνθήκες. Αλλά, όπως και με τα πλούτη, αν εξυμνήσετε τα ρούχα σας και τα συσσωρεύσετε χωρίς να τα φοράτε, θα γίνεται ο σκλάβος τους. Ο Προφήτης μας λέει «Μίζερος είναι εκείνος που έχει εμμονή με το ντύσιμό του.»

Το Ισλάμ είναι επίσης μια θρησκεία ισχύος και δύναμης, αλλά δεν βασίζεται στην αδικία. Είναι επίσης μια θρησκεία του κόσμου αυτού και της μετά θάνατον ζωής.

«Κυρίε μας! Δώσε μας το καλό στον κόσμο αυτό και στην άλλη ζωή.»
(2: 201).

Το Ισλάμ επιβάλλει στους πιστούς του να είναι αληθινοί στην πίστη τους και να ακολουθούν την Θεία καθοδήγηση, ενώ, ταυτόχρονα, να είναι οι πιο αναπτυγμένοι, εξεζητημένοι, δυνατοί, πλούσιοι και καλά πληροφορημένοι άνθρωποι στον κόσμο.

Πέρα απ' όλα αυτά, κάθε Μουσουλμάνος θα πρέπει να έχει γνώση ενός ακόμα καθήκοντος που θα πρέπει να εκτελεί: να μεταφέρει το Μήνυμα του Ισλάμ στους άλλους και να τους καλεί στο δρόμο του Θεού με σοφία και όμορφη διδασκαλία. Δεν θα πρέπει να εξαναγκάζει ή να πιέζει κανέναν να αποδεχτεί το Ισλάμ. **«Ας μην υπάρχει κανένας καταναγκασμός στη θρησκεία.»** (2: 256). Θα πρέπει να παρουσιάζει τα εξέχοντα χαρακτηριστικά του Ισλάμ με ένα τρόπο που γοητεύει τόσο το μυαλό όσο και την καρδιά.

Οι Μουσουλμάνοι πρέπει να είναι ζωντανά παραδείγματα των λαμπρών αρχών του Ισλάμ. Δεν θα πρέπει να παρουσιάζουν μια διεστραμμένη και διαστρεβλωμένη εικόνα αυτού. Ο Μουσουλμάνος ιεραπόστολος θα πρέπει να είναι ένας άντρας ή μια γυναίκα με νοητικές ικανότητες και κάποιος που καταλαβαίνει τις ανάγκες και την ανταπόκριση, τη διάθεση και το μήκος κύματος εκείνων στους οποίους μιλάει. Θα πρέπει επίσης να καταλαβαίνει ότι το Ισλάμ δεν απαγορεύει το διάλογο ή την αντιπαράθεση. Τα πάντα υποστηρίζονται στη βάση των αποδείξεων, έτσι όποιος μιλάει εναντίον του Ισλάμ θα πρέπει να του ζητάται να δώσει αποδείξεις.

Πες «Δώσε το επιχείρημά σου αν λες την αλήθεια.» (2: 111).

Αν κάποιος επικαλείται, εκτός από το Θεό, κάποιον άλλο θεό, δεν έχει εξουσία επ' αυτού. (23: 117).

Είναι αδύνατον να δοθούν αποδείξεις ενάντια στη Μοναδικότητα του Θεού. Αν τέτοιοι Μουσουλμάνοι ιεραπόστολοι αναλάβουν το έργο, όλος ο κόσμος θα αποδεχτεί την θρησκεία του Θεού. Γιατί ο Θεός έχει αποκαλύψει τη θρησκεία αυτή και Αυτός θα την διαφυλάξει.

Έχουμε χωρίς αμφιβολία, στείλει κάτω το μήνυμα' και θα το διασφαλίσουμε (από την διαστρέβλωση). (15: 9).

Το Ισλάμ θα παραμείνει. Το μέλλον είναι για το Ισλάμ. Ωστόσο, αφήνεται τώρα σε μας τους Μουσουλμάνους να επιδιώξουμε το προνόμιο της διάδοσης του Μηνύματος του Ισλάμ και έτσι να αποκτήσουμε ανταμοιβή στον κόσμο

αυτό και στην άλλη ζωή. Αν αποτύχουμε, ο Θεός μπορεί να αναθέσει το έργο αυτό σε άλλους που θα έρθουν στους κόλπους του Ισλάμ και θα αναλάβουν το έργο του *dawah*.

Ο Παντοδύναμος Θεός ας μας κάνει άξιους της θρησκείας μας και να μας δώσει επιτυχία στο έργο μας. Και ας μας συγχωρέσει και ας δείξει οίκτο σε μας.

Εν κατακλείδι η προσευχή μας είναι – δοξολογήστε το Θεό, Κύριο όλων των Κόσμων.